

Heemstede

Rekening 2019

Jaarstukken 2019

INHOUDSOPGAVE JAARSTUKKEN 2019

DEEL A: ALGEMEEN

Inleiding

1. Financieel resultaat 2019	:	5
2. Verschillen ten opzichte van eerdere prognoses	:	5
3. Voorstel tot resultaatbestemming 2019	:	6
4. Recapitulatie: overzicht lasten en baten	:	9
5. Analyse mutaties in reserves 2019	:	9
6. Overig financieel relevante punten	:	11
7. Verklaring accountantscontrole	:	12
8. Leeswijzer	:	12
9. Samenstelling van het gemeentebestuur	:	14
10. Kerngegevens	:	15

DEEL B: JAARVERSLAG

Verantwoording per programma

Opbouw programma's	:	20
Programma 0: Bestuur en ondersteuning	:	21
Programma 1: Veiligheid	:	35
Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat	:	41
Programma 3: Economie	:	51
Programma 4: Onderwijs	:	55
Programma 5: Sport, cultuur en recreatie	:	60
Programma 6: Sociaal domein	:	68
Programma 7: Volksgezondheid en milieu	:	81
Programma 8: Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing	:	91
Recapitulatie programma's en Overzicht lasten en baten	:	97

Paragrafen

Paragraaf 1: Lokale heffingen	:	101
Paragraaf 2: Weerstandsvermogen en risicobeheersing	:	106
Paragraaf 3: Onderhoud kapitaalgoederen	:	119
Paragraaf 4: Financiering	:	125
Paragraaf 5: Bedrijfsvoering	:	129
Paragraaf 6: Verbonden partijen	:	134
Paragraaf 7: Grondbeleid	:	150
Paragraaf 8: Taakstellingen	:	152

DEEL C: JAARREKENING

Jaarrekening

Balans en toelichting	:	157
-----------------------	---	-----

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten	:	185
Recapitulatie	:	186
Overzicht incidentele baten en lasten per programma (volgt)	:	188
Verschillenanalyse per programma	:	190
WNT-verantwoording	:	192

Single Information Single Audit (SISA)

Sisa verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen 2019	:	194
Controleverklaring	:	196

DEEL D: BIJLAGEN

Bijlage 1: Overzicht lopende en afgesloten kredieten	:	202
Bijlage 2: Collegeverklaring ENSIA	:	204

Raadsbesluit

	:	208
--	---	-----

DEEL A: ALGEMEEN

INLEIDING

INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag over 2019 van de gemeente Heemstede. Hiermee leggen wij, het college van B&W, verantwoording af over het gevoerde beleid, en de daaruit voortvloeiende financiële lasten en baten, van de gemeente in 2019.

Tijdens het opstellen van de jaarrekening 2019 is er het COVID-19 virus doorgedrongen in Nederland. Om het virus zo goed mogelijk te bestrijden heeft het kabinet maatregelen getroffen, waaronder het verbieden van bijeenkomsten van (grote) groepen mensen, diverse reisverboden en de sluiting van eet- en drinkgelegenheden en sport- en fitnessclubs, scholen en kinderdagverblijven. Dit heeft een aanzienlijke impact op de economie en werkgelegenheid in zowel binnenland als het buitenland. De uiteindelijke gevolgen hiervan zijn op dit moment nog niet te overzien. Ook voor onze gemeente heeft de uitbraak van het COVID-19 virus, op het moment van het opmaken van de jaarrekening, organisatorische en financiële gevolgen c.q. onzekerheden. Het Corona virus heeft (conform de uitspraak van de commissie BBV) geen directe financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019. Wel is het COVID-19 virus in de jaarrekening benoemd als belangrijke gebeurtenis na balansdatum en in de risicoparagraaf.

1. Financieel resultaat 2019

De jaarrekening 2019 van de gemeente Heemstede sluit met een positief saldo van afgerond € 1.309.830. Voorgesteld wordt een bedrag van € 564.700 over te hevelen naar 2020 en een bedrag van € 745.130 toe te voegen aan de algemene reserve. Samengevat geeft dit het volgende beeld:

Lasten 2019	€ 56.563.996
Baten 2019	€ 56.991.887
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten (exclusief mutaties reserves)	€ 427.891
Storting in reserves	-€ 5.872.518
Onttrekking aan reserves	€ 6.754.457
Gerealiseerde resultaat (inclusief mutaties reserves)	€ 1.309.830 (positief)

Resultaatbestemming:

Waarvan over te hevelen naar 2020	€ 564.700
Waarvan toe te voegen aan de algemene reserve	€ 745.130

De mutaties in de reserves zijn door de raad bij de begroting, via tussentijdse besluiten en de voor- en najaarsnota, al bepaald. Dit is een standaard werkwijze, de hoogte van de mutaties in de reserves is niet afhankelijk van de actuele financiële positie.

Voor een nadere specificatie van de mutaties in de reserves wordt verwezen naar paragraaf 5 van deze Inleiding en het bijlagenboek.

2. Verschillen ten opzichte van eerdere prognoses

In de begrotingsraad van 8 en 9 november 2018 is een sluitende begroting 2019 vastgesteld. In het kader van de planning- en controlcyclus is in 2019 twee keer gerapporteerd over de financiële positie van 2019. Dit heeft plaatsgevonden bij de voorjaarsnota (juni 2019) en de najaarsnota (oktober 2019). In beide documenten is een prognose afgegeven van de financiële positie van het lopende jaar 2019 op basis van actuele inzichten. Schematisch ziet dit er als volgt uit:

begroting 2019 vastgesteld in begrotingsraad (nov 2018)	1^e prognose 2019 in voorjaarsnota (juni 2019)	2^e prognose 2019 in najaarsnota (okt 2019)	Gerealiseerde resultaat 2019
€ 35.000 positief	€ - 60.900 negatief	€ - 142.200 negatief	€ 1.309.830 positief

De jaarrekening 2019 laat een positief resultaat zien. Het totale rekeningoverschot 2019 valt € 1.450.000 positiever uit dan de prognose in de najaarsnota 2019. Dit heeft op hoofdlijnen de volgende achtergrond.

- In 2019 is het perceel Reggelaan 14 verkocht waarbij een boekwinst is ontstaan van € 0,6 miljoen.
- Omdat er een verschuiving tussen groot onderhoud (ten laste van de voorziening) en vervanging (onderdeel van het investeringsprogramma) plaats vindt valt in de jaarrekening 2019 € 0,4 miljoen vrij uit de voorziening

onderhoud bruggen en beschoeiingen. Hier tegenover staan de toekomstige kapitaallasten uit het investeringsprogramma.

- Er heeft een extra storting plaatsgevonden van € 0,8 miljoen in de voorziening pensioenen en wachtgelden. Dit was noodzakelijk om aan de toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen aan voormalig bestuur en personeel.
- Bij de jaarrekening wordt jaarlijks de omvang en de hoogte van de voorziening dubieuze belastingdebiteuren bepaald. Op basis van een risicoanalyse van de openstaande vorderingen per 31-12-2019 kan eenmalig een bedrag van € 0,2 miljoen vrijvallen in de voorziening dubieuze belastingdebiteuren.
- Het sociaal domein inclusief een aantal open-eind-regelingen laten per saldo voordelen zien ter hoogte van een bedrag van circa € 0,5 miljoen.
- De decembercirculaire 2019 verschijnt na de najaarsnota 2019. De circulaire heeft geleid tot een positieve bijstelling van € 0,5 miljoen hetgeen met name wordt veroorzaakt door definitieve vaststelling belastingcapaciteit gemeentefonds (€ 0,3 miljoen) en eenmalig beschikbaar gestelde klimaatmiddelen (€ 0,2 miljoen).
- Voorts is in 2019 ook een voordeel van circa € 0,2 miljoen ontstaan als gevolg van incidentele budgetten die in 2019 nog niet zijn uitgegeven, omdat de uitvoering nog noodzakelijk is, wordt voorgesteld om in ieder geval deze budgetten mee te nemen naar 2020.

Een doorkijk naar 2020 en volgende jaren

In hoeverre de voor- en nadelen in de jaarrekening 2019 effect hebben voor 2020 en volgende jaren wordt meegenomen in de voorjaarsnota 2020 en de kaderbrief 2021-2024.

Voor een integraal overzicht van alle voor- en nadelen (groter dan € 10.000) welke bij hebben gedragen aan het voordelig resultaat wordt verwezen naar de uitgebreide toelichting bij het onderdeel 'wat heeft het gekost' bij de programma's. Voor een beknopte toelichting wordt verwezen naar het onderdeel jaarrekening.

3. Voorstel resultaatbestemming 2019

In de samenvatting is reeds aangegeven dat wordt voorgesteld het rekeningresultaat van € 1.309.830 als volgt te bestemmen:

- a. € 564.700 over te hevelen naar 2020;
- b. € 745.130 toe te voegen aan de algemene reserve.

In het vervolg van deze paragraaf worden deze voorstellen nader onderbouwd.

Ad. a)

1. Nieuwe initiatieven 2018-2020

In 2019 is een aantal initiatieven aangevraagd en goedgekeurd. De kosten voor deze initiatieven zijn nog niet gemaakt. De initiatiefnemers hebben tot eind 2020 de tijd om hun initiatief uit te voeren. Daarna krijgen zij de gemaakte kosten uitbetaald. Dit gaat om totaal € 23.000. Voorgesteld wordt dit bedrag via resultaatbestemming mee te nemen naar 2020. Het overig resterende budget is nodig voor de uitvoering van het participatiebeleid en promotie van het stimuleringsbudget richting de inwoners. Voorgesteld wordt om € 22.000 via resultaatbestemming mee te nemen naar 2020.

2. Informatiegericht sturen

In de begroting van 2019 is € 25.000 eenmalig voor kosten voor harmoniseren (ondersteuning door leveranciers) beschikbaar gesteld. Daarnaast is incidenteel € 10.000 beschikbaar gesteld voor uitwerking van het informatie gestuurd werken. In 2019 is hier nog geen start mee gemaakt. Voorgesteld wordt € 35.000 via resultaatbestemming mee te nemen naar 2020.

3. Nota duurzaamheid 2017-2018

De nota duurzaamheid wordt deels uitgevoerd in 2020. Voorgesteld wordt een bedrag van € 34.900 mee te nemen naar 2020 (energiemonitoring gemeentelijk vastgoed en inhuur extra expertise Nota Duurzaam Heemstede 2020 - 2024). Overeenkomstig het raadsbesluit vindt dekking plaats uit de algemene reserve.

4. Klimaatakkoord en energietransitie

Hiervan resteert nog € 19.700 omdat uitvoering van het haalbaarheidsonderzoek voor warmte uit water en riolering in 2020 plaats vindt. Overeenkomstig het besluit in de begroting 2019 vindt dekking in 2020 plaats door een gelijke onttrekking aan de algemene reserve.

5. Duurzaamheidsprojecten inclusief communicatie

Hiervan resteert € 36.950 waaronder de transitieversneller waarvan de uitvoering in 2020 plaats vindt. Overeenkomstig het besluit in de begroting 2019 vindt dekking in 2020 plaats door een gelijke onttrekking aan de algemene reserve.

6. Ecologisch beleidsplan

Het ecologisch beleidsplan is verschoven naar 2020. Hiervoor is € 10.000 opgenomen. Overeenkomstig het besluit in de begroting 2019 vindt dekking in 2020 plaats door een gelijke onttrekking aan de algemene reserve.

7. Inspecties bruggen en beschoeiingen

De inspecties hebben plaats gevonden in 2019. Het bijbehorende beheerplan wordt in 2020 opgesteld, hiervoor is nog nader onderzoek nodig. Voorgesteld wordt het hiervoor in 2019 geraamde bedrag van € 12.500 over te hevelen naar 2020.

8. Stelpost uitwerking beheerplan bruggen en beschoeiingen

De voorziening onderhoud bruggen en beschoeiingen (uitsluitend bestemd voor groot onderhoud overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording) is bij de jaarrekening 2019 gebaseerd op de uitgevoerde inspecties. Op basis hiervan is € 400.000 vrijgevallen uit de voorziening in de jaarrekening 2019. Omdat de mogelijkheid bestaat dat het nog op te stellen beheerplan (zie onderdeel 9) voor de periode 2020-2025 op een iets hoger kostenniveau uitkomt wordt voorgesteld hiervoor een bedrag van € 100.000 op te nemen als stelpost en dit ten laste te brengen van het exploitatiesaldo 2019. Deze stelpost wordt in 2020 betrokken bij het beheerplan.

9. Asfaltonderzoek wegen (o.a. Heemsteedse Dreef)

Het noodzakelijk onderzoek is gekoppeld aan het project Heemsteedse Dreef, waarbij verkeersregelinstallaties (VRI's) worden vervangen en riolering wordt hersteld. De planning van dat werk maakt dat dit onderzoek gespreid in 2019 en 2020 plaatsvindt. Voorgesteld wordt resterende bedrag uit 2019 voor dit onderzoek van € 26.500 mee te nemen naar 2020.

10. Aankoop speeltoestellen

De toestellen zijn tijdig besteld, maar door aanpassingen aan het grote toestel, op verzoek van de omwonenden, moest het grote toestel opnieuw langs de tekenkamer waardoor de levering vertraging heeft opgelopen. Voorgesteld wordt het bedrag van € 22.300 mee te nemen naar 2020.

11. Onderzoek robuustheid rioolstelsel

Dit onderzoek zal plaats vinden in 2020. Omdat dit onderdeel is van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021 vindt dekking plaats uit de voorziening riool. Het over te hevelen bedrag is € 10.000.

12. Onderzoek functioneren drainagesystemen

Dit onderzoek zal plaats vinden in 2020. Omdat dit onderdeel is van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021 vindt dekking plaats uit de voorziening riool. Het over te hevelen bedrag is € 40.000.

13. Gelden veranderopgave inburgering (verhoging taalniveau statushouders)

Betreft het restant van de 1^e tranche van € 31.500 die de minister beschikbaar heeft gesteld voor de Veranderopgave Inburgering. Samen met de bijdrage in de 2e tranche van € 31.500 zijn deze middelen bedoeld om inburgeringsplichtigen, die te maken hebben met de onvolkomenheden van de huidige Wet inburgering, activiteiten aan te bieden met meer kansen op snelle en duurzame integratie en participatie in de samenleving. Van deze naar 2020 mee te nemen post van € 30.100 zal € 24.300 worden ingezet voor het duale traject voor vrouwelijke statushouders. In februari 2020 heeft de minister ook aandacht gevraagd voor de groep inburgeraars die nagenoeg het maximale leenbedrag hebben bereikt, maar nog wel inburgeringsplichtig zijn. Er wordt momenteel gewerkt aan het creëren van randvoorwaarden voor het toepassen van maatwerk voor gemeenten. Het doel is dat gemeente deze groep in beeld krijgt en gaat ondersteunen om alsnog het inburgeringsdiploma te halen. Hier moeten deze eenmalige uitkering in twee tranches ook voor gebruikt worden.

14. Decentralisatie gemeentefonds 2019 schulden en armoede

Ter versterking van het gemeentelijk armoede en schuldenbeleid, heeft het kabinet in de meicirculaire 2018 voor 3 jaar budget beschikbaar gesteld voor het voorkomen van schulden en het bestrijden van armoede. Voor Heemstede is dit voor 2018 € 28.400, voor 2019 € 23.400 en voor 2020 € 23.400. De besteding van de budgetten zijn onderdeel van het nieuwe beleid schuldhulpverlening. Van de budgetten 2018 en 2019 resteert nog €15.000.

15. Vacaturepot IASZ (overschot € 15.800, waarvan Heemstedse deel € 8.500)

Het overschot op de vacaturepot IASZ bedroeg in 2019 € 15.800. Deze vacaturepot wordt gevuld door besparing op salarislasten bij oningevulde vacatures en wordt betaald door Heemstede en Bloemendaal samen. De vacaturepot wordt gebruikt bij onvoorziene veranderingen in het personeelsbestand om tijdelijke personele ondersteuning in te huren. Met het oog op een goede voortgang van de bedrijfsvoering wordt voorgesteld het overschot mee te nemen naar 2020. Het deel voor Heemstede bedraagt € 8.500.

16. Klimaatgelden vanuit decembercirculaire 2019 gemeentefonds

In het Klimaatakkoord van juni 2019 is afgesproken dat het Rijk € 150 miljoen ter beschikking stelt aan gemeenten voor de periode 2019 tot en met 2021. De nadruk bij deze middelen ligt op de ondersteuning van de decentrale overheden bij het realiseren van de Regionale Energie Strategieën (RES) en op de ondersteuning van gemeenten bij de Transitievisies Warmte. Onderstaand de verdeling van de middelen van het Klimaat-akkoord.

a. transitievisie warmte € 202.100

Voor het opstellen van de transitievisies warmte ontvangen alle gemeenten bij de decembercirculaire 2019 een bijdrage van € 202.100. Hierdoor komt de totale rijksbijdrage voor transitievisies warmte op € 71,7 miljoen (excl. BTW). Deze bijdrage is bedoeld voor het uiterlijk in 2021 opstellen van transitievisies warmte door alle gemeenten zoals opgenomen in het Klimaatakkoord van juni 2019 en beoogt dat alle gemeenten een goede start kunnen maken met de uitvoering van het Klimaatakkoord. Het Heemstedse deel van € 202.100 wordt via resultaatbestemming 2019 gereserveerd voor 2020.

b. wijkaanpak € 10.000

Bij de decembercirculaire 2019 wordt € 14,3 miljoen (excl. BTW) aan gemeenten beschikbaar gesteld om een start te maken met het opstellen van uitvoeringsplannen op wijkniveau. Deze middelen worden grotendeels toegekend aan de 27 proeftuinen aardgasvrije wijken. Reden is dat bij het selecteren van deze eerste tranche van proeftuinen geen rekening is gehouden met de projectgebonden proces- en advieskosten. Bij de uitvraag van de tweede tranche die gestart is op 19 november 2019 is dit wel het geval. Hierbij wordt gerekend met een percentage van ca. 10% van de totale toegekende bijdrage. Hierbij is uitgegaan van € 4 miljoen per proeftuin. Per proeftuin wordt hiermee € 400.000 toegekend. De overige gemeenten ontvangen € 10.000. Het Heemstedse deel van € 10.000 wordt via resultaatbestemming 2019 gereserveerd voor 2020.

c. energieloketten € 25.000

Bij de decembercirculaire 2019 is vanuit de klimaatmiddelen € 12,4 miljoen (excl. BTW) beschikbaar gesteld om bewoners en particuliere gebouweigenaren komende periode goed te informeren met name door middel van energieloketten. Per gemeente wordt minimaal € 25.000 en maximaal € 74.000 uitgekeerd (op basis van het aantal inwoners). Het Heemstedse deel van € 25.000 wordt via resultaatbestemming 2019 gereserveerd voor 2020.

17. Combinatiefuncties (o.g.v. nota reserves en voorzieningen en buurtsportcoaches 2019/2022)

Het voordeel van € 62.000 komt door vrijval opheffen voorziening combinatiefuncties (conform nota reserves & voorzieningen 2019). Voorgesteld wordt om dit overschot via resultaatbestemming bij de jaarrekening 2019 mee te nemen naar 2020 voor het exploitatiebudget brede impuls combinatiefuncties.

18. Bundeling budgetoverhevelingen < € 10.000

a. *Veiligheidsmaatregelen evaluatierapport Kwakelbrug en bereikbaarheid industriegebied*

Aan de hand van het evaluatierapport rondom de Kwakelbrug en de bereikbaarheid van het industriegebied is besloten veiligheidsmaatregelen te treffen. De veiligheidsmaatregelen zijn grotendeels uitgevoerd, met uitzondering van het verhoogde kruisingsvlak Nijverheidsweg-Kwakelpad. Voorgesteld wordt hiervoor € 7.000 mee te nemen naar 2020.

b. *Onderzoek oversteek Adriaan Pauwlaan*

Eind 2019 is toegezegd een onderzoek te laten verrichten door een externe partij naar de oversteek Adriaan Pauwlaan. Omdat dit onderzoek in 2020 zal plaatsvinden wordt voorgesteld € 4.000 mee te nemen naar 2020.

c. Aankoop speelterrein

De levering van het speelterrein aan de C. Huijgenslaan door de provincie heeft in 2020 plaats gevonden. Voorgesteld wordt het hiervoor bestemde bedrag van € 4.000 over te hevelen naar 2020.

d. Uitvoeringsprogramma veiligheid (voorlichtingsbijeenkomsten ondermijning)

In 2019 is gestart met de voorbereiding van voorlichtingsbijeenkomsten Ondermijning. Deze bijeenkomsten vinden plaats in 2020. Daarom wordt voorgesteld € 3.200 via resultaatbestemming mee te nemen naar 2020.

e. Herbestemming budget prestatiebeloning

In overleg met de OR Heemstede & GO Heemstede is besloten geen kerstenvelophe meer uit te reiken aan de medewerkers van Heemstede, maar dit bedrag eenmalig beschikbaar te stellen voor personeelsactiviteiten gericht op teamontwikkeling en/of professionalisering. Hiervoor wordt voorgesteld € 4.500 van het budget Prestatiebeloning via resultaatbestemming mee te nemen naar 2020.

f. Subsidie Oudheidkunde

Restant uitgaven budget subsidie oudheidkunde 2019 van in totaal € 4.800 is uitgesteld tot 2020.

Daadwerkelijke uitgaven zijn in nog afwachting van een subsidiebeschikking en daarom wordt voorgesteld om dit via resultaatbestemming mee te nemen naar 2020.

Ad. b) Toevoeging aan de algemene reserve (€ 745.130)

Het rekeningresultaat 2019 is hoger dan de naar 2020 over te hevelen budgetten. Voorgesteld wordt het overschot van € 745.130 toe te voegen aan de algemene reserve.

4. Recapitulatie: overzicht lasten en baten

Hierna wordt een overzicht gepresenteerd van lasten en baten per programma van de begroting 2019 na wijziging en de rekening 2019.

	begroot 2019 ultimo			rekening 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	13.383.138	41.365.882	27.982.744	15.296.388	42.418.996	-27.122.608
Programma 1 Veiligheid	1.893.735	5.470	1.888.265	1.967.965	9.552	1.958.413
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	5.020.796	67.400	4.953.396	5.186.820	138.993	5.047.827
Programma 3 Economie	196.241	62.632	133.609	173.416	48.396	125.020
Programma 4 Onderwijs	2.248.801	27.249	2.221.552	2.358.667	89.253	2.269.414
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	4.948.682	481.313	4.467.369	4.866.046	501.530	4.364.516
Programma 6 Sociaal domein	19.755.279	5.461.408	14.293.871	19.353.184	5.774.415	13.578.769
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	7.183.136	6.341.983	841.153	6.992.359	6.338.651	653.708
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.652.401	1.105.992	546.409	1.678.981	1.672.101	6.880
Saldo van baten en lasten	56.282.209	54.919.329	1.362.880	57.873.826	56.991.887	881.939
Mutaties reserves	5.709.815	7.072.695	-1.362.880	5.872.518	6.754.457	-881.939
Resultaat	61.992.024	61.992.024	0	63.746.344	63.746.344	0

5. Analyse mutaties in reserves 2019

In het Besluit Begroting en Verantwoording worden mutaties in reserves niet gezien als baten of lasten. Daarom is voorgeschreven dat zowel bij de begroting als bij de rekening eerst een overzicht wordt gegeven van het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten (exclusief mutaties reserves). Daarna wordt het gerealiseerde resultaat (incl. mutaties reserves) bepaald.

In 2019 heeft de gemeente Heemstede € 56.563.996 uitgegeven en € 56.991.887 ontvangen. Het resultaat vóór de mutaties in de reserves komt uit op een bedrag van € 427.891 (positief). De mutaties in de reserves zijn door de raad bij de begroting en via tussentijdse besluiten, zoals de voor- en najaarsnota en nota reserves en voorzieningen, reeds bepaald. Per saldo wordt een bedrag van € 881.939 (€ 6.784.457 minus € 5.872.518) onttrokken aan de reserves zodat een voordelig rekeningresultaat ontstaat van € 1.309.830.

Omschrijving mutatie	toevoeging reserves	onttrekking reserves
Algemene reserve		
Toevoeging rekeningresultaat 2018 aan de algemene reserve	219.079	
Overheveling surplus reserve inkomensvoorzieningen PW, IOAW, IOAZ en Bbz	306.702	
Overheveling surplus reserve sociaal domein	337.411	
Fasering stijging afvalstoffenheffing (kadernota 2018-2021)		200.000
Nota duurzaamheid 2017-2018		11.023
Pilot afvalinzameling Merlenhove		42.364
Nieuwe initiatieven 2018-2022		200.000
Eenmalige kosten outsourcing GRIT		152.000
<u>Onttrekking tbv nieuw beleid 2019 incidenteel:</u>		
a. duurzaamheid en communicatie		3.050
b. klimaatakkoord en energietransitie		5.252
c. opstellen ontwikkelprogramma participatie / proceskosten		18.000
d. beheer architectuur (Information Security Management System)		5.000
Rekeningresultaat		
Onttrekking 2019 resultaat 2018 overeenkomstig jaarrekening 2018		500.079
Reserve centralisatie gemeentelijke huisvesting		
Afschrijving 2019		129.925
Reserve huisvesting buitendiensten aan de Cruquiusweg		
Afschrijving 2019		51.500
Reserve aanleg oevers en brug Plan Watertoren		
Afschrijving 2019		41.217
Najaarsnota 2019: afboeking werkzaamheden brug Haven		53.447
Reserve multifunctionele accommodatie Plein 1 (Julianalaan 1)		
Afschrijving 2019		38.000
Reserve PW Inkomensdeel, IOAW, IOAZ en BBZ		
Voordelig saldo BUIG (Participatiewet - inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz starters)	200.645	
Voordelig saldo BBZ (levensonderhoud en bedrijfskapitaal)	16.943	
Aframing surplus reserve Participatiewet - inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz		306.702
Reserve begraafplaats		
Voordelig resultaat uitvaartverzorging	42.098	
Reserve implementatie omgevingswet		
Kosten voorbereiding implementatie omgevingswet		70.169
Reserve Nieuw beleid 2017-2018		
Onttrekking 2019 RHO adviseurs		5.400
Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 3 (knelpuntenpot)		
VJN 2019: opheffen knelpuntenpot ISV 3 ivm afloop project		10.915

Omschrijving mutatie	toevoeging reserves	onttrekking reserves
Reserve statushouders		
Leerlingenvervoer		26.000
Internationale taalklas		36.000
Scholingstraject statushouders		3.646
Overige kosten statushouders		2.687
Voorschoolse voorzieningen peuters		27.843
Reserve sociaal domein		
Extra rijks gelden Jeugdwet 2019	349.640	
SROI eenmalige kosten 2019		8.000
NIBUD eenmalige kosten 2019		8.593
Kapitaallasten Wmo-bussen		19.234
Formatie domein Samenleving eenmalige kosten 2019		41.000
Veilig Thuis eenmalige kosten 2019		100.000
Overheveling bestemmingsreserve Integraalhuisvestingsplan (IHP)		4.200.000
Overheveling surplus reserve sociaal domein naar algemene reserve		337.411
Vrijval surplus o.g.v. systematiek nota reserves en voorzieningen 2019		100.000
Bestemmingsreserve nieuwe initiatieven		
Vorming reserve	200.000	
Bestemmingsreserve IHP		
Vorming reserve	4.200.000	
Totaal mutaties in de reserves 2019	5.872.518	6.754.457

Stand algemene reserve

De algemene reserve heeft op 31 december 2019 (exclusief resultaatbestemming) een omvang van afgerond € 4,7 miljoen. Dit betreft een toename van € 0,2 miljoen ten opzichte van de stand per 1 januari 2019. Voor een onderbouwing van de mutaties wordt verwezen naar de voorgaande paragraaf waarin alle mutaties 2019 in de reserves zijn weergegeven.

Stand reserve decentralisaties Wmo en Jeugdwet (sociaal domein)

De reserve decentralisaties Wmo en Jeugdwet heeft per 31-12-2019 een omvang van € 3,7 miljoen. Dit betreft een afname van € 4,5 miljoen ten opzichte van de stand per 1-1-2019. De mutaties zijn overeenkomstig de besluitvorming in de raad van 18 december 2019. Een bedrag van € 4.200.000 is aangewend voor het vormen van een nieuw ingestelde bestemmingsreserve integraal huisvestingsplan basisonderwijs (IHP). Daarnaast is het surplus van de reserve sociaal domein van € 337.000 toegevoegd aan de algemene reserve. In de nota reserves en voorzieningen 2019 is afgesproken dat de extra rijksmiddelen jeugdzorg 2019-2021 (€ 901.000; in 2019 € 350.000) worden toegevoegd aan de reserve sociaal domein. Deze bedragen komen bovenop de voorgestelde maximering van € 2.800.000 en vormen geen onderdeel van het surplus. Tot slot maken de geraamde onttrekkingen ter dekking lasten op grond van reeds genomen raadsbesluiten onderdeel uit van de reserve. Voor de overige mutaties wordt verwezen naar de voorgaande paragraaf waarin alle mutaties 2019 in de reserves zijn weergegeven.

6. Overige financieel relevante punten

Sociaal domein

Met ingang van 2019 is een groot deel van de integratie-uitkeringen overgeheveld naar de algemene uitkering. Het 1 op 1 oormerken van de rijksmiddelen is niet meer mogelijk.

Gemeenten hebben inmiddels vijf jaar ervaring met de uitvoering van de (nieuwe) taken in het kader van het sociaal domein. Vanaf de begroting 2020 zijn de budgetten sociaal domein geraamd op basis van de eigen ervaringscijfers 2015-2018.

Daarnaast is bij raadsbesluit Integraal Huisvestingsplan basisscholen 2019-2039 van 18 december 2019 de maximale hoogte en de inzet van de reserve sociaal domein vastgesteld. Op basis van de risico-inventarisatie 2019-2022 is de reserve per balansdatum 2019 gemaximaliseerd op € 2,8 miljoen en tijdelijk aangevuld met € 536.000 ter financiering van eerdere raadsbesluiten. Zoals uit deze jaarrekening blijkt laat het sociaal domein over 2019 per saldo voordelen zien. Geconcludeerd wordt dat de omvang van de reserve sociaal domein volstaat.

Over 2019 wordt de raad nader geïnformeerd door middel van de jaarrapportage sociaal domein 2019. Vanaf boekjaar 2020 wordt conform de motie Grenzen in Sociaal Domein de raad nader geïnformeerd door middel van de reguliere P&C-producten. Bij kadernota, begroting, voorjaarsnota, najaarsnota, jaarstukken en indien tussentijdse ontwikkelingen daartoe nopen, wordt de raad op de hoogte gesteld van de ontwikkeling van de budgetten en reserve sociaal domein.

Over 2019 t/m 2021 zijn door het Rijk eenmalige middelen jeugdhulp beschikbaar gesteld. Over 2019 gaat het om een bedrag van € 350.000. In het kader de herijking van het gemeentefonds is in 2019 een onderzoek door het Rijk gestart dat moet leiden tot daadwerkelijke aanpassing van de verdeling voor het sociaal domein in het gemeentefonds. Een herijking gaat altijd gepaard met herverdeeleffecten en tegen die achtergrond zijn deze eenmalige middelen toegevoegd aan de reserve sociaal domein. Deze extra jeugdhulpmiddelen komen bovenop de maximering van € 2,8 miljoen.

Riool- en afvalexploitatie

De rioolexploitatie sluit met een positief saldo van € 87.000. Dit wordt verrekend met de voorziening riolering. De stand van de voorziening bedraagt per 31-12-2019 € 535.000. De afvalexploitatie sluit met een negatief saldo van € 338.000. Omdat de voorziening afvalstoffen per 31-12-2018 reeds leeg was kon er geen onttrekking aan deze voorziening plaatsvinden. Het nadelig saldo is daardoor ten laste van de algemene middelen gekomen. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de Paragraaf lokale heffingen.

Investerings

In het jaar 2019 is voor € 3,6 miljoen geïnvesteerd in de gemeente. De belangrijkste investeringen zijn gedaan in riolering Rivierenwijk Noord, riolering Burgemeester van Lennepweg, vervanging hockeyveld, damwand jachthaven Van Merlen en mobiele werkplekken. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar bijlage 1.

7. Verklaring accountantscontrole

De externe accountant moet een expliciet oordeel uitspreken over de rechtmatige totstandkoming van de in de jaarrekening opgenomen baten, lasten en balansmutaties. Heemstede krijgt een goedgekeurd oordeel van de accountant voor getrouwheid en een oordeel met beperking inzake rechtmatigheid. Oorzaak van het oordeel met beperking is gelegen in de geconstateerde fouten bij de controle op de EU-aanbestedingsregels.

8. Leeswijzer

De jaarstukken over 2019 van de gemeente Heemstede bestaan uit verschillende onderdelen. Deze onderdelen worden hierna kort toegelicht. Bij de samenstelling van het jaarverslag 2019 is aansluiting gezocht bij de begroting van het overeenkomstige jaar. Dit betekent dat er verantwoording wordt afgelegd over de in de begroting 2019 gepresenteerde programma's, aangevuld met een aantal paragrafen.

Jaarverslag

In dit deel wordt verslag gedaan van het gerealiseerde beleid van de 9 programma's, waarmee in Heemstede in 2019 werd gewerkt. Tevens wordt aandacht geschonken aan de 8 paragrafen.

Jaarrekening

Dit deel bestaat uit een recapitulatie van de baten en lasten per programma, de balans per 31 december 2019 en per 31 december 2018 en de ontvangen controleverklaring van onze accountant Astrium Overheids-accountants. Voorts wordt in dit deel aandacht geschonken aan de zogenaamde SISA verantwoording. De afkorting SISA staat voor Single Information en Single Audit. De invoering van SISA is bedoeld om de administratieve lasten te verminderen. Tot slot is in dit onderdeel de WNT (Wet Normering Topinkomens)-verantwoording opgenomen. Het doel van de WNT is het tegengaan van bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi)publieke sector.

Bijlagen

Voorts bevatten de jaarstukken enkele bijlagen:

- Overzicht lopende kredieten;
- Overzicht afgesloten kredieten;
- Overzicht incidentele baten en lasten jaarrekening 2019;
- Collegeverklaring ENSIA.

Tot slot is het raadsbesluit inzake de vaststelling van de jaarstukken 2019 opgenomen.

9. Samenstelling van het gemeentebestuur

Samenstelling van de gemeenteraad

Het aantal leden van een gemeenteraad is afhankelijk van het aantal inwoners. De raad van Heemstede telt 21 leden (zetels) die om de vier jaar door de kiesgerechtigde inwoners worden gekozen. De huidige gemeenteraad van Heemstede is gekozen op 21 maart 2018. De zetelverdeling is als volgt:

HBB:	7 raadsleden
VVD:	5 raadsleden
D66:	3 raadsleden
GroenLinks:	3 raadsleden
CDA:	2 raadsleden
PvdA:	1 raadsleden

Samenstelling van het College van Burgemeester en Wethouders

mw. mr. A.C. (Astrid) Nienhuis

Burgemeester

Portefeuille:

- Veiligheid, openbare orde en integrale handhaving
- Ambtelijke samenwerking
- Coördinatie regionale samenwerking
- Bedrijfsvoering excl. financiën
- Dienstverlening
- Omgevingswet
- Duurzaamheid
- Bestuurlijke vernieuwing en participatie

mw. drs. A. (Annelies) van der Have

HBB wethouder

Portefeuille:

- Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
- Openbare ruimte en onroerend goed
- Omgevingswet (coördinerend portefeuillehouder)
- Duurzaamheid en afval
- Bestuurlijke vernieuwing en participatie (coördinerend portefeuillehouder)

mw. drs. N. (Nicole) Mulder

GroenLinks wethouder

Portefeuille:

- Financiën
- Verkeer, vervoer en waterstaat
- Economie, incl. vertegenwoordiging in deelnemingen
- Landschap, natuur en recreatie
- Omgevingswet
- Duurzaamheid en milieu, incl. energietransitie (coördinerend portefeuillehouder)
- Bestuurlijke vernieuwing en participatie

dhr. drs. J.F. (Sjaak) Struijf

PvdA wethouder

Portefeuille:

- Sociaal domein
- Sport en cultuur
- Onderwijs
- Omgevingswet
- Duurzaamheid
- Bestuurlijke vernieuwing en participatie

10. Kerngegevens

	2016 werkelijk	2017 werkelijk	2018 werkelijk	2019 werkelijk
A. Sociale structuur				
aantal inwoners per 1 januari	26.766	26.936	27.080	27.286
aantal uitkeringsgerechtigden per 1 januari	261	254	253	249
B. Fysieke structuur				
oppervlakte gemeente	965 ha.	965 ha.	965 ha.	965 ha.
waarvan:				
binnenwater	16 ha.	16 ha.	16 ha.	16 ha.
aantal woonruimten per 1 januari	12.520	12.808	12.874	12.919
lengte van landwegen	88 km.	88 km.	88 km.	88 km.
lengte van de waterwegen	4 km.	4 km.	4 km.	4 km.
openbaar groen	132 ha.	132 ha.	132 ha.	132 ha.
waarvan:				
wandelpaatsen en plantsoenen	46 ha.	46 ha.	46 ha.	46 ha.
wandebos "Groenendaal"	76 ha.	76 ha.	76 ha.	76 ha.
begraafplaats	10 ha.	10 ha.	10 ha.	10 ha.
C. Financiële structuur (bedragen x € 1.000)				
uitgaven exploitatie ultimo boekjaar (exclusief mutaties reserves, inclusief resultaat)	49.671	53.609	54.606	57.874
opbrengst onroerende-zaakbelastingen	6.023	6.272	6.207	6.240
algemene uitkering gemeentefonds ultimo boekjaar	27.884	27.387	28.021	30.674
boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven (per 1 januari)	56.441	56.640	58.364	60.538
waarvan:				
- materiële vaste activa met economisch nut	39.810	40.080	40.378	42.402
- materiële vaste activa met maatschappelijk nut	14.294	14.283	15.707	15.941
- immateriële vaste activa	0	0	0	0
- financiële vaste activa	2.337	2.277	2.279	2.195
vaste schuld (per 1 januari)	28.884	26.082	23.280	28.705
aflossing langlopende geldleningen o/g:				
- reguliere aflossing	2.802	2.802	2.575	2.348
reserves van de algemene dienst (per 1 januari)	18.337	20.072	22.372	22.616
voorziening van de algemene dienst (per 1 januari)	10.375	10.766	9.013	9.203

DEEL B: JAARVERSLAG

PROGRAMMA'S

Opbouw programma's

Inleiding

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) dient een jaarverslag opgesteld te worden die bestaat uit programma's en paragrafen. Voorts dienen de ramingen van het begrotingsjaar 2019 en de jaarrekeningcijfers 2019 in beeld gebracht te worden. Ook is het verplicht om de jaarrekeningcijfers van het voorgaande jaar (2018) op te nemen. In de begroting 2019 en het jaarverslag 2019 van de gemeente Heemstede wordt gewerkt met 9 landelijk uniforme programma's en 8 paragrafen.

Elk programma is als volgt ingedeeld:

- **Wat hebben we bereikt?**
Hierin wordt aangegeven wat de ambities zijn per programma. Daarnaast wordt aangegeven welke beleidsnotities en verordeningen op de uitvoering van het programma van toepassing zijn.
- **Wat hebben we ervoor gedaan?**
Per programma wordt het gerealiseerde beleid 2019 beschreven per beleidsdoel. Elk beleidsdoel is vertaald in concrete activiteiten.
- **Wat hebben we gemeten?**
Het gerealiseerde beleid 2019 is zoveel mogelijk voorzien van te leveren prestaties/indicatoren. Naast de "eigen" beleidsindicatoren zijn ook de wettelijk verplichte indicatoren per programma opgenomen. De wettelijke indicatoren zijn afkomstig uit www.waarstaatjegemeente.nl. Het zijn geen streefwaarden, maar waarden op een bepaald meetmoment. Het jaar van meting verschilt per indicator.
- **Wat heeft het gekost?**
Bij dit onderdeel wordt aangegeven hoeveel geld is uitgegeven om het gemeentelijk beleid in 2019 te realiseren. De lasten en baten per programma zijn nader onderverdeeld naar de wettelijk verplichte taakvelden. De wettelijke taakvelden zijn vervolgens nader uitgesplitst naar de gemeentelijke subtaakvelden. Financiële afwijkingen op subtaakniveau tussen begroting 2019 en rekening 2019 groter of gelijk aan € 10.000 worden toegelicht.
De totale lasten en baten per programma worden grafisch uitgedrukt in een zogenoemde "taartpunt". De lasten en baten per programma in deze grafiek zijn inclusief de mutaties in de reserves.

Aandachtspunt: De (algemene) overheadkosten staan conform de BBV-wetgeving, centraal verantwoord in de begroting en het jaarverslag (programma 0). Onder (algemene) overheadkosten wordt verstaan: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces (lasten ondersteunende afdelingen zoals financiën, P&O, facilitair, hiërarchisch leidinggevenden primair proces, huisvesting, ICT etc). De overheadkosten primair proces (personeelskosten afdelingen primair proces) worden -conform wetgeving- wel toegerekend aan de subtaakvelden.

Daarnaast wordt in de paragrafen via dwarsdoorsneden ingegaan op belangrijke beheersmatige aspecten die niet onder één programma vallen. Opgenomen zijn de voorgeschreven paragrafen: lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid, alsmede de paragraaf taakstellingen op advies van onze toezichthouder Provinciale Staten Noord-Holland.

Inhoud programma

Heemstede wil een transparante, democratische gemeente zijn met een professioneel bestuur, bestaande uit raad, commissies, college van B&W en griffie. Onder dit programma valt de **gemeentelijke dienstverlening en participatie**. Onze dienstverlening stelt de behoefte van inwoners, bedrijven en instellingen centraal en kenmerkt zich door een hoge kwaliteit en service, met ruimte voor maatwerk. In relatie tot participatie proberen we inwoners zo vroeg mogelijk te betrekken en staan we open voor hun initiatieven.

Ook het **financiële beleid** maakt onderdeel uit van dit programma met aandacht voor:

- de gemeentelijke inkomsten zoals de algemene uitkering uit het gemeentefonds, gemeentelijke belastingen (met name de onroerende zaakbelastingen) en inkomsten uit aandelenbezit (Eneco Groep en Stedin Groep, Bank Nederlandse Gemeenten en Meerlanden).
- De lasten en baten van de (algemene) overhead.
- Diverse stelposten, de stortingen aan en onttrekkingen uit de reserves en de post onvoorzien voor onverwachte noodzakelijke (kleine) uitgaven.

1. Wat hebben we bereikt?

Dienstverlening

De doelstelling was om ons te blijven onderscheiden door een excellente dienstverlening. Het basisprincipe daarbij is dat dienstverlening van de hele organisatie is. Dat betekent dat bestuurders en de medewerkers - bij zowel de publieksafdelingen als alle overige afdelingen - samen hiervoor verantwoordelijk zijn. Daarbij worden drie eenvoudige uitgangspunten gehanteerd:

- We sturen mensen niet van het kastje naar de muur
- We geven op tijd antwoord en leveren tijdig de juiste producten
- We communiceren deskundig, vriendelijk en in heldere taal

Uit de benchmark Waarstaatjegemeente 2019 blijkt dat onze inwoners net als in voorgaande jaren de gemeentelijke dienstverlening hoog waarderen en significant beter dan de inwoners van vergelijkbare gemeenten die aan het onderzoek hebben deelgenomen. Hetzelfde geldt voor de vergelijking met gemeenten op landelijk niveau (zie ook paragraaf 3. Wat hebben we gemeten?)

Participatie

In 2019 is verder gegaan met het ontwikkelprogramma participatie. De focus van het afgelopen jaar was gericht op:

- Het verdiepen van kennis en ervaring over participatie en nieuwe vormen van democratie;
- Het op basis hiervan ontwikkelen en in de praktijk toepassen van concreet participatiebeleid;
- Het stimuleren van inwoners- en buurtinitiatieven.

Belangrijk was de start van het traject Wij maken Heemstede. De start werd gemarkeerd met een bijeenkomst voor raadsleden en inwoners met verschillende voorbeelden uit andere gemeenten in Nederland. Vanuit deze startbijeenkomst is een groep van inwoners, raadsleden en ambtenaren aan de slag gegaan. Een belangrijk overkoepelend inzicht van de deelnemers aan dit traject was dat alles begint met contact en sociale cohesie, waarbij men voor de gemeente een faciliterende rol zag weggelegd, ook in financiële zin. De ideeën die vervolgens in dit traject ontstonden zijn dan ook gericht op contact en sociale cohesie.

In de groep zijn ook dilemma's gedeeld over nieuwe vormen van democratie, zoals de rolverdeling tussen de raad en inwoners.

In 2020 wordt het traject 'Wij maken Heemstede' verder doorontwikkeld.

Mede door dit traject is de nieuwe website 'Wij maken Heemstede' opgezet. Op dit platform wordt vanuit de gemeente onder andere gedeeld wat er speelt op het gebied van initiatieven.

Daarnaast hebben de volgende activiteiten plaatsgevonden in 2019:

- Er is input opgehaald voor het op te stellen participatiebeleid. Naast een enquête over participatie onder het digipanel, zijn straatinterviews gehouden door ambtenaren en raadsleden met als doel van inwoners te horen hoe en waarover zij willen participeren. En daarnaast zijn ook een aantal inwoners geïnterviewd die specifieke ervaringen hebben met participatietrajecten. In mei 2020 wordt het participatiebeleid aangeboden aan de raad.
- Eind september is het stimuleringsbudget op basis van de door de raad vastgestelde kaders opengesteld voor inwoners. Dit heeft ertoe geleid er 21 aanvragen zijn binnengekomen waarvan er 13 (deels) zijn toegekend en 6 zijn geheel afgewezen, hoofdzakelijk omdat gemeente al via andere weg een financiële bijdrage had geleverd. Daarmee was het budget ook in 3 maanden praktisch volledig benut.
- Ook zijn we bezig geweest met de invulling van hoofdstuk 3 van het collegeprogramma. Dit heeft geresulteerd in een voorstel voor een budget 'Heemstede maakt het mogelijk', welke in februari 2020 door de raad is vastgesteld.
- De wedstrijd 'het beste idee van Heemstede' (2018) is de basis geweest voor het ontstaan van het Adriaan Pauwjaar in 2020. In 2019 heeft de gemeente het proces gefaciliteerd om dit themajaar zoveel mogelijk door de samenleving (ook financieel) vorm en inhoud te laten geven.

Financieel beleid

De gemeente Heemstede heeft een lange traditie als het gaat om duurzaam financieel beleid. Dit willen we zo houden en waar mogelijk verder verstevigen.

Relevante beleidsnota's:

- Financiële verordening 2018 gemeente Heemstede
- Controleverordening artikel 213 (2003)
- Verordening betreffende doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken artikel 213a (2004)
- Treasurystatuut (2015)
- Nota activabeleid (2017)
- Nota reserves en voorzieningen – weerstandsvermogen (2019)
- Principebesluit tot afbouw aandeelhouderschap Eneco Groep N.V. (2017)
- Controleprotocol accountantscontrole 2019 en 2020 (2020)

2. Wat hebben we ervoor gedaan?

Beleidsdoel

Goede organisatie van verkiezingen

In 2019 zijn er 3 verkiezingen georganiseerd. Op 20 maart werden dubbele verkiezingen voor de Provinciale Staten en de Waterschappen georganiseerd. En op 23 mei de Europese verkiezingen. Alle drie de verkiezingen zijn succesvol verlopen.

Beleidsdoel

Intensiveren service

Activiteiten

Duidelijke feedback over meldingen openbare ruimte

Inwoners doen aan de balie, telefonisch of via de website en social media duizenden meldingen per jaar over de openbare ruimte (defecte straatverlichting, overhangend groen e.d.). Die worden geregistreerd in het zaakstelsel voor een efficiënte afhandeling. Er is een project gestart om het feedback-proces te verbeteren waarbij inwoners in heldere taal en op persoonlijke wijze uitgelegd krijgen wat de gemeente precies met een melding gedaan heeft. Dit wordt in 2020 verder geoptimaliseerd.

Eenvoudig vergunningsproces Omgevingswet

Binnen de nieuwe Omgevingswet moeten inwoners advies op maat krijgen en makkelijk een omgevingsvergunning kunnen indienen. In 2019 is een projectgroep gestart om de vertaalslag te maken van de Heemstedse situatie naar de zogenaamde serviceformules die landelijk uitgerold worden (snelservice-, ontwerp, ontwikkel- en toezichtformule). De sterke elementen van de huidige, goed gewaardeerde dienstverlening worden daarbij betrokken.

Thuisbezorgen reisdocumenten en rijbewijzen

Het aan huis of op het werk bezorgen van reisdocumenten is een aantrekkelijke service voor inwoners. We hebben verkennende gesprekken met leveranciers gevoerd. Dit zijn gecertificeerde bedrijven die onder strenge veiligheidseisen een veilig proces garanderen. Op basis van deze input wordt er in 2020 een businesscase opgesteld om de haalbaarheid te bepalen. Voorwaarde hierbij is kostendekkendheid, zoals het doorberekenen van de bezorgkosten aan inwoners.

Beleidsdoel

Uitbreiden online communicatie en dienstverlening

Activiteiten

Online communicatie & digipanel

De communicatie met inwoners via WhatsApp, Twitter, Facebook en Messenger neemt toe. Een OnlineTeam regisseert samen met de publieksbalie de online dialoog op onze social media kanalen (webcare). Een voorgenomen experiment met een chat-kanaal is doorgeschoven naar 2020. De focus heeft gelegen op het beschikbaar houden van het WhatsApp kanaal. Het leek erop dat het gebruik van WhatsApp door overheden niet langer toegestaan zou worden, maar deze service kan toch gecontinueerd worden.

In 2019 is de nieuwe website 'Wij maken Heemstede' (www.wijmakenheemstede.nl) gelanceerd. Deze website geeft inzicht in de initiatieven en projecten die spelen in Heemstede en hoe je mee kan doen. Het gaat daarbij om (buurt)initiatieven van inwoners, ondernemers en organisaties die bijdragen aan meer cohesie, duurzaamheid, veiligheid, maatschappelijke betrokkenheid en leefbaarheid in de wijk.

In 2019 zijn er 3 onderzoeken via het digipanel uitgevoerd over participatie, duurzaamheid en de weekmarkt

Online dienstverlening

De online dienstverlening is in 2019 verder uitgebreid. We sluiten hierbij aan op het landelijke VNG-programma 'Samen Organiseren', zodat we niets meer zelf ontwikkelen als het ook collectief beschikbaar is. Verschillende burgerzaken producten zijn geoptimaliseerd door de introductie van nieuwe software voor de toptakenwebsite, waaronder het doorgeven van verhuizingen, het aanvragen van uittreksels en het inplannen van afspraken.

In samenwerking met o.a. de gemeente Haarlem is een pilot gestart voor het online verstrekken van waardepapieren (zoals uittreksels) met behulp van blockchain-technologie.

Beleidsdoel

Huis van de gemeente

Activiteiten

Door maatschappelijke ontwikkelingen verandert de rol van de gemeente sterk. In de toekomst wordt de dienstverlening steeds meer online en buiten het gemeentehuis geleverd. Anderzijds komt er ook nieuwe (sociale) dienstverlening vanuit het Rijk naar de gemeente toe waardoor het aantal bezoekers in de publiekshal toeneemt. Ook steken we meer energie in participatietrajecten en inwonersinitiatieven. We hebben in 2019 onderzocht of de inrichting van de publiekshal voldoet aan de huidige en toekomstige eisen op het gebied van dienstverlening en participatie. Dit heeft tot de conclusie geleid dat er geen directe aanleiding is om tot een rigoureuze verbouwing over te gaan. Prioriteit had het verbeteren van de privacy door het verbeteren van de akoestiek (uitgevoerd in 2019). Daarnaast wordt in 2020 de luchtzuivering verbeterd in de ruimtes waar Handhaving en het CJG gehuisvest zijn.

Beleidsdoel

Data als basis voor betere dienstverlening, beleid en participatie

Activiteiten

Informatiegestuurd werken

We beschikken over grote hoeveelheden interne en externe data en willen die meer inzetten om informatiegestuurd te werken (o.a. het ontwikkelen van beleid met inzet van gerelateerde data). Het gemeentelijke Geo-team geeft invulling aan de ambities op dit vlak waarbij we in 2019 stapsgewijs vanuit kleine experimenten ervaring hebben opgedaan. Het waarborgen van de privacy van inwoners én informatiebeveiliging zijn daarbij belangrijk. Ook is er veel energie gestolen in het verbeteren van de kwaliteit van data.

Open data

We stellen actief openbare data beschikbaar aan inwoners/derden zodat zij deze kunnen inzetten ter onderbouwing van hun ideeën of (commerciële) initiatieven. Een voorbeeld is onze gratis app 'OmgevingsAlert' die Heemstedenaren informatie geeft over aangevraagde bouwvergunningen in hun buurt. Ook parkeer-apps zoals 'Parkmobile' maken gebruik van onze openbare parkeerdata. Ook in 2019 hebben we ervoor gezorgd dat de 'open datasets' die we via onze website beschikbaar stellen up-to-date waren. Het voornemen om in 2019 deel te nemen aan het landelijke project 'Open Raadsinformatie' - waarbij we onze openbare raadsinformatie als open data vrijgeven – is vanwege capaciteitsgebrek doorgeschoven naar 2020.

Beleidsdoel

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI)

Activiteiten

In het actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen 2019 – 2020 zijn diverse projecten opgenomen welke in 2019 zijn uitgevoerd. Te denken valt aan aanbesteden van de brug bij IJsbaanpad, het Laagtemperatuur Asfalt, social return on investment is ingezet en in bedrijfsrestaurant wordt gewerkt met een lokale cateraar die werkt met mensen die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben. De kosten hiervoor zijn in de projectbudgetten verwerkt er is voor 2019 geen extra budget ingezet voor MVI.

Beleidsdoel

Het realiseren van een structureel sluitende meerjarenbegroting

Activiteiten

Geen stijging van de totale woonlasten in 2019 (behalve indexatie)

Het totaal aan woonlasten (OZB, afvalstoffenheffing en rioolrecht) voor een huiseigenaar met een woning met een gemiddelde WOZ-waarde is in 2019 met 2,4% (inclusief inflatiecorrectie) gestegen ten opzichte van 2018. Als uitgangspunt geldt 100% kostendekking voor de afvalstoffenheffing en het rioolrecht. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de inleiding en de Paragraaf lokale heffingen.

Voldoende reserves

Het uitgangspunt van het collegeakkoord is dat in geval van calamiteiten de gemeente de beschikking heeft over voldoende reserves. In het vierde kwartaal 2019 is door de raad een nieuwe nota "reserves en voorzieningen-weerstandsvermogen" vastgesteld. In deze nota wordt elke reserve en voorziening afzonderlijk beschreven. Daarnaast is op basis van een risicoanalyse de hoogte van het weerstandsvermogen (lees: algemene reserve) bepaald.

Dividenden

De gemeente Heemstede ontvangt jaarlijks dividenden van de BNG, Meerlanden, Stedin en Eneco. In deze jaarrekening zijn de dividenden 2018 verwerkt (uit te betalen in 2019). In 2019 zijn de volgende dividenden ontvangen: BNG € 348.900, Meerlanden € 179.900, Stedin € 411.200 en Eneco € 612.800. Deze bedragen zijn gemeld in de voor- en najaarsnota 2019.

De opbrengst van de verkoop van de aandelen van Eneco wordt ingezet om het verlies van de dividendopbrengsten te compenseren.

In 2017 is aan alle 53 gemeentelijke aandeelhouders gevraagd om voor 31 oktober 2017 een principebesluit te nemen over de invulling van het toekomstig aandeelhouderschap in het energiebedrijf Eneco. In de raadsvergadering van 28 september 2017 heeft de raad van Heemstede het principebesluit genomen om het aandelenbelang in Eneco af te bouwen. Het aandelenbezit van de gemeente Heemstede in Eneco bedraagt 0,9%. Het principebesluit dat door de 53 aandeelhoudende gemeenten is genomen was nog geen definitief besluit. In de raadsvergadering van 30 januari 2020 heeft de raad van de gemeente Heemstede een definitief besluit genomen om de aandelen te verkopen. Ook de andere (43) gemeentelijke aandeelhouders hebben ingestemd met de verkoop van de aandelen Eneco aan het consortium van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. Inc. De verkoopopbrengst voor Heemstede bedraagt circa € 36,7 miljoen. Dit bedrag is eind maart 2020 ontvangen. In het raadsvoorstel van 30 januari 2020 is aangegeven dat een voorstel wordt aangeboden over de dekking van de wegvallende dividenduitkering Eneco vanaf 2021 ad. € 437.500 per jaar en de bestemming van de verkoopopbrengst.

Gemeentefonds

De berekening van de algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de decembercirculaire 2019. In de financiële toelichting bij dit programma wordt een nadere uitleg gegeven.

Financiering/investeringen

In de begroting (vooraf) rekening gehouden met een voordeel op de kapitaallasten door het opnemen van een stelpost van € 200.000. In de voorjaarsnota 2019 (blz 4) is gemeld dat dit voordeel in 2019 op € 2.000 na is gerealiseerd.

Onvoorzien

In de begroting is een post onvoorzien opgenomen voor kleine incidentele niet-voorzien uitgaven van € 20.000 (wettelijke verplichting). Door het college is dit budget aangewend voor € 500 ten behoeve van een waarderingssubsidie aan de Makathon (b&w besluit 2 april 2019) en € 500 voor een waarderingssubsidie aan de Egelopvang Haarlem e.o. (b&w besluit 2 april 2019).

Beleidsdoel

Samen op weg naar een mooier, duurzamer en socialer Heemstede

Activiteiten

Nieuwe initiatieven 2018-2022

Conform het collegeakkoord 2018-2022 is in de begroting 2019 een reserve nieuwe initiatieven 2018-2022 ingesteld van € 200.000 (er is 4 keer € 50.000 beschikbaar). Dit bedrag is nadrukkelijk open gelaten voor inbreng van de gemeenteraad, onze inwoners en maatschappelijke instanties, ondernemers en andere belanghebbenden. Het is een nieuwe wijze van werken. Het budget is bestemd voor inwonersinitiatieven en raadsinitiatieven op alle terreinen. Daarbij is de vraag: welke maatschappelijke opgaven liggen er en kunnen als thema of project worden opgepakt om met raad, inwoners en anderen gezamenlijk vorm te geven?

Het is van belang gezamenlijk met de gemeenteraad, onze inwoners, maatschappelijke instanties en ondernemers een debat te voeren over de toekomst. Hiermee ontstaat inzicht over wat zij aan doelen voor ogen hebben. In de loop van de jaren kunnen doelen veranderen onder invloed van externe factoren. Daarom is het van belang jaarlijks deze doelen "op te halen" via diverse (creatieve) werkvormen.

In 2019 is een aantal initiatieven aangevraagd en goedgekeurd. De kosten voor deze initiatieven zijn nog niet gemaakt. De initiatiefnemers hebben tot eind 2020 de tijd om hun initiatief uit te voeren.

Beleidsdoel

Het verbeteren van de informatievoorziening aan de raad

Activiteiten

Uitwerking motie “Een kader voor de kadernota” en doorontwikkeling begroting

In de begrotingsraad van 3 november 2017 is de motie “Een kader voor de kadernota” aangenomen. De raad verzoekt het college:

- A. de kadernota in de toekomst niet slechts voor te leggen “ter kennisname” maar “ter bespreking”, waarmee de mogelijkheid wordt gecreëerd om het college aandachtspunten mee te geven of moties in te dienen waar bij de voorbereiding van de begroting rekening mee kan worden gehouden;
- B. daarbij tevens en ten minste een duidelijk voorstel te doen wat betreft de financiële kaders (dat wil zeggen per programma het totaal van de uitgaven en van de inkomsten op hoofdlijnen, dus behoudens technische wijzigingen), en hierover besluitvorming te vragen aan de gemeenteraad.

In de beleidsnota planning en control cyclus (PCC) in ontwikkeling is deze motie verder uitgewerkt. Deze nota is in de commissie Middelen van maart 2019 besproken waarbij de Heemsteedse planning en control cyclus onder de loep is genomen. Waar zijn de verbeterlagen mogelijk? Bij deze nota zijn ook de moties ‘consistente begrotingsopzet’ en ‘financieel dashboard’ meegenomen. Uit de bespreking van de commissie Middelen is naar voren gekomen dat het verbeteren van de P&C cyclus een groeimodel betreft. Werkende weg komen we tot een steeds betere invulling. De eerste uitwerking heeft plaatsgevonden bij de kadernota 2020-2023, die in de raad van 27 juni 2019 is vastgesteld.

Betrokkenheid verbonden partijen

- GBKZ: Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid legt de aanslagen op van alle heffingen die op dit programma geraamd worden.
- Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (St. Rijk): verzorgt de inkoopfunctie.
- BNG: huisbankier, het betalingsverkeer en financiering is bij de BNG ondergebracht. De gemeente is ook aandeelhouder van de BNG en ontvangt jaarlijks dividend. Het dividend wordt op dit programma verantwoord.
- Meerlanden: op dit programma staan de dividendinkomsten geraamd.
- Eneco groep en Stedin Groep: op dit programma staan de dividendinkomsten geraamd.

3. Wat hebben we gemeten?

Beleidsindicatoren

Onderdeel van het participatiebeleid is om standaard aan het eind van elk participatietraject een enquête onder de betrokkenen uit te voeren. Zo ontstaat inzicht in hoe de participatie in de praktijk is ervaren en wat eventueel verbeterd moet worden. De uitkomsten worden met de gemeenteraad gedeeld.

Participatie (***)	+ %	2019 +/- %	- %
Heeft u veel vertrouwen in de manier waarop uw gemeente bestuurd wordt	47 (30)	41	12
Vindt u dat de gemeente inwoners voldoende betreft bij haar plannen en activiteiten	45 (33)	37	18
Vindt u dat inwoners en organisaties voldoende ruimte krijgen om ideeën en initiatieven te realiseren	41 (34)	46	13
Vindt u dat de gemeente luistert naar de mening van haar inwoners	37 (27)	41	23

+ % (helemaal) eens | +/- % niet eens/niet oneens | - % (helemaal) oneens.

(***) Bron; burgerpeiling Waarstaatjegemeente. Dit onderzoek wordt om het jaar uitgevoerd. In 2019 is een andere onderzoeksopzet en vraagstelling gehanteerd waardoor uitkomsten niet vergelijkbaar zijn met voorgaande jaren.

Tussen haakjes staat het percentage inwoners van 42 vergelijkbare gemeenten (25.000-50.000 inwoners) die aan het onderzoek hebben deelgenomen. Deze inwoners zijn het (helemaal) eens met de stellingen over veel vertrouwen in het gemeentebestuur en goede mogelijkheden tot participatie. In Heemstede liggen deze percentages significant hoger.

Gemeentelijke dienstverlening (*)	Cijfers 2019	Referentie gemeente
Hoe waardeert u –over het algemeen- de dienstverlening van uw gemeente	7,4	6,7
Hoe waardeert u de online dienstverlening	7,4	6,9
Hoe waardeert u de communicatie en voorlichting vanuit de gemeente	7,1	6,6
Hoe waardeert u de dienstverlening aan de balie in het gemeentehuis	8,5	Niet beschikbaar (**)

(*) Bron: burgerpeiling Waarstaatjegemeente. Dit onderzoek wordt om het jaar uitgevoerd. In 2019 is een andere onderzoeksopzet en vraagstelling gehanteerd waardoor uitkomsten niet vergelijkbaar zijn met voorgaande jaren. Tussen haakjes staan de cijfers voor 42 vergelijkbare gemeenten (25.000-50.000 inwoners) die aan het onderzoek hebben deelgenomen.

(**) Heemstede heeft naast de burgerpeiling ook nog separaat een balie-onderzoek laten uitvoeren (cijfer 2017: 8,3).

Verplichte beleidsindicatoren

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar laatste meting	Waarde
Formatie	fte per 1.000 inwoners	2018	6	2019	6
Bezetting	fte per 1.000 inwoners	2018	6	2019	6
Apparaatskosten	kosten per inwoner	2018	518	2019	565
Externe inhuur	% van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2018	16%	2019	15%
Overhead	% van totale lasten	2018	15%	2019	15%

2019

Beoordeling financiële positie door provincie Noord-Holland *)

repressief toezicht

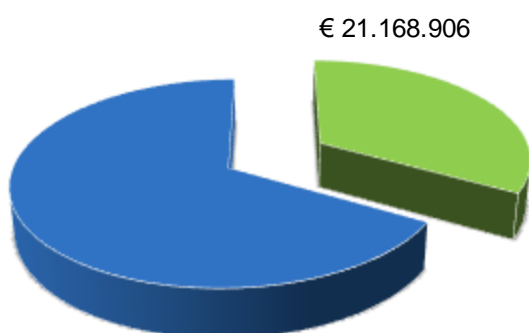
bron: Bij brief van 14 december 2018 heeft de provincie Noord-Holland aangegeven dat voor 2019 het repressieve toezicht geldt.

*) De provincie Noord-Holland beoordeelt -als toezichthouder- jaarlijks de financiële positie van de gemeente Heemstede. Naar aanleiding hiervan bepaalt de provincie of er sprake moet zijn van preventief- dan wel repressief toezicht.

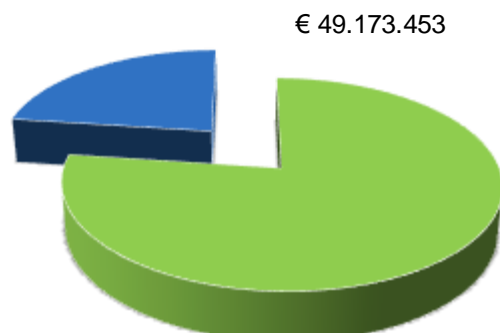
4. Wat heeft het gekost?

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2018	2019	2019
Lasten	17.230	19.094	21.168
Baten	43.108	48.440	49.173
Resultaat programma	25.878	29.346	28.005

Lasten programma 0

Baten programma 0

Aandeel programma in totale rekening van € 63.746.344

sub-taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld				
	0.1 Bestuur	1.217	1.326	1.315
00101	Raad en commissies	364	407	402
00102	College secretariaat	606	560	588
00103	Gemeentelijke samenwerking	39	37	40
00104	Griffie	208	210	216
00105	Kabinetszaken	0	2	1
00106	Participatie	0	110	68
	0.2 Burgerzaken	848	811	839
00201	Huwelijken	31	33	33
00202	Documenten burgerlijke stand	49	52	54
00203	Basisregistratie Personen (BPR)	190	207	211
00204	Rijbewijzen	129	178	176
00205	Reisdocumenten	322	152	154
00206	Gedecentraliseerde taken	22	24	24
00207	Privacy en beveiliging	15	63	63
00209	Overige bedrijfsvoeringskosten (Kadaster)	0	0	0
00208	Verkiezingen	90	102	124
	0.4 Overhead	10.393	10.543	10.652
00401	Personeelskosten	5.251	5.551	5.615
00402	ICT kosten	977	995	993
00403	Huisvestingskosten	760	664	676
00404	Overige bedrijfsvoeringskosten	731	694	696
00405	Publieksvoorlichting	127	117	114

sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
00406	Representatie	45	31	17
00407	GRIT (nieuw)	2.502	2.491	2.541
	0.5 Treasury	69	-90	-89
00501	Aandelen	27	27	27
00502	Treasury	42	-117	-116
	0.61 OZB woningen	317	373	372
06101	Onroerende zaakbelastingen (OZB)	166	190	189
06102	Wet waardering onroerende zaken	151	183	183
	0.62 OZB niet-woningen	0	0	0
	0.63 Parkeerbelasting	0	0	0
	0.64 Belastingen overig	14	15	15
06402	Precariobelasting	2	2	2
06404	Hondenbelasting	12	13	13
	0.7 Algemene en overige uitkeringen	68	73	72
00701	Gemeentefonds	68	73	72
	0.8 Overige baten en lasten	295	475	809
00801	Algemene baten en lasten	295	475	809
	0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0
	0.10 Mutaties reserves; stortingen	3.509	5.710	5.873
	Programma 0	133	990	726
	Programma 1	0	0	0
	Programma 2	0	0	0
	Programma 3	0	0	0
	Programma 4	0	4.200	4.200
	Programma 5	0	350	687
	Programma 6	1.361	144	218
	Programma 7	15	26	42
	Programma 8	2.000	0	0
	0.11 Resultaat van de rekening	500	-142	1.310
	Resultaat	500	-142	1.310
Totale lasten van het programma		17.230	19.094	21.168
Baten, uitgesplitst per (sub) taakveld				
	0.1 Bestuur	0	0	0
	0.2 Burgerzaken	602	405	415
00201	Huwelijken	87	85	77
00202	Documenten burgerlijke stand	9	9	11
00203	Basisregistratie Personen (BPR)	31	31	25
00204	Rijbewijzen	137	140	133
00205	Reisdocumenten	319	140	144
00206	Gedecentraliseerde taken	19	0	25
	0.4 Overhead	1.939	1.954	2.018
00401	Personeelskosten	195	198	195
00402	ICT kosten	80	69	69
00403	Huisvestingskosten	15	12	15
00404	Overige bedrijfsvoeringskosten	488	546	567
00407	GRIT (nieuw)	1.161	1.129	1.172
	0.5 Treasury	1.358	1.561	1.574
00503	Nutsbedrijven	811	1.024	1.024
00501	Aandelen	513	529	529
00502	Treasury	34	8	21
	0.61 OZB woningen	4.849	4.869	4.860
06101	Onroerende zaakbelastingen (OZB)	4.849	4.869	4.860
	0.62 OZB niet-woningen	1.358	1.375	1.380
06201	Onroerende zaakbelastingen (OZB)	1.358	1.375	1.380
	0.63 Parkeerbelasting	694	700	732
06301	Fiscaal parkeren	694	700	732
	0.64 Belastingen overig	377	346	365
06401	Waterkeringen en watertechnische werken	39	49	50
06402	Precariobelasting	210	173	189

sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
06403	Belasting op roerende ruimten	5	6	4
06404	Hondenbelasting	123	118	122
	0.7 Algemene en overige uitkeringen	28.021	30.157	30.674
00701	Gemeentefonds	28.021	30.157	30.674
	0.8 Overige baten en lasten	145	0	400
00801	Algemene baten en lasten	145	0	400
	0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0
	0.10 Mutaties reserves; onttrekkingen	3.765	7.073	6.755
	Programma 0	2.887	1.209	1.057
	Programma 1	0	0	0
	Programma 2	41	94	95
	Programma 3	0	0	0
	Programma 4	0	0	0
	Programma 5	312	5.003	4.855
	Programma 6	93	309	403
	Programma 7	369	292	258
	Programma 8	63	166	87
	0.11 Resultaat van de rekening	0	0	0
	Resultaat	0	0	0
	Totale baten van het programma	43.108	48.440	49.173
	Saldo programma	25.878	29.346	28.005

Toelichting op de financiële cijfers

Lasten

Taakveld 0.1 Bestuur

00101-Raad en commissies

De Rekenkamercommissie heeft haar budget van 2019 niet volledig benut (onderschrijding € 23.000). In 2019 is er een resultaatbestemming vanuit 2018 gedaan van € 15.000. Dit was bedoeld voor een onderzoek naar het informatiebeleid en ICT voorzieningen. Dit onderzoek heeft plaatsgevonden. Daarnaast zijn de salarislasten hoger uitgevallen met € 18.000.

00102-College van B&W

De kosten van de APPA-verzekering (pensioenpremie) voor wethouders vanwege hogere verzekeringspremies, trajectkosten en salarissen en sociale lasten leiden tot een nadeel van € 28.000.

00106-Participatie (nieuwe initiatieven 2018-2020)

In 2019 is een aantal initiatieven aangevraagd en goedgekeurd. De kosten voor deze initiatieven zijn nog niet gemaakt. De initiatiefnemers hebben tot eind 2020 de tijd om hun initiatief uit te voeren. Daarna krijgen zij de gemaakte kosten uitbetaald. Dit gaat om totaal € 23.000. Voorgesteld wordt dit bedrag via resultaatbestemming mee te nemen naar 2020.

Het overig resterende budget is onder andere nodig voor de uitvoering van het participatiebeleid, promotie van het stimuleringsbudget richting de inwoners en de uitwerking/uitvoering van activiteiten die volgen uit het traject Wij Maken Heemstede. Voorgesteld wordt om € 22.000 via resultaatbestemming mee te nemen naar 2020. Het nadeel op de salarissen is € 3.000.

Taakveld 0.2 Burgerzaken

00208-Verkiezingen

In de begroting 2019 is rekening gehouden met twee verkiezingen (Europees Parlement en Provinciale Staten/Waterschappen) waarvoor € 100.000 is geraamd. De werkelijke uitgaven in 2019 voor de verkiezingen zijn € 22.000 hoger uitgevallen dan geraamd.

Taakveld 0.4 Overhead

00401-00407-Overheadkosten

Algemeen: overheadkosten

De (algemene) overheadkosten –conform de BBV-wetgeving- worden centraal verantwoord op het taakveld “04 overhead”. Onder (*algemene*) *overhead* verstaat de wetgeving: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het taakveld “overhead” is in de Heemsteedse begroting en jaarrekening onderverdeeld in 7 subtaakvelden, namelijk: personeelskosten, ICT-kosten, huisvestingskosten, overige bedrijfsvoeringskosten, publieksvoorlichting, representatie en GRIT.

Ter informatie: In de wetgeving wordt een onderscheid gemaakt tussen (algemene) overhead en overhead primair proces. Bij overhead primair proces gaat het om lasten die rechtstreeks toewijsbaar zijn aan de prestaties die de gemeente levert aan inwoners. Bijvoorbeeld de salarislasten van medewerkers die de verstrekking van paspoorten of rijbewijzen verzorgen. Deze salarislasten vallen niet onder de (algemene) overhead maar worden rechtstreeks (of via een verdeelsleutel) verantwoord op de betreffende (sub)taakvelden.

00401-Personeels- en bedrijfsvoeringskosten

Onder personeelskosten vallen de salarislasten (algemene) overhead, kosten werving en selectie, opleidingskosten, bedrijfsgeneeskundige zorg (ARBO), kosten ondernemingsraad etc.

Salarislasten

De totale salarislasten over 2019 bedragen 12,7 miljoen, waarvan € 4,6 miljoen (algemene) overhead. Conform de hierboven beschreven wettelijke kaders staat het bedrag van € 4,6 miljoen centraal op programma 0, een bedrag van € 8,1 miljoen (overhead primair proces) is versleuteld over de diverse programma's.

In totaal bedragen de salarislasten en de inhuur (inclusief GRIT) samen € 14.861.000. Begroot was € 14.499.000 zodat het verschil € 362.000 nadelig is. Dit nadeel wordt voor € 323.000 gedekt door bijvoorbeeld de rioolheffing, de afvalstoffenheffing, uit bijdragen derden zoals bij de samenwerking met Bloemendaal en uit reserves en voorzieningen. Gemeentebreed sluit het resultaat op de salarislasten (inclusief inhuur), dat wil zeggen zowel de algemene overhead als de overhead primair proces op € 39.000 nadelig.

In de raad van 8 november 2019 is de motie ‘Inhuur externen terugdringen’ aangenomen. In deze motie is onder meer gevraagd inzicht te geven in het totale budget zowel voor vast personeel als inhuur op aantal fte en totale loonsom, op jaarbasis en dit inzicht jaarlijks aan het eind van het jaar aan te leveren. De werkelijke inhuur bedraagt € 1.268.000 exclusief de vacaturepot. De vacaturepot betreft inhuur die ten laste van de salarisbegroting 2019 wordt gebracht en wordt gedekt uit (tijdelijk) nog niet ingevulde vacatures. Ten laste van de vacaturepot is € 908.000 ingehuurd. Het totaal van de inhuur bedraagt daarmee € 2.176.000. Hiervan wordt € 39.000 niet gedekt door de (salaris)begroting. Dit bedrag wordt ten laste gebracht van het exploitatieresultaat 2019.

Werving en Selectie

In 2019 hebben we opnieuw te maken gehad met een stijging van het aantal vacatures ten opzichte van het jaar daarvoor. In 2019 ging het om 33 vacatures ten opzichte van 26 vacatures in 2018. Dit is een stijging van 28%. Het is gelukt om deze vacatures met extra wervingsinspanningen goed in te vullen. Dit heeft geleid tot een overschrijding van € 15.000.

Opleidingsbudget

De gemeente Heemstede streeft er naar om meer jongeren in dienst te nemen. In 2019 zijn tien nieuwe medewerkers van onder de 30 in dienst getreden. Deze jongeren hebben meer vakgerichte opleidingsbehoeften dan ervaren krachten. Maar ook bij diverse werkvelden volgen vakinhoudelijke ontwikkelingen elkaar snel op, wat het noodzakelijk maakt om gedegen te investeren in de vakinhoudelijke ontwikkeling van alle medewerkers. De voortdurende verder gaande digitalisering vraagt ook meer opleidingsinspanningen, o.a. op het gebied van applicatiebeheer. Er is ook meer geïnvesteerd op de noodzakelijke organisatieontwikkeling: o.a. bijeenkomsten om innovatieve kracht te versterken, teamdagen, begeleiding management, de traineepool en intern ontwikkeltraject participatie. Bovenstaande zaken hebben geleid tot een overschrijding van € 56.000.

Arbeidsvoorwaarden

De overschrijding van de kosten op de arbeidsvoorwaarden is € 49.000. Dit komt voornamelijk door dat de loonheffing over de werkkostenregeling lager is uitgevallen. Tevens vallen de uitgaven voor verschillende budgetten voor arbeidsvoorwaarden lager uit.

Arbo

De kosten voor de bedrijfsgeneeskundige- en arbozorg vallen € 34.000 lager uit. Dit komt omdat er minder gebruik gemaakt is van de vitaliteitsregeling dan verwacht.

00402-ICT kosten (zie 00407 voor GRIT)

Het resultaat op dit subtaakveld is per saldo nagenoeg nihil. Onderliggend is er wel sprake van een over- en onderschrijding. In 2019 is een eenmalig budget van € 35.000 voor de uitwerking van informatie gestuurd werken / harmonisering niet is besteed. Dat zal plaatsvinden in 2020 en voorgesteld wordt om het bijbehorende budget van € 35.000 via resultaatbestemming mee te nemen. Aan de andere kant is er sprake van een overschrijding van ca. € 35.000 en dat is onder andere ontstaan door toename in het aantal softwarelicenties en migratie van nieuwe softwareversies. Daarnaast nemen door het verder digitaliseren van werkprocessen de softwarekosten toe.

00406-Representatie

Op het budget representatie is € 14.000 minder uitgegeven dan geraamd.

00407-GRIT

Het budget is met € 50.000 overschreden als gevolg van hogere kosten van salarissen en inhuur. De overschrijding wordt gedeeltelijk gedekt door de stelpost op de algemene baten en lasten en voor afgerond 46% doorbelast aan de gemeente Bloemendaal.

Taakveld 0.5 Treasury

00502-Treasury

Op dit subtaakveld wordt het renteresultaat zichtbaar. Dit betreft het verschil tussen de totaal geraamde rentekosten te betalen voor externe financieringsmiddelen aan banken en de doorberekende rentelasten naar de diverse taakvelden. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de Paragraaf financiering.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

00801-Algemene baten en lasten

Diverse stelposten functioneel verantwoord	265.000	V
Vrijval post oninbaar	18.000	V
Stelposten onvoorzien	19.000	V
Storting in de voorziening wachtgelden en pensioenen	799.000	N
Storting voorziening onderhoud wegen	35.000	N
Vrijval vanuit voorziening belastingdebiteuren GBKZ	187.000	V
Bedrijfsplan GBKZ	17.000	V
Overig	7.000	N
	<hr/>	
	335.000	N

Nadere toelichting (per onderdeel):

Diverse stelposten zijn functioneel verantwoord

Op dit product is in totaal een bedrag van € 265.000 aan diverse stelposten opgenomen:

Stagiaires: gemeentebreed	18.000
Stagiaires: gemeentebreed (nieuw beleid)	-3.000
Stelpost pensioenpremies	115.000
Stelpost cao stijging	110.000
Circulaire bezoldiging b&w	25.000
	<hr/>
	265.000

In de jaarrekening zijn de stelposten niet centraal op dit product verantwoord, maar verdeeld over de diverse subtaakvelden. Hierdoor wordt op dit subtaakveld een voordeel zichtbaar.

Vrijval post oninbaar

In verband met betaling valt de post oninbaar van € 18.000 vrij.

Onvoorzien

In de begroting is een bedrag van € 20.000 opgenomen voor diverse kleine onvoorziene uitgaven. Opname van een post onvoorzien is wettelijk verplicht; de gemeente is vrij in het bepalen van de hoogte van het bedrag. Het afrondingsverschil op de kapitaallasten is op onvoorzien geboekt. Het restant van afgerond € 19.000 valt vrij.

Incidentele storting in voorziening wachtgelden en pensioen

De voorziening pensioenen en wachtgelden dient overeenkomstig het besluit begroting en verantwoording (BBV) precies toereikend te zijn voor de onderliggende verplichtingen. In 2019 is daarom een extra storting noodzakelijk van € 799.000 ter dekking van de wachtgeldverplichtingen aan voormalig bestuur.

Storting voorziening onderhoud wegen

De voorziening onderhoud wegen is in 2019 geactualiseerd (bureau-actualisatie). Hieruit blijkt dat de voorziening niet geheel toereikend is (€ 35.000 te kort) voor de beheerperiode. Dit bedrag is bijgestort overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording in de jaarrekening 2019.

Vrijval voorziening belastingdebiteuren GBKZ

Bij de jaarrekening 2019 zal de methodiek voor het bepalen van de omvang van de voorziening dubieuze belastingdebiteuren opnieuw worden beoordeeld (najaarsnota 2019).

De stuurgroep (verslag Stuurgroep GBKZ 12-09- 2019) heeft besloten dat GBKZ overstapt naar de methode op basis van individuele boordeling. GBKZ heeft op balansdatum de voorziening voor alle gemeenten op de nieuwe wijze berekend. Dit resulteert voor de gemeente Heemstede in een vrijval van € 187.000 (voordeel).

Met verwachte schade oninbare faillissementsvordering deurwaarders- en incassokantoor van in totaal € 21.000 (nadeel) is rekening gehouden in de huidige voorziening dubieuze belastingdebiteuren (najaarsnota 2019).

Doorwerking Bedrijfsplan 2019 GBKZ

De bijdrage aan GBKZ over 2019 valt lager uit dan geraamd. De stelpost van € 17.000 valt om deze reden vrij.

Taakveld 0.10 Mutaties reserves; stortingen

01000/9-Mutatie reserves

Voor een toelichting op de mutaties in de reserves wordt verwezen naar het bijlagenboek. Daar staan alle mutaties per reserve toegelicht.

Taakveld 0.11 Resultaat van de rekening

01101-Resultaat

Op dit subtaakveld wordt het saldo van de rekening verantwoord. Om boekhoudkundig evenwicht te verkrijgen (inkomsten en uitgaven dienen gelijk te zijn) wordt een positief rekeningresultaat aan de kostenkant geboekt. Daardoor betekent een negatief verschil op dit subtaakveld juist een voordeel.

In de begrotingskolom 2019 staat een negatief bedrag van € 142.000, zijnde het verwachte nadelig resultaat zoals dat is opgenomen in de najaarsnota. Het werkelijke resultaat over 2019 bedraagt € 1.309.830.

Baten

Taakveld 0.2 Burgerzaken

00206-Gedecentraliseerde taken

De legesinkomsten naturalisatie zijn in de begroting pm geraamd. De werkelijke inkomsten bedragen € 25.000. € 1.000 van de ontvangen leges is afgedragen aan het Rijk.

Taakveld 0.4 Overhead

00404-Overige bedrijfsvoeringskosten

Het voordeel van € 21.000 bestaat voornamelijk uit een hogere doorberekening van overhead (DAR tarief) aan de gemeente Bloemendaal als gevolg van een hogere formatie IASZ.

00407-GRIT

De baten vallen € 43.000 hoger uit door een hogere bijdrage van Bloemendaal. Daartegenover staan ook hogere lasten.

Taakveld 0.5 Treasury

00502-Treasury

Op dit subtaakveld zijn o.a. de rentebaten over verstrekte geldleningen verantwoord. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de Paragraaf financiering.

Taakveld 0.6 Belastingen

06301-Fiscaal Parkeren

Er is sprake van een voordeel van € 32.000 op de inkomsten uit parkeerbelastingen.

06402-Precario

De opbrengst precariobelasting valt met € 16.000 hoger uit dan de raming.

Taakveld 0.7 Algemene en overige uitkeringen

00701-Gemeentefonds

De op dit subtaakveld verantwoorde baten van de algemene uitkering zijn € 517.000 hoger dan begroot. De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de septembercirculaire 2019 en de werkelijke cijfers op de decembercirculaire 2019. De decembercirculaire 2019 is niet meer in de begroting 2019 verwerkt, maar wel in de jaarrekeningcijfers 2019. Dit geeft een voordeel van € 517.000. Na aftrek van de geormerkte posten bedraagt het netto voordeel € 280.000. Onderstaand de uitsplitsing naar uitkeringsjaren.

v = voordeel; n = nadeel	begroting 2019 (sep.circ.)	rekening 2019 (dec.circ.)	verschil	geormerkt	netto
algemene uitkering 2017	27.299.000	27.570.000	271.000 v	0	271.000 v
algemene uitkering 2018	28.191.000	28.201.000	10.000 v	0 v	10.000 v
algemene uitkering 2019	29.992.000	30.228.000	236.000 v	237.000 v	-1.000 n
			517.000 v	237.000 v	280.000 v

- Het uitkeringsjaar 2017 geeft een voordeel van € 271.000 als gevolg van de definitieve vaststelling van de belastingcapaciteit 2017.
- Het uitkeringsjaar 2018 geeft een voordeel van € 10.000. Dit betreft voornamelijk de vrijval van de verdeelreserve. De verdeelreserve is een deel van de algemene uitkering dat niet aan de gemeenten wordt uitgekeerd, maar als reservering apart wordt gehouden. De verdeelreserve dient om onverwachte effecten bij de meting van maatstaven op te vangen. Op het moment dat maatstaven definitief zijn of geen onverwachte ontwikkelingen meer kunnen doormaken wordt de verdeelreserve verrekend
- Het uitkeringsjaar 2019 geeft een voordeel van € 236.000. Bij de decembercirculaire 2019 zijn klimaatmiddelen beschikbaar gesteld aan gemeenten zoals afgesproken in het klimaatakkoord van juni 2019 (€ 98,4 miljoen, waarvan Heemstede € 237.000) Deze middelen zullen bij deze jaarrekening worden geormerkt en via resultaatbestemming 2019 worden gereserveerd voor 2020.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

00801-Algemene baten en lasten

Mutatie voorziening onderhoud bruggen/beschoeiingen

Op basis van de in 2019 uitgevoerde inspectie wordt in 2020 het beheerplan 2021 – 2025 opgesteld. De voorziening onderhoud bruggen en beschoeiingen 2019 is reeds gebaseerd op de in 2019 uitgevoerde inspecties. Omdat er een verschuiving tussen groot onderhoud (ten laste van de voorziening) en vervanging (onderdeel van het investeringsprogramma) plaats vindt valt in de jaarrekening 2019 € 400.000 vrij uit de voorziening. Hier tegenover staan de toekomstige kapitaallasten uit het investeringsprogramma

Taakveld 0.10 Mutaties reserves; ontrekkingen

01000/9-Mutatie reserves

Voor een toelichting op de mutaties in de reserves wordt verwezen naar het bijlagenboek. Daar staan alle mutaties per reserve toegelicht.

Inhoud programma

Het programma omvat de openbare orde en veiligheid en daarnaast ook de daaraan gerelateerde leefbaarheid. Openbare orde wordt immers gedefinieerd als het ordentelijk verloop van het maatschappelijk verkeer in de openbare ruimte.

1. Wat hebben we bereikt?

Kernwoorden: samenwerking, integraliteit, zelfredzaamheid, informatiegestuurd werken

- Opwerping barrières Ondernijning: Uitbreiding Damocles-beleid en Bibob-beleid, bewustwording ondernijning medewerkers, prestatieafspraken woningbouwverenigingen, deelname Meld Misdaad Anoniem, toetreding Convenant Landelijk Stuurgroep Interventieteams en realisatie Werkgroep Woon- en adresfraude.
- Meer inzet op integrale samenwerking binnen de organisatie en met externe partners; met name tussen zorg- en veiligheidsdomein; wordt voortgezet in 2020 door versterking van de capaciteit op zorg en veiligheid zoals in de begroting is vastgesteld.
- De brandweer gaat per 1-1-2022 gebruik maken van waterwagens als primaire bluswatervoorziening.
- Er vindt maandelijks een overlastspreekuur voor de inwoners plaats met alle benodigde externe partners.
- WinkelCentrum Heemstede heeft zijn vijfde ster Keurmerk Veilig Ondernemen behaald.
- De lokale prioriteiten zijn na consultatie van de Commissie Samenleving vastgelegd in het Uitvoeringsplan lokale prioriteiten veiligheid 2019. De uitvoering van het plan en bijbehorende acties wordt gemonitord tijdens het Lokaal VeiligheidsOverleg.
- Om binnen de gemeentelijke organisatie de samenwerking, afstemming en integraliteit te versterken zijn er twee nieuwe portefeuillehouders-overleggen ingesteld, een integraal overleg tussen Openbare Orde en Veiligheid, Handhaving en Bouw en Woning Toezicht en een overleg zorg- en veiligheid tussen Openbare Orde en Veiligheid en het Sociaal Domein.
- Om de samenwerking en uitwisseling van informatie tussen het Zorg- en het Veiligheidsdomein te bevorderen is er per 1-1-2020 een projectleider aangesteld.
- In het najaar van 2019 is er na een participatietraject eerder in het jaar een aanvang genomen met de opstelling van de nota Integraal Veiligheidsbeleid. De nota zal in het voorjaar van 2020 aan de raad aangeboden worden.
- Politiekidsproject; scholieren basisschool promoten tips inbraakpreventie.
- Twee wijkwandelingen met buurtbewoners; Bloemenbuurt en Bomenbuurt. Inzet Mobile Media Lab van de politie voor de basisscholen.
- Samenwerking tussen Heemstede en Bloemendaal op het gebied van handhaving is verder vormgegeven. Er wordt vanuit één team Handhaving uitvoering gegeven aan de uitvoeringsprogramma's van de beide gemeenten.
- De samenwerking tussen het team Handhaving en de politie is geïntensiveerd waarbij de politie en BOA's op structurele wijze informatie uitwisselen en daarnaast in koppels de verschillende wijken bezoeken.
- Om de integrale handhaving te versterken is daarnaast door het team Handhaving intern verbinding gelegd met verschillende gemeentelijke organisatieonderdelen. Binnen het sociale domein bijvoorbeeld worden overlastsituaties periodiek besproken en worden eventuele acties op elkaar afgestemd. Met verkeerskundigen van de gemeente wordt verkeershinder afgestemd en waar mogelijk direct opgelost. Met betrekking tot het groenbeheer worden over en weer overlast gevende situaties - zoals overhangend groen - gemeld zodat hierop gehandhaafd kan worden.
- Het team Handhaving heeft een efficiëncyslag gemaakt door het direct ter plekke digitaal afhandelen van meldingen op straat via de handhelds van de BOA's.

2. Wat hebben we ervoor gedaan?

Beleidsdoel

Integraal handhaven

In 2019 is er een bijeenkomst georganiseerd voor alle afdelingen met een handhavingstaak om de opzet van integrale handhaving binnen Heemstede te bespreken. Met als uitkomst dat de focus voor dit moment moet liggen op het ontwikkelen van een praktische werkwijze waarbij medewerkers breder kijken dan hun eigen discipline en proberen om elkaars ogen en oren te zijn. Door actief kennis en ervaring uit te wisselen en gebruik te maken van elkaars competenties kan zo in specifieke situaties maatwerk geleverd worden en wordt een ieder vanuit zijn/haar kracht ingezet. De groep deelnemers wordt fasegewijs uitgebreid met externe partners zoals woningbouwverenigingen, politie e.d. Een belangrijk onderwerp daarbij is het uitwisselen van informatie binnen de kaders van de AVG. In 2019 is ook de werkgroep adresfraude weer actief geweest waarbij de afdelingen Publiekszaken, BWT, OOV, IASZ en Handhaving samen casuïstiek bespreken en gezamenlijk optrekken bij woonfraudebestrijding.

Activiteiten

Samenwerking met partners versterken

Er is een projectleider aangesteld om de samenwerking tussen het veiligheidsdomein en het sociaal domein te bevorderen. De vorderingen worden gemonitord tijdens het portefeuillehoudersoverleg.

De samenwerking met de woningbouwverenigingen wordt geïntensiveerd, met name op het gebied van het tegengaan van ondermijning. Dit is vastgelegd in de prestatieafspraken. De behandeling van ondermijningssignalen zal in gezamenlijkheid opgepakt worden.

De inwoners wordt gestimuleerd om gebruik te maken van de meldpunten nietpluis@heemstede.nl en Meld Misdaad Anoniem. Er worden jaarlijks twee wijkwandelingen gehouden waarbij zelfredzaamheid en proactief handelen het uitgangspunt zijn.

Zelfredzaamheid door inwoners

Er heeft maandelijks onder voorzitterschap van Buurtbemiddeling een overlastspreekuur plaatsgevonden. Bij dit overlastspreekuur zijn naast Buurtbemiddeling de gemeente, politie en de woningbouwverenigingen aanwezig.

Informatiegestuurd werken

De afdeling Openbare Ruimte is bezig om een zaakapplicatie te implementeren voor gebruik in het veld.

Relevante beleidsnota's:

- Nota Integraal Veiligheidsbeleid 2014-2018
- Beleidsnota "Integrale handhaving" gemeente Heemstede 2012

Beleidsdoel

Veilig wonen, leven en ondernemen

Op donderdag 18 april 2019 heeft WinkelCentrum Heemstede de vijfde ster Keurmerk Veilig Ondernemen ontvangen.

Het Keurmerk is een samenwerkingsverband tussen ondernemers, gemeente, politie en brandweer. Doel is om de veiligheid in het winkelcentrum te vergroten het gebied zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor ondernemers en bezoekers.

In mei/juni hebben er twee bewonersbijeenkomsten onder het motto 'Samen Veilig' plaatsgevonden over leefbaarheid en veiligheid, een in het clubgebouw van de Koninklijke Roei en Zeilvereniging en een in de Heemstede Barger Mavo. De twee hoofdthema's voor deze avond waren Cybercrime en Hennepteelt.

In september hebben er twee wijkwandelingen plaatsgevonden, een in de Bomenbuurt en een in de Bloemenbuurt. Bij deze wijkwandelingen traden de gemeente en partners in gesprek met de bewoners over de kwaliteit van hun wijk, de knelpunten en de ideeën die zij zelf hebben om de leefbaarheid en veiligheid te vergroten.

Activiteiten

Focus op mensen die zorg nodig hebben

Met de brandweer zijn in het kader van hun activiteitenplan afspraken gemaakt over het melden van signalen die zij tegenkomen in het dagelijks werk.

Internetfraude

De burgemeester is binnen de politie-eenheid Noord-Holland gekoppeld aan het project Cybercrime. Cybercrime is één van de prioriteiten in het Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid van de eenheid.

Beleidsdoel

Fysieke veiligheid

De combinatie van preventie, zelfredzaamheid en de garantie van inzet wanneer die nodig is, bepaalt de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen. Wij zetten daarom in op de volgende aandachtspunten.

Activiteiten

Brandveilig leven

Er zijn door de brandweer 47 rookmelders geplaatst bij alleenstaande ouderen van 80 jaar en ouder die zelfstandig wonen.

Bluswater

Op 8 juli 2019 heeft het Algemeen Bestuur van de VRK de opdracht aanvaard om de repressieve oplossing om te voorzien in een toereikende bluswatervoorziening op zich te nemen. Waterwagens zullen gaan dienen als primaire bluswatervoorziening. De implementatiefase duurt twee jaar en zal in afstemming met de gemeenten plaatsvinden.

Behoud brandweerkazerne

Het multidisciplinair gebruik van de kazerne is besproken met de postcommandant van de brandweer. De brandweer zal het gedeeld gebruik gaan organiseren.

Beleidsdoel

Bestrijden georganiseerde criminaliteit in boven- en onderwereld/Ondermijning

Activiteiten

Aanpak ondermijning

De driehoek KennemerKust is in december akkoord gegaan met het gezamenlijke ondermijningsplan van de gemeenten Heemstede, Bloemendaal en Zandvoort. Doel van het plan is om barrières op te werpen tegen ondermijnende activiteiten. De gemeenten gaan dit zoveel mogelijk in samenwerking met de externe partners in werkveld doen. In het najaar is samen met de gemeente Bloemendaal een viertal ondermijningsbijeenkomsten voorbereid. De bijeenkomsten zijn er op gericht om bewustwording en commitment te creëren bij de medewerkers en externe partners.

In het plan is ook de instelling van een Lokaal OndermijningsOverleg opgenomen.

In de prestatieafspraken met de woningbouwverenigingen is het tegengaan van ondermijnende activiteiten opgenomen. De wijkregisseurs en wijkmeesters van de woningbouwverenigingen hebben deelgenomen aan een bewustwordingsbijeenkomst.

De gemeente Heemstede heeft zich aangemeld voor Meld Misdaad Anoniem. Per 15-2-2020 zullen de meldingen rechtstreeks binnen komen bij Openbare Orde en Veiligheid.

We zijn tevens toegetreden tot het convenant Landelijke Stuurgroep Interventieteams. De convenantpartners (gemeente, ministerie, UWV, SVB, Belastingdienst, politie, OM) werken op projectmatige basis samen in interventieteams ter voorkoming en terugdringing van belasting- en premiefraude, toeslagenfraude, uitkeringsfraude, overtredingen van de arbeidswetgeving en daarmee samenhangende misstanden.

Uitbreiding BIBOB-beleid en actualisatie Damocles-beleid

Op 7 januari 2020 heeft het college het nieuwe Bibob-beleid vastgesteld. De uitbreiding ziet op de omgevingsvergunningen bouwactiviteiten, omgevingsvergunningen milieu, aanbestedingen van overheidsopdrachten en vastgoedtransacties van de gemeente Heemstede.

Op 9 juli 2019 is het nieuwe Damocles-beleid, Beleid Handhaving artikel 13b van de Opiumwet Heemstede, door het college vastgesteld. De actualisatie voorziet in een verruiming van de sluitingsbevoegdheden van de burgemeester. Door nieuwe wetgeving zijn ook voorbereidingshandelingen m.b.t. de handel in en productie van drugs strafbaar geworden en heeft de burgemeester de bevoegdheid om op basis van dergelijke feiten over te gaan tot sluiting van een lokaal of pand. De verhuurders van vastgoed zijn middels een brief geïnformeerd over het nieuwe beleid.

Betrokkenheid verbonden partijen

De OmgevingsDienst heeft de controles in het kader van de Drank- en Horecawet uitgevoerd. De OmgevingsDienst is betrokken bij de bewustwordingssessie inzake ondermijning.

3. Wat hebben we gemeten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 22/01/2020)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar laatste meting	Waarde
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	2017	176	2018	107
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2017	1,1	2018	0,9
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2017	3,2	2018	3,5
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2017	2,2	2018	1,7
Vernielingen en beschadigingen	Aantal per 1.000 inwoners	2017	4,1	2018	4,2

Overige beleidsindicatoren

Aantal woninginbraken naar jaar	2015	2016	2017	2018	2019	verschil	% tov 2018
	143	77	88	94	118*	24	26%

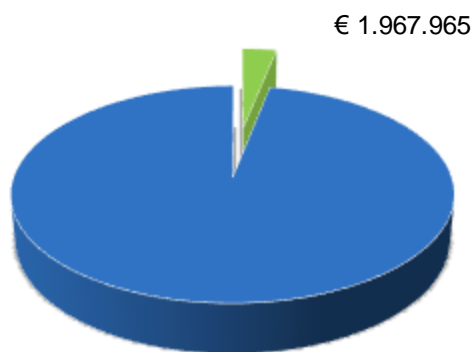
*van de 118 inbraken is het in 39 gevallen gebleven bij een poging tot inbraak

Meldingen openbare ruimte (nieuwe tabel)	2018	2019
Verlichting	289	386
Riool en waterkwaliteit	78	151
Onderhoud	1330	1382
Veiligheid	78	55
Diversen	68	82
Gebouwen	32	31
Schoonhouden	238	343
Handhaving	243	419
Totaal	2356	2849

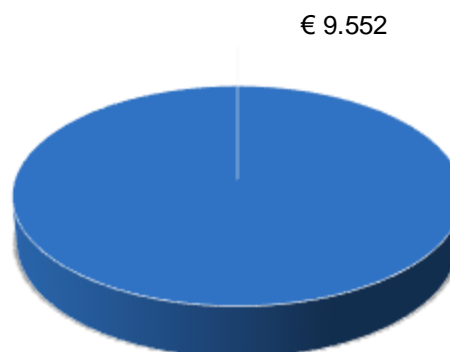
4. Wat heeft het gekost?

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2018	2019	2019
Lasten	1.804	1.894	1.968
Baten	13	6	10
Resultaat programma	-1.791	-1.888	-1.958

Lasten programma 1

Baten programma 1

Aandeel programma in totale rekening van € 63.746.344

sub-taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld				
	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.490	1.537	1.579
10101	Rampenbestrijding	33	21	34
10102	Brandweezorg	1.457	1.516	1.545
	1.2 Openbare orde en veiligheid	314	357	389
10201	Vergunningen APV/bijzondere wetten	46	46	49
10202	Toezicht naleving APV/bijzondere wetten	100	129	135
10203	Openbare orde en veiligheid	152	165	191
10204	Bureau HALT	16	17	14
Totale lasten van het programma		1.804	1.894	1.968
Baten, uitgesplitst per (sub) taakveld				
	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0
10102	Brandweezorg	0	0	0
	1.2 Openbare orde en veiligheid	13	6	10
10201	Vergunningen APV/bijz. wetten	13	6	10
10202	Toezicht naleving APV/bijz. wetten	0	0	0
Totale baten van het programma		13	6	10
Saldo programma		-1.791	-1.888	-1.958

Lasten

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

10101-Rampenbestrijding

Een overschrijding van ca. € 14.000 is ontstaan door inschakelen van extra inzet.

10102-Brandweezorg

De kosten voor brandweezorg vallen € 29.000 hoger uit. Dit komt omdat het jaarrekeningresultaat van de Veiligheidsregio Kennemerland lager is uitgevallen dan waar in de begroting rekening mee is gehouden en de kosten voor brandweezorg € 8.000 hoger zijn uitgevallen.

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

10203-Openbare orde en veiligheid

De kosten zijn met ca. € 25.000 hoger uitgevallen vanwege extra ondersteuning.

Inhoud programma

Het programma omvat het aanleggen en beheren van wegen, bruggen, watergangen en havens. En tevens het zorgdragen voor de verkeersveiligheid, bereikbaarheid, parkeerbeleid en ligplaatsenbeleid in watergangen.

1. Wat hebben we bereikt?

We streven naar een integrale visie op duurzame mobiliteit voor Heemstede met daarin onder meer veel ruimte voor de fiets, wandelen, openbaar vervoer, recreatieve verbindingen, elektrische voertuigen, intelligente verkeersregelininstallaties en andere smart mobility oplossingen. We werken aan een bereikbaar, verkeersveilig en duurzaam Heemstede. Wij willen de infrastructuur op peil houden en op punten verbeteren.

Relevante beleidsnota's:

▪ Wegbeheer: Ontwikkeling Voorziening wegen	2018 - 2027
▪ Beleidsplan Openbare verlichting	2018 - 2022
▪ Beleidsplan bruggen en beschoeiingen	2016 - 2020
▪ Baggerplan	2020 - 2029
▪ Regionale bereikbaarheid Zuid-Kennemerland	Visie en Jaarplan 2019

2. Wat hebben we ervoor gedaan?

Beleidsdoel

Duurzame mobiliteit: verbeteren verkeersdoorstroming, verminderen verkeersdruk

Activiteiten

Doorgaand verkeer, beperken verkeersoverlast en duurzame mobiliteit

Om overlast van verkeer, waaronder doorgaand verkeer terug te dringen is reeds eerder een actieplan opgesteld, welke is opgesteld in samenwerking met inwoners en andere participanten. In 2019 is begonnen met het realiseren van de maatregelen beschreven in dit actieplan.

In het actieplan wordt ook ingegaan op duurzame mobiliteit. De aankomende jaren wordt een forse groei verwacht van het elektrisch autoverkeer. Om in te spelen op de toename van aanvragen rondom het plaatsen van openbare laadpalen, is nieuw beleid vastgesteld. In 2019 is het nieuwe beleid toegepast op de aanvragen. In 2019 zijn 5 openbare laadpalen bijgeplaatst.

Regionale samenwerking

Bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland

In 2019 heeft een herijking van de regionale bereikbaarheidsvisie uit 2011 plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot de Bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland 2020-2050, een toekomstvisie op hoofdlijnen van de in een Gemeenschappelijke Regeling samenwerkende gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort. De visie stelt de regio in staat zich duidelijk te profileren bij andere overheden (provincie, Rijk), samenwerkingsverbanden (MRA) en stakeholders (vervoersbedrijven, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven) én haar positie in de samenwerking met de belangrijke partners te versterken.

Ook geeft de visie een doorkijk naar de oplossingsrichtingen voor de bereikbaarheidsopgaven en een globale tijdlijn als opmaat naar een nieuw uitvoeringsplan voor de komende jaren. Behandeling van de visie door de gemeenteraad heeft nog niet tot vaststelling geleid.

Dynamisch verkeersmanagement

Om de doorstroom van het verkeer verder te optimaliseren en daarmee tijdswinst en minder verkeersoverlast te bereiken is in 2016, in samenwerking met de omliggende gemeenten, begonnen met de toepassing van dynamisch verkeersmanagement (DVM). In 2017 zijn groene golven gerealiseerd op de Heemstedse Dreef en de Lanckhorstlaan. In 2019 heeft een haalbaarheidsonderzoek plaatsgevonden waarin is onderzocht wat de toepassingsmogelijkheden zijn van i-VRI's (intelligente verkeersregelinstallaties). Dit onderzoek heeft plaatsgevonden in samenwerking met de gemeente Haarlem. In 2020 wordt gestart met de uitvoering van de onderzoeksbevindingen.

Nieuwe regionale routing en bewegwijzering

Al geruime periode werken wij samen aan het verbeteren van de regionale bereikbaarheid van de regio Zuid-Kennemerland. Het project 'Bewegwijzering' is hier onderdeel van en wordt uitgevoerd in zes fases. In 2019 is fase 3, het routingsplan uitgewerkt. Vaststelling daarvan is geschied in januari 2020. Volgende stap in het traject is de opstelling van een doelenplan. Op basis van het Doelenplan is het mogelijk om een eerste kostenraming op te stellen voor de uitvoering.

Formule 1 Zandvoort

In 2019 is bekend geworden dat de Formule 1 in 2020 weer terugkeert op Zandvoort. In 2019 zijn afspraken gemaakt over de bereikbaarheid en de gevolgen voor Heemstede. De voorbereidingen t.b.v. het evenement DGP Formule 1 zijn in 2019 door de verschillende partijen opgepakt en de bijbehorende vergunningaanvraag voor dit evenement is door de Dutch Grand Prix (DGP) in december 2019 bij de gemeente Zandvoort ingediend. Gemeente Zandvoort is hierbij de toetsende en vergunningverlenende organisatie. Een bijlage daarbij is o.a. het mobiliteitsplan. Het mobiliteitsplan is door DGP ontwikkeld samen met de gemeente Zandvoort, en in afstemming met samenwerkingspartners zoals het Rijk, de Provincie, NS, ProRail, Connexion en P+R locaties. Vanzelfsprekend zijn ook de buurgemeenten (waaronder Heemstede), brandweer en politie hierbij betrokken. Als gemeente Heemstede is, zowel tijdens bestuurlijk- als ambtelijk overleg, input geleverd. Specifieke informatie en details over bereikbaarheid voor inwoners en bedrijven in de gemeenten, wordt begin 2020 verder uitgewerkt en gecommuniceerd. Inmiddels is ten gevolge van de coronacrisis de Formule 1 in Zandvoort uitgesteld.

Beleidsdoel

Verhogen verkeersveiligheid met name voor kwetsbare verkeersdeelnemers

Activiteiten

Uitbreiding verlagen snelheid

Zo goed als alle woonwijken zijn reeds voorzien van een 30km/uur-zone. Het afgelopen jaar heeft een verkennend onderzoek plaatsgevonden naar verkeersintensiteiten. Met dit verkennende onderzoek is een begin gemaakt met het bepalen of het wenselijk is de systematiek van wegtyperingen te doorbreken zodat ook op huidige 50km/uur-wegen indien mogelijk de snelheid wordt verlaagd. Concreet dient het daarmee als input voor het wegcategoryeringsplan en het verkeersmodel. In 2020 moet duidelijk worden welke winst waar te behalen is.

Wensenlijst langzaam verkeer

Vanuit de wensenlijst langzaam verkeer (ook wel fietsknelpuntenlijst geheten) worden wens- en knelpunten aangepakt die gecombineerd kunnen worden met reguliere werkzaamheden of projecten.

In 2019 is de Provinciënlaan aangepakt. Hierbij zijn de fietsstroken voorzien van rood asfalt en iets verbreed en zijn er fietslogo's op het wegdek geplaatst. Voor het kruispunt Provinciënlaan-Kerklaan is besloten deze mee te nemen in de ontwikkelingen rond het voormalig politiebureau.

Het asfalteren van het fietspad aan de Leidsevaartweg, tussen station en Bennebroek is voorbereid en kan zodra er duidelijkheid is over hoe om te gaan met stikstofdepositie (het werk grenst aan Natura 2000 gebieden) aanbesteed worden. Voor de parallelweg Leidsevaartweg-Noord is een voorlopig ontwerp gemaakt in de vorm van een fietsstraat.

Daarnaast is in andere projecten aandacht besteed aan het verbeteren van de veiligheid voor kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals in het project Burgemeester Van Lennepweg.

Heemstedse Dreef-Camplaan

Ondanks aanpassingen aan de kruising Heemstedse Dreef – Camplaan een aantal jaren geleden, is de kruising nog steeds een aandachtspunt. Om de kruising veiliger te maken is met behulp van een participatieproject gekomen tot een ontwerp. De kruising wordt veiliger gemaakt door middel van snelheidsverlagende maatregelen en het verbeteren van de oversteekbaarheid van voetgangers en fietsers. Met aanvullende maatregelen (Ledverlichting in het wegdek) worden de automobilisten extra geattendeerd op overstekende voetgangers. In 2020 wordt het ontwerp uitgevoerd.

Verduidelijking voorrang Binnenweg

De verkeersveiligheid op de Binnenweg is al jaren punt van aandacht. De inrichting suggereert dat de Binnenweg een voorrangsweg is, wat het niet is. Om dit te verduidelijken heeft in 2019 herschikking van de borden plaatsgevonden en zijn er extra borden geplaatst. Ook is een voorrangsregeling bij de Zandvaartkade ingevoerd en is een zebrapad aangelegd ter hoogte van de Dekamarkt.

Veilige oversteekplekken fietsers en voetgangers

Naar aanleiding van eerdere positieve ervaringen met ledverlichting direct voor oversteekplaatsen is eind 2019 gestart met inventariseren waar nog meer behoefte is aan deze oversteekplekken. Naast deze Ledverlichting is per oversteekplaats onderzocht welke andere attentie verhogende maatregelen toepasbaar zijn. In 2020 zal op volgorde van prioriteit gestart worden met de uitvoering.

Zuidelijk deel Burgemeester van Lennepweg

De Burgemeester van Lennepweg tussen Oude Posthuisstraat en Kerklaan is ondanks het smalle profiel ingericht voor tweerichtings autoverkeer. In combinatie met de Icarusschool en het reguliere verkeersaanbod levert dit regelmatig gevaarlijke verkeerssituaties op. In het najaar van 2019 is het eerste deel van een proef uitgevoerd met eenrichtingsverkeer en is beëindigd op het moment van de start van de rioleringswerkzaamheden noordelijk deel van de Van Lennepweg. De evaluatie van deze proef volgt in 2020. Dan wordt bepaald of het tweede deel van de proef wordt uitgevoerd.

Beleidsdoel

Parkeermogelijkheden behouden en creëren

Activiteiten

Fietsparkeren station

Bij het station Heemstede-Aerdenhout is het belangrijk dat er goede fietsvoorzieningen zijn. Dit betekent dus ook dat voldoende fietsparkeerplekken nodig zijn om het groeiend aantal reizigers te faciliteren. Nu is er al een tekort aan fietsparkeerplekken, ProRail heeft een prognose gemaakt voor de situatie tot 2030 en als we niets doen zou het tekort nog veel verder oplopen.

In 2019 zijn verschillende varianten besproken. Dit proces loopt nog. We willen zo snel mogelijk op een aantal plekken uitbreiding realiseren. De uitvoering hiervoor moet nog belegd worden.

Fietsparkeren overig

Op de Binnenweg en bij bushaltes is het van belang dat er voldoende gelegenheid is om de fiets te stallen. In 2019 is dan ook voor verschillende locaties onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor uitbreiding. De locaties worden in 2020 voorzien van extra gelegenheid voor fietsparkeren.

Gedifferentieerde parkeertarieven

Doel is onder meer te kijken naar de mogelijkheden om het tarief aan te passen aan de hand van de parkeerduur en het dag en/of tijdstip waarop wordt geparkeerd. Het uitgangspunt is dat een aanpassing in het tarief geen of slechts een kleine verandering geeft in de totale parkeeropbrengsten. Tevens zal een gemeentebreed onderzoek naar het parkeerbeleid worden gedaan. Bij de kadernota 2020 is de motie “parkeer de verhoging” aangenomen. Deze vroeg om de voorgestelde verhoging van de parkeertarieven uit te stellen tot na afronding van de voorgenomen discussie over het parkeerbeleid, waarbij ook eventuele alternatieve baten onderzocht en overwogen worden. Aangezien een differentiatie in de parkeertarieven afhankelijk is van de uitkomsten van dit onderzoek, is besloten beide onderzoeken in samenhang met elkaar uit te voeren. Een planning voor dit traject wordt voorbereid.

Beleidsdoel

Wandel en fietsverbindingen realiseren en verbeteren

Activiteiten

Aanleg nieuwe oost-west verbinding: fietsroute Haarlemmermeer – Heemstede - Zandvoort

Vanuit de Regionale bereikbaarheidsvisie is in 2019 een (varianten)studie gestart om een nieuwe duurzame oost-west verbinding voor fietsers en wandelaars te realiseren vanuit de Haarlemmermeer, door Heemstede naar de Oase. Vanaf de Oase wordt opnieuw gekeken hoe een verbinding tot aan Zandvoort gerealiseerd of geoptimaliseerd kan worden. De fietsroute naar Zandvoort is opgenomen in het MRA fietsroutenetwerk, waarvan in februari 2018 de intentieverklaring is ondertekend door de MRA partners.

Wandelnetwerk en toeristische overstappunten

In 2019 is (regionaal) een besluit in voorbereiding genomen om het wandelnetwerk aan te leggen, inclusief toeristische overstappunten, door middel van bebording en aangegeven routes. Het besluit moet nog definitief worden vastgesteld, waarna uitvoering volgt.

Oplossen fietsknelpunten op regionale fietsroutes

De bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland is herijkt en een conceptrapport is tot stand gekomen. Na input vanuit de deelnemende gemeenten; Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort, zal dit rapport in 2020 definitief worden. In dit plan is opgenomen dat fietsers en voetgangers meer prioriteit krijgen dan de auto in het verbeteren van de economische bereikbaarheid van de regio Zuid-Kennemerland.

Daarnaast heeft de provincie een aantal fietsknelpunten gedefinieerd in de gemeente Heemstede. In 2019 is doorgedaan met het uitwerken van plannen rondom de fietsverbinding Cruquiusweg en Leidsevaartweg. Ingezet wordt op veiligheid en comfort voor de fietser. Naar verwachting worden deze werkzaamheden mede gerealiseerd met behulp van financiële bijdragen van de provincie.

Fietspad Westelijke Randweg en aansluiting Vogelpark

De aansluiting van Vogelpark op de Westelijke Randweg en de aanleg van de fietsbrug over de Leidsevaart wordt gerealiseerd door de provincie Noord-Holland. De planning van de uitvoering is nog niet bekend.

Hellingbanen Cruquiusbrug en fietsverbinding

Veel fietsers gebruiken de Cruquiusbrug en de onverharde hellingbanen tussen Cruquiusweg en de fietsroute langs Oude Slot en Ringvaart. In 2017 zouden nieuwe hellingbanen, voorzien van asfalt, worden aangelegd in het kader van vervanging van de oostelijke Cruquiusbrug. De provincie heeft dit project doorgeschoven naar 2021, vanwege herziening van de plannen. Ze heeft toegezegd dat de hellingbanen onderdeel van het plan blijven.

Fietsverbinding Cruquiusweg

De zuidelijke ventweg Cruquiusweg is onderdeel van een belangrijke fietsverbinding tussen Haarlem-Hoofddorp en v.v. Het comfort van deze fietsverbinding laat echter te wensen over. In samenwerking met een extern verkeersbureau en inwoners wordt een ontwerp gemaakt waarbij wordt ingezet op (een variant van) een fietsstraat. In 2020 wordt dit ontwerp verder voorgelegd.

Fietsverbinding Leidsevaartweg-zuid

Het vrijliggende fietspad van tegels tussen station Heemstede en de gemeentegrens Bloemendaal (Bennebroek) is in slechte staat. Vanaf de Amstelbrug richting het zuiden is het fietspad relatief smal. Plan is het fietspad over de gehele lengte te asfalteren en vanaf de Amstelbrug richting het zuiden iets te verbreden. Hiervoor is een subsidie toegekend in het kader van het oplossen van fietsknelpunten.

Het plan is inmiddels vastgesteld. De aanbesteding kan plaatsvinden zodra er duidelijkheid is over hoe om te gaan met stikstofdepositie (het werk grenst aan Natura 2000 gebieden).

Fietsverbinding Leidsevaartweg-noord

De ventweg Leidsevaartweg tussen station Heemstede en gemeentegrens Haarlem is onderdeel van een belangrijke fietsverbinding tussen Heemstede-Haarlem en v.v. Ook hier speelt het gebrek aan fietscomfort een grote rol. Dit project is aangewezen als participatieproject. In samenspraak met omwonenden is een plan voorbereid, dat inmiddels is vastgesteld.

Vervangen pontje Cruquiushaven

Er worden plannen voorbereid om het pontje bij Meermond in de Cruquiushaven te vervangen. De optie voor een alternatief pontje wordt onderzocht. De raad besluit hier in 2020 over.

Beleidsdoel

Openbaar vervoer Heemstede behouden en verbeteren

Activiteiten

OV in Heemstede

In 2019 zijn met behulp van een subsidie bushaltes opgewaardeerd en toegankelijk gemaakt voor mindervaliden.

In de huidige dienstregeling rijden lijn 4 en 14 op een deel dezelfde route en zit tussen beide lijnen een half uur verschil waardoor er sprake is van 2x uur frequentie. Hiermee is voldaan aan de wens om een betere aansluiting te krijgen tussen De Glip en het station.

Besloten is lijn 7 op te heffen.

OV regionaal

In de regio is regelmatig gesproken over de OV Toekomstbeeld 2040. Hier wordt onder andere gesproken over het oplossen van bereikbaarheidsknelpunten en bijdragen aan economische groei. Zo is bijvoorbeeld gepleit voor het vervroegen van een HOV-verbinding Zandvoort-Heemstede Aerdenhout en doortrekking naar Haarlemmermeer, dan wel een voorloper op HOV of opwaardering van deze lijn in de tussenliggende periode.

Beleidsdoel

Verbetering van de onderhoudstoestand van wegen

De onderhoudstoestand van de wegen is belangrijk voor de verkeersveiligheid en de kwaliteit van de leefomgeving. Ingezet wordt op een hogere kwaliteit van de openbare ruimte.

Activiteiten

Onderhoud wegen

Eind 2018 is een nieuwe inspectie uitgevoerd. Op basis hiervan worden onderhoudsplannen gemaakt en bijgesteld. Dit plan is voor 2019 opgesteld en uitgevoerd. Bij de inspectie is gebleken dat achterstand is opgelopen op het door de raad vastgestelde onderhoudsniveau (ca. 15% van de verhardingen voldeed niet aan het gestelde kwaliteitsniveau). In verband hiermee is in 2019 extra onderhoud aan met name de voet- en fietspaden uitgevoerd. Uitgangspunt is dat de onderhoudsachterstand binnen vier jaar (uiterlijk in 2022) weggerukt is.

Eind 2019 is het onderhoud aan bestratingen, asfaltverhardingen en markeringen voor twee jaar, met optie voor twee maal één jaar verlenging, in drie bestekken aanbesteed en gegund. De nieuwe onderhoudscontracten gaan 1 maart in.

Projecten

De verkeerslichten Heemsteedse Dreef-Johan Wagenaarlaan (K2), Heemsteedse Dreef-Julianaplein (K3) en Heemsteedse Dreef-Lanckhorstlaan (K4) zijn aan vervanging toe. In 2019 is gestart met de voorbereiding hiervan.

In de Rivierenwijk-Noord is de riolering vervangen. Daarbij zijn de straten opnieuw ingericht, waarbij de inrichting als 30 km-wegen is versterkt door de keuze van klinkerveerharding en door aanleg van extra drempels.

In 2019 is het groot onderhoud in de Provinciënlaan uitgevoerd. Hierbij zijn verbeteringen aan de inrichting aangebracht.

In de Burgemeester van Lennepweg is vervanging van de riolering en een in het deel ter hoogte van het Sorghbosch voorbereid. Hierbij wordt het slechte wegdek daar vervangen. De uitvoering hiervan is gestart in oktober 2019.

Beleidsdoel

Onderhoud en verduurzaming openbare verlichting

Activiteiten

Onderhoud openbare verlichting

Het nieuwe beleidsplan openbare verlichting 2018-2022 is in september 2018 vastgesteld. In de planperiode wordt extra verlichting vervangen door LED. Aan de hand van dit plan is in 2019 het Beheerplan openbare verlichting 2019-2022 vastgesteld en er zijn plannen voorbereid en aanbesteed i.v.m. de vervanging in 2019/2020. In het kader van het rioleringsproject Burgemeester Van Lennepweg-Noord is ook vervanging van de verlichting in de gehele Van Lennepweg en een deel van de Koediefslaan voorbereid en aanbesteed. De vervangingsplannen voor de Rivierenwijk-Noord en de Geleerdenwijk zijn in 2019 afgerond.

Beleidsdoel

Klimaatadaptatie

Activiteiten

Verkenning op het gebied van klimaatadaptatie

Er is in het laatste kwartaal van 2019 gestart met het uitvoeren van stresstesten op het gebied van wateroverlast, overstromingsgevaar, watertekort en hittestress. De eerste resultaten zijn berekend, maar er vindt nog verdere controle plaats. In 2020 worden de resultaten bekend en wordt er aan de hand van de eerste stresstesten verder gewerkt aan risicodialogen en vervolgstappen.

Daarnaast is klimaatadaptatie verwerkt in de bouwstenen waterbeheer voor de Omgevingswet.

Beleidsdoel

Onderhoud bruggen en watergangen

Activiteiten

Onderhoud bruggen en watergangen

De uitvoering van het baggerplan heeft stilgelegen in verband met de discussie rond PFAS. In 2020 zal meer duidelijkheid komen over de voorwaarden waaronder gebaggerd kan worden en waar de bagger gestort of verwerkt kan worden. In november 2019 is gestart met vervanging van de damwanden en steigers van de Van Merlenhaven. Dit is voor het nieuwe vaarseizoen gereed.

In 2019 zijn de Asterbrug en twee voetgangersbruggen in de Rivierenwijk gerenoveerd. Van de Esdoornbrug is het dek vervangen. Ook is de voorbereiding voor vervanging van de voetgangersbrug in de J. Dixlaan gestart.

Vervangen voetgangersbrug IJsbaanpad

De voetgangersbrug in het IJsbaanpad is aan groot onderhoud toe. In 2017 is besloten deze brug te verhogen, zodat openbare ligplaatsen voor boten aan de kant van de Wagnerkade kunnen worden gerealiseerd. De aanbesteding en werkvoorbereiding is in 2019 afgerond. De daadwerkelijke aanleg is inmiddels gereed.

Beleidsdoel

Ligplaatsenbeleid en watergangen

Activiteiten

Nieuw ligplaatsenbeleid en watergangen

In 2019 is gestart met de voorbereidingen voor een nieuw ligplaatsenbeleid. Hiervoor zijn inventarisaties gedaan van gebruik, handhaving, wachtlijsten en andere onderwerpen. In 2020 zal deze inventarisatie verwerkt worden in een nieuw beleid.

Beleidsdoel

Nieuwbouw haven

Activiteiten

Nieuwbouw haven

In 2019 is er gerekend aan de gedetailleerde exploitatie van de Haven. De haven is door 2 externe taxateurs getaxeerd. Dit is nodig voor de berekening van de huurprijs van de ligplaatsen. De eerste, wat globalere, exploitatie is helemaal uitgewerkt door een extern planeconoom. Daarnaast zijn de huurprijzen van de ligplaatsen berekend en is de exploitatiebegroting en de berekening van de huurprijzen van de ligplaatsen juridisch gecontroleerd. Gemeenten zijn onder meer gehouden aan de uitgangspunten gesteld door de Autoriteit Consument & Markt (ACM) in het kader van de Mededingingswet (waarvan de Wet markt en overheid een wijzigingswet is). Daarnaast zijn de Wet op de omzetbelasting 1968, de wet op het BTW Compensatiefonds en de Wet op de vennootschapsbelasting van toepassing. Ook zijn er afspraken gemaakt met de projectontwikkelaar die ook een deel van de haven vanuit het bouwproject Havendreef zal bouwen. Het ontwerp van de Haven en de exploitatie ervan zijn eind 2019 goedgekeurd door de gemeenteraad. Na vaststelling van het ontwerp is er gestart met de realisatiefase van het project. Dit betekent dat er begonnen is met het maken van de bestekken om het werk te kunnen aanbesteden in de zomer van 2020.

Betrokkenheid verbonden partijen

Gemeenschappelijke Regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland: door samenwerking onder meer het verbeteren van fietsparkeren bij stations, verbeteren van de regionale doorstroming, verbeteren van de doorstroming openbaar vervoer, verbeteren van regionale routekeuzes door bewegwijzering en oplossingen vinden voor infrastructurele knelpunten.

3. Wat hebben we gemeten?

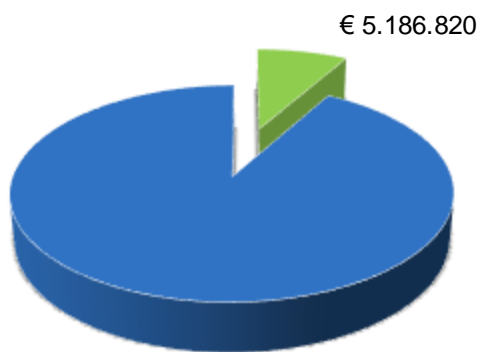
Overige beleidsindicatoren

Regelmatig wordt landelijk het onderzoek "waarstaatjegemeente.nl" onder regie van KING (Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten) uitgevoerd. In dit onderzoek wordt op verschillende terreinen de tevredenheid van inwoners gemeten. Een belangrijk onderdeel is "hoe tevreden de Heemstedenaar is over zijn eigen wijk". Op dit onderdeel scoorde Heemstede in 2019 een 8,4 tegen een 8,0 als gemiddelde van alle gemeenten die mee deden.

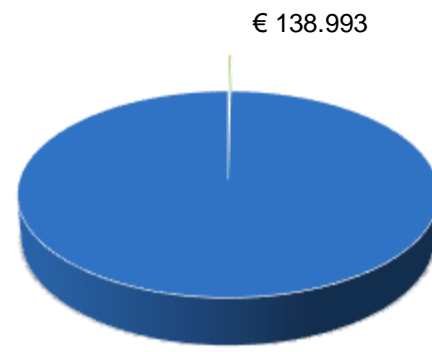
4. Wat heeft het gekost?

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2018	2019	2019
Lasten	4.869	5.021	5.187
Baten	176	67	139
Resultaat programma	-4.693	-4.954	-5.048

Lasten programma 2

Baten programma 2

Aandeel programma in totale rekening van € 63.746.344

sub-taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld				
	taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	4.220	4.310	4.405
20101	Wegen	1.875	1.791	1.906
20102	Schoonhouden wegen	862	860	894
20103	Gladheidbestrijding	131	198	198
20104	Bruggen en landhoofden	300	323	320
20105	Openbare verlichting	289	287	295
20106	Overige voorzieningen wegen	123	133	145
20107	Verkeersborden en -tekens	79	71	77
20108	Wegbelijning en figuraties	22	20	23
20109	Verkeersregelinstallaties	195	198	177
20110	Bovenlokaal verkeer	38	38	33
20111	Verkeersplannen	208	250	226
20112	Verkeersmaatregelen	47	90	60
20113	Verkeersverzoeken burgers	37	37	36
20114	Verkeerstellingen	14	14	15
	taakveld 2.2 Parkeren	335	323	396
20201	Fiscaal parkeren	335	323	396
	taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen	314	388	386
20401	Watergangen	187	253	241
20402	Waterkeringen en watertechnische werken	127	135	145
Totale lasten van het programma		4.869	5.021	5.187

sub-taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)				
	taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	176	47	119
20101	Wegen	77	0	54
20102	Schoonhouden wegen	44	31	42
20103	Gladheidbestrijding	0	0	0
20104	Bruggen en landhoofden	0	0	0
20105	Openbare verlichting	41	0	8
20106	Overige voorzieningen wegen	13	16	15
20107	Verkeersborden en -tekens	1	0	0
20109	Verkeersregelinstallaties	0	0	0
20111	Verkeersplannen	0	0	0
20112	Verkeersmaatregelen	0	0	0
20113	Verkeersverzoeken burgers	0	0	0
20114	Verkeerstellingen	0	0	0
	taakveld 2.2 Parkeren	0	20	20
20201	Fiscaal parkeren	0	20	20
	taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen	0	0	0
20401	Watergangen	0	0	0
20402	Waterkeringen en watertechnische werken	0	0	0
Totale baten van het programma		176	67	139
Saldo programma		-4.693	-4.954	-5.048

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

20101 Wegen

Het nadeel bedraagt € 115.000 en wordt veroorzaakt door:

- Het klein onderhoud wegen inclusief straatwerk voor derden (nutsbedrijven, invalidenparkeerplaatsen) bedraagt € 117.000 meer dan geraamd. Hiervan wordt overigens € 54.000 doorberekend aan derden (zie baten). In de voorjaarsnota 2020 wordt aan de hand van het collegevoorstel "voorziening onderhoud wegen" (C-stuk) nader ingegaan op het klein onderhoud wegen en vindt structurele bijstelling plaats;
- De doorberekende kosten van tractie en personeel bedraagt € 15.000 meer dan geraamd door de aanschaf van laadpalen en nieuwe dienstkleding;
- De personeelslasten overschrijden met € 10.000 door inhuur. In de rekening 2019 als geheel leidt dit niet tot een nadeel omdat dekking is gevonden in de vacaturepot;
- Hier tegenover staat dat het asfaltonderzoek Heemsteedse Dreef naar 2020 is verschoven. Het hiervoor bestemde bedrag van € 27.000 wordt niet in 2019 uitgegeven en leidt tot een voordeel. Voorgesteld wordt de kosten via resultaatbestemming naar 2020 over te hevelen.

20102 Schoonhouden wegen

Het nadeel bedraagt € 34.000. Dit wordt door het volgende veroorzaakt:

- Afrekeningen dienstverleningsovereenkomst Meerlanden 2018 en 2019 € 27.000 nadelig;
- Aan projecten zwerfafval € 11.000 meer uitgegeven dan geraamd. Dit bedrag wordt terugontvangen van Nedvang en is daarom voor € 11.000 opgenomen onder de baten;
- De onkruidverwijdering valt € 4.000 voordeliger uit dan geraamd.

20104 Bruggen en landhoofden

Het voordeel bedraagt € 3.000. De uitwerking van de inspectie in een beheerplan vindt plaats in 2020. Daarom wordt voorgesteld via resultaatbestemming € 13.000 mee te nemen naar 2020. Dit bedrag resteert ook op de geraamde kosten voor de inspectie in 2019. Dat het voordeel op dit subtaakveld € 3.000 bedraagt in 2019 en niet € 13.000 (zoals verwacht op basis van de resultaatbestemming) komt omdat de post klein onderhoud is overschreden met € 10.000. Het is niet mogelijk het beheerplan in 2020 voor € 13.000 ten laste van het klein onderhoud 2020 te brengen omdat hiervoor € 8.000 per jaar is begroot. Voorgesteld wordt daarom de lasten van het uit de inspectie 2019 voortkomende beheerplan nog mee te nemen in de jaarrekening 2019.

20106 Overige voorzieningen wegen

Het nadeel bedraagt € 12.000 op het onderhoud van straatmeubilair.

20109 Verkeersregelinstallaties

Het voordeel bedraagt € 21.000. In de najaarsnota 2019 is reeds gemeld dat de onderhoudslasten lager uitvallen door het gebruik van LED verlichting. Dit leidt tot een structureel voordeel van in 2019 € 21.000. In de voorjaarsnota 2020 wordt dit voordeel betrokken bij de extra transportkosten van Stedin voor openbare verlichting.

20111 Verkeersplannen

Het voordeel bedraagt € 24.000. De oorzaken hiervan zijn:

- Op verkeersonderzoeken resteert nog € 11.000. Hiervan verschuift € 4.000 voor het onderzoek oversteek Adriaan Pauw naar 2020. Voorgesteld wordt dit bedrag mee te nemen via resultaatbestemming. Het restant valt vrij in het rekeningresultaat 2019;
- De bijdrage fietsverbinding Haarlem-Aerdenhout-Heemstede is in ieder geval uitgesteld tot 2022 door de provincie Noord-Holland. Het bedrag werd tot en met 2019 steeds meegenomen via resultaatbestemming. In de jaarrekening 2019 valt dit bedrag vrij waardoor een voordeel van € 13.000 ontstaat. Het bedrag zal bij de kadernota 2022-2024 worden opgenomen in het investeringsplan 2022 zodat het niet meer jaarlijks meegenomen hoeft te worden via resultaatbestemming.

20112 Verkeersmaatregelen

Het voordeel bedraagt € 30.000. De oorzaken hiervan zijn:

- De kosten voor de veiligheidsmaatregelen uit het evaluatierapport Kwakelbrug en bereikbaarheid industriegebied verschuiven deels naar 2020 via resultaatbestemming. Dit is een voordeel van € 7.000;
- Voor de oversteekplaats Leidsevaart-Asterkade was € 12.000 opgenomen. Deze kosten vervallen omdat ze zijn opgenomen in het plan voor de Leidsevaartweg-Noord. Het voordeel bedraagt € 12.000;
- De kosten voor Led verlichting oversteekplaatsen zijn onderdeel van het budget oversteekplaatsen dat vanaf 2020 is opgenomen. De kosten vervallen hiermee in 2019. Het voordeel bedraagt € 11.000.

Taakveld 2.2 Parkeren

20201 (Fiscaal) parkeren

Het nadeel bedraagt € 73.000. Dit komt omdat de formatie voor handhaving in 2019 is verhoogd van 3,64 fte naar 4 fte, maar omdat de extra formatie pas gedurende het jaar gerealiseerd kon worden is er ingehuurd voor specifiek het handhavingsonderdeel "parkeren". De inhuur is grotendeels ten laste van de vacaturepot gebracht. Dit leidt op dit subtaakveld tot een overschrijding van € 73.000 maar deze overschrijding wordt gedekt binnen de salarisbegroting 2019.

Taakveld 2.4 Economische havens en watergangen

20401 Watergangen

Het voordeel bedraagt € 12.000 en is ontstaan doordat er minder uitgegeven is aan de strategische wateragenda. Dit bedrag valt vrij in het rekeningsresultaat 2019.

Baten

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

20101 Wegen

Het voordeel bedraagt € 54.000 door bijdragen van derden in de kosten van straatwerk (nutsbedrijven, invalidenparkeerplaatsen etc.).

20102 Schoonhouden wegen

Het voordeel bedraagt € 11.000. Dit betreft de extra bijdrage van Nedvang voor de overschrijding op projecten voor zwerfafval (zie ook de lasten).

Inhoud programma

Het programma omvat economische zaken waaronder de bedrijventerreinen, winkelgebieden, zorginstellingen, identiteitsbepaling en deze uitdragen, en recreatie.

1. Wat hebben we bereikt?

Door versterking van de ambtelijke capaciteit op het thema Economie hebben wij in 2019 meer invulling kunnen geven aan de samenwerking met ondernemers. Zo hebben wij onder meer in de week van de Duurzaamheid een bijeenkomst voor de ondernemers in Heemstede georganiseerd om hen te inspireren over circulair ondernemerschap. Daarnaast is het Identity Matching onderzoek in 2019 afgerond. In 2019 is verder invulling gegeven aan de uitvoeringsmaatregelen Visie Winkelcentra Heemstede. Het traject om te komen tot een Bedrijveninvesteringszone voor de Raadhuisstraat-Binnenweg hangt hier nauw mee samen en is in 2019 opgestart.

Relevante beleidsnota's:

- Economisch Actieprogramma Heemstede 2016 – 2020
- Economische foto Heemstede
- Visie winkelcentra Heemstede en bijbehorend uitvoeringsprogramma

2. Wat hebben we ervoor gedaan?

Beleidsdoel

Levendige lokale, duurzame en circulaire economie

Activiteiten

Regionale samenwerking

In het Regionaal Economisch Overleg zijn verschillende MRA thema's besproken. Onderwerpen als toerisme, circulaire economie en economisch beleid gaan verder dan de gemeente en worden ook afgestemd in de regio. Voor het op te stellen verblijfsaccommodatiebeleid heeft afstemming plaatsgevonden met omliggende gemeenten. Heemstede heeft in de MRA bijgedragen aan de actie "Afstemming evenementen". Het betreft de afstemming over de gevolgen voor geluidsoverlast, bereikbaarheid en de inzet van veiligheidsdiensten bij evenementen in het gebied van de MRA.

Coöperatie lokale ondernemers in bouwsector blijven faciliteren

HeemSteeds Duurzamer heeft in 2019 een actieve rol gespeeld bij de energietransitie in Heemstede. Zij hebben bij diverse bijeenkomsten en aanpakken hun expertise ingezet. De ene keer in nauwe samenwerking met de regionale stichting Huizenaanpak, een andere keer met het duurzaam bouwloket.

Actief contact met en verbinding tussen ondernemers Heemstede

In 2019 hebben we de formatie voor Economie uitgebreid van 0,5 FTE naar 1 FTE. Hierdoor is een nieuwe impuls gegeven aan de samenwerking met ondernemers in Heemstede en aan het stimuleren van een duurzame economie. Met het bestuur van de winkeliersverenigingen "Winkelcentrum Raadhuisstraat-Binnenweg" en Jan van Goyenstraat is gesproken over de voortgang van het "Uitvoeringsprogramma Visie

winkelcentra Heemstede” en evenementen. Daarnaast zijn kennismakingsgesprekken gevoerd met het bestuur van de ondernemersvereniging bedrijventerrein (OBT) en ondernemers aan de Zandvoortselaan West. In samenwerking met ondernemers is de route van het Bloemencorso aangepast. Het Bloemencorso reed in 2019 voor het eerst door het centrum van Heemstede. Dit wordt in opvolgende edities verder vorm gegeven.

Voor de uitvoering van de motie Openbare Toiletten is in 2019 aan de ondernemers in de drie winkelgebieden: Raadhuisstraat/Binnenweg, Zandvoortselaan en Jan van Goyenstraat een brief gestuurd met informatie over de Hoge Nood app en de vraag of zij hun toilet open willen stellen voor mensen met hoge nood. Omdat de respons op het schriftelijke verzoek vrij laag was zijn de ondernemers in de daarop volgende maanden persoonlijk benaderd. In 2020 zal dit een vervolg krijgen.

Uitvoeringsprogramma Visie winkelcentra Heemstede

Ter uitvoering van de Visie winkelcentra Heemstede heeft de raad in 2017 een uitvoeringsprogramma vastgesteld en hiervoor een krediet van in totaal € 313.325 beschikbaar gesteld. De meeste van de fysieke maatregelen voor de winkelgebieden zijn in 2018 en 2019 uitgevoerd. De intentie is om met uitzondering van de aanleg van de ontmoetingsplek/terras bij de IJzeren Brug het hele programma medio 2020 te hebben uitgevoerd (voor een uitgebreid overzicht van de bestedingen en voortgang van het uitvoeringsprogramma verwijzen wij naar het in januari 2020 toegezonden ‘Overzicht besteding krediet uitvoeringsprogramma Visie winkelcentra Heemstede’). Er vindt structureel overleg plaats met de betrokken winkeliersverenigingen over de onderwerpen uit het uitvoeringsprogramma.

Versterken van de Heemstedese identiteit (Identity Matching)

In 2019 hebben we samen bureau IMA en alle belanghebbenden een vooronderzoek gedaan naar de kansen voor ‘village marketing’ voor Heemstede. Op basis van dit vooronderzoek heeft bureau IMA geadviseerd geen ‘village marketing traject’ te starten. Het vooronderzoek heeft waardevolle informatie opgeleverd ten aanzien van de benodigde aandacht voor ontwikkelingen op het gebied van retail en verblijfsrecreatie. Dit heeft ertoe geleid dat in 2019 gestart is met de ontwikkeling van een verblijfsaccommodatiebeleid en het traject om te komen tot een Bedrijveninvesteringszone in de Raadhuisstraat-Binnenweg in gang is gezet.

Verblijfsaccommodatiebeleid

We hechten aan een prettig woon- en leefklimaat. Om de overlast van Bed&Breakfast en particuliere vakantieverblijfsaccommodatie te beperken hebben wij in 2019 een start gemaakt met het opstellen van verblijfsaccommodatiebeleid.

Bedrijveninvesteringszone Raadhuisstraat-Binnenweg

Op verzoek van de winkeliersvereniging ‘Winkelcentrum Raadhuisstraat-Binnenweg’ zijn wij in 2019 gestart met het verkennen van de mogelijkheden van een Bedrijveninvesteringszone voor de Raadhuisstraat-Binnenweg. Het gezamenlijke doel is te komen tot een breed gedragen toekomstbeeld en een integraal actieplan voor de Raadhuisstraat - Binnenweg, waarbij de organisatievorm en de financiering geborgd worden. Dit doel sluit aan bij onze Visie Winkelcentra Heemstede en het daarbij horende uitvoeringsprogramma.

Exploitatie van de haven

In 2019 zijn er gedetailleerde berekeningen over en juridische controles geweest op de exploitatie van de haven. Het ontwerp van de Haven van Heemstede is eind 2019 goedgekeurd door de gemeenteraad. Daarna is gestart met de realisatiefase, namelijk het schrijven van de bestekken. De aanbesteding van het werk staat voor halverwege 2020 gepland. De haven kan volgens de huidige planning vanaf medio 2021 in gebruik worden genomen.

Evenementen

We willen ruimte bieden aan evenementen in ons dorp. In 2019 hebben verschillende evenementen in samenwerking met (lokale) ondernemers plaatsgevonden. Wij streven naar goed georganiseerde, veilige en over het jaar verspreide evenementen, daarom is een start gemaakt met het opstellen van een evenementenbeleid.

Beleidsdoel

Verbeteren van excellente dienstverlening

De weekmarkt biedt kansen voor vakmanschap en kwaliteit

De weekmarkt is een waardevolle aanvulling op de lokale voorzieningen. Voor zowel de ondernemers als de bezoekers is de Heemstedese weekmarkt een begrip. Het karakter van de markt verandert. Dit komt door social

media en digitale verkoopkanalen, maar ook doordat de marktlieden zelf ondernemend zijn. In 2019 is een begin gemaakt met een plan van aanpak voor een visie op de weekmarkt. Ook is in 2019 een digipanel uitgezet om de beleving van de markt te peilen onder de inwoners. De uitkomsten hiervan verwachten we in januari 2020. In 2020 wordt het plan van aanpak ter vaststelling aan het college aangeboden. Daarna zal het plan worden uitgewerkt.

Betrokkenheid verbonden partijen

Geen.

3. Wat hebben we gemeten?

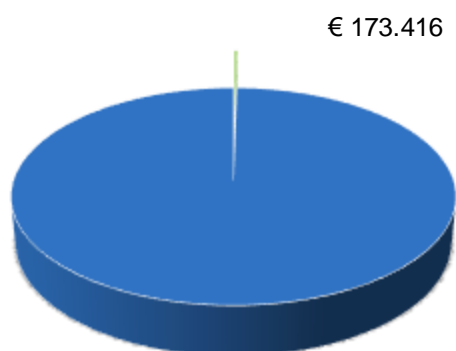
Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 30/1/2020)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar laatste meting	Waarde
Funciemenging	%	2017	39,7	2018	40,4
Vestiging (van bedrijven)	aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2017	160,1	2018	168,9

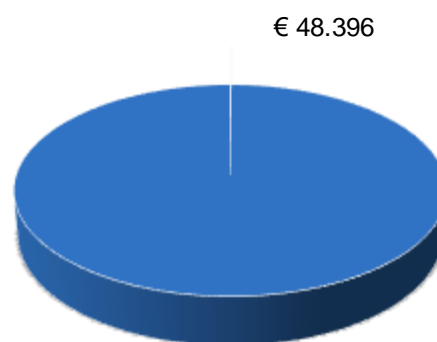
4. Wat heeft het gekost?

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2018	2019	2019
Lasten	132	196	173
Baten	47	63	48
Resultaat programma	-85	-133	-125

Lasten programma 3

Baten programma 3

Aandeel programma in totale rekening van € 63.746.344

sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld				
	<i>taakveld 3.1 Economische ontwikkeling</i>	83	149	124
30101	Economische zaken	83	149	124
	<i>taakveld 3.3 Bedrijfsloket en -regelingen</i>	49	47	49
30301	Weekmarkt	49	47	49
Totale lasten van het programma		132	196	173
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)				
	<i>taakveld 3.1 Economische ontwikkeling</i>	4	14	4
30101	Economische zaken	4	14	4
	<i>taakveld 3.3 Bedrijfsloket en -regelingen</i>	43	49	44
30301	Weekmarkt	43	49	44
Totale baten van het programma		47	63	48
Saldo programma		-85	-133	-125

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

30101 Economische zaken

Het voordeel bedraagt € 25.000. De oorzaken zijn:

- Verschuiving in de uitgaven voor de BIZ (bedrijven investeringszone) naar 2020. Dit leidt tot een voordeel van € 10.000 (aan de batenzijde leidt dit tot een nadeel van € 10.000 omdat de bijdragen van derden ook naar 2020 verschuiven);
- De salarislasten vallen lager uit door personeelwisselingen. Hierdoor zijn functies tijdelijk niet bezet geweest waardoor de doorberekende salarislasten minder bedragen dan geraamd. Het vrijvallende salaris is toegevoegd aan de vacaturepot en wordt betrokken bij de salarisbegroting 2019.

Inhoud programma

Het programma omvat het uitvoeren van de taken die voortvloeien uit de onderwijswetgeving en uit het lokale onderwijsbeleid. Deze taken omvatten het onderwijshuisvestingsbeleid, het toezicht op naleving van de leerplicht, de schoolbegeleiding, de instandhouding en verhuur van gemeentelijke gymnastiekaccommodaties, het zorgdragen voor het vervoer van leerlingen, het aanbieden van schoolzwemmen, vakleerkrachten gymnastiek, muziekonderwijs, voorschoolse educatie en peuteropvang.

1. Wat hebben we bereikt?

Kinderen en jongeren kunnen kwalitatief goed onderwijs volgen en het aantal voortijdig schoolverlaters ligt onder het landelijk gemiddelde. Voor- en voerschoolse educatie is kwalitatief goed, integraal, toegankelijk en wordt aan alle peuters met een risico op een achterstand aangeboden.

Relevante beleidsnota's:

- Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs Heemstede 2019-2039
- Beleidsplan peuteropvang
- Beleidsplan Sociaal Domein/lokaal gezondheidsbeleid 2015 t/m 2018 (nieuw plan per 2019 volgt)

2. Wat hebben we ervoor gedaan?

Beleidsdoel

Het bieden van voldoende en adequate huisvesting van het onderwijs

Activiteiten

Eind 2019 is na twee jaar voorbereidingstijd het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs Heemstede door de gemeenteraad vastgesteld. Omdat het IHP een lange periode bestrijkt (20 jaar) is het een plan op hoofdlijnen en biedt het een kader voor de uitvoering de komende jaren. Het IHP bepaalt op basis van visie, gerichte analyse, scenario-ontwikkeling en financiële vertaling de kaders waarbinnen de gemeente Heemstede, samen met de schoolbesturen, investeert in de onderwijshuisvesting. In het plan staan de volgende onderdelen:

- Beleidskaders (wet- en regelgeving) en beleidsambities (regie, kwaliteit, renovatie, vraag en aanbod, samenwerking en leegstand)
- Scenario's per cluster met prioritering en volumeafspraken
- Kosten van de uitvoering
- Bijdrage van de schoolbesturen op basis van Total Cost of Ownership
- Duurzaamheid

Maatschappelijk gebruik en kinderopvang.

Beleidsdoel

Het voorkomen van schoolverzuim

Activiteiten

Alle kinderen tussen 5 en 16 jaar die in Nederland wonen, moeten ingeschreven zijn op een school en onderwijs volgen (Leerplicht). Jongeren tussen 16 en 18 jaar moeten onderwijs volgen tot zij een startkwalificatie hebben

(Kwalificatieplicht). Een startkwalificatie is (minimaal) een havo-diploma, vwo-diploma of een mbo-diploma op niveau 2 of hoger.

De gemeente is voor de handhaving van de leerplicht en de kwalificatieplicht aangesloten bij de "Gemeenschappelijke regeling schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten West-Kennemerland". De Leerplichtwet (de leerplicht en de kwalificatieplicht) is conform deze regeling gehandhaafd.

Beleidsdoel

Het faciliteren van goed onderwijs voor kinderen en jongeren op een redelijke afstand van huis waarbij recht wordt gedaan aan de schoolkeuze van de jeugdige en zijn/haar ouders

Activiteiten

Bij de analyse die ten grondslag ligt aan het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs is geconstateerd dat er voldoende onderwijsaanbod is. Met de schoolbesturen zijn afspraken gemaakt over de maximale groei van de scholen. Dit moet voorkomen dat sommige scholen uit hun jasje blijven groeien en andere scholen te maken hebben met krimp. Via de periodieke leerlingenprognose wordt de groei van het Heemsteedse leerlingenaantal gemonitord.

94% van de inwoners vindt basisonderwijs voldoende nabij voor (hun) kinderen. (uit 'waar staat je gemeente 2019').

Beleidsdoel

Het bieden van vervoer aan leerlingen naar scholen voor speciaal onderwijs (SO) en speciaal basisonderwijs (SBO)

Activiteiten

Ouders kunnen (volgordelijk) in aanmerking komen voor een vergoeding van de kosten van openbaar vervoer of van eigen vervoer of voor aangepast vervoer naar scholen voor speciaal (basis)onderwijs (SBO en SO). Het SBO (speciaal basisonderwijs) is bedoeld voor kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden. Het SO (speciaal onderwijs) is bedoeld voor visuele of auditief gehandicapte kinderen, lichamelijk en/of verstandelijk gehandicapte kinderen, kinderen met gedragsstoornissen en/of psychiatrische problemen.

Het contract voor leerlingenvervoer met Munckhof is op 31 juli 2019 geëindigd. Het leerlingenvervoer is per 1 september 2019 ondergebracht bij de Regiorijder.

Beleidsdoel

Het bijdragen aan de ondersteuning van leerlingen bij leer- en/of gedragsmoeilijkheden

Activiteiten

De gemeente heeft ook in 2019 de scholen voor basisonderwijs ondersteund via een subsidie voor schoolbegeleiding. Schoolbegeleiding is gericht op het optimaliseren van de schoolontwikkeling van individuele kinderen in het basisonderwijs. Het gaat om begeleiding van leerlingen bij leer- en/of gedragsmoeilijkheden (zoals sociaal-emotionele problematiek, dyslexie of dyscalculie en hoogbegaafdheid). Naast de gemeentelijke bijdrage zetten de scholen rijks gelden in ten behoeve van deze begeleiding. In 2019 heeft de gemeente jeugdigen die korter dan één jaar in Nederland zijn via inzet van de Internationale Taalklas extra ondersteund. Hiermee wordt beoogd dat zij zo snel mogelijk kunnen instromen in het primaire onderwijs.

Beleidsdoel

Het bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen via het ondersteunen van het peuterspeelzaalwerk

Activiteiten

In 2019 is de nieuwe subsidieregeling voor de peuteropvang gestart. Dit betekent dat er geen rechtstreekse subsidierelatie meer is met de aanbieders van peuteropvang. In de plaats daarvan subsidieert de gemeente de ouders. Het gaat hier om ouders die geen aanspraak kunnen maken op de kinderopvangtoeslag. Deze omslag

betekent voor de aanbieders meer onzekerheid over de inkomsten. In het eerste kwartaal van 2020 wordt duidelijk hoeveel peuters gebruik hebben gemaakt van de opvang en of de beschikbare middelen toereikend waren. Mochten er tekorten zijn dan kunnen de aanbieders nog een beroep doen op de tijdelijke tekortsubsidieregeling.

Sinds 2019 ontvangt de gemeente ook een rijksuitkering voor voorschoolse educatie. De gemeente heeft het beleid hiervoor ontwikkeld en peuters met een risico op een taalachterstand komen in aanmerking voor 12 uur peuteropvang.

Beleidsdoel

Het ontwikkelen van 21^e-eeuwse vaardigheden

Activiteiten

Het is een trend dat scholen steeds meer willen of moeten inzetten op het ontwikkelen van 21^e-eeuwse vaardigheden. Inhoudelijke kennis is niet meer voldoende, het zijn juist de sociale vaardigheden en digitale kennis die in belang toenemen. Goed kunnen communiceren en goed kunnen samenwerken is belangrijk, maar ook bijvoorbeeld goede kennis van social media of ICT is onontbeerlijk voor de verdere ontwikkeling of om goed te kunnen functioneren in de samenleving.

Door scholen en jeugd meer te betrekken bij maatschappelijke vraagstukken, wil de gemeente bijdragen aan die ontwikkeling van de 21^e-eeuwse vaardigheden. We hebben bij projecten zoals Adriaan Pauw en inclusiviteit samengewerkt met scholen en verenigingen.

Beleidsdoel

Het stimuleren van sportbeoefening op school

Activiteiten

De gemeente ondersteunt het bewegen van jongeren via het beschikbaar stellen van de velden op het gemeentelijk sportpark voor het gymonderwijs van scholen, de subsidiëring van inzet van vakleerkrachten gymnastiek bij het onderwijs, het schoolzwemmen, de inzet van combinatiefuncties en de diverse subsidiemogelijkheden voor het sporten van jongeren.

Betrokkenheid verbonden partijen

De Stichting Openbaar Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ) draagt zorg voor het openbaar onderwijs. De Gemeenschappelijke Regeling en Voortijdig Schoolverlaten West-Kennemerland verzorgt de leerplichtadministratie, leerplichthandhaving en RMC (regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten).

3. Wat hebben we gemeten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 11/2/2020)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar laatste meting	Waarde
Absoluut schoolverzuim per 1000 leerlingen	aantal per 1000 leerlingen	2016	0	2017	0,9
Relatief schoolverzuim per 1000 leerlingen	aantal per 1000 leerlingen	2017	16	2018	15
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2017	1,0	2018	1,4

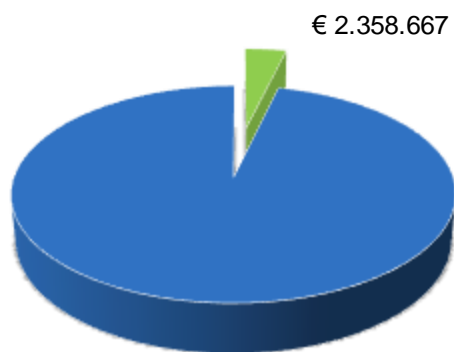
Overige beleidsindicatoren

Informatie over het schoolverzuim bieden we via het jaarlijkse Leerplichtverslag.

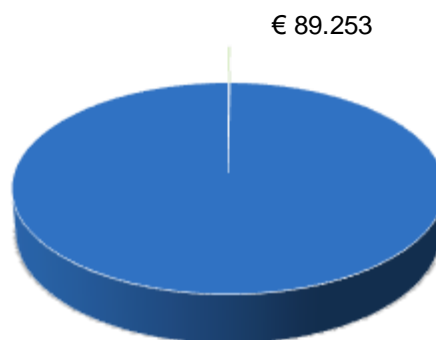
4. Wat heeft het gekost?

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2018	2019	2019
Lasten	2.336	2.249	2.358
Baten	30	27	89
Resultaat programma	-2.306	-2.222	-2.269

Lasten programma 4

Baten programma 4

Aandeel programma in totale rekening van € 63.746.344

sub-taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld				
	taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs	24	28	30
40101	Basonderwijs; financiën	7	8	9
40102	Openbaar onderwijs; algemeen	17	20	21
	taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting	1.544	1.365	1.388
40201	Basonderwijs; huisvesting	498	320	352
40202	Voortgezet onderwijs	866	892	893
40203	Gymlokalen	180	153	143
	taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	768	856	940
40301	Basonderwijs; financiën	88	140	78
40302	Voortgezet onderwijs	17	20	21
40303	Leerplicht	69	79	85
40304	Schoolbegeleiding	60	53	53
40305	Schoolzwemmen	81	85	85
40306	Leerlingenvervoer	177	193	233
40307	Overige lokaal bestuurlijke taken	150	151	149
40308	Peuterspeelzalen	124	128	235
40309	Algemeen milieubeleid	2	7	1
Totale lasten van het programma		2.336	2.249	2.358

sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)				
	<i>taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs</i>	0	0	0
	<i>taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting</i>	25	22	29
40201	Basisonderwijs; huisvesting	0	0	5
40203	Gymlokalen	25	22	24
	<i>taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken</i>	5	5	60
40301	Basisonderwijs; financiën	0	0	0
40306	Leerlingenvervoer	0	0	1
40308	Peuterspeelzalen	5	5	59
Totale baten van het programma		30	27	89
Saldo programma		-2.306	-2.222	-2.269

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

40201 Basisonderwijs huisvesting

Het nadeel van € 32.000 komt hoofdzakelijk door meer schademeldingen door scholen en extra onderzoekskosten Integraal huisvestingsplan basisonderwijs (IHP). Het gaat dan om kosten vervolgonderzoek IHP, haalbaarheidsonderzoek en onderzoek alternatieve financiering.

40203 Gymlokalen

Het voordeel van € 10.000 is veroorzaakt door lagere uitgaven voor klein onderhoud gymlokalen en door minder aanspraak door scholen op gymnastiekvergoeding.

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

40306 Leerlingenvervoer

Het nadeel is € 40.000. In 2019 is toenemende mate gebruik gemaakt van leerlingenvervoer door statushouders en door een contract met een nieuwe vervoerder sinds medio 2019. Daartegenover staat een aanvullende dekking vanuit de reserve statushouders van in totaal € 26.000 (voorjaarsnota 2019). Deze dekking wordt gerapporteerd in programma 0. Voor een toelichting op de mutaties in de reserves wordt verwezen naar het bijlagenboek. Daar staan alle mutaties per reserve toegelicht.

40308 Peuterspeelzalen

Het verschil tussen resultaten lasten en baten is een nadeel van in totaal € 53.000. Het nadeel is nagenoeg uitsluitend veroorzaakt door de definitieve afrekeningen 2018. Dit is een incidentele last. Daartegenover staat een aanvullende dekking vanuit de reserve statushouders van in totaal € 28.000 (raadsbesluit 19-12-2018). Deze dekking wordt gerapporteerd in programma 0. Voor een toelichting op de mutaties in de reserves wordt verwezen naar het bijlagenboek. Daar staan alle mutaties per reserve toegelicht.

Baten

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

40301 Basisonderwijs financiën

Het voordeel van € 62.000 komt door vrijval opheffen voorziening combinatiefuncties (nota reserves en voorzieningen 2019). Het overschot wordt bij resultaatsbestemming in de jaarrekening 2019 meegenomen naar 2020 voor exploitatiebudget brede impuls combinatiefuncties.

40308 Peuterspeelzalen

Verwezen wordt naar de toelichting hierboven bij de 'lasten' waarin ook de batenzijde is meegenomen.

Inhoud programma

Het programma omvat:

- Het uitvoeren van de taken die voortvloeien uit het vastgestelde beleid op het gebied van cultuur, sport en recreatie.
- Het aanleggen en onderhouden van het openbaar groen.
- Het in stand houden van het Wandelbos Groenendaal en de kinderboerderij 't Molentje.

1. Wat hebben we bereikt?

- We willen een algemeen voorzieningenniveau bieden dat voldoet aan de behoeften van inwoners, dat bijdraagt aan hun gezondheid en sociale participatie en dat voor iedereen toegankelijk is.
- We willen het groene karakter van Heemstede behouden en zorgen voor een openbare ruimte die bijdraagt aan het prettige leefklimaat van Heemstede.
- We willen het groene karakter van Heemstede actief benutten voor duurzame (buiten)recreatie en buitensporten en zorgen voor goede voorzieningen en bereikbaarheid.

Relevante beleidsnota's:

- Cultuurnota 2016 t/m 2019
- Nota "Sport en bewegen"
- Nota Subsidiebeleid 2016 t/m 2019
- Groenbeleidsplan 2014 - 2023
- Beheerplan Wandelbos Groenendaal 2015 - 2032

2. Wat hebben we ervoor gedaan?

Beleidsdoel

Het bieden van voldoende sport- en recreatievoorzieningen en het stimuleren van sportbeoefening

Activiteiten

Afspraken met betrekking tot sportvoorzieningen

Gelet op het belang van een hoogwaardig voorzieningenniveau op het vlak van sport én het behoud hiervan draagt de gemeente zorg voor een kwalitatief goed eigenarenonderhoud van het sportpark, de sporthal, zwembad Groenendaal en de tennisparken, gebaseerd op vastgestelde Meerjarenonderhoudsplannen.

De gemeente heeft voor het beheer en de exploitatie van sportpark, sporthal en zwembad Groenendaal een huurovereenkomst en een beheer- en exploitatieovereenkomst gesloten met Sportplaza Heemstede BV. Deze overeenkomsten lopen tot 1 juli 2024. In 2019 is tevens een nieuwe huurovereenkomst met Tennisvereniging H.B.C. gesloten. Deze huurovereenkomst loopt tot 1 juli 2024.

Indirecte subsidiëring activiteiten

Sportplaza Heemstede BV verhuurt de sportvoorzieningen van het sportpark, de sporthal en het zwembad aan sportverenigingen tegen een huurprijs die aanzienlijk lager is dan de daadwerkelijke kostprijs. Dit wordt indirecte subsidiëring genoemd.

Directe subsidiëring activiteiten

Met betrekking tot de zaalsport- en zwemverenigingen is tevens sprake van directe subsidiëring. Ook het gebruik van het sportpark en de sporthal van de Stichting HBC wordt via een subsidie gefaciliteerd. Voor deze subsidies geldt een in principe een draagvlakvoorwaarde van 50% Heemstedse actieve leden. Via de inzet van subsidies (het Sportstimuleringsfonds en de ondersteuning van Sportservice Noord-Holland) stimuleert de gemeente het sporten door jeugdigen, ouderen en mensen met een beperking. Ook wordt de ontwikkeling van jeugdige talenten ondersteund.

Combinatiefuncties en schoolzwemmen

In het schooljaar 2018-2019 is de uitvoering van de combinatiefuncties, met inzet van de Rijkssubsidieregeling Brede Impuls Combinatiefuncties, verder voortgezet. Combinatiefuncties zijn functies waarbij een medewerker ten behoeve van twee sectoren - bijvoorbeeld sport en onderwijs - werkzaam is en activiteiten aanbiedt op de scholen en in de buurten. Ook het schoolzwemmen wordt begeleid vanuit deze combinatiefuncties. In 2019 is tevens besloten de inzet van deze combinatiefuncties te continueren t/m 2022.

Buitenrecreatie en –sport en duurzaam recreëren

Het CBS stelt dat 87% van de Nederlanders graag buiten recreëert. Het groene karakter van Heemstede wordt actief benut voor duurzame recreatie en buitensport. Een goede infrastructuur is uiteraard van groot belang en met name voor fietsers en wandelaars. We hebben een actieve rol in netwerk Noord-Holland als het gaat om wandel- en fietsnetwerken. Hiermee stimuleren we ook het sporten in de groene buitenruimte. De Heemstede Loop is naast een lokaal sportevenement een onderdeel van buitenrecreatie en heeft plaats gekregen in het evenementenbeleid van ons dorp.

Beleidsdoel

Het faciliteren van activiteiten via het subsidiebeleid

Activiteiten

In 2019 is uitvoering gegeven aan de Nota Subsidiebeleid 2016 t/m 2019. Naast de activiteiten die structureel gesubsidieerd worden, is er ook gebruik gemaakt van de mogelijkheid van incidentele subsidiëring op basis van verschillende verordeningen.

Beleidsdoel

Voldoende ruimte voor kinderen om buiten te spelen

Activiteiten

In 2019 is gewerkt aan de update van de speelvisie. Deze wordt in het eerste kwartaal 2020 gepresenteerd. We hebben het speelterrein aan de Lieven de Keylaan het afgelopen jaar aangekocht. Ook zijn gesprekken gevoerd over de aankoop van een groenstrook aan de C. Huijgenslaan.

Bewonersinitiatieven

Aan de Huizingalaan is op bewonersinitiatief het speelterrein voorzien van nieuwe belijning en doeltjes. De voorbereiding van de locaties aan de Laan van Insulinde en Slottuin zijn afgerond en worden zo spoedig mogelijk aangelegd. Laan van Rozenburg, Spaarnelicht en een nieuwe locatie zijn in een vergevorderd stadium. Alle voorgaande locaties zijn volledig door bewoners geïnitieerd. Ook is er gebrainstormd over de invulling van Havendreef. Twee bewonersinitiatieven zijn gestrand, op basis van draagvlak. Nog 6 bewonersinitiatieven op het vlak van speelvoorzieningen zijn ingediend, deze worden opgepakt zodra de financiën hiervoor beschikbaar zijn.

Beleidsdoel

Groen: behouden, onderhouden en investeren

Gemeente Heemstede is een groene gemeente; samen met onze inwoners zijn we daar trots op. Om dit groen te behouden en te versterken blijven we samen met inwoners investeren in de kwaliteit van onze leefomgeving. We vervangen slechte bomen en plantsoenen, zorgen voor meer biodiversiteit in de openbare ruimte en werken

samen met inwoners en organisaties aan beheer en kennisdeling. Hiermee houden we het groen in onze gemeente ecologisch waardevol en vitaal.

Activiteiten

Kwaliteitsimpuls voor groen in Heemstede

Veel openbaar groen en plantsoenen in de wijken zijn verouderd. In 2019 is een inventarisatie gedaan van het huidige openbaar groen. Dit zal vertaald worden naar een wijkrenovatieplan, waarvan de uitvoering vanaf 2020 gepland staat.

Behoud van beeldbepalende bomen en groen

Beeldbepalende particuliere en gemeentelijke bomen en groen blijven beschermd. We zijn begonnen met het bijwerken van de lijst met beeldbepalende bomen. De verwachting is dat dit in het voorjaar van 2020 is afgerond. Ook in 2019 hebben we weer (snoei)adviezen aan particulieren gegeven voor het behoud van de bomen.

Verhogen biodiversiteit in het gemeentelijk groen en samen met particulieren

Het verhogen van de biodiversiteit binnen de gemeente is een opgave waar gemeente en particulieren elkaar versterken. In 2019 hebben we een start gemaakt met het opstellen van plan van aanpak voor het opstellen van een Ecologische Visie. Dit zal later worden opgenomen in het Groenbeleidsplan dat in 2020 wordt geüpdate. Hieruit volgt een meerjarenprogramma inclusief investeringen. In 2019 heeft de gemeente geen chemische middelen in het openbare groen ingezet, biologisch gekweekte inheemse beplanting en bollen toegepast en bermen met bijenmengsels ingezaaid.

Omdat biodiversiteit niet stopt bij perceelgrenzen, zijn particulieren gestimuleerd hun tuinen op een ecologisch vriendelijke manier te beheren. In persoonlijke gesprekken gaven we inwoners tips om hun tuin geschikt te maken (of te houden) voor vogels, insecten en amfibieën en / of door (waar mogelijk) stenen uit tuinen te halen om bijvoorbeeld overlast van warmte te verminderen.

Brede samenwerking in groenonderhoud

Door het groenonderhoud en het schoonhouden van de openbare ruimte meer wijkgericht en integraal *samen met inwoners* op te pakken, kan communicatief sneller worden geschakeld en kan beter worden ingehaakt bij initiatieven uit de directe woonomgeving. In 2019 zijn medewerkers van Paswerk en aanvullend de Hartekampgroep structureel aanwezig geweest. Ook wordt samengewerkt met Stichting MEER Groen. Deze samenwerkingen verlopen goed. We bouwen in 2020 verder aan deze samenwerkingen.

Samenwerking in Natuur- en cultuureducatie

Hoge natuur- en cultuurwaarden in Heemstede bevinden zich op de oude buitenplaatsen en landgoederen. In Wandelbos Groenendaal bijvoorbeeld is door het jarenlange ecologische beheer een rijk planten- en dierenleven ontstaan. In het wandelbos zijn door verschillende organisaties excursies georganiseerd. Dit waren excursies over natuur en over de rijke cultuurhistorie. Voorbereidingen zijn getroffen om recreatieve (+ educatieve) routes uit te zetten en verbinding te maken met onze omgeving. De 'quick-scan' wandel- en fietsroutes in Noord-Holland zoals genoemd in programma 2 is afgerond en gaat in uitvoering.

Uitvoeren projecten uit groenbeleidsplan

Voor de komende vijf jaar 2019-2023 is een nieuwe projectenlijst opgesteld. In 2019 zijn onder andere 3 plantsoenen in Merlenhoven opgeknapt en is groot onderhoud uitgevoerd aan groen in de Geleerdenwijk. Daarnaast is het renovatieplan groen Spaarneborgh opgesteld.

Beleidsdoel

Wandelbos Groenendaal: onderhoud conform beheerplan

Het Wandelbos Groenendaal is alweer ruim 100 jaar een geliefde locatie voor veel inwoners om te bezoeken. Recreatie, cultuurhistorie en ecologisch beheer komen hier samen. Het bos is tevens onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en heeft sinds 2005 de status van Rijksmonument vanwege de historische tuin- en parkaanleg. Hier zijn we trots op! Dit bepaalt mede de identiteit van Heemstede en dat delen we graag met onze bezoekers.

Activiteiten

Voor 2019 is het belangrijkste project de vervanging van de bomen aan de Torenlaan geweest. Door ouderdom zijn de beuken van deze historische laan vervangen. Door nieuwe beuken aan te planten is deze laan ook voor toekomstige bezoekers weer een beeldbepalende laan in het wandelbos.

Beleidsdoel

Kinderboerderij 't Molentje: recreatie en educatie

De kinderboerderij in wandelbos Groenendaal is de oudste gemeentelijke kinderboerderij en wordt door veel mensen van jong tot oud bezocht. Op een recreatieve en educatieve manier maken we hen vertrouwd met de dieren en werkzaamheden op de kinderboerderij. Ook zijn op de kinderboerderij steeds meer duurzame technieken die in het dagelijks leven een rol spelen te ontdekken.

Activiteiten

Natuur- en milieueducatie begint bij de allerkleinsten

Sinds februari 2019 is kinderboerderij 't Molentje in Heemstede de honderdste rookvrije kinderboerderij van Nederland. Onder toezicht van medewerkers en de burgemeester onthulde staatssecretaris Blokhuis van Volksgezondheid vanochtend een bord met de tekst 'rookvrij'.

In mei 2019 is een weertuin bij de kinderboerderij officieel geopend. Deze weertuin geeft kinderen op speelse wijze inzicht in de wetenswaardigheden van ons klimaat. Op een speelse wijze komen kinderen bijvoorbeeld in aanraking met de energie die de zon levert.

Kansen voor iedereen

Voor mensen die wat extra begeleiding nodig hebben, was de kinderboerderij ook in 2019 een vertrouwd adres om onder begeleiding actief bezig te kunnen zijn. Daarvoor is net als voorgaande jaren samengewerkt met de Hartekampgroep. Ook voor andere partijen binnen het sociaal domein biedt de kinderboerderij mogelijkheden voor mensen met een beperking en/of grote afstand tot de arbeidsmarkt om actief te kunnen zijn in de maatschappij.

Beleidsdoel

Het stimuleren van cultuurbehoud, cultuurparticipatie en cultuureducatie

Activiteiten

Uitvoering Cultuurnota 2016 t/m 2019

In 2019 is uitvoering gegeven aan de beleidsvoorstellen uit de Cultuurnota 2016 t/m 2019. Deze voorstellen zijn gericht op:

Cultuurbehoud (monumenten en archeologie)

Hierbij is ingezet op initiatieven die de zichtbaarheid van (cultuur)historie op locatie vergroten. Bijvoorbeeld door samen met de Historische Vereniging Heemstede Bennebroek (HVHB) een start te maken met het aanbrengen van schildjes (voorzien van QR code) op Heemstedse monumenten. Deze QR code is gelinkt naar de redengevende beschrijving van het monument op de website van de HVHB. Daarnaast is de identiteit van Heemstede bepaald volgens de methode Identity Matching, zoals genoemd in programma 3.

Cultuurparticipatie (onder andere kunstbeoefening, tentoonstellingen en podiumkunst)

De Stichting Podia Heemstede heeft met gemeentelijke subsidie in 2019 wederom een breed en gevarieerd cultuuraanbod op de twee Heemstedse podia (Oude Kerk en Theater De Luifel) verzorgd. Daarnaast waren in het raadhuis verschillende kunstexposities, waaronder de Roze Kunstlijn te zien.

Cultuureducatie (onder andere op scholen)

Cultuureducatie is in 2019 o.a. ingevuld door het gesubsidieerde muziekonderwijs (PO) en via het Cultuurmenu, welke verzorgd wordt door Stichting Hart. Tevens is een budget ingezet om Cultuur Met Kwaliteit (CMK) op de scholen aan te bieden, om tot een intensivering van het cultuuraanbod te komen. Van dit aanbod hebben verschillende scholen gebruik gemaakt.

Bibliotheek

De Bibliotheek Heemstede is een vestiging van de Stichting Bibliotheek Zuid-Kennemerland. Deze bibliotheek voert de kerntaken op grond van de Bibliotheekwet uit, volgt de trends op het gebied van het bibliotheekwerk intensief en draagt er zorg voor dat haar vestigingen toekomstgericht zijn op digitaal en fysiek vlak en op het gebied van mogelijkheden voor (taal)ontwikkeling, educatie en informatieverstrekking. In december 2019 is de budgetsubsidie voor de bibliotheek voor 2020 t/m 2023 vastgesteld.

De bibliotheek maakt onderdeel uit van de partijen die vanuit PLEIN1 (Julianaplein 1) een geïntegreerd voorzieningenaanbod in 2019 hebben geleverd.

Betrokkenheid verbonden partijen

Geen.

3. Wat hebben we gemeten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 11/2/2020)

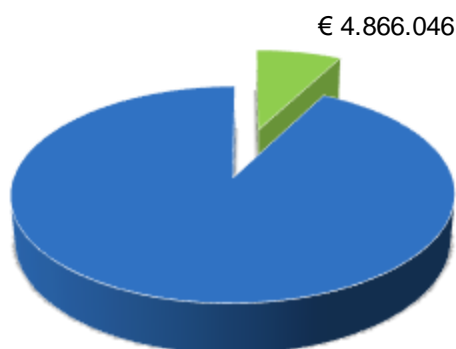
Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar laatste meting	Waarde
% Niet sporters*	%	2012	34,1	2016	31,8

* Dit onderzoek wordt om de vier jaar uitgevoerd.

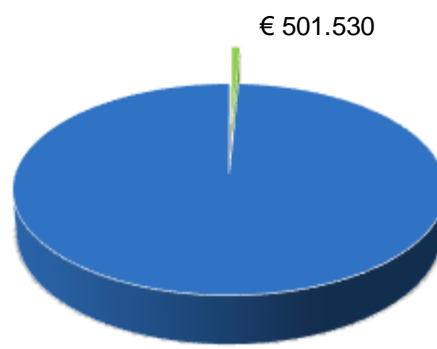
4. Wat heeft het gekost?

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2018	2019	2019
Lasten	4.600	4.948	4.866
Baten	375	481	501
Resultaat programma	-4.225	-4.467	-4.365

Lasten programma 5

Baten programma 5

Aandeel programma in totale rekening van € 63.746.344

sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld				
	<i>taakveld 5.1 Sportbeleid en activering</i>	183	244	222
50101	Sport	183	244	222
	<i>taakveld 5.2 Sportaccommodaties</i>	873	1.071	860
50201	Gemeentelijke sportaccommodaties	873	1.071	860
	<i>taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie</i>	303	325	295
50301	Vormingswerk	12	11	11
50302	Muziekverenigingen	24	20	22
50303	Overige cultuur en recreatie	188	206	198
50304	Beeldende kunst	39	51	29
50305	Feest- en herdenkingsdagen	40	37	35
	<i>taakveld 5.4 Musea</i>	13	18	17
50501	Oudheidkunde	2	5	1
50502	Monumenten	11	13	16
	<i>taakveld 5.5 Cultureel erfgoed</i>	0	0	0
	<i>taakveld 5.6 Media</i>	981	1.102	1.175
50601	Bibliotheek	730	747	759
50602	Multifunctioneel pand Julianaplein 1	241	344	406
50603	Overige cultuur en recreatie	10	11	10
	<i>taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie</i>	2.247	2.188	2.297
50701	Evenementen	68	66	89
50702	Groenvoorziening	1.557	1.517	1.592
50703	Kinderboerderij	307	239	281
50704	Wandelbos Groenendaal	223	249	244
50705	Speelobjecten	90	115	89
50706	Gebouwen en gronden	2	2	2
Totale lasten van het programma		4.600	4.948	4.866
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)				
	<i>taakveld 5.1 Sportbeleid en activering</i>	0	0	0
	<i>taakveld 5.2 Sportaccommodaties</i>	115	202	171
50201	Gemeentelijke sportaccommodaties	115	202	171
	<i>taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie</i>	0	0	0
50305	Feest- en herdenkingsdagen	0	0	0
	<i>taakveld 5.4 Musea</i>	0	0	0
	<i>taakveld 5.5 Cultureel erfgoed</i>	0	0	0
	<i>taakveld 5.6 Media</i>	126	198	234
50602	Multifunctioneel pand Julianaplein 1	126	198	234
	<i>taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie</i>	134	81	96
50702	Groenvoorziening	3	0	0
50703	Kinderboerderij	111	60	76
50705	Speelobjecten	0	0	0
50706	Gebouwen en gronden	20	21	20
Totale baten van het programma		375	481	501
Saldo programma		-4.225	-4.467	-4.365

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

50101 Sport

Het voordeel van € 22.000 komt hoofdzakelijk door minder aanspraak op sportsubsidies.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

50201 Gemeentelijke sportaccommodaties

Het voordeel is € 211.000 en dat wordt grotendeels veroorzaakt door vrijval van kapitaallasten als gevolg van uitgestelde sportinvesteringen waardoor begrote inhaalafschrijvingen (ca. € 188.000) niet heeft plaatsgevonden in 2019.

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie

50305 Beeldende kunst

Het voordeel is € 22.000 en komt door verplaatsen van onderhoud naar 2020. De dekking vanuit de reserve beeldende kunst is ook verschoven naar 2020. De mutaties hebben geen effect op het resultaat (lasten -/- dekking is nihil). Mutaties reserves worden toegelicht onder programma 0.

Taakveld 5.6 Media

50601 Bibliotheek

Het nadeel van € 12.000 komt hoofdzakelijk door de bijdrage in de kapitaallasten bibliotheek in zowel de eindafrekening 2018 als in de subsidie 2019 van de stichting Bibliotheek Zuid-Kennemerland. De bijdrage in de kapitaallasten is weliswaar een vaste prijsafspraken, maar was niet meegenomen in de begroting 2018 en 2019.

50602 Multifunctioneel pand Julianaplein 1 (Plein 1)

Het nadeel is € 62.000 en komt grotendeels door:

- € 24.000 extra uitgaven voor klein onderhoud Julianaplein 1;
- servicekosten die tot en met 2019 niet waren begroot.

Dit nadeel is exclusief dekking kapitaallasten van € 38.000 vanuit de reserve multifunctionele accommodatie Julianaplein 1. Mutaties reserves worden toegelicht onder programma 0.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

50701 Evenementen

Het nadeel bedraagt € 23.000. Dit wordt veroorzaakt door 3 evenementen die niet waren begroot:

- Intocht Sinterklaas € 9.000 (was vervallen uit de begroting omdat het de bedoeling was dat dit werd opgepakt door de ondernemers);
- Heemstede herdenkt € 5.000;
- 75 jaar vrijheid (levenslicht, tulpenbollenmix grasveld raadhuis) € 9.000.

50702 Groenvoorziening

Het nadeel bedraagt € 75.000. Dit wordt veroorzaakt door:

- Inhuur van € 16.000 nadeel ten laste van de vacaturepot. Dit wordt betrokken bij de totale salarislasten 2019;
- Doorbelaste kosten voor laadpalen auto's en nieuwe dienstkleiding € 11.000 nadeel;
- Inhuur in verband met ziekte € 32.000 nadeel. Dit is niet gedekt door de vacaturepot en leidt tot een overschrijding op het onderhoudsbudget;
- Inlopen achterstand groenonderhoud € 63.000 nadeel. Vanaf 2020 wordt in het investeringsprogramma rekening gehouden met grootschalige renovatie van een aantal plantsoenen;
- Voor duurzaamheidsprojecten verschuift € 37.000 aan kosten naar 2020 (voorstel tot resultaatbestemming). Omdat deze kosten niet uitgegeven worden in 2019 leidt dat tot een voordeel;
- Het opmaken van het ecologisch beleidsplan verschuift naar 2020 (voorstel tot resultaatbestemming). Ook deze verschuiving leidt tot een voordeel in 2019 van € 10.000.

50703 Kinderboerderij

Het nadeel bedraagt € 42.000. De oorzaken hiervan zijn:

- Van een in 2017 ontvangen erfenis ten gunste van de kinderboerderij kon nog € 22.000 besteed worden. Dat heeft in 2019 plaats gevonden. Daarnaast is er € 2.000 aan kleine giften ontvangen waarvoor ook in 2019 uitgaven zijn gedaan. Omdat dit niet vooraf begroot is leidt dit tot een nadeel van € 24.000 (hier tegenover staan onder de baten € 24.000 aan extra inkomsten);
- Door de gestegen loonkosten (cao) ontstond een nadeel van € 15.000;
- In de voorjaarsnota 2019 werd gemeld dat het hooi van de vrijheidsdreef niet meer gebruikt kon worden voor de dieren op de kinderboerderij in verband met een aangetroffen schadelijke bacterie. Het ingeschatte bedrag voor aankoop van hooi (€ 5.000) is met € 3.000 overschreden.

50705 Speelobjecten

- Het voordeel bedraagt € 26.000 en bestaat uit het volgende:
- De vervanging van diverse speeltoestellen voor een bedrag van € 22.000 verschuift naar 2020. Voorgesteld wordt dit over te hevelen naar 2020 bij resultaatbestemming;
- De aankoop van een speelterrein van de provincie is gepasseerd bij de notaris in 2020 in plaats van 2019. Voorgesteld wordt het aankoopbedrag van € 4.000 via resultaatbestemming mee te nemen naar 2020.

Baten

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

50201 Gemeentelijke sportaccommodaties

Het nadeel bedraagt € 31.000 en wordt nagenoeg uitsluitend veroorzaakt door terugbetalingsverplichting Btw-subsidie SPUK als gevolg van uitgestelde sportinvesteringen.

Taakveld 5.6 Media

50602 Multifunctioneel pand Julianaplein 1

Het voordeel is € 36.000 en komt door doorbelasting van servicekosten aan de huurders. Deze opbrengsten waren eerder niet begroot.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

50703 Kinderboerderij

Het voordeel bedraagt € 16.000. Dit is ontstaan door de volgende oorzaken:

- Een in 2017 ontvangen erfenis is voor het resterende deel in 2019 aangewend voor de kinderboerderij. Dit resterende deel bedroeg € 22.000 en deze extra inkomsten zijn niet begroot. Daarnaast is nog € 2.000 aan kleine giften ontvangen in 2019. Opgeteld leidt dit tot een voordeel van € 24.000 (maar onder de lasten is voor de aanwending eveneens € 24.000 opgenomen als nadeel);
- Voor de krachten die met een persoonsgebonden budget betaald worden is € 60.000 geraamd. De werkelijke ontvangsten bedroegen € 8.000 minder.

Inhoud programma

- De taken op het gebied van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz. Dit betreft onder meer de toeleiding van mensen met arbeidsvermogen naar werk, het verstrekken van uitkeringen en bijzondere bijstand en het opstellen en uitvoeren van minimabeleid.
- De taken op het gebied van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw).
- De taken op het gebied van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs).
- De taken op het vlak van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Dit betreft de taken die per 1 januari 2015 van het Rijk naar de gemeenten zijn gedecentraliseerd (zoals kortdurend verblijf en begeleiding) en de ondersteuning waarvoor gemeenten al eerder verantwoordelijk waren, zoals de individuele voorzieningen vanuit de oude Wet voorziening gehandicapten (Wvg) en de uitvoering van de huishoudelijke ondersteuning (de voormalige Wmo 2007).
- De taken op het vlak van de Jeugdwet. Deze bestaan, naast de lichte opvoed- en opgroei-ondersteuning, uit per 1 januari 2015 gedecentraliseerde nieuwe taken, zoals jeugd- en opvoedhulp, de jeugdbescherming, de jeugdreclassering, jeugd-GGZ, dyslexiezorg, begeleiding en behandeling en (kortdurend) verblijf.

1. Wat hebben we bereikt?

- Iedereen doet mee, we zorgen voor elkaar. Er hebben diverse activiteiten plaatsgevonden in de gemeente waardoor de onderlinge verbondenheid van onze inwoners en een inclusieve samenleving, waar iedereen de mogelijkheid heeft om mee te kunnen doen en zich te ontplooien een plek heeft.
- We zorgen voor inwoners die in een kwetsbare positie verkeren en bevorderen de zelfstandige participatie aan de samenleving. Onder andere door ondersteuning vanuit loket of Centrum voor Jeugd en Gezin.
- We willen bereiken dat alle Heemsteedse kinderen mee kunnen doen. Wanneer de ouders hiervoor ontoreikende middelen hebben we hiervoor ondersteuning vanuit het minimabeleid geboden, zoals de kledingcadeaukaart en andere regelingen.
- We willen bereiken dat alle Heemsteedse inwoners kunnen participeren in de samenleving en dat kinderen en jongeren gezond en veilig opgroeien en zich kunnen ontplooien. Inwoners (volwassenen en jeugdigen) die dat niet op eigen kracht of via hun sociale netwerk kunnen hebben we ondersteuning geboden. Via een samenhangend aanbod, bestaande uit algemene voorzieningen en individuele voorzieningen, het liefste zo dichtbij mogelijk.
- We hebben de ondersteuning aan inwoners versterkt door een verdere optimalisering van de integrale werkwijze op de diverse taakgebieden (bijvoorbeeld met betrekking tot de keten preventie en zorg en zorg en veiligheid).
- De waardering van de inspanningen van de gemeente om inwoners volledig te laten deelnemen aan de maatschappij is een 6,8 (vergelijkbare gemeenten 6,6). Uit 'waar staat je gemeente' 2019.

Relevante beleidsnota's:

- Beleidsplan Sociaal Domein/lokaal gezondheidsbeleid 2015 t/m 2018 (nieuw plan eind 2019 vastgesteld)
- Beleidsplan Schuldhulpverlening 2017 - 2019
- Uitvoeringsprogramma Re-integratiebeleid
- Beleidsplan minimabeleid 2017 – 2018 (nieuw plan eind 2019 vastgesteld)
- Notitie Mantelzorgondersteuning
- Notitie Sociaal Programma Statushouders 2017 t/m 2018
- Verwervingsstrategie voorzieningen Wmo en Jeugdwet per 2018

2. Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2019 is een nieuw beleidsplan Sociaal Domein opgesteld (2020-2023). In dit plan leggen we de nadruk op het versterken van de sociale basis zodat iedereen kan meedoen in een inclusieve samenleving, zoveel mogelijk op eigen kracht of met ondersteuning uit het sociale netwerk. Daarbij leggen we de verbinding met de aanverwante beleidsterreinen: lokaal gezondheidsbeleid, sport en cultuur.

Beleidsdoel

Het bieden van ondersteuning in de vorm van algemeen maatschappelijk werk

Activiteiten

De gemeente is verantwoordelijk voor het algemeen maatschappelijk werk (AMW). Het AMW helpt mensen die moeilijkheden ondervinden in hun persoonlijk en sociaal functioneren. Het AMW maakt onderdeel uit van het takenpakket van de Stichting WIJ Heemstede. De gemeente ondersteunt WIJ Heemstede via een budgetsubsidie. De besluitvorming over de (inhoudelijke en financiële) afspraken gericht op verstrekking van een budgetsubsidie voor de periode van 2020-2023 is in 2019 voorbereid middels het rapport Samensturing in welzijn.

Beleidsdoel

Het bieden van sociaal-cultureel werk, jeugdwerk en ouderenwerk

Activiteiten

De gemeente ondersteunt de Stichting WIJ Heemstede via een budgetsubsidie van 2020-2023 voor het bieden van sociaal cultureel werk, vrijwilligerswerk, ouderenwerk en jeugdwerk. Deze budgetsubsidie is in 2019 voorbereid.

Het uitgangspunt voor de gemeente is dat inwoners zoveel mogelijk, naast hun eigen verantwoordelijkheid en eigen netwerk, ondersteund worden vanuit algemene voorzieningen, de sociale basis. Als de benodigde ondersteuning niet in voldoende mate vorm gegeven kan worden vanuit de sociale basis, kan worden overgegaan tot een individuele voorziening.

Beleidsdoel

Het stimuleren en ondersteunen van vrijwilligerswerk

Activiteiten

De inzet van de vele vrijwilligers levert een positieve bijdrage aan de sociale basis van de gemeente Heemstede. Daarnaast draagt het verrichten van vrijwilligerswerk bij aan de sociale participatie van de vrijwilligers zelf. In 2019 wordt uitvoering gegeven aan de voorstellen uit het vastgestelde Beleidsplan Sociaal Domein. De inzet van het online vrijwilligersplatform WeHelpen heeft hier een belangrijke bijdrage in geleverd. Daarnaast is de jaarlijkse vrijwilligersprijs op het jaarlijkse vrijwilligersfeest gecontinueerd.

De kanteling in het sociaal domein van individuele maatwerkvoorzieningen richting algemene voorzieningen/sociale basis vereist een intensivering van de inzet van vrijwilligers en waar nodig een aangepaste werving. Bij het werken vanuit Plein1 door de diverse organisaties en de gemeente is dit gelukt, er zijn ruim 20 vrijwilligers actief.

Beleidsdoel

Uitkeringsgerechtigden begeleiden naar werk

Activiteiten

Participatiewet

De Participatiewet is onder meer bedoeld om mensen aan het werk te helpen. Belangrijke doelgroepen zijn mensen met een arbeidsbeperking, statushouders, ouderen en jongeren. Gemeenten zijn hiervoor verantwoordelijk. In 2019 hebben wij deze begeleiding naar werk voortgezet. Daarnaast hebben wij na

goedkeuring van de raad regelgeving aangepast, waardoor parttime werk voor uitkeringsgerechtigden aantrekkelijker wordt. Parttime werk is vaak een opstap naar fulltime werk en uitstroom uit de uitkering.

Re-integratie

Een van de manieren om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen is het aanbieden van een passend re-integratietraject. Bijvoorbeeld scholing, taaltraining, motivatie- of sollicitatietrainingen en daadwerkelijke begeleiding naar werk. Wij maken daarvoor jaarlijks afspraken met re-integratiepartners. In verband met het aflopen van overeenkomsten zijn er in 2019 diverse aanbestedingsprocedures afgerond.

Jongeren in Beeld

In 2019 zijn wij begonnen met een pilot 'Jongeren in Beeld'. Jongeren zonder startkwalificatie, inschrijving in het onderwijs, werk of uitkering worden door ons uitgenodigd. Jongeren die dat nodig hebben krijgen hulp. De eerste resultaten worden in 2020 verwacht.

Paswerk (Wsw)

Met de komst van de Participatiewet is de instroom in de Wet sociale werkvoorziening afgesloten, waardoor de SW-formatie krimpt. Ook het Rijksbudget per SW-medewerker neemt tot 2020 geleidelijk af. De Jaarrekening 2019 van Paswerk ziet er desondanks positief uit. In 2019 is het onderzoek naar een 'Participatiebedrijf' voortgezet.

Beschut werk (Participatiewet)

Beschut werk onder de Participatiewet is bedoeld voor mensen die door hun lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een zodanige mate van begeleiding en aanpassingen van de werkplek nodig hebben, dat niet van een reguliere werkgever mag worden verwacht dat hij deze mensen in dienst neemt. De manier waarop deze dienstbetrekking wordt ingevuld is maatwerk. Tot nog toe heeft het UWV één indicatie beschut werk afgegeven voor Heemstede. Deze persoon is inmiddels aan het werk in een beschutte omgeving.

Social Return On Investment (SROI)

SROI is het opnemen van sociale voorwaarden bij inkoop-, aanbesteding- en/of subsidie trajecten. Het is onderdeel van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI). In 2019 is de gemeenteraad akkoord gegaan met regionaal afgestemd SROI beleid en is het SROI beleid geïmplementeerd.

Beleidsdoel

Het begeleiden van statushouders zodat zij een goede startpositie krijgen

Activiteiten

Statushouders

Naar verwachting treedt per 1 januari 2021 een nieuw inburgeringsstelsel in werking. Dit betekent dat gemeenten weer de regie over inburgering krijgen. In 2019 is begonnen met het treffen van de nodige voorbereidingen.

Vooruitlopend op de nieuwe wet krijgen gemeenten extra middelen voor de huidige inburgeraars (de 'ondertussengroep'). Deze middelen zetten wij in voor taaltrainingen en taalcoaches. Daarnaast hebben wij in 2019, samen met Haarlem en Zandvoort, budget gekregen voor de 'pilot Z-route'. Deze pilot houdt in dat statushouders die tussen 2013 en 2020 ontheven waren van de inburgeringsplicht een extra begeleidingstraject krijgen van onze partners Novacollege en Agros. Doel is om zelfredzamer te worden. De pilot begint in 2020.

In 2019 deden wij voor het eerst mee met de Benchmark Statushouders. Uit de Benchmark blijkt dat 24 procent van de statushouders in onze gemeente betaald werk heeft (per peildatum 1 juli 2018). Dit is 6 procent meer dan het landelijke gemiddelde. Dit is mede dankzij de inzet van onze re-integratiepartners Vluchtelingenwerk, Agros en Pasmatch.

Beleidsdoel

Het bieden van een tijdelijk vangnet voor inwoners met geen of een laag inkomen

Activiteiten

Levensonderhoud

Het gemiddeld aantal bijstandsuitkeringen voor levensonderhoud is gedaald van 249 per maand in 2018 naar 240 per maand in 2019. Een daling van bijna 4%.

De gebundelde uitkering (BUIG) is ter bekostiging van uitkeringen op grond van de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ en het Bbz 2004 (voor zover deze laatste regeling betrekking heeft op levensonderhoud voor startende ondernemers). Ook dient de gebundelde uitkering ter dekking voor de kosten van loonkostensubsidie. Het betreft een zogenaamde open einderegeling. Dat wil zeggen dat er geen financieel plafond kan worden gesteld aan de uitgaven.

Het BUIG budget over 2019 is voldoende gebleken om de bovengenoemde kosten te kunnen dekken. Omdat er geen sprake is van een tekort hoeft er in 2020 geen aanvraag te worden ingediend voor de vangnetuitkering over 2019.

Bijstandsuitgaven statushouders

De verhoogde instroom van statushouders bij gemeenten vanaf 2016 had gevolgen voor de bijstandsuitgaven voor de gemeente. Het Rijk heeft in 2016 en in 2017 de gemeenten vóórgefinancierd, dit is de zogenaamde intertemporele vergoeding. Vanaf 2018 is het BUIG budget voor alle gemeenten verhoogd op basis van de instroom statushouders. Deze intertemporele vergoeding over 2016 en 2017 moet terugbetaald worden over een periode van 2018 t/m 2025. Voor Heemstede gaat dit om een bedrag van € 24.000 per jaar.

Bijzondere bijstand en Minimabeleid

Wanneer iemand bijzondere kosten heeft kan bijzondere bijstand worden verstrekt. Bijzondere bijstand wordt betaald uit de algemene uitkering en betreft een open einderegeling. In 2019 is aan 198 Heemstedse inwoners bijzondere bijstand verstrekt voor incidenteel optredende kosten en aan 49 inwoners voor periodiek optredende kosten.

Minimabeleid

In het voorjaar van 2019 is het minimabeleid 2017-2018 geëvalueerd. Uit deze evaluatie bleek onder meer dat het budget minimabeleid steeds beter wordt benut. Het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering en met kinderen (5-18 jaar) dat in 2018 gebruik heeft gemaakt van het minimabeleid kan met 84 procent hoog genoemd worden. Tegelijkertijd bleef het gebruik van de regelingen onder de nieuwe doelgroep (met een inkomen tussen de 110 procent en de 130 procent van de bijstandsnorm) achter. Naar aanleiding van de evaluatie is een onderzoek uitgevoerd door het Nibud naar bekendheid en gebruik van inkomensondersteunende regelingen. De conclusies zijn meegenomen in het beleidsplan minimabeleid 2020 – 2023, dat eind 2019 is vastgesteld. Hierin zijn de bestaande regelingen voortgezet, nieuwe regelingen toegevoegd en wordt meer maatwerk mogelijk gemaakt. Ook is er opnieuw een kledingcadeaukaart beschikbaar gesteld voor alle kinderen die in Heemstede opgroeien in een gezin met een minimuminkomen.

In 2019 is voor kinderen het budget vanuit het Rijk (de 'Klijnsmagelden') volledig benut.

Schuldhelpverlening

De uitvoering van schuldhelpverlening hebben wij uitbesteed aan de gemeente Haarlem. In 2019 hebben 67 personen uit Heemstede gebruik gemaakt van een vorm van deze schuldhelpverlening. Dit ligt in lijn met andere eerdere jaren (het gemiddelde van afgelopen 4 jaar is 67 inwoners). Het huidige beleidsplan 2017-2019 blijft een jaar langer van kracht, vanwege verwachte aanpassingen in de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs). In het nieuwe beleidsplan 2021-2024 nemen wij deze wettelijke aanpassingen mee. Ook wordt in het nieuwe beleidsplan het huidige beleid geëvalueerd.

Beleidsdoel

Het bieden van advies en informatie op het brede sociale domein en het verder door ontwikkelen van de integrale toegang tot ondersteuning

Activiteiten

Loket en CJG Heemstede

Ook in 2019 konden Heemstedse inwoners die problemen ondervonden zich voor informatie en advies op het vlak van onder andere welzijn, financiën, zorg, onderwijs en gezondheid wenden tot het Loket Heemstede en/of het CJG Heemstede. Indien nodig hebben de Loket- en CJG medewerkers zelf (lichte) ondersteuning geboden.

Vanuit het Loket en het CJG Heemstede zijn in 2019 de gesprekken met cliënten en derden (ouders, mantelzorgers) gevoerd, heeft zo nodig afstemming plaats gevonden (bijvoorbeeld met wijkverpleegkundigen, huisartsen en het onderwijs), is een gespreks- en onderzoeksverslag, c.q. gezinsplan opgesteld en is advies gegeven over ingediende aanvragen. Hierbij is waar mogelijk uitgegaan van een gesprek via een huisbezoek én is maatwerk geboden.

De medewerkers in het Loket en CJG Heemstede werken vanuit een integrale vraagverheldering (een werkwijze om duidelijk te krijgen wat de (werkelijke) zorg- of hulpvraag van iemand is, de 'vraag achter de vraag') en volgens de uitgangspunten zoals hierboven vermeld onder het kopje 'Wat willen we bereiken?'.

Bij de toegang is cliëntondersteuning geboden en is tevens de mogelijke ondersteuningsbehoefte van mantelzorgers nagegaan. Daarnaast zijn we ook gedurende het bieden van ondersteuning in contact met de cliënt: circa 2 à 3 maanden na de verstrekking van het aanbod wordt contact opgenomen om te bezien of de ondersteuning voldoet.

We investeren in het verder vormgeven van de samenwerking met huisartsen, de in Heemstede werkzame wijkverpleegkundigen en de Specialisten ouderengeneeskunde (werkzaam bij zorgaanbieders). Dit hebben we aanvankelijk gedaan via de pilot Wijkgerichte zorg. Sinds 2019 continueren we dit via onze deelname aan het multidisciplinaire overleg van huisartsen (als volgende fase in het proces).

Beleidsdoel

Het bieden van voldoende en kwalitatief goede maatwerkvoorzieningen Wmo

Activiteiten

Aanbod maatwerkvoorzieningen

Ten behoeve van passende ondersteuning van inwoners kan de inzet van een individuele voorziening (maatwerkvoorziening) in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning vereist zijn.

De maatwerkvoorzieningen die we, na advisering vanuit het Loket, kunnen bieden, bestonden in 2019 uit:

- a. Kortdurend verblijf (respijtzorg om de mantelzorger te ontlasten)
- b. Huishoudelijke ondersteuning
- c. Begeleiding ambulante
- d. Dagbesteding
- e. Woonvoorzieningen (zoals trapliften)
- f. Vervoervoorzieningen (zoals collectief vervoer en scootmobielen)
- g. Hulpmiddelen (zoals rolstoelen)

Contracten met aanbieders

Voor het kunnen bieden van de maatwerkvoorzieningen onder sub a en b hebben we, na een regionaal doorlopen inkooptraject, per 2018 3-jarige contracten gesloten met 10 instellingen (met een optie tot verlenging).

Sinds 2018 worden de voorzieningen Begeleiding ambulante en Dagbesteding (sub c en d) alleen in specifieke gevallen nog aangeboden als individuele voorziening, c.q. maatwerkvoorziening. Voor het kunnen bieden van deze voorzieningen zijn we per 1 januari 2019 met 6 aanbieders een overeenkomst aangegaan voor een periode van 2 jaar (2019 en 2020).

Voor het verstrekken van hulpmiddelen zoals scootmobielen en rolstoelen zijn we, na een inkooptraject samen met de gemeenten Bloemendaal, Haarlem en Zandvoort, per 1 mei 2019 een overeenkomst met het Hulpmiddelencentrum aangegaan. In de tweede helft van 2019 hebben we geconstateerd dat de levering van hulpmiddelen niet altijd plaatsvindt volgens de afgesproken levertermijnen. Dit heeft geleid tot een verbeterplan opgesteld door het Hulpmiddelencentrum. De uitvoering hiervan is en wordt intensief gemonitord. Op 3 april 2020 is het faillissement van het Hulpmiddelencentrum uitgesproken.

Kanteling Begeleiding en dagbesteding

Sinds 2018 worden de eerder genoemde voorzieningen Begeleiding ambulant en Dagbesteding alleen in specifieke gevallen nog aangeboden als individuele voorziening, c.q. maatwerkvoorziening. Voor de overige situaties is per 2018 overgegaan naar het aanbieden van ondersteuning in de vorm van algemene voorzieningen die toegankelijk zijn na toetsing door het Loket Heemstede. Een groot gedeelte van dit aanbod is in 2019 lokaal aangeboden, onder andere in Plein1.

Doelgroepenvervoer

Sinds 2018 wordt het collectief (Wmo) vervoer (bovenregionaal) uitgevoerd met inzet van een vervoerscentrale. Hiervoor is een overeenkomst gesloten met Connexxion. Voor het daadwerkelijk vervoer is met diverse vervoerders een overeenkomst gesloten.

In 2019 is (regionaal) een aanbesteding uitgevoerd voor het vergroten van de vervoerscapaciteit onder andere als gevolg van de uitbreiding met het leerlingenvervoer vanaf het schooljaar 2019/2020.

Beleidsdoel

Het bieden van voldoende en kwalitatief goede individuele voorzieningen op het vlak van jeugdhulp, jeugdreclassering en jeugdbescherming

Activiteiten

Als het sociaal netwerk, het algemene voorzieningenniveau en de opvoed- en opgroeiondersteuning vanuit het CJG niet voldoende is om kinderen en jongeren (en hun ouders) te ondersteunen, kan de inzet van individuele (specialistische) voorzieningen in het kader van de Jeugdwet vereist zijn. Dit betreft ondersteuning zoals jeugd- en opvoedhulp, de jeugdbescherming, de jeugdreclassering, jeugd-GGZ, dyslexiezorg, begeleiding en behandeling en (kortdurend) verblijf.

Contracten

Voor het kunnen bieden van deze individuele (specialistische) voorzieningen hebben we, na een regionaal doorlopen inkooptraject, per 2018 3-jarige contracten gesloten met ruim 40 instellingen (met een optie tot verlenging).

Daarnaast hebben we per 2018 3-jarige overeenkomsten gesloten met ruim 50 vrij gevestigde aanbieders (Jeugd-GGZ en dyslexiezorg).

In 2018 hebben we, tezamen met de gemeenten van 5 jeugdzorgregio's uit Noord-Holland, een proces voor de verwerving van jeugdreclassering en jeugdbescherming doorlopen. Dit heeft geleid tot het sluiten van overeenkomsten met gecertificeerde instellingen per 2019.

Beleidsdoel

Het bieden van goede mantelzorgondersteuning

Activiteiten

We hebben in 2019 uitvoering gegeven aan de beleidsvoorstellen zoals opgenomen in de Notitie Mantelzorgondersteuning in Heemstede. Dit betekent dat we onder andere thuiswonende mensen met (beginnende) dementie en hun naasten (extra) ondersteuning hebben geboden door de inzet van een dementiecoach, die kan worden ingezet vanuit het Loket Heemstede.

Het algemeen voorzieningenniveau ter ondersteuning van mantelzorgers hebben we versterkt via aanbod van onder andere Tandem, de regionale organisatie voor de ondersteuning van mantelzorgers. Daarnaast hebben we ook in 2019 de jaarlijkse bijeenkomst voor mantelzorgers (inclusief persoonlijke blijk van waardering) georganiseerd.

Beleidsdoel

Het realiseren van een laagdrempelige GGZ-inloop

Activiteiten

Onder de Wet maatschappelijke ondersteuning is het bieden van een inloopvoorziening Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) een verantwoordelijkheid van gemeenten geworden. De inloopfunctie - waarvoor geen indicatie vereist is - is bedoeld voor inwoners met psychiatrische klachten, die zich tevens vaak in een sociaal isolement bevinden. Via de laagdrempelige inloopmogelijkheid is contact met activiteitenbegeleiders, medecliënten en vrijwilligers (vaak ervaringsdeskundigen) mogelijk. Deze inloopvoorziening werd voorheen regionaal aangeboden. Vanaf 2019 is de inloopfunctie zoveel mogelijk lokaal belegd in de sociale basisstructuur. Dit doen we vanuit Plein1, de multifunctionele accommodatie Julianaplein 1.

Beleidsdoel

Het uitvoering geven aan taken op het vlak van de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ)

Activiteiten

De OGGZ duidt op alle activiteiten en bemoeienis (bemoeizorg) met sociaal kwetsbare mensen, meestal zonder duidelijke hulpvraag (zorgmijders), bijvoorbeeld dak- en thuislozen, sterk vereenzaamde ouderen, mensen met ernstige schuldenproblematiek en mensen met verslavingsproblematiek. Vaak is sprake van een combinatie van problematiek.

Op gemeentelijk niveau vindt regie en monitoring plaats van lichte en beginnende (multi)probleemsituaties. Waar nodig kan worden opgeschaald naar regionale overlegtafels of voorzieningen zoals Veilig Thuis of het Veiligheidshuis. In 2019 hebben we, lokaal en regionaal, een start gemaakt met de intensivering van de afstemming tussen zorg en veiligheid bij de ondersteuning van deze situaties.

Betrokkenheid verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk): sociale werkvoorziening.

3. Wat hebben we gemeten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 11/2/2020)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar laatste meting	Waarde
Banen	aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2017	560	2018	563,7
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2017	0	2018	0
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2017	2	2018	2
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	2017	65,5	2018	67
Werkloze jongeren	%16 t/m 22 jarigen	2017	1	2018	1
Personen met een bijstandsuitkering	aantal per 10.000 inwoners vanaf 18 jaar	2018	155,1	2019	149,3
Lopende re-integratie voorzieningen	aantal per 10.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	2017	305,6	2018	284,8
Jongeren met jeugdhulp	% jongeren tot 18 jaar	2017	7	2018	7,3
Jongeren met jeugdbescherming	% jongeren tot 18 jaar	2017	0,3	2018	0,4
Jongeren met jeugdreclassering	% jongeren 12 tot 23 jaar	2017	X	2018	x
Wmo Cliënten met maatwerkarrangement	Aantal per 1.000 inwoners	2017	X	2018	x

Overige beleidsindicatoren:

Beleidsindicator Wmo

De inzet en kwaliteit van de gecontracteerde of gesubsidieerde ondersteuning op het vlak van de Wmo wordt gemonitord via periodieke gesprekken met betrokken partijen. De resultaten vormen onderdeel van de (brede) Rapportages Sociaal Domein die per halfjaar ter kennisname worden gebracht van de raad. Aanvullend hierop geven klanttevredenheidsonderzoeken inzicht in de kwaliteit en de resultaten van het aanbod en in de ervaringen van cliënten over onze dienstverlening.

Beleidsindicator Jeugdwet

De inzet en kwaliteit van het gecontracteerde aanbod monitoren we via periodieke gesprekken met de aanbieders. Tevens dienen de betreffende instellingen per kwartaal een rapportage te leveren. De resultaten van de rapportages en de gesprekken vormen onderdeel van de brede Rapportages Sociaal Domein die per halfjaar ter kennisname worden gebracht van de raad. Aanvullend hierop geven klanttevredenheidsonderzoeken inzicht in de kwaliteit en de resultaten van het aanbod.

Beleidsindicator Participatiewet

We geven periodiek inzicht in de effecten van beleid en bewaking van budgetten via de rapportage sociaal domein en de voorjaarsnota en de najaarsnota. Daarnaast levert de IASZ kwartaalrapportages met de belangrijkste financiële kengetallen per gemeente aan de verantwoordelijke portefeuillehouder sociale zaken.

Indicator	2015	2016	2017	2018	2019
Aantallen bijstandsuitkeringen Heemstede	222	261	253	242	238
Aantallen bijstandsaanvragen Heemstede	124	104	90	85	71
Beëindigde uitkeringen door werkaanvaarding	39	35	42	47	28

Beleidsindicator minimabeleid

Aantal personen dat gebruik maakt van (personen kunnen op meerdere regelingen aanspraak maken)	2015	2016	2017	2018	2019
Regeling studiekosten kinderen	9	187	85	78	99
Declaratieregeling maatschappelijke activiteiten ¹	188	242	-	-	-
Tegemoetkoming collectieve ziektekostenregeling	211	204	224	247	239
Computerregeling	9	9	25	20	28
Fietsregeling ²	-	-	12	25	32
Regeling huiswerkbeg/bijles/examentraining	-	-	1	5	2
Regeling Eropuit! Kind	-	-	95	111	122
Regeling Eropuit! Volwassene	-	-	152	152	180
Kledingcadeaukaart	-	-	-	162	159
Bijzondere bijstand incidenteel	177	188	196	207	198
Bijzondere bijstand periodiek	57	53	65	54	49

Beleidsindicator Re-integratietrajecten

Met iedere uitkeringsgerechtigde wordt een plan van aanpak gemaakt, waarin beschreven is wat de uitkeringsgerechtigde gaat doen om (weer) aan het werk te komen. Een aantal uitkeringsgerechtigden heeft voldoende vaardigheden om dit zelfstandig te realiseren. De IASZ houdt in deze gevallen een vinger aan de pols door met regelmaat met de uitkeringsgerechtigde de voortgang te bespreken. In een aantal situaties wordt gebruik gemaakt van gespecialiseerde re-integratiebureaus omdat er meer steun nodig is bij het vinden van werk. In deze gevallen maakt de IASZ voornamelijk gebruik van de diensten van Pasmatch en Agros. Met deze partijen worden overeenkomsten gesloten waarin prestatieafspraken worden gemaakt.

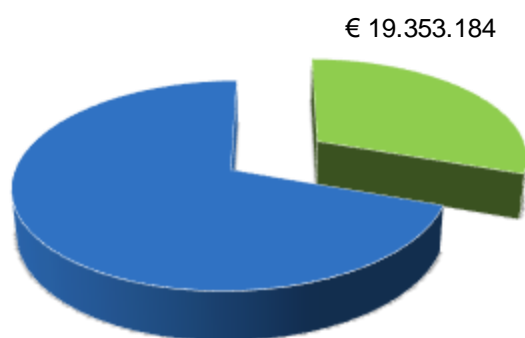
4. Wat heeft het gekost?

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2018	2019	2019
Lasten	18.958	19.755	19.353
Baten	6.813	5.461	5.774
Resultaat programma	-12.145	-14.294	-13.579

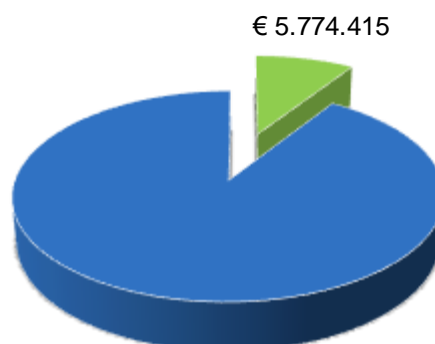
¹ De declaratieregeling is met ingang van 1 januari 2017 omgezet in de Eropuit! Regeling en wordt nu gesplitst weergegeven voor volwassenen en kinderen.

² De fietsregeling en de regeling huiswerkbegeleiding/bijles zijn in juni met terugwerkende kracht in gegaan per 1 januari 2017.

Lasten programma 6

Baten programma 6

Aandeel programma in totale rekening van € 63.746.344

sub-taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld				
taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		2.241	2.309	2.185
60101	Maatschappelijke begeleiding	248	289	282
60102	Wmo oude taken (2007): Activiteiten sociaal beleidsplan	118	141	126
60103	Wmo oude taken (2007): Zorgondersteuning	259	241	147
60104	Jeugd- en jongerenwerk	3	4	2
60105	Stichting WIJ Heemstede	1.268	1.264	1.276
60106	Maatschappelijke begeleiding asielzoekers en inburgering	89	101	104
60107	Kinderdagverblijven en naschoolse opvang	256	269	248
taakveld 6.2 Wijkteams		251	277	289
60201	Wmo oude taken (2007): Loket Heemstede	251	277	289
taakveld 6.3 Inkomensregelingen		5.288	5.340	5.389
60301	Bijstandsverlening	4.230	4.302	4.339
60302	Bijzondere bijstand, schuldhulp en minimabeleid	1.003	982	992
60303	Fraudebeheersing	55	56	58
taakveld 6.4 Begeleide participatie		1.593	1.502	1.507
60401	Participatiewet WSW	1.593	1.502	1.507
taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie		434	482	413
60501	Participatiewet re-integratie	434	482	413
taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen		1.345	1.382	1.520
60601	Wmo: Rol- en vervoersvoorzieningen	1.011	1.073	1.113
60602	Wmo: Woonvoorzieningen	334	309	407
taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+		4.235	4.785	4.432
67101	Wmo oude taken (2007): Huishoudelijke hulp	1.801	1.891	1.780
67102	Wmo nieuwe taken (2015)	2.434	2.894	2.652
taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-		3.571	3.678	3.618
67201	Jeugdwet: jeugdhulp e.d.	3.571	3.678	3.618
Totale lasten van het programma		18.958	19.755	19.353
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)				
taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		467	465	495
60101	Maatschappelijke begeleiding	0	2	0
60105	Stichting WIJ Heemstede	292	262	259
60106	Maatschappelijke begeleiding asielzoekers en inburgering	22	25	23
60107	Kinderdagverblijven en naschoolse opvang	153	176	213
taakveld 6.2 Wijkteams		14	0	25
60201	Wmo oude taken (2007): Loket Heemstede	14	0	25
taakveld 6.3 Inkomensregelingen		4.918	4.258	4.378
60301	Bijstandsverlening	4.545	3.947	4.080
60302	Bijzondere bijstand, schuldhulp en minimabeleid	359	298	284
60303	Fraudebeheersing	14	13	14

sub-taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
	taakveld 6.4 Begeleide participatie	14	13	14
60401	Participatiewet WSW	14	13	14
	taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	101	81	101
60501	Participatiewet re-integratie	101	81	101
	taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen	189	183	193
60601	Wmo: Rol- en vervoersvoorzieningen	117	114	118
60602	Wmo: Woonvoorzieningen	72	69	75
	taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	588	445	436
67101	Wmo oude taken (2007): Huishoudelijke hulp	452	299	300
67102	Wmo nieuwe taken (2015)	136	146	136
	taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	522	16	132
67201	Jeugdwet: jeugdhulp e.d.	522	16	132
Totale baten van het programma		6.813	5.461	5.774
Saldo programma		-12.145	-14.294	-13.579

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

60102-Wmo oude taken (2007): Activiteiten sociaal beleidsplan

In de voorjaarsnota 2019 en kadernota 2020-2023 is de begrotingssystematiek sociaal domein voor het jaar 2019 gelijk gehouden aan 2018. Vanaf 2020 worden de lasten en baten sociaal domein geraamd op basis van eigen ervaringscijfers. Op dit subtaakveld is een voordeel van € 15.000 gerealiseerd.

60103-Wmo oude taken (2007): Zorgondersteuning

In de voorjaarsnota 2019 en kadernota 2020-2023 is de begrotingssystematiek sociaal domein voor het jaar 2019 gelijk gehouden aan 2018. Vanaf 2020 worden de lasten en baten sociaal domein geraamd op basis van eigen ervaringscijfers. Op dit subtaakveld is een voordeel van € 94.000 gerealiseerd.

60105-Stichting WIJ Heemstede

Het verschil tussen resultaten lasten en baten is een nadeel van in totaal € 15.000 en komt hoofdzakelijk door:

- nadeel van € 4.000 veroorzaakt door autonome prijsontwikkeling salarislasten;
- nadeel van € 23.000 veroorzaakt door de eindafrekening subsidie 2018 ten behoeve van huisvestingskosten en is toegerekend aan het budget van 2019;
- voordeel van € 14.000 veroorzaakt door een onderschrijving op het budget klein onderhoud accommodaties in gebruik bij Stichting WIJ Heemstede.

60107-Kinderdagverblijven en naschoolse opvang

Het verschil tussen resultaten lasten en baten is een nadeel van in totaal € 58.000 komt nagenoeg uitsluitend door:

- nadeel van € 2.000 veroorzaakt door autonome prijsontwikkeling salarislasten;
- nadeel van € 22.000 op inspecties kindercentra;
- voordeel van € 14.000 op de exploitatie kinderopvang speciale doelgroep;
- voordeel van € 60.000 op de exploitatie Overboslaan;
- voordeel van € 9.000 door onderschrijving klein onderhoud accommodaties naschoolse opvang.

Taakveld 6.2 Wijkteams

60201-Wmo oude taken (2007): Loket Heemstede

Het nadeel is € 12.000 en is veroorzaakt door uitgaven invoeringskosten loketfuncties Plein1. De kosten zijn gedekt door een incidentele subsidie voor de dekking van de kosten die gemoeid zijn met (extra) inzet bij uitvoering van de pilot (O)GGZ-ondersteuning in Plein1.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

60301-Bijstandsverlening

Het nadeel op de lasten bijstandsverlening bedraagt € 37.000. Dit bestaat uit een nadeel van € 31.000 op salarissen, een nadeel van € 11.000 op uitkeringslasten inkomensvoorzieningen Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz startende ondernemingen, een nadeel van € 35.000 op de uitkeringslasten Bbz gevestigde ondernemers, een nadeel van € 5.000 op de overige inkomensvoorzieningen, en een voordeel van € 45.000 op de stelposten. Onderstaand worden de afwijkingen > € 10.000 nader toegelicht:

- Bijstandslasten PW, IOAW, IOAZ en Bbz startende ondernemingen; nadeel € 11.000.
De bijstandslasten van de zgn. BUIG regeling (Inkomensvoorzieningen Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz startende ondernemingen) bedragen in 2019 € 3.411.000. Ten opzichte van de begroting van € 3.400.000 geeft dit een nadeel van € 11.000.
- Bijstandslasten Bbz gevestigde ondernemers; nadeel € 35.000.
De bijstandslasten van de Bbz regeling (Bbz levensonderhoud en bedrijfskapitaal gevestigde ondernemingen) bedragen in 2019 € 97.000. Ten opzichte van de begroting van € 62.000 geeft dit een nadeel van € 35.000.
- Stelposten bijstandsverlening; voordeel € 45.000
Dit betreft € 30.000 nog niet bestede rijks gelden voor de veranderopgave inburgering (verhogen taalniveau statushouders) en € 15.000 nog niet bestede rijks gelden voor versterking van het gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid voor het voorkomen van schulden en de bestrijding van armoede, in het bijzonder onder kinderen. Voorgesteld wordt om deze verkregen middelen via resultaatbestemming 2019 mee te nemen naar 2020.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

60501-Participatiewet re-integratie

Het voordeel op de lasten re-integratie bedraagt € 69.000. Dit bestaat uit een nadeel van € 10.000 op salarissen en een voordeel van € 79.000 op de ingezette gelden voor re-integratie. Het re-integratiebudget voor 2019 bedroeg € 312.000. De uitgaven bedragen € 233.000.

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen

60601-Wmo: Rol- en vervoersvoorzieningen

Het nadeel is € 40.000 als gevolg van hogere tarieven van de nieuwe overeenkomst voor hulpmiddelen (per 1 mei 2019) en hogere geïndexeerde tarieven voor vervoer.

60602-Wmo: Woonvoorzieningen

Het nadeel is € 98.000 en is veroorzaakt door de aanzuigende werking als gevolg van de overgang van inkomensafhankelijke eigen bijdrage naar een lager vast abonnementstarief. Hierdoor zijn de lasten gestegen door een toename van de vraag naar Wmo-voorzieningen.

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

67101-Wmo oude taken (2007): Huishoudelijke hulp

In de voorjaarsnota 2019 en kadernota 2020-2023 is de begrotingssystematiek sociaal domein voor het jaar 2019 gelijk gehouden aan 2018. Vanaf 2020 worden de lasten en baten sociaal domein geraamd op basis van eigen ervaringscijfers. Op dit subtaakveld is een voordeel van € 111.000 gerealiseerd.

67102-Wmo nieuwe taken (2015)

In de voorjaarsnota 2019 en kadernota 2020-2023 is de begrotingssystematiek sociaal domein voor het jaar 2019 gelijk gehouden aan 2018. Vanaf 2020 worden de lasten en baten sociaal domein geraamd op basis van eigen ervaringscijfers. Op dit subtaakveld is een voordeel van € 242.000 gerealiseerd.

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

67201-Jeugdwet: jeugdhulp e.d.

In de voorjaarsnota 2019 en kadernota 2020-2023 is de begrotingssystematiek sociaal domein voor het jaar 2019 gelijk gehouden aan 2018. Vanaf 2020 worden de lasten en baten sociaal domein geraamd op basis van eigen ervaringscijfers. Op dit subtaakveld is een voordeel van € 60.000 gerealiseerd.

Baten

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

60107-Kinderdagverblijven en naschoolse opvang

Het verschil tussen resultaten lasten en baten is een voordeel van in totaal € 58.000 komt nagenoeg uitsluitend door:

- nadeel van € 2.000 veroorzaakt door autonome prijsontwikkeling salarislasten;
- nadeel van € 22.000 op inspecties kindercentra;
- voordeel van € 14.000 op de exploitatie kinderopvang speciale doelgroep;
- voordeel van € 60.000 op de exploitatie Overboslaan;
- voordeel van € 9.000 door onderschrijving klein onderhoud accommodaties naschoolse opvang.

Taakveld 6.2 Wijkteams

60201-Wmo oude taken (2007): Loket Heemstede

Het voordeel is € 25.000 en komt door een incidentele subsidie voor de dekking van de kosten die gemoeid zijn met (extra) inzet bij uitvoering van de pilot (O)GGZ-ondersteuning in Plein1.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

60301-Bijstandsverlening

Het voordeel op de baten bijstandsverlening bedraagt € 133.000. Dit bestaat uit een voordeel van € 6.000 op doorberekende salarissen IASZ aan de gemeente Bloemendaal, een voordeel van € 68.000 op de inkomensvoorzieningen Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz startende ondernemingen, een voordeel van € 52.000 op inkomensvoorzieningen Bbz gevestigde ondernemers en een voordeel van € 7.000 op de overige inkomensvoorzieningen. Onderstaand worden de voordelen > € 10.000 nader toegelicht.

- Baten Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz startende ondernemingen; voordeel € 68.000
Het in september definitief vastgesteld BUIG rijksbudget (Gebundelde Uitkering Inkomensvoorzieningen Gemeenten Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz startende ondernemingen) bedraagt € 3.509.000 en is daarmee € 32.000 hoger dan begroot. Daarnaast zijn de baten uit verstrekte leningen (incl. een aanpassing reservering voor oninbaarheid) € 36.000 hoger dan begroot.
- Baten Bbz gevestigde ondernemingen; voordeel € 52.000
Het berekende rijksbudget BBZ levensonderhoud en kapitaalverstrekking is € 52.000 hoger dan begroot.

60302-Bijzondere bijstand, schuldhulp en minimabeleid

Het nadeel van € 13.000 bestaat uit een voordeel van € 5.000 op doorberekende salarissen IASZ aan gemeente Bloemendaal en een nadeel van € 18.000 op baten uit verstrekte leningen incl. aanpassing voorziening oninbaarheid.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

60501-Participatiewet re-integratie

Het voordeel van € 20.000 bestaat uit een voordeel van € 3.000 op doorberekende salarissen IASZ aan gemeente Bloemendaal en een voordeel van € 17.000 op baten ESF subsidie gemeente Haarlem.

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18+

67102-Wmo nieuwe taken (2015)

In de voorjaarsnota 2019 en kadernota 2020-2023 is de begrotingssystematiek sociaal domein voor het jaar 2019 gelijk gehouden aan 2018. Vanaf 2020 worden de lasten en baten sociaal domein geraamd op basis van eigen ervaringscijfers. Op dit subtaakveld is een nadeel van € 10.000 gerealiseerd.

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

67201-Jeugdwet: jeugdhulp e.d.

In de voorjaarsnota 2019 en kadernota 2020-2023 is de begrotingssystematiek sociaal domein voor het jaar 2019 gelijk gehouden aan 2018. Vanaf 2020 worden de lasten en baten sociaal domein worden geraamd op basis van eigen ervaringscijfers. Op dit subtaakveld is een voordeel van € 116.000 gerealiseerd.

Inhoud programma

Het programma omvat:

- CJG (In Heemstede is ervoor gekozen om dit inhoudelijk bij programma 6 Sociaal Domein op te nemen)
- Het afvoeren van vuil en overtollig water, het zoveel mogelijk voorkomen van wateroverlast op straat en het gecontroleerd laten overstorten van het riool op open water.
- Het zorgdragen voor het milieu door alles in werking te stellen de doelstellingen uit het klimaatakkoord te behalen. We stellen daarom een energietransitieplan op en zijn gestart met het opstellen van de Routekaart. Deze Routekaart brengt in diverse kaartlagen in beeld de energievraag, de type woningen, vervangingsmomenten van leidingen en riolen, de warmte oplossingen, aanbod van energie, besteedbaar inkomen en dergelijke. De Routekaart is hiermee een bouwsteen voor de Regionale Energie Strategie (RES).
- Het in stand houden en versterken van de in 1828 door J.D. Zocher ontworpen gemeentelijke begraafplaats.
- Bijdragen aan de landelijke doelstelling voor de circulaire economie door effectieve afvalscheiding en hierin regionaal samen te werken.

1. Wat hebben we bereikt?

- Actief bijgedragen aan de landelijke klimaatdoelen op het gebied van energietransitie, circulaire economie, en klimaatadaptatie om zo Heemstede mooier, schoner en duurzamer door te geven aan de generaties na ons.
- We zijn een duurzame gemeente en dragen zorg voor een schoon milieu en adviseren, informeren en stimuleren op het gebied van duurzaamheid. We geven als gemeente het goede voorbeeld door bijvoorbeeld energieneutrale gemeentelijke gebouwen, maatschappelijk verantwoord inkopen, zuinige openbare verlichting en klimaatadaptief waterbeheer.
- We hebben gewerkt aan de landelijke ambitie om in 2020 75% van het huishoudelijk afval te recyclen en maximaal 100kg restafval per inwoner realiseren.

Relevante beleidsnota's:

- GRP 2017 – 2021 (riolering, hemelwater en grondwater)
- Grondwaterbeleidsplan Bloemendaal en Heemstede 2017-2021
- Grondwaterbeheerplan Heemstede 2017-2021
- Beleidsplan openbare verlichting 2018-2022
- Nota Duurzaamheid 2016 – 2020
- VANG Doelstelling 2014 (Publiek Kader Huishoudelijk afval 2025)

2. Wat hebben we ervoor gedaan?

Beleidsdoel

Goed beheer van water en riool

Dit betreft aandacht voor de riolering, het hemelwater, het grondwater en het oppervlaktewater en zo bijdragen aan de landelijke doelstelling voor de klimaat adaptief inrichten van de openbare ruimte. Hierbij zorgen we voor goed werkende riolen. Daarbij hoort, voor zover mogelijk en doelmatig, het voorkomen van overlast vanuit het riool bij hevige regen en van overlast door grondwater. Daarnaast dragen we zorg voor het beleid en een visie voor de toekomst. We zijn begonnen met het uitvoeren van maatregelen om de gemeente voor te bereiden op toekomstige ontwikkelingen en veranderingen in het klimaat (extreme neerslag en droogte). Aanpassing van de watergangen en rioolstelsels en de noodzakelijke veranderingen op straatniveau is een zaak van de langere termijn.

Activiteiten

Kostenbesparing door samenwerking met regiogemeenten en Rijnland

In 2019 is er een optimalisatie studie uitgevoerd voor de renovatie van rioolwaterzuivering Zwanenburg. Na de sluiting van de rioolwaterzuiveringen in Heemstede en Schalkwijk zal het afvalwater die nu door deze rioolwaterzuiveringen worden gezuiverd, gezuiverd worden door de rioolwaterzuivering Zwanenburg. Om dit mogelijk te maken moet rioolwaterzuivering Zwanenburg gerenoveerd en vergroot worden. Om deze renovatie zo toekomstbestendig en kosteneffectief mogelijk te maken is deze optimalisatie studie uitgevoerd, waarbij de rioolstelsels van de gemeenten Heemstede, Haarlem en de Haarlemmermeer, naast de transportstelsels en de zuiveringen van Rijnland doorgelicht en zijn optimalisatie kansen geïnventariseerd.

Beheerplannen en beheersystemen

Er zijn werkzaamheden voorbereid en uitgevoerd die voortkomen uit de beheerplannen. Daarnaast zijn periodiek de beheersystemen geactualiseerd (riolering, hemelwater, drainage).

Onderzoek riolering

Er is een start gemaakt met het onderzoek naar kansrijke riolen voor riothermie. Hier wordt in 2020 mee verder gegaan. Het onderzoek naar de robuustheid van het rioolstelsel is verschoven naar 2020. Het uitvoeren van de onvoorzien optimalisatiestudie naar de rioolwaterzuivering Zwanenburg en inzet in grote projecten als de Haven, de omgevingswet, energietransitie en de stresstesten hebben er voor gezorgd dat het onderzoek naar de robuustheid van het rioolstelsel vertraging op heeft gelopen.

Vervanging riolering

In 2019 is het project riolering Rivierenwijk-noord afgerond. Daarnaast is gestart met het project vervanging riolering Van Lennepweg. Het riool in de Havenstraat is binnen het bouwproject Havendreef in 2017 vervangen. De bijbehorende overstort heeft eind 2019 zijn definitieve plek gekregen. In het kader van het bouwplan Slottuin is in het najaar de riolering in een deel van de Ir. Lelylaan vervangen. Verder is gestart met de voorbereiding van de renovatie van ca. 3,5 km hoofd-rioolleidingen op het programma. Met renovatie wordt relining van de riolen bedoeld. Daarbij wordt in de bestaande rioolbuis een nieuwe binnenwand aangebracht. Er wordt bij de renovatie van het riool in de Heemstedse-Dreef gekeken of dit gelijktijdig met onderhoud aan het asfalt en de VRI's kan worden uitgevoerd om overlast voor omwonenden zo klein mogelijk te houden. De complexiteit van de ligging van de leidingen vanwege verkeer en bomen en het feit dat het hier om hoofdleidingen met een grote diameter betreft, zorgt ervoor dat de voorbereiding langer duurt dan voorzien.

Grondwater

Het is het eerste jaar geweest waarbij we de grondwaterstand hebben gemonitord met automatische dataloggers. Ook is het nieuwe grondwatermodel opgeleverd. Het heeft nog wat energie gekost om alle nieuwe systemen goed op elkaar te laten aansluiten. Het onderzoek naar het functioneren van de huidige drainageleidingen verschuift naar 2020.

Beleidsdoel

Samenwerken aan een duurzame gemeente en daarmee waarmaken wat is afgesproken in het klimaatakkoord

Activiteiten

Wij geven Heemstede mooier, schoner en duurzaam door aan de generaties na ons. De komende raadsperiode wordt gebruikt daarin belangrijke stappen te zetten. Er is in 2019 gestart met een integrale aanpak om te komen tot beleid Duurzaam Heemstede 2020 – 2024. De landelijke doelen op het gebied van energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie, duurzame mobiliteit en ecologie zijn vertaald naar acties voor Heemstede. Deze worden begin 2020 opgenomen in het beleid Duurzaam Heemstede.

Klimaatakkoord en energietransitie

Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties is gewerkt aan het realiseren van de doelen van het Klimaatakkoord. Er is in 2019 een grote inspanning geleverd om in juni 2020 te komen tot een Regionale Energiestrategie (RES) voor Noord Holland Zuid waar Heemstede onderdeel van uit maakt. Het gaat om het benoemen van zoekgebieden in de regio voor zonne- en windenergie op land. Daarnaast wordt een beeld geschetst van de alternatieve bronnen voor warmte (aardgas) in de regio. En in 2019 is het online platform Wij maken Heemstede (www.wijmakenheemstede.nl) live gegaan met een bijbehorende tweewekelijkse nieuwsbrief. Een van de pijlers van dit platform is duurzaamheid en zo kan gedeeld worden wat er op het gebied van duurzaamheid in Heemstede allemaal gebeurt.

Gemeentewerf, Plein1 en gemeentehuis duurzaam

Voor de gemeentewerf, het raadhuis en Plein1 is in 2019 een plan van aanpak opgesteld om te komen tot inzicht in de maatregelen om te komen tot energieneutrale gemeentelijke gebouwen. Paragraaf 3 onderhoud kapitaalgoederen beschrijft welke stappen genomen moeten worden voor dit plan van aanpak.

Duurzaamheid beleid 2020 – 2024 in co-creatie met inwoners, ondernemers, organisaties

De nieuwe nota duurzaamheid is ambitieus en stellen we op in co-creatie met alle relevante partijen. De klimaatdoelen zijn voor ons allemaal en samen kunnen we deze doelen bereiken. Onderwerpen als aardgasloos, klimaatadaptief bouwen, vergroenen van daken en tuinen, circulaire economie, realiseren van hernieuwbare energie en maatschappelijke verantwoord ondernemen zijn speerpunten. De ambities voor Heemstede zijn vertaald in concrete actie die bijdrage aan de doelstellingen op het gebied van klimaat. In 2019 zijn acties samen met ondernemers en inwoners uitgevoerd om energie te besparen en te verduurzamen. Energie-estafette voor ondernemers. VvE energiescans, collectief aanbod zonne-energie inwoners, infrarood opames woonhuizen, energiescan sportverenigingen.

Co-financiering, duurzame gebouwde omgeving in de regio en stimulans voor lokale economie

Regionaal hebben we in 2019 gebruik gemaakt van de subsidieregeling energiebesparing woningen Noord-Holland. Dit betreft een co-financiering met de provincie samen met de IJmond en Kennemerland gemeenten. In 2019 zijn diverse activiteiten zoals hierboven genoemd uitgevoerd. Daarnaast wordt ook het Duurzaam Bouwloket vanuit deze middelen gefinancierd. De co-financiering loopt over drie jaar – 2019 tot en met 2021 – en per jaar bedraagt de gemeentelijke bijdrage € 30.000.

Zuinigere openbare verlichting

Toepassing van LED en dimmen in de nacht is standaard in de openbare verlichting. Hiermee wordt de openbare verlichting snel zuiniger. Dit wordt nog eens versterkt doordat in de jaren 2019-2022 er een extra vervangingsslag is gepland. Met de vervangingsplannen voor 2019/2020 die inmiddels zijn aanbesteed en begin 2020 worden uitgevoerd, voldoet de gemeente aan de landelijke energiedoelstelling voor openbare verlichting (20% besparing in 2020 ten opzichte van 2013).

Onderhoud wegen

Bij het onderhoud aan de wegen heeft duurzaamheid extra aandacht gekregen. Er is in de bestekken aandacht besteed aan circulariteit: het hergebruik van een deel van het oude beton en asfalt in nieuw materiaal werd verlangd. Daarnaast is er laagtemperatuurasfalt toegepast in de tussenlaag in de Provinciënlaan.

Uitbreiden van capaciteit voor duurzaamheid

In 2019 is de formatie voor duurzaamheid uitgebreid met 0,44 FTE.

Beleidsdoel

Samen werken aan een duurzame afvalinzameling

In het coalitieakkoord is opgenomen dat we verder werken aan een milieubewust en duurzaam Heemstede. Klimaatdoelen zijn niet iets van de overheid, maar van onszelf, voor onze kinderen, die net als wij moeten kunnen genieten van een schoon leefmilieu. We maken ons sterk voor een circulaire economie. We onderschrijven de landelijke VANG-doelstelling en streven ernaar dat in 2020 75% van het huishoudelijk afval gescheiden wordt ingezameld en de hoeveelheid restafval per inwoner afneemt tot 30 kg per jaar in 2025. Dit alles onder de noemer: *Van afval naar Grondstof (VANG)*.

Activiteiten

Samen met inwoners werken aan duurzame afvalinzameling

We werken in Heemstede samen met onze inwoners aan een milieubewuste en duurzame gemeente. Ons doel voor afval is het behalen van de landelijke VANG-doelstelling om in 2020 75% van het huishoudelijk afval te scheiden en de hoeveelheid restafval te verminderen tot maximaal 100 kg per inwoner. Er zijn verschillende scenario's van afvalinzameling doorgerekend om te komen tot deze doelstelling. In 2019 is in de wijk Merlenhoven een nieuwe inzamelmethode, die samen met inwoners is ontwikkeld, getest. De resultaten van de proef waren zeer positief. Het aantal kilo's restafval verminderde tot onder de 100 kg en het gebruikersgemak werd positief bevonden. Deze resultaten vormen input om een nieuw en duurzaam afvalbeleid voor de gehele gemeente op te stellen.

Communicatie over duurzame afvalscheiding

Scheiding van afval begint bij de mensen thuis. In het afgelopen jaar is ingezet op het verbeteren van de informatievoorziening over het scheiden van afval. In de lokale krant zijn gedurende het jaar praktische tips gegeven om afvalscheiding te vergemakkelijken. De online afvalzoeker is verbeterd en in de decembermaanden is de actie #pletjepakketje door Meerlanden uitgerold om inwoners te stimuleren karton klein te maken voor inlevering. Voorbereidingen zijn getroffen om recycling van kauwgom op scholen en sportclubs mogelijke te maken.

Zwerfafval

Zwerfafval in de openbare ruimte is een doorn in het oog van veel inwoners. We belonen goed gedrag door het aanbieden van voldoende en schone afvalbakken en maken waar nodig de buitenruimte schoon. Met scholen is een actie georganiseerd om de 'meest opgeruimde klas van Heemstede' te kiezen. Door met scholieren zelf zwerfafval op te ruimen ontstaat bewustwording. In 2019 is de keuze gemaakt om statiegeldglazen aan te schaffen en die beschikbaar te stellen bij evenementen via het Evenementenbeleid.

Meerlanden

Het huishoudelijke afval in Heemstede wordt ingezameld door Meerlanden. Meerlanden is een samenwerkingspartner van en voor de gemeente. Het bedrijf opereert als een maatschappelijke onderneming die op proactieve wijze bijdraagt aan het bewerkstelligen van de gemeentelijke doelstellingen. De kosten voor de afvalinzameling worden betaald via de afvalstoffenheffing. Meerlanden heeft zich als overheids-NV in de afgelopen jaren ontwikkeld tot afval- en reinigingsorganisatie, waarbij de rol en dienstverlening is verbreed tot leverancier van grondstoffen en duurzame energie en het integraal beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Het verzorgingsgebied omvat de gemeenten Haarlemmermeer, Aalsmeer, Noordwijkerhout, Heemstede, Bloemendaal, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Diemen, Hillegom en Lisse.

Uniforme tarieven

In 2019 is door de deelnemende gemeenten gewerkt aan een uniform tarievenbeleid. Dit houdt in dat voor gelijke producten/diensten gelijke tarieven voor alle deelnemende gemeenten gelden. Dit geeft meer transparantie en draagvlak voor de samenwerking en meer effectiviteit en efficiëntie in de dienstverlening.

AEB

Het restafval van de gemeente Heemstede wordt bij het AEB in Amsterdam verbrand. In 2019 heeft de gemeente veel tijd besteed aan de problemen bij het bedrijf en de mogelijke effecten die het voor de gemeente kon hebben. Er wordt doorlopend gekeken naar de contractuele samenwerking op de lange termijn.

Samenwerking in de regio

Er vindt uitwisseling plaats van kennis en informatie met andere Meerlanden-gemeenten tijdens kennissessies. Een goede samenwerking kan meerwaarde betekenen in zowel organisatorisch als financieel opzicht. Ook vindt

er structureel afstemming plaats met andere gemeenten in de regio Zuid-Kennemerland en de MRA (Metropool Regio Amsterdam). Hierbij worden mogelijkheden besproken om kringlopen zoveel mogelijk op lokale of regionale schaal te sluiten en de mogelijkheden groene energie op te wekken voor de regio.

Optimaliseren recycling van afvalstromen

We werken doorlopend aan het verbeteren van recycling van de afvalstromen. Door bronscheiding (aan huis of in ondergrondse containers) ontstaan zuivere afvalstromen die als grondstof kunnen dienen voor nieuwe materialen. Glas, papier en textiel zijn waardevolle grondstoffen. Ook ingezameld plastic kan voor het overgrote deel worden gerecycled tot hoogwaardige producten.

Beleidsdoel

Aandacht voor het milieu

Activiteiten

Natuur en Milieu educatie

Hoge natuur- en cultuurwaarden in Heemstede bevinden zich op de oude buitenplaatsen en landgoederen. Natuurorganisaties en historische vereniging organiseren rondleidingen, excursies, lesprogramma's en natuurwerkdagen in Heemstede. Het uitzetten van educatieve- / recreatieve routes verbindt ons met onze omgeving en draagt bij aan de vraag naar actieve buitenrecreatie. Aanleg hiervan zal in 2020 starten.

Meting van de luchtkwaliteit

Eind 2019 is gestart met een meting van de luchtkwaliteit op verschillende plekken in Heemstede. Deze meting duurt een jaar. Na een jaar worden deze resultaten geanalyseerd en vergeleken met eerdere metingen.

Motie asbest in de grond

Deze motie is vorige raadsperiode unaniem aangenomen. In de motie werd gevraagd te onderzoeken of het aantal locaties waarvoor de 0-norm geldt voor asbest uitgebreid kan worden. In 2019 is de nota bodembeheer aangepast. De uitbreiding van de gevoelige locaties betreft de paden in de natuurgebieden (zoals Meermond, Sorghbos en/of Wandelbos) die niet voorzien zijn van een (half)verharding waardoor eventuele asbesthoudende deeltjes kunnen vrijkomen door weersinvloeden of omwoeling blijft en waar kans is op direct contact met de open grond door kwetsbare doelgroepen.

Loodonderzoek speelplaatsen

In Heemstede zijn in januari 2019, in opdracht van de provincie Noord-Holland, op zes plaatsen bodemonderzoek uitgevoerd ter plaatse van speelplaatsen.

Uit bodemonderzoek blijkt dat de kwaliteit van de bovengrond op 5 van de 6 locaties, met betrekking tot het gehalte lood, van voldoende kwaliteit is op basis van het advies van de GGD. Op één locaties blijkt dat de kwaliteit van de bovengrond, met betrekking tot het gehalte lood, van matige kwaliteit is op basis van het advies van de GGD. In overleg met de beheerder van deze locatie en de GGD zijn maatregelen genomen waardoor deze risico's zijn weggenomen.

Actieplan geluid

Het ontwerp Actieplan Geluid 2018-2023 is in 2019 twee keer voor zienswijzen voorgelegd aan de commissie Ruimte. In het ontwerp actieplan was een plandrempel opgenomen van 73 dB. De commissie heeft gevraagd de plandrempel te verlagen en te onderzoeken wat de consequenties hiervan zijn. De commissie heeft verder gevraagd of het mogelijk is de Van Merlenlaan op te nemen in het actieplan geluid. Door het college is toegezegd verkeersstellingen uit te voeren op de Van Merlenlaan. De resultaten worden verwerkt in het door het college vast te stellen definitieve ontwerp actieplan (2020). Dit dient vervolgens ter visie gelegd te worden. Een ieder kan zienswijzen indienen op het ontwerp actieplan. Na verwerking van de zienswijzen wordt het actieplan geluid vastgesteld door het college.

PFAS

Op 8 juli 2019 is het 'Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie' gepubliceerd. Dit handelingskader biedt een landelijk kader voor de omgang met PFAS-houdende grond en baggerspecie. In het handelingskader zijn voorlopige toepassingsnormen opgenomen voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie. Vanaf het publiceren van het tijdelijk handelingskader is het analyseren op PFAS verplicht geworden. In de loop van 2019 worden de tijdelijke normen opgenomen in de bijlage van de Regeling Bodemkwaliteit. In 2020 zullen definitieve normen worden afgeleid en vastgesteld.

Beleidsdoel

Algemene begraafplaats: aantrekkelijk en financieel gezond

De Algemene begraafplaats is een plek voor afscheid, herdenken en rust. Dit komt onder andere door de sfeervolle aula in art-decostijl en de verschillende soorten graven en grafstenen die in het besloten park te vinden zijn. Het park wordt onderhouden door een kleine ploeg vaste medewerkers en een onderhoudsteam van Paswerk. Daarnaast is er regelmatig ruimte voor extra ondersteuning van mensen die tijdelijk een rustige werkplek nodig hebben. De begraafplaats is toegankelijk van zonsopkomst tot zonsondergang.

Activiteiten

Doordat het aantal crematies langzaam stijgt en het aantal begrafenissen daalt, staat de exploitatie van gemeentelijke begraafplaatsen onder druk. In 2015 en 2016 was de landelijke verhouding tussen begraven en cremeren 35% tegenover 65%. Tien jaar geleden was dit nog 46% tegenover 54% cremeren. Om de Algemene begraafplaats Heemstede ook in de toekomst financieel solide te houden, is in 2016 het project 'Toekomstbestendige begraafplaats' gestart. In 2019 hebben we een start gemaakt met het opknappen van de Grafkapel Van Vollenhoven. Ook is het urnenbos aan de achterkant van de begraafplaats zo goed als gereed. In 2020 zal dit terrein in gebruik genomen worden.

Betrokkenheid verbonden partijen

GBKZ: Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid int alle heffingen van dit programma. Het gaat hier om de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de begrafenisrechten.

Meerlanden: deze partij voert de afvalinzameling en -verwerking uit.

Omgevingsdienst IJmond: voert de RUD-taken (regionale uitvoeringsdienst) uit zoals vergunningverlening, toezicht en handhaving en toezicht bodemsanering. Daarnaast is er een contactfunctionaris aangesteld.

3. Wat hebben we gemeten?

Beleidsindicatoren

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 15/01/2020)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar laatste meting	Waarde
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoners	2017	202	2018	207
Hernieuwbare elektriciteit	%	2017	1,9%	2018	3,6%

Overige beleidsindicatoren

Inzamelgegevens

Hieronder staan de inzamelresultaten van 2012 t/m 2019.

Deze tabel laat de samenstelling van ons restafval zien. Het restafval afkomstig van huishoudens is verzameld en gesorteerd in de verschillende fracties. Uit deze gegevens blijkt dat het aandeel gft-afval in het restafval hoog is en de afgelopen jaren is opgelopen tot boven de 40%.

Sorteeranalyse	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
gft-afval	28,9%	32,1%	43%	39%	40%	39%	43,5%	43%
papier en karton	15,3%	9,4%	10%	9%	9%	11,6%	9,3%	7,4%
plastic								
verpakkingen	14,4%	12,5%	9%	9%	6%	7,2%	10,1%	9%
Glas	2,2%	3,7%	3%	3%	2%	0,9%	1,7%	1,9%
Textiel	5,7%	4,3%	2%	3%	4%	1,6%	2,7%	2,6%

Ontwikkeling afvalstoffenheffing

	2016	2017	2018	2019
Tarief afvalstoffenheffing kleine rolemmer (basistarief)	193,08	193,80	197,85	206,11
Tarief afvalstoffenheffing grote rolemmer	241,44	242,28	247,32	257,64

Monitoring duurzaamheid

De energiebesparing en toepassing van duurzame energie in de gemeente worden gemonitord met de web applicatie 'Energie in beeld' (de nul situatie is in 2014 vastgelegd). Voor de eigen gebouwen is in 2019 een Toekomstbeeld gemeentelijk vastgoed opgesteld waarin de doelstelling van klimaatneutraal in 2030 is geïncorporeerd. Om het energieverbruik van de openbare verlichting en de verkeersregelinstallaties bij te houden, nemen we deel aan het landelijke monitoringssysteem van Rijkswaterstaat (www.monitoringovlri.nl). Inwoners worden geïnformeerd over de mogelijkheden om hun energieverbruik zelf te monitoren.

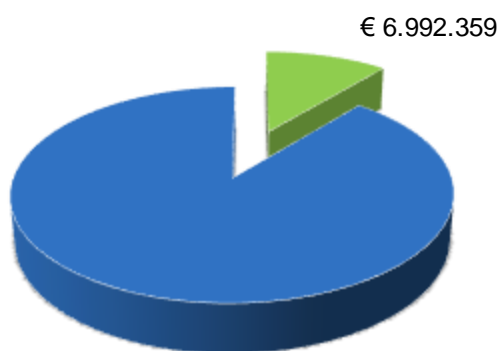
Algemene begraafplaats

Het aantal begrafenissen/asbijzettingen is in 2019 uitgekomen op 158. Dit is hetzelfde aantal als 2018.

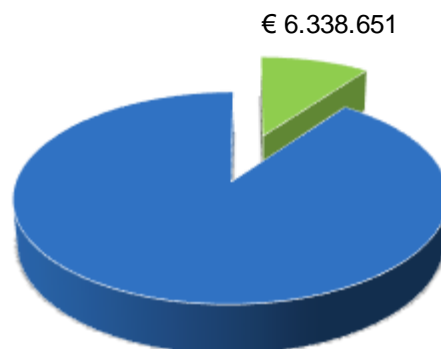
4. Wat heeft het gekost?

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2018	2019	2019
Lasten	6.723	7.183	6.993
Baten	6.138	6.342	6.339
Resultaat programma	-585	-841	-654

Lasten programma 7

Baten programma 7

Aandeel programma in totale rekening van € 63.746.344

sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld				
	taakveld 7.1 Volksgezondheid	1.718	1.724	1.691
70101	Gezondheidszorg	932	974	978
70102	Centrum voor jeugd en gezin	385	338	376
70103	Voorlichting, beleid en klachtenafhandeling	32	33	33
70104	Beleid afvalstoffeninzameling	39	39	41
70105	Algemeen milieubeleid	330	340	263
	taakveld 7.2 Riolering	2.070	2.152	2.066
70201	Pompen	101	77	124
70202	Riolen en drainage	1.900	1.997	1.864
70203	Rioolheffing	69	78	78
	taakveld 7.3 Afval	2.466	2.730	2.689
70301	Restafval	978	1.343	1.351
70302	Groente-, fruit- en tuinafval	417	446	456
70303	Glas, papier en kunststof	293	221	214
70304	Grofvuil (incl. WEB)	16	7	4
70305	Klein gevaarlijk afval	32	31	32
70306	Milieustraat	568	498	449
70307	Afvalstoffenheffing	162	184	183
	taakveld 7.4 Milieubeheer	37	145	112
70401	Gezondheidszorg	5	5	6
70402	Milieuhandhaving	32	45	41
70404	Klimaatakkoord en energietransitie	0	25	5
70405	Duurzaamheid 2019-2022	0	70	60
	taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria	432	432	435
70501	Gezondheidszorg	17	20	20
70502	Begraafplaats: uitvaartverzorging	275	245	240
70503	Begraafplaats: onderhoud	139	166	175
70504	Lijkbezorging/rechtsbijstand	1	1	0
Totale lasten van het programma		6.723	7.183	6.993
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)				
	taakveld 7.1 Volksgezondheid	0	0	0
70101	Gezondheidszorg	0	0	0
70102	Centrum voor jeugd en gezin	0	0	0
70105	Algemeen milieubeleid	0	0	0
	taakveld 7.2 Riolering	2.649	2.761	2.706
70202	Riolen en drainage	2	65	10
70203	Rioolheffing	2.647	2.696	2.696
	taakveld 7.3 Afval	2.897	2.984	3.017
70301	Restafval	141	71	112
70303	Glas, papier en kunststof	0	0	0
70307	Afvalstoffenheffing	2.756	2.913	2.905
	taakveld 7.4 Milieubeheer	8	4	4
70403	Bodembescherming	8	4	4
	taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria	584	593	612
70502	Begraafplaats: uitvaartverzorging	417	400	410
70503	Begraafplaats: onderhoud	167	193	202
Totale baten van het programma		6.138	6.342	6.339
Saldo programma		-585	-841	-654

Toelichting op de financiële cijfers:

Lasten

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

70102 Centrum voor jeugd en gezin

Het nadeel van € 38.000 is gedekt door surplus op exploitatiebudgetten Wmo-loketten (onder programma 6 sociaal domein).

70105 Algemeen milieubeleid

Het voordeel bedraagt € 77.000, De oorzaken hiervan zijn:

- De salarislasten vallen € 9.000 lager uit door personeelwisselingen. Hierdoor zijn functies tijdelijk niet bezet geweest waardoor de doorberekende salarislasten minder bedragen dan geraamd. Het vrijvallende salaris is toegevoegd aan de vacaturepot en wordt betrokken bij de salarisbegroting 2019;
- De dienstverleningsovereenkomst met de Omgevingsdienst IJmond bevatte overlappende uren met de Gemeenschappelijke Regeling. Dit is voor de jaren 2018 en 2019 gecorrigeerd, waardoor een voordeel van € 20.000 is ontstaan;
- In de algemene uitkering is € 10.000 gelabeld voor regionale omgevingsdiensten. Dit bedrag is in de begroting 2019 toegevoegd aan dit subtaakveld. Het bedrag is niet opgevraagd door de omgevingsdienst en valt daarom vrij in het rekeningsresultaat 2019;
- De cao stijging 2019 is door de omgevingsdienst opgevangen in de begroting 2019 en komt daarmee niet tot uitbetaling aan de omgevingsdienst. Het voordeel bedraagt € 3.000;
- Van de nota duurzaamheid 2019 verschuift € 35.000 aan uitgaven naar 2020. Dit leidt tot een voordeel in 2019. In de resultaatbestemming wordt voorgesteld dit bedrag over te hevelen naar 2020.

Taakveld 7.2 Riolering

70201 pompen

Het nadeel bedraagt € 47.000 en wordt veroorzaakt door hogere onderhoudskosten dan verwacht. Deze kosten worden betrokken bij de voorziening riolering.

70202 Riolen en drainage

Het voordeel bedraagt € 133.000. Dit bedrag wordt verrekend met de voorziening riolering overeenkomstig de wettelijke voorschriften (Besluit Begroting en Verantwoording). Het voordeel heeft de volgende oorzaken:

- Inhuur ten laste van de vacaturepot (€ 15.000) en hogere salarislasten (€ 8.000) leiden tot een nadeel van € 23.000;
- Het klein onderhoud alsmede het schoonhouden van riolen en drainage en camera-inspecties laat een voordeel van € 13.000 zien ten opzichte van de begroting;
- In het Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021 opgenomen projecten schuiven door naar latere jaren. Dit leidt tot een voordeel van € 143.000. Hiervan wordt voorgesteld € 50.000 (robuustheid rioolstelsel € 10.000 en onderzoek functioneren drainagesystemen € 40.000) via resultaatbestemming over te hevelen naar 2020. Het restant (€ 93.000) wordt in de voorziening riolering gestort.

Taakveld 7.3 Afval

70302 GFT

Het nadeel bedraagt € 10.000. De oorzaak is de afrekening van Meerlanden over de dienstverleningsovereenkomst 2018.

70306 Milieustraat

Het voordeel bedraagt € 49.000 veroorzaakt door:

- Afrekening dienstverleningsovereenkomst met Meerlanden over 2018 inclusief de afrekening textielopbrengsten € 38.000 voordeel;
- Afrekening dienstverleningsovereenkomst met Meerlanden over 2019 € 11.000 voordeel.

Taakveld 7.4 Milieubeheer

70404 Klimaatakkoord en energietransitie

Het voordeel bedraagt € 20.000. Dit wordt veroorzaakt door het verschuiven van uitgaven naar 2020. Voorgesteld wordt dit bedrag via resultaatbestemming over te hevelen.

70405 Duurzaamheid

Het voordeel bedraagt € 10.000. De salarislasten vallen lager uit door personeelwisselingen. Hierdoor zijn functies tijdelijk niet bezet geweest waardoor de doorberekende salarislasten minder bedragen dan geraamd. Het vrijvallende salaris is toegevoegd aan de vacaturepot en wordt betrokken bij de salarisbegroting 2019.

Baten

Taakveld 7.2 Riolering

70202 Riolen en drainage

Het nadeel bedraagt € 55.000 door:

- In rekening gebrachte rioolaansluitingen € 10.000;
- De geraamde onttrekking aan de voorziening riolering was niet nodig. Omdat deze onttrekking (inkomst) wel is geraamd is dat een nadeel ten opzichte van de begroting 2019 van € 65.000.

Taakveld 7.3 Afval

70301 Restafval

Het voordeel bedraagt € 41.000. Over voorgaande boekjaren is nog een afrekening ontvangen voor het inleveren van kunststofverpakkingsmateriaal waardoor de bijdrage 2019 hoger uitvalt dan geraamd.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

70502 Begraafplaats: uitvaartverzorging

Het voordeel bedraagt € 10.000. Dit is ontstaan op de grafrechten en de gevraagde bijdragen voor groenbedekking. De bedrag wordt verrekend met de egalisatiereserve begraafplaats.

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Portefeuillehouder: Annelies van der Have

Inhoud programma

Het programma omvat het ordenen van de bebouwde en onbebouwde omgeving en het in stand houden van de woningvoorraad, alsmede het planmatig uitvoeren van het volkshuisvestingsbeleid.

1. Wat hebben we bereikt?

We behouden het karakter van Heemstede als groene woongemeente met veel cultuurhistorie. Mensen willen zich graag vestigen in Heemstede, waardoor de vraag naar woningen in Heemstede hoger is dan het aanbod.

Relevante beleidsnota's:

- Verordening starterslening Heemstede (2017)
- Nota Parkeernormen Heemstede (2012)
- Beleidskader ontwikkelingen herziening bestemmingsplan Landgoederen en Groene Gebieden (december 2015)
- Erfgoedverordening (2017)
- Welstandsnota c.a. (2016)
- Visie winkelcentra Heemstede met uitvoeringsprogramma (2016/2017)
- Alle vigerende bestemmingsplannen (2009-2017)
- Economisch actieprogramma Heemstede 2016-2020 (2015)
- Beleid vastgoedtransacties (2016)
- Volkshuisvestingsbeleid Heemstede (2016)
- Nota Duurzaamheid 2016-2020 (2016)
- Plan van aanpak implementatie Omgevingswet (2017)
- Groenbeleidsplan 2014 – 20123 inclusief kapbeleid (2013)

2. Wat hebben we ervoor gedaan?

Beleidsdoel

De ruimtelijke ontwikkeling van Heemstede moet aansluiten bij de bestaande omgeving en de vigerende bestemmingsplannen.

Activiteiten

Diverse projecten

Heemstede is een populaire gemeente. Dit uit zich onder meer in een groot aantal ruimtelijke initiatieven: HI3

- *Havenkwartier*

In september 2018 is de raad akkoord gegaan met het procesvoorstel Havenkwartier. Hierin zijn de stappen beschreven om tot een integraal plan voor het Havenkwartier te komen. Uit de onderzoeksfase is naar voren gekomen dat een aanpassing van het proces noodzakelijk is. Voorgesteld wordt het procesvoorstel uit 2018 uit te breiden met een aantal uitgangspunten voor de opstelling van het ruimtelijk kader.

- *Manpadslaangebied*
Uitgangspunt voor het gebied is de kwaliteit ervan te verbeteren door het in te richten voor natuur en extensieve recreatie. Gedeputeerde Staten hebben aangegeven zich samen met de gemeente te willen inspannen voor het gebied en achter de realisatie van een ecologische en recreatieve verbindingzone door het gebied te staan. Er is door adviesbureau Rho onderzoek verricht om een verantwoorde keuze te kunnen maken uit een drietal varianten en deze zijn uitgewerkt en gevisualiseerd aan de hand van 10 uitgangspunten. Het college heeft van de raadscommissie Ruimte de opdracht gekregen om op basis van de 10 uitgangspunten (aangevuld met een zestal door de raadscommissie genoemde punten) te starten met verkennende gesprekken met betrokken grondeigenaren. Dit overleg heeft plaatsgevonden, maar door omstandigheden aan de zijde van de grondeigenaren nog niet tot een vervolg geleid.
- *Zuidstrook De Hartekamp*: Gemeente en Hartekamp Groep onderzoeken of het bestaande plan voor de inrichting van de zuidstrook kan worden herzien. Overeenkomstig het eind 2018 vastgestelde procesvoorstel voor de zuidstrook is als eerste stap een deskresearch opgesteld. Er is nog geen volgende stap genomen (opstellen Stedenbouwkundig programma van eisen) omdat door De Hartekamp Groep is gemeld dat de instelling eerst wil onderzoeken of de zuidstrook gebruikt kan worden voor zorg-gerelateerde functies in plaats van voor woningbouw en zorg.
- *Kennemerduin*: Eigenaar Elan Wonen heeft de wens om het huidige gebouw Kennemerduin te vervangen voor een nieuw duurzaam gebouw en hierin verpleeghuiszorg te combineren met woningen voor de laagste en middeninkomens. Hiervoor is een procesvoorstel vastgesteld. Er is in vervolg hierop nog geen stedenbouwkundig plan van eisen opgesteld. Door de raadscommissie Ruimte is namelijk aangegeven dat er niet meer bebouwing dient te worden toegestaan dan nu aanwezig (rood-voor-rood). De corporatie heeft daarom gemeld de voorbereiding van de nieuwbouw aan te houden voor nader overleg.
- *Bouwlocatie Glipperweg*: Op de percelen Patrijzenlaan 21-21D, Glipperweg 64 - 70 en De Nachtegaal 15 is een ontwikkeling voorzien, waarbij de (dit jaar gesloopte) bebouwing wordt vervangen voor een nieuwbouwplan in de vorm van een hofje en een rijtje woningen (totaal 13 woningen). Voor dit project is een procesvoorstel vastgesteld en wordt onderhandeld over de verkoop van gemeentegrond aan initiatiefnemer.
- *Seminarhotel Mariënheuvel*: In het grote monumentale landhuis met zijvleugels vestigt Chateauform een seminarhotel in het hoge segment. Het gebouw en het omliggende park zullen weer met respect voor de waarden van de buitenplaats passend worden gebruikt en onderhouden. Ten behoeve van het seminarhotel wordt een zorgvuldig ingepaste parkeerplaats aangelegd. De voor het seminarhotel benodigde omgevingsvergunningen zijn verleend en de bouwwerkzaamheden zijn gestart.
- *Reggelaan 14*: Het perceel is verkocht.
- *Slottuin*: Het ontwerp-inrichtingsplan is in 2018 voor inspraak ter inzage gelegd. De inspraak reacties zijn verwerkt en het plan is aan de raadscommissie gezonden voor zienswijze en hierna vastgesteld (2020).
- *Vomar*: Het bestemmingsplan dat de bouw van een supermarkt, met parkeergarage en 10 appartementen mogelijk maakt, is na uitspraak van de Raad van State onherroepelijk geworden. Eigenaar Trottoir Participaties is bezig met de voorbereiding van de omgevingsvergunning voor het bouwen.
- *Polikliniek Meer en Bosch*: In 2019 is aan SEIN een omgevingsvergunning verleend en is gestart met de bouw van de polikliniek.

Ook zijn het bestemmingsplan “Horeca- en terrassen Heemstede” en het “Ontwikkelperspectief Binnenduinrand” vastgesteld. De raadsdiscussie Wonen is op 3 juli voortgezet.

Beleidsdoel

De bestaande woningvoorraad beter benutten en de doorstroming in de woningvoorraad bevorderen

Activiteiten

Blijverslening

In de begroting van 2019 heeft het college aangegeven de mogelijkheden voor de invoering van de blijverslening te gaan onderzoeken. In dit kader heeft het college enkele verkennende gesprekken gevoerd met een vertegenwoordiger van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn). Uit deze gesprekken is gebleken dat de blijverslening geen effectief instrument is om het langer thuis wonen van senioren te bevorderen. Sinds 2015 is de lening in meer dan 100 gemeenten beschikbaar. Uit de cijfers van het SVn is gebleken dat hier sindsdien slechts zo'n 80 keer gebruik van gemaakt is in heel Nederland.

Startersleningen

Ook in 2019 was het mogelijk via de gemeente een starterslening te krijgen voor de aankoop van een eerste huis. Er heeft niemand van gebruik gemaakt.

Pilot gemengde woonvormen

In 2019 is er geen project voorgekomen waar dit toegepast kon worden.

Prestatieafspraken

Het doel van de prestatieafspraken is om de activiteiten van partijen zodanig op elkaar af te stemmen dat deze optimaal bijdragen aan het volkshuisvestingsbeleid van de gemeente. De kaderafspraken (2018-2021) zijn aangevuld met afspraken op het gebied van openbare orde en veiligheid.

Ouder worden en prettig wonen

Als onderdeel van de prestatieafspraken is afgesproken dat de regeling ‘Ouder worden en prettig wonen’ in Heemstede wordt ingevoerd. Met deze regeling kunnen ouderen makkelijker en met een voorrangregeling verhuizen van een eengezinswoning naar een seniorenwoning. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart.

Beleidsdoel

Samen werken aan een aantrekkelijke leefomgeving waarin elke inwoner weet wat kan en mag en waar de gemeente faciliteert. (Omgevingswet)

Activiteiten

Zuid-Kennemer Agenda

Vanuit deelnemers in de regio Zuid-Kennemerland in combinatie met Velsen (en wellicht overige IJmondgemeenten) wordt de nut en noodzaak onderkend voor een regionale Omgevingsvisie of Omgevingsagenda. Vanuit de positie van de regiogemeenten in de MRA maar ook vanwege het profileren ten opzichte van Provincie, Rijk en Europa. Er zijn veel thema's die vanuit regionaal, provinciaal of zelfs Rijksperspectief opgepakt moeten worden en die vervolgens doorwerken in onze lokale Omgevingsvisie. In 2019 is de Zuid-Kennemer Agenda opgesteld met daarin vijf hoofdpogaven: Versterken van het landschap, Beter benutten van ons economisch kapitaal, Een plek voor iedereen (wonen), Inspelen op het veranderende klimaat en Verbinden van onze opgaven met betere bereikbaarheid. Tevens is –onder leiding van Heemstede- een traject opgestart dat moet leiden tot een passende governancestructuur voor de regionale samenwerking. De Zuid-Kennemer Agenda wordt door de raad vastgesteld in januari 2020.

Omgevingswet

De Omgevingswet wordt gezien als een van de grootste stelselwijzigingen sinds de komst van de Grondwet. De invoering heeft gevolgen voor het beleid maar ook voor onze processen rondom vergunningverlening, toetsing en handhaving. Daarnaast wordt verwacht dat er 100% digitaal kan worden gewerkt en dat alles digitaal beschikbaar en te gebruiken is voor onze inwoners en ketenpartners. In juni 2017 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Plan van Aanpak voor de implementatie van de Omgevingswet. Dit plan van aanpak geeft richting aan het handelen van iedereen die in Heemstede (en Bloemendaal) betrokken is bij de Omgevingswet. Aan de hand van dit plan van aanpak wordt de Omgevingswet in de organisatie uitgerold.

Omgevingsvisie

In 2019 heeft de raad het eindproduct van fase 1, de beleidsanalyse ‘Heemstede van A tot Z’ vastgesteld. Vervolgens is een start gemaakt met fase 2, de opstelling van de visie-op-hoofdlijnen. In een werkatelier is samen met een geselecteerde groep inwoners de kernwaarden voor Heemstede verder uitgewerkt.

Pilot Omgevingsplan Woonwijken Noordwest

In 2018 is voor Heemstede de pilot Omgevingsplan Woonwijken Noordwest gestart. In 2019 is het plan van aanpak op enkele kleine onderdelen aangepast en is besloten de planning af te stemmen op die van de Omgevingsvisie.

Ook de projecten: Was-woordt (vereenvoudiging regelgeving), Digitaal Stelsel Omgevingswet Informatisering (opstellen plan van aanpak) en Dienstverlening onder de Omgevingswet (opstellen plan van aanpak) zijn gestart.

Betrokkenheid verbonden partijen

GBKZ: Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid heft en int de leges van dit programma.
Omgevingsdienst IJmond: voert de RUD-taken (regionale uitvoeringsdienst) uit zoals vergunningverlening, toezicht en handhaving en toezicht bodemsanering. Daarnaast is er een contactfunctionaris aangesteld.

3. Wat hebben we gemeten?

Verplichte beleidsindicatoren (laatste meting cijfers uit: waarstaatjegemeente.nl 30/01/2020)

Indicator	Meeteenheid	Jaar meting	Waarde	Jaar laatste meting	Waarde
Nieuwbouw woningen	Aantal per 1.000 woningen	2016	1,0	2018	0,8
Demografische druk*	%	2018	101	2019	101,1
Gemiddelde WOZ waarde	In duizend euro's	2017	453	2019	502
Gemeentelijke woonlasten een-persoonshuishoudens	In euro's	2018	807	2019	823
Gemeentelijke woonlasten meer-persoonshuishoudens	In euro's	2018	856	2019	877

*de som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar en ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

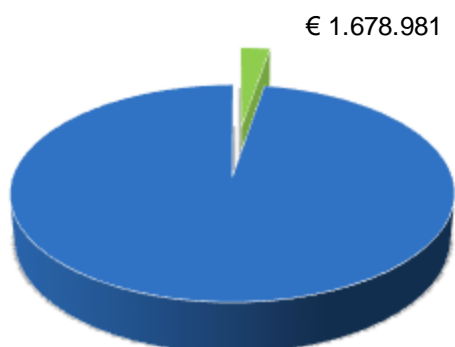
Overige beleidsindicatoren

Heemstede heeft behoefte aan woningen in het sociale huur segment en het middensegment (dat wil zeggen de middeldure huur- en koopwoningen tot circa € 400.000).

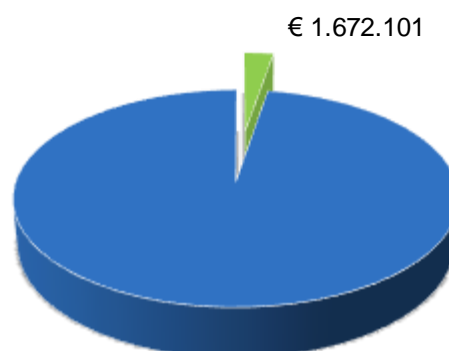
4. Wat heeft het gekost?

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2018	2019	2019
Lasten	1.461	1.652	1.679
Baten	1.414	1.106	1.672
Resultaat programma	-47	-546	-7

Lasten programma 8

Baten programma 8

Aandeel programma in totale rekening van € 63.746.344

sub- taakveld	omschrijving (sub) taakveld	rekening 2018	begroting 2019	rekening 2019
Lasten, uitgesplitst per (sub) taakveld				
	taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening	463	525	429
80101	Bestemmingsplannen	451	513	419
80102	Bovenlokale RO	12	12	10
	taakveld 8.3 Wonen en bouwen	998	1.127	1.250
80301	Woonschepenhaven	1	1	1
80302	Kapvergunningen	4	4	4
80303	Volkshuisvesting	126	117	129
80304	Woonruimteverdeling	12	12	12
80306	(Ver)bouwplannen	84	85	70
80307	Gebouwen en gronden	330	464	589
80308	Grondzaken	27	28	24
80309	Omgevingsvergunningen	326	335	345
80310	Handhaving woningwet en wet RO	49	50	50
80311	Commissie welstand	37	30	24
80312	Woonwagens	2	1	2
Totale lasten van het programma		1.461	1.652	1.679
Baten, uitgesplitst per sub (taakveld)				
	taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening	1	0	0
80101	Bestemmingsplannen	1	0	0
	taakveld 8.3 Wonen en bouwen	1.413	1.106	1.672
80301	Woonschepenhaven	6	6	6
80303	Volkshuisvesting	61	206	845
80304	Woonruimteverdeling	1	3	3
80307	Gebouwen en gronden	500	547	553
80308	Grondzaken	0	0	0
80309	Omgevingsvergunningen	841	340	261
80312	Woonwagens	4	4	4
Totale lasten van het programma		1.414	1.106	1.672
Saldo programma		-47	-546	-7

Lasten

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

80101 Bestemmingsplannen

Het voordeel bedraagt € 94.000 veroorzaakt door:

- Salarissen en inhuur ten laste van vacaturepot laat een voordeel zien van € 18.000. Dit wordt betrokken bij de salarislasten 2019;
- Aan implementatiekosten voor de omgevingswet is € 80.000 minder uitgegeven dan geraamd. Omdat dit bedrag ook minder ten laste van de reserve "implementatie omgevingswet" wordt gebracht leidt dit niet tot een rekeningsresultaat"
- Aan bestemmingsplannen is € 4.000 meer dan geraamd uitgegeven voor een afrekening van advisering Manpadslaangebied. Dit bedrag wordt ten laste gebracht van de reserve "nieuw beleid".

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

80303 volkshuisvesting

Het nadeel bedraagt € 12.000. Dit heeft de volgende oorzaken:

- De salarislasten vallen lager uit door personeelwisselingen. Hierdoor zijn functies tijdelijk niet bezet geweest waardoor de doorberekende salarislasten minder bedragen dan geraamd. Dit leidt tot een voordeel van € 5.000. Het voordeel wordt betrokken bij de salarislasten 2019;
- De sloopkosten voor de Reggelaan 14a vallen € 8.000 hoger uit. Dit wordt gedekt uit de verkoopopbrengst;
- De kosten van het verkoopgereed maken van het pand Glipperdreef 147 waren niet begroot en bedroegen € 8.000. Het pand is verkocht in 2020;
- De beheerkosten van de startersleningen bedragen € 1.000 meer dan verwacht.

80306 (Ver)bouwplannen

Het voordeel bedraagt € 15.000. De salarislasten vallen lager uit door personeelwisselingen. Hierdoor zijn functies tijdelijk niet bezet geweest waardoor de doorberekende salarislasten van deze afdeling minder bedragen dan geraamd. Dit voordeel wordt betrokken bij de salarislasten 2019.

80307 Gebouwen en gronden

Het nadeel bedraagt € 125.000. De oorzaken hiervan zijn:

- De loonkosten van bouwkunde worden voor € 70.000 ten laste van het klein onderhoud gebouwen gebracht op dit subtaakveld. Deze loonkosten worden geheel op dit subtaakveld verantwoord waardoor op dit subtaakveld een nadeel ontstaat. Dat werkt niet door in het rekeningsresultaat 2019 omdat in de gemeentebrede begroting klein onderhoud gebouwen (meerjarenonderhoudsplan 2020-2029) rekening gehouden is met deze loonkosten;
- In de voorziening wordt € 51.000 meer gestort dan geraamd. Het betreft hier subsidies voor onderhoud monumentale panden waarvoor ook een bijdrage van € 51.000 is ontvangen. Dit betreft o.a. het molentje en restaurant Groenendaal;
- De kapitaallasten (rente en afschrijving) vallen € 3.000 hoger uit dan geraamd.

Baten

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

80303 volkshuisvesting

Het voordeel bedraagt € 639.000 en is ontstaan uit de boekwinst van de verkoop van het perceel Reggelaan 14a.

80309-Omgevingsvergunningen

In de najaarsnota 2019 is rekening gehouden met de indiening van het bouwplan Vomar in het najaar 2019. De aanvraag voor dit bouwplan is in 2019 echter niet ingediend. Dit leidt tot een lagere opbrengst leges omgevingsvergunningen van € 78.000.

Recapitulatie programma's

(x € 1.000)	rekening	begroting	rekening
	2018	2019	2019
Lasten	54.105	56.469	56.564
Baten	54.349	54.976	56.992
Totaal saldo	244	-1.493	428
Mutaties reserves:			
Toevoeging reserves	3.509	5.710	5.873
Onttrekking reserves	3.765	7.073	6.755
Resultaat programma <i>(na mutaties reserves)</i>	500	-130	1.310

Overzicht baten en lasten

	begroot 2019 ultimo			rekening 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	13.383.138	41.365.882	27.982.744	15.296.388	42.418.996	-27.122.608
Programma 1 Veiligheid	1.893.735	5.470	1.888.265	1.967.965	9.552	1.958.413
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	5.020.796	67.400	4.953.396	5.186.820	138.993	5.047.827
Programma 3 Economie	196.241	62.632	133.609	173.416	48.396	125.020
Programma 4 Onderwijs	2.248.801	27.249	2.221.552	2.358.667	89.253	2.269.414
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	4.948.682	481.313	4.467.369	4.866.046	501.530	4.364.516
Programma 6 Sociaal domein	19.755.279	5.461.408	14.293.871	19.353.184	5.774.415	13.578.769
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	7.183.136	6.341.983	841.153	6.992.359	6.338.651	653.708
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.652.401	1.105.992	546.409	1.678.981	1.672.101	6.880
Saldo van baten en lasten	56.282.209	54.919.329	1.362.880	57.873.826	56.991.887	881.939
Mutaties reserves	5.709.815	7.072.695	-1.362.880	5.872.518	6.754.457	-881.939
Resultaat	61.992.024	61.992.024	0	63.746.344	63.746.344	0

PARAGRAFEN

Paragraaf lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf geeft een overzicht van de diverse lokale heffingen en belastingen op hoofdlijnen. Hiermee ontstaat inzicht in de lokale lastendruk, wat van belang is voor de integrale afweging tussen enerzijds beleid en anderzijds inkomsten. Tevens wordt weergegeven welk beleid de gemeente in het verslagjaar heeft gevoerd ten aanzien van de lokale heffingen. De tarieven, grondslagen en overige bepalingen van in deze paragraaf genoemde heffingen worden jaarlijks door de raad in de maand december van het jaar voorafgaand aan het verslagjaar definitief vastgesteld in de verschillende (belasting)verordeningen.

In het verslagjaar is 26% van de inkomsten van de gemeente Heemstede afkomstig uit lokale heffingen. Bij de lokale heffingen maken we onderscheid naar retributies en belastingen.

Retributies hebben een directe relatie met een gemeentelijke taak, zoals riolering, afvalstoffeninzameling, begraafplaats en leges. Bij retributies mogen de geraamde opbrengsten niet uitgaan boven de geraamde kosten ter zake.

Belastingen hebben een algemeen karakter en geen directe relatie met een gemeentelijke taak. Zij worden onder meer geheven als een bijdrage in de kosten van de voorzieningen van openbaar nut die de gemeente heeft getroffen. Er is sprake van een autonoom beleid ten aanzien van de hoogte van de belastingtarieven. Deze inleiding wordt afgesloten met een tabel die inzicht geeft in de geraamde opbrengsten uit lokale heffingen, zoals die zijn ingezet als dekkingsmiddel in 2019.

Opbrengst leges en retributies

Leges en retributies									
pr.	taakveld	subtaakveld	directe lasten taakvelden	directe baten taakvelden (excl. heffingen)	netto lasten taakvelden	indirecte lasten (overhead, BTW)	totaal lasten	opbrengst heffingen	dekking
0	0.2 Burgerzaken	00201 Huwelijken	32.700	0	32.700	12.878	45.578	77.000	169%
0	0.2 Burgerzaken	00202 Documenten burgerlijke stand	51.900	0	51.900	9.523	61.423	11.000	18%
0	0.2 Burgerzaken	00203 Basisregistratie Personen (BRP)	207.100	0	207.100	37.932	245.032	25.000	10%
0	0.2 Burgerzaken	00204 Rijbewijzen	177.800	0	177.800	15.506	193.306	133.000	69%
0	0.2 Burgerzaken	00205 Reisdocumenten	151.600	0	151.600	57.075	208.675	145.000	69%
		subtotaal producten burgerzaken	621.100	0	621.100	132.914	754.014	391.000	52%
1	1.2 Openbare orden veiligheid	10201+10202 vergunningen/APV	183.635	0	183.635	91.668	275.303	9.336	3%
8	8.3 Wonen en bouwen	20402+80301 woonschepen	23.454	0	23.454	0	23.454	6.349	27%
3	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	30301 weekmarkt	49.185	0	49.185	15.297	64.482	44.264	69%
8	8.3 Wonen en bouwen	80309 omgevingsvergunningen	345.333	0	345.333	199.297	544.630	261.516	48%
7	7.4 Milieubeheer	70403 bodemleges	5.150	0	5.150	0	5.150	3.405	66%
7	7.3 Afval	70301-70307	2.997.740	384.405	2.613.335	629.532	3.242.867	2.904.554	90%
7	7.2 Riolering	70201-70203	2.326.747	0	2.326.747	369.664	2.696.411	2.696.411	100%
7	7.5 Begraafplaatsen	70502+70503	411.314	7.828	403.486	155.300	558.786	558.786	100%
		totaal leges/retributies	6.963.658	392.233	6.571.425	1.593.672	8.165.097	6.875.621	84%

Belastingen

progr.	taakveld	subtaakveld	totaal opbrengst
0	0.63 parkeerbelasting	06301 parkeerbelasting	731.992
0	0.64 belasting overig	06401 precario recreatieboten	49.911
0	0.61 OZB woningen	06101 onroerende zaakbelasting	4.860.000
0	0.62 OZB niet woningen	06201 onroerende zaakbelasting	1.380.000
0	0.64 belasting overig	06402 precariobelasting	189.000
0	0.64 belasting overig	06403 roerende ruimtebelasting	4.000
0	0.64 belasting overig	06404 hondenbelasting	122.000
		totaal belastingen	7.336.903

Nadere toelichting OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing

a. ozb

De opbrengst OZB wordt verkregen door de netto belastingcapaciteit (WOZ-waarde) van de onroerende zaken in Heemstede af te zetten tegen het OZB-tarief. De totale (netto) belastingcapaciteit van de Heemstedse objecten is voor 2019 gebaseerd op de WOZ-waarden op de peildatum 1 januari 2018. De hoogte van de ozb-opbrengst wordt mede bepaald door het aantal toegekende beroep- en bezwaarschriften en percentage leegstand bij niet-woningen.

De OZB-opbrengst bedroeg in 2019:

Opbrengst ozb 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2019	Tarief 2019
Woningen			
- eigenaren	4.869.000	4.860.000	0,0811%
Niet-woningen			
- eigenaren	822.000	848.000	0,2139%
- gebruikers	553.000	532.000	0,1714%
Totaal niet-woningen	1.375.000	1.380.000	
Totale opbrengst ozb 2019	6.244.000	6.240.000	

b. rioolheffing

In onderstaande tabel wordt de opbouw van de toegerekende kosten 2019 uitgewerkt.

taak- veld	pr.	sub- taak- veld	Kosten taakvelden:	Begroot 2019 (incl.wijzigingen)	Werkelijk 2019
7.2	7	70202	kapitaallasten	887.349	887.565
7.2	7	70202	exploitatiekosten	372.100	200.052
7.2	7	70201	exploitatiekosten	69.600	116.491
2.1	2	20102	schoonhouden wegen (50%)	254.050	260.181
3.3	3	30301	veegkosten weekmarkt (50%)	10.450	10.296
7.2	7	70201	Doorbelasting overhead primair proces VOR	2.031	2.180
7.2	7	70202	Doorbelasting overhead primair proces VOR	119.038	137.915
7.2	7	70201	Doorbelasting overhead primair proces UOR	5.260	5.422
7.2	7	70202	Doorbelasting overhead primair proces UOR	131.612	139.022
7.2	7	70203	Doorbelasting GBKZ	78.101	77.860
7.2	7	70202	oninbare vorderingen	12.400	12.400
7.2	7	70202	toeslag toekomstige investeringen	390.000	390.000
7.2	7	70202	Storting voorziening riool	84.730	87.363
Totaal kosten taakvelden				2.416.721	2.326.747
Baten taakvelden					
7.2	7	70202	Onttrekking voorziening riool	65.000	0
Totaal baten				65.000	0
Netto kosten				2.351.721	2.326.747
Extracomptabel toe te rekenen kosten:					
0.4	0	div.	algemene overhead	132.238	132.238
			BTW-druk exploitatiekosten	166.243	142.716
			BTW-druk investeringen	109.360	94.711
Totale kosten				2.759.562	2.696.411
7.2	3	70203	Opbrengst heffingen	2.696.406	2.696.411
Dekking				98%	100%

Er was sprake van 13.035 aansluitingen (12.311 woningen en 724 bedrijven) tegen een tarief van € 207,55. Het verschil (€ 9.000) met de opbrengst uit de tabel ontstaat door afwikkelingen over voorgaande jaren. De rioolheffing is kostendekkend.

c. afvalstoffenheffing

In onderstaande tabel wordt de opbouw van de toegerekende kosten 2019 uitgewerkt.

taak veld	pro gram ma	sub taak veld	Kosten taakvelden:	Begroot 2019 (incl. wijzigingen)	Werkelijk 2019
7.3	7	70301	Meerlanden (restafval)	1.283.300	1.295.152
7.3	7	70302	Meerlanden (GFT)	446.300	455.741
7.3	7	70303	Meerlanden (glas, papier, kunststof)	174.000	166.794
7.3	7	70303	Kapitaallasten containers (glas, papier, kunststof)	46.761	46.760
7.3	7	70304	Meerlanden (grofvuil)	7.100	4.347
7.3	7	70305	Meerlanden klein gevaarlijk afval)	31.200	32.246
7.3	7	70306	Meerlanden (milieustraat)	545.000	521.464
7.1	7	70103	Meerlanden (voorlichting e.d.)	33.300	33.273
2.1	2	20102	Iedigen en verwerken afval-/hondenpoepbakken	134.400	134.400
7.3	7	70307	Doorbelasting GBKZ	183.526	182.961
7.1	7	70104	Doorbelasting VOR	18.899	20.279
7.1	7	70104	Doorbelasting UOR	20.138	20.758
7.3	7	70301	Oninbare vorderingen	12.750	12.750
6.3	6	60302	Kwijtschelding	60.000	70.815
Totaal kosten taakvelden				2.996.674	2.997.740
Baten taakvelden					
7.3	7	70306	Netto opbrengst textielinzameling	46.800	72.040
7.3	7	70301	Nedvang	71.000	112.365
0.1	0	01007	Onttrekking algemene reserve	200.000	200.000
7.3	7	70307	Onttrekking voorziening afvalstoffen	0	0
Totaal baten				317.800	384.405
Netto kosten				2.678.874	2.613.335
Extracomptabel toe te rekenen kosten:					
0.4	0	div.	algemene overhead	41.302	41.302
			BTW-druk exploitatielasten	595.998	588.231
Totale kosten				3.316.174	3.242.867
7.3	7	70307	Opbrengst heffingen	2.913.022	2.904.554
Dekking				88%	90%

In 2019 waren er 11.998 aansluitingen voor huisvuil. De afvalstoffenheffing is, naast de door de raad besloten onttrekking aan de algemene reserve van € 200.000 ten gunste van de afvalstoffenheffing, niet kostendekkend. Na de onttrekking aan de algemene reserve resteert in 2019 een tekort van € 338.000. Hierover is reeds in de voorjaarsnota 2019 gerapporteerd (voorzien werd een tekort van € 327.000). Oorzaak is de stijging in de hoeveelheid aangeboden restafval in Heemstede eind 2018. Deze stijging kon niet meer worden meegenomen in de reeds vastgestelde afvalstoffenheffing 2019 maar heeft zich wel doorgezet in 2019. Vorenstaande tabel is zonder de kosten van de pilot Merlenhoven omdat de raad besloten heeft de kosten hiervan niet ten laste van de afvalstoffenheffing te brengen.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Heemstede voert voor een aantal heffingen een beleid, waardoor het voor belastingplichtigen die niet in staat zijn om hun belastingschuld te betalen, mogelijk is om in aanmerking te komen voor kwijtschelding. In 2019 werd kwijtschelding verleend voor de afvalstoffenheffing en de hondenbelasting (alleen 1e hond). De totale kwijtscheldingen in 2019 bedroegen € 70.815 voor de afvalstoffenheffing en € 2.237 voor de hondenbelasting.

2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.1 Inleiding

Het weerstandsvermogen en het beheersen van risico's vormen belangrijke en complexe gemeentelijke aangelegenheden. Hier komt nog bij, dat niet elk risico gemakkelijk vertaald kan worden naar een financiële impact. Bij het samenstellen van deze paragraaf is de nota reserves en voorzieningen - weerstandsvermogen 2019 (vastgesteld in de raad van 31 oktober 2019) als onderlegger gebruikt.

In paragraaf 2.2 wordt het weerstandsvermogen toegelicht. Allereerst wordt ingegaan op de gebruikte begrippen en wordt de berekening van de ratio van het weerstandsvermogen weergegeven. Vervolgens worden de risico's van de gemeente Heemstede geïnventariseerd en gekwantificeerd. In paragraaf 2.3 is ter ondersteuning van de financiële positie een overzicht van de vijf verplichte kengetallen, een nadere toelichting en beoordeling openomen.

2.2 Het weerstandsvermogen

Om een goed oordeel te kunnen geven over het weerstandsvermogen zijn twee elementen van belang:

A. Beschikbare weerstandscapaciteit

Dit zijn de middelen en mogelijkheden waarover een gemeente beschikt of kan beschikken om risico's in financiële zin af te dekken. We onderscheiden incidentele (algemene reserve, post onvoorzien en stille reserves) en structurele weerstandscapaciteit (begrotingsruimte en reserve belastingcapaciteit). Conform de nota reserves en voorzieningen - weerstandsvermogen 2019 wordt in Heemstede de weerstandscapaciteit bepaald door de algemene reserve. Deze bedraagt per 31-12-2019: € 4.709.000.

B. Benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)

Inventarisatie van de risico's die niet op een of andere manier zijn ondervangen en die een financieel gevolg kunnen hebben. Een risico is in dit verband een kans op het zich voordoen van een onvoorzien gebeurtenis met een financieel nadelig gevolg. De risico's zijn bij de begroting 2019 ingeschat op totaal € 2.222.000.

Ratio weerstandsvermogen

Bij de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen - weerstandsvermogen 2019 is besloten om een norm van 2,0 als uitgangspunt te nemen voor het weerstandsvermogen met een bandbreedte van 1,8 – 2,2. Gekozen is voor een norm van 2,0 (=uitstekend weerstandsvermogen) omdat de voorkeur is gegeven aan een solide weerstandsvermogen, mede omdat dit de robuustheid van de financiële positie weergeeft.

De ratio van het weerstandsvermogen kan per 31 december 2019 als volgt worden berekend.

Beschikbare incidentele weerstandscapaciteit (A)	=	4.709.000	=	2,1
-----		-----		
Benodigde incidentele weerstandscapaciteit (B)		2.222.000		

Deze ratio kan worden beoordeeld met behulp van onderstaande normtabel.

Normtabel weerstandsvermogen

> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
< 1,0	Onvoldoende

De gemeente Heemstede heeft een berekende ratio voor het weerstandsvermogen van 2,1, wat volgens de normtabel overeenkomt met een uitstekend weerstandsvermogen. Uitgaande van een risico-omvang van € 2.222.000 (begroting 2019) en een ratio weerstandsvermogen van 2,0 (met een bandbreedte van 1,8 – 2,2) is een weerstandscapaciteit (lees algemene reserve) benodigd van maximaal afgerond € 4.890.000 (2,2 x € 2.222.000).

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit (onderdeel A)

De beschikbare weerstandscapaciteit van Heemstede bestaat uit het geheel van middelen die de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. Voor Heemstede betreft dit de algemene reserve.

Beschikbare weerstandscapaciteit (A)	
Algemene reserve per 31 december 2019	€ 4.709.000

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, de post onvoorzien, stille reserves en onbenutte belastingcapaciteit. Bij het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit in deze paragraaf wordt conform de nota reserves en voorzieningen–weerstandsvermogen 2019 de beschikbare weerstandscapaciteit alleen bepaald door de algemene reserve.

Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit - de risico's (onderdeel B)

De belangrijkste risico's zijn in deze paragraaf opgenomen. De lijst moet worden beschouwd als een zo goed mogelijke inschatting op basis van de beschikbare informatie. Ingeschat wordt hoe groot de kans is dat de risico's zich inderdaad voordoen. Omdat niet alle risico's zich tegelijk voor zullen doen en ook de risicokans niet gelijk is, is het niet noodzakelijk om de vastgestelde risico's voor 100% op te nemen. Om enige spreiding te bewerkstelligen is voor deze systematiek gekozen en wordt van onderstaande tabel uitgegaan.

Score	Risicokans	Gemiddelde risicokans
1. laag	0% - 25%	12,50%
2. gemiddeld	25% - 50%	37,50%
3. hoog	50% - 75%	62,50%
4. zeer hoog	75% - 100%	87,50%

Risico's uit groep 4 (zeer hoog) doen zich vrijwel zeker voor en zijn daarmee niet echt een risico meer, maar min of meer een zekerheid. Daarom dienen de risico's in deze groep zoveel mogelijk te worden afgedekt door het vormen van een voorziening. Het is dan wel nodig dat het risico goed te kwantificeren is, want een voorziening moet altijd in overeenstemming met de onderliggende verplichting zijn. Er bestaan ook risico's die door de hoogte niet afgedekt kunnen worden door de gemeente zelf. Indien mogelijk worden deze risico's bij een verzekeraar ondergebracht. Dit geldt bijvoorbeeld voor aansprakelijkheid en brandschade. Risico's uit groep 1 (laag) worden in de meeste gevallen niet afzonderlijk genoemd, maar worden getotaliseerd. Risico's lager dan € 50.000 worden niet in de risico-inventarisatie betrokken. Deze moeten worden gedekt uit de normale flexibiliteit van de bedrijfsvoering. Onderstaand een samenvatting van de inventarisatie van de opgenomen risico's zoals bij de begroting 2019 werden voorzien. Het gaat om risico's die niet op een of andere manier zijn ondervangen (waar geen voorziening voor is gevormd of verzekering voor is aangegaan) en die een financieel gevolg kunnen hebben.

Totaaloverzicht benodigde weerstandscapaciteit (B)		begroot risico			werkelijk risico	
		maximaal risico	kans	%	bedrag	bedrag
Risico's						
1.	GR Zuid-Kennemerland WSW	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
2.	Algemene uitkering overheveling integratie-uitkering sociaal domein	1.200.000	laag	12,50%	150.000	
3.	Investeringsprojecten	1.382.000	gemiddeld	37,50%	518.000	0
4.	Garantstelling leningen	1.530.000	laag	12,50%	191.000	
5.	Veiligheidsregio Kennemerland	1.898.000	laag	12,50%	237.000	
6.	Renteontwikkeling	176.000	gemiddeld	37,50%	66.000	
7.	Precario op ondergrondse kabels en leidingen nutsbedrijven	0	0	0,00%	0	
8.	Rijksbelastingen	3.447.000	laag	12,50%	431.000	
9.	Dividenduitkering	1.387.000	laag	12,50%	173.000	
10.	Niet verhaalbare planschades	100.000	laag	12,50%	13.000	8.475
11.	APPA regeling bestuurders	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
12.	Decentralisatie overheidstaken sociaal domein	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
13.	Open einderegeling Participatiewet -inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz	1.145.000	laag	12,50%	143.000	
14.	Omgevingswet	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	0
15.	Outsourcing ICT beheertaken	215.000	zeer hoog	87,50%	190.000	
16.	Corona-virus	pm	zeer hoog	87,50%	pm	pm
17.	Overige risico's	500.000	laag	12,50%	63.000	0
maximaal risico		12.980.000				
			benodigde weerstandscapaciteit		2.175.000	8.475

In onderstaande schema's worden de risico's nader toegelicht en wordt aangegeven of het risico zich ook heeft voorgedaan in 2019.

1. Gemeenschappelijke regeling Zuid-Kennemerland (WSW)

Omschrijving De Wet sociale werkvoorziening (WSW) is erop gericht mensen met een arbeidsbeperking (begeleid) te laten werken in een passende arbeidsomgeving. Met de komst van de Participatiewet is de instroom in de sociale werkvoorziening afgesloten, waardoor de formatie krimpt. Ook het rijksbudget per SW-medewerker neemt tot 2020 geleidelijk af. Om de sociale werkvoorziening gezond te houden is daarom in 2015 het Strategisch verbeterplan paswerk 2015-2018 vastgesteld. In dit plan zijn maatregelen afgesproken om de kosten te verlagen en het verdienvermogen te optimaliseren. In vervolg op dit plan is het rapport 'Toekomst sociale Werkvoorziening' vastgesteld, waarin onder meer gekeken is naar de huisvesting van Paswerk. Daarnaast vindt onderzoek plaats naar een zogenaamd 'Participatiebedrijf', waar Paswerk onderdeel van zou worden.

Kans p.m.

Impact De begroting van Paswerk 2019 (o.b.v. de septembercircularie 2017) laat ten opzichte van de integratie-uitkering Participatie WSW deel een totaal tekort zien van ruim € 1 miljoen in 2019 oplopend tot bijna € 2,6 miljoen in 2022. Geactualiseerd naar de hogere rijksbijdragen uit de meicircularie 2018 worden de tekorten ruim € 0,4 miljoen in 2019 oplopend tot € 2 miljoen in 2022. De bijdrage van Heemstede hierin is becijferd op € 41.000 voor 2019 oplopend tot € 168.000 in 2022. Deze tekorten zijn in de meerjarenbegroting 2019-2022 verwerkt.

Uitgaande dat de bijdrage aan Paswerk minus de rijksbijdragen zal toenemen met € 1 miljoen zal de Heemstedse bijdrage hierin (naar rato van de rijksbijdragen van de

deelnemende gemeenten) ca. 9% ofwel € 90.000 bedragen. Gelet op de beschikbare bestemmingsreserve decentralisaties Wmo en Jeugdwet wordt in deze paragraaf er van uitgegaan dat geen aanvullende dekking uit de algemene reserve noodzakelijk is. Het risico wordt als p.m. aangemerkt.

Voorgedaan
risico Geen

2. Algemene uitkering overheveling integratie-uitkering sociaal domein

Omschrijving In de meicirculaire zijn de integreerbare delen van de integratie-uitkeringen sociaal domein met ingang van 2019 opgegaan in de algemene uitkering en maken daarmee deel uit van de 'trap-op-trap-af systematiek. Voor de nog niet integreerbare taken zoals de WSW, re-integratie nieuwe doelgroepen, Wmo beschermd wonen en Jeugdwet voogdij/18+ zijn nieuwe integratie-uitkeringen gekomen.

Er zijn bij deze operatie 26 maatstaven aan de algemene uitkering toegevoegd. De herverdeeleffecten worden opgeheven door introductie van een suppletie-uitkering. Heemstede heeft een klein voordeel en wordt gekort d.m.v. een negatieve suppletie-uitkering van € 29.000.

De verwachting is dat de nu nog niet integreerbare taken sociaal domein uiterlijk 2021 opgaan in de algemene uitkering. De gevolgen voor Heemstede zijn moeilijk in te schatten. Voor de risicoberekening wordt uitgegaan van een overgangsregeling van maximaal € 15 per inwoner bij jaar, zoals ook is aangehouden bij de risicoberekening van al geïntegreerde onderdelen.

Kans Laag

Impact Het risico bedraagt theoretisch maximaal € 15 per inwoner per jaar ofwel afgerond € 400.000 per jaar. Dit betekent vanaf 2020 t/m 2022 een maximaal risico van € 1.200.000. Gelet op de omvang van de nog te integreren taken van ca. € 1.6 miljoen en de omvang van de reserve decentralisaties Wmo en Jeugdwet per 1 januari 2019 van € 7,35 miljoen, kan het risico als laag worden ingeschat en worden berekend op € 150.000 (12,50% van € 1.200.000).

Voorgedaan
risico Geen

3. Investeringsprojecten

Omschrijving De gemeente loopt risico bij de investeringsprojecten waarbij zij zelf opdrachtgever is.

Kans Gemiddeld

Impact Uitgaande van een gemiddeld investeringsbedrag van € 1.382.000 voor grote projecten (bruto krediet > € 500.000), waarbij het risico zich in de komende 4 jaar één keer voordoet, wordt het risico berekend op 37,50% hiervan. Het berekend incidenteel risico komt daarmee op afgerond € 518.000.

Voorgedaan
risico Geen

4. Garantstelling leningen

Omschrijving De gemeente staat garant voor een aantal leningen, die onder andere aan College Hageveld, sportverenigingen en gezondheidsinstellingen zijn verstrekt. Hoewel jaarlijks de begrotingen en jaarrekeningen worden beoordeeld, loopt de gemeente financieel risico doordat zij aangesproken kan worden door een geldverstrekking instantie. In de bijlagen is een overzicht opgenomen (overzicht gewaarborgde geldleningen) waarin de gegarandeerde geldleningen zijn weergegeven. Het bedrag van de gegarandeerde

geldleningen waarvoor de gemeente Heemstede garant staat (zonder de leningen die zijn overgenomen door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw) bedraagt volgens dit overzicht per 1 januari 2019 € 9,2 mln.

Kans Laag

Impact De kans dat een vereniging of instelling niet aan de verplichtingen kan voldoen, wordt op basis van de historie praktisch nihil geschat. Het risico wordt derhalve gekenmerkt als "laag". Het gemiddelde bedrag per lening, waarvoor de gemeente garant staat, bedraagt € 1.530.000. Er wordt van uitgegaan dat in de komende 4-jaarsperiode één incident kan plaatsvinden. Uitgaande van een laag risico wordt het incidentele risico geschat op 12,50% van € 1.530.000 ofwel € 191.000.

Voorgedaan risico Geen

5. Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

Omschrijving VRK is sinds 2008 één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. De gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort vormen samen met de hulpdiensten de veiligheidsregio. Op basis van het aantal inwoners maakt de gemeente Heemstede 5% uit van het totaal. Bij financiële tekorten zal Heemstede voor dit percentage worden aangesproken. Het totale weerstandsvermogen van VRK is € 3,4 miljoen. Daarvan moet VRK 70% aanhouden en de gemeenten 30%. Per balansdatum 2017 heeft VRK een eigen weerstandscapaciteit van € 2,4 miljoen. Dit bedrag kan worden opgevangen via de post onvoorzien van € 0,5 miljoen en de aanwezige reserve van € 1,9 miljoen. BDO Audit & Assurance B.V. heeft over 2017 een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven.

Kans Laag

Impact Het risico wordt beoordeeld als laag gelet op de financiële positie met betrekking tot het weerstandsvermogen van de VRK. Berekening vindt plaats aan de hand van de gemeentelijke bijdrage in 2019 aan de VRK. Uitgaande van een laag risico wordt de benodigde weerstandscapaciteit berekend op 12,50% van € 1.898.000 en is € 237.000.

Voorgedaan risico De risico's waren in 2019 beperkt en zijn grotendeels opgevangen door genomen beheersmaatregelen van VRK.

6. Renteontwikkeling

Omschrijving De renteontwikkeling is een onzekere en niet te beïnvloeden factor.

Kans Gemiddeld

Impact Uitgaande van een gemiddeld investeringsbedrag voor de komende 4 jaar van € 4,4 miljoen en een afwijkend rentepercentage van 1% kan het risico worden berekend op € 44.000. Dit betekent voor 4 jaar een maximaal risico van € 176.000. Uitgaande van een gemiddeld risico kan het incidentele risico worden bepaald op € 66.000 (37,50% van € 176.000).

Voorgedaan risico Geen
Er is sprake van een rentevoordeel ten opzichte van de primaire begroting. Dit is reeds verwerkt in de voorjaarsnota 2019. Het rentevoordeel ontstaat met name door lagere rentepercentages voor financiering en een lagere financieringsbehoefte door het doorschuiven van investeringen.

7. Precario op ondergrondse kabels en leidingen van nutsbedrijven (vervallen)

Omschrijving Het Rijk heeft besloten precariobelasting voor kabels en leidingen van nutsbedrijven per 1 juli 2017 af te schaffen. Het kabinet heeft gekozen voor een overgangstermijn van 5 jaar.

Gemeenten die op 10 februari 2016 (datum wetsvoorstel) een verordening met tarief hebben vastgesteld voor het heffen van precariobelasting van nutsbedrijven kunnen nog tot uiterlijk 1 januari 2022 precariobelasting heffen.

Kans	De kans is 100% dat vanaf de begroting 2022 baten wegvallen voor een bedrag van ongeveer € 120.000. Dit nadeel is in de meerjarenbegroting verwerkt.
Impact	Geen
Voorgedaan risico	Geen

8. Rijksbelastingen

Omschrijving De Belastingdienst heeft aangegeven dat zij de gemeente beoordeelt op het Tax Control Framework (TCF). Concreet houdt dit in, dat de eigen audits (interne controles) van de gemeente moeten overeenstemmen met de eisen die de Belastingdienst daar aan stelt. De gemeente heeft zich daar ook aan geconformeerd in een horizontaal toezicht convenant (HT-convenant) met de Belastingdienst. De Belastingdienst kan daarnaast op eigen initiatief een controle (boekenonderzoek) uitvoeren. Gezien de door de Belastingdienst gehanteerde systematiek, kan een kleine fout al leiden tot een hoge correctie. Interne audits moeten dergelijke fouten ondervangen.

BTW

Van de meeste uitgaven die de gemeente als overheid doet, kan de betaalde BTW deels of geheel gedeclareerd worden bij het BTW compensatiefonds (BCF). Daarnaast kan de gemeente ook de BTW die zij als ondernemer betaalt in vooraf trek brengen (fiscale BTW). Hoewel er jaarlijks diverse controles op de juistheid van de BTW-afdracht en declaraties bij het BTW compensatiefonds plaatsvinden, kan een boekenonderzoek tot een naheffingsaanslag leiden. De kans op een boekenonderzoek is altijd aanwezig. De vraag is of dit ook resulteert in een naheffingsaanslag. In 2019 is tot nu toe geen sprake geweest van een onderzoek of naheffing.

Vennootschapsbelasting

Op 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor publieke organisaties ingevoerd. De Wet op de vennootschapsbelasting (Vpb) is zo aangepast dat overheden ook belast kunnen worden voor economische activiteiten die ook door private ondernemingen (kunnen) worden uitgevoerd. Door deze wetwijziging vallen activiteiten waarvoor gemeenten als ondernemer optreden onder de Vpb. De gemeente heeft de gevolgen van de vennootschapsbelastingplicht in beeld gebracht. Op grond van uitgevoerde fiscale scans en berekeningen is vanaf 2016 het standpunt dat de gemeente niet onderworpen is aan vpb-heffing. De gemeente is dus vooralsnog niet belastingplichtig en daarom wordt het risico voor wat betreft Vpb op p.m. gewaardeerd.

Kans	Laag
Impact	Het financiële risico wordt beoordeeld aan de hand van de totaal gedeclareerde BTW over 2018 bij het BTW compensatiefonds en de in 2018 als ondernemer in vooraf trek genomen BTW op aangifte. De BCF declaratie over 2018 bedroeg € 2.921.000 en de in vooraf trek genomen fiscale BTW bedroeg € 526.000. Het totale bedrag komt daarmee op € 3.447.000 wat bij een laag risico van 12,5% neerkomt op afgerond € 431.000.
Voorgedaan risico	Geen

9. Dividenduitkeringen

Omschrijving	Dividenduitkeringen zijn door hun aard onderhevig aan onzekerheid. De dividenduitkeringen over 2018, te ontvangen in 2019, worden in deze begroting geraamd op € 1.387.700 (Eneco € 437.500, Stedin € 437.500, Meerlanden € 203.000 en BNG € 309.700).
Kans	Laag
Impact	Uitgaande van een laag risico wordt het risico berekend op afgerond € 173.000 (12,5% van € 1.387.000).
Voorgedaan risico	Geen. In 2019 is € 1.552.900 aan dividenduitkeringen ontvangen. BNG € 348.900, Meerlanden € 180.000, Stedin € 411.200 en Eneco € 612.800. Dit betekent dat er meer dividend is ontvangen dan geraamd.

10. Niet verhaalbare planschades

Omschrijving	Hoewel ten behoeve van de afhandeling van claims inzake planschades met succes een beroep op externe expertise kan worden gedaan, blijven de uitkomsten van mogelijke procedures en risico's een onzekere factor. Nu de wet uitdrukkelijk de mogelijkheid biedt planschadeovereenkomsten aan te gaan, wordt dit ook standaard gedaan, waardoor de risico's tot een minimum beperkt blijven. Door het aangaan van een planschadeovereenkomst neemt de initiatiefnemer het risico van de planschade op zich.
Kans	Laag
Impact	Uitgaande van een laag risico en een claim van € 100.000 in 4 jaar wordt het incidentele risico berekend op afgerond € 13.000 (12,50% van € 100.000).
Voorgedaan risico	Er heeft zich 1 planschade voor € 8.475 voorgedaan in 2019.

11. APPA voor bestuurders en voormalig bestuurders

Omschrijving	De APPA (Algemene pensioenwet Politieke ambtsdragers) biedt wethouders de mogelijkheid om het reeds opgebouwde pensioen aan de gemeente over te dragen. De gemeente heeft deze taak ondergebracht bij een pensioenverzekeraar, maar blijft wel het risico dragen. Als het behaalde rendement niet overeenkomt met het benodigde rendement, moet de gemeente bijbetalen om het benodigde eindkapitaal veilig te stellen.
Kans	p.m.
Impact	De mate waarin extra gestort moet worden voor verplichtingen binnen de APPA verzekering is afhankelijk van meerdere factoren. De berekening wordt eenmaal per jaar, namelijk bij het opmaken van de jaarrekening, gemaakt. Dan wordt met actuariële berekeningen bekeken hoeveel kapitaal benodigd is om aan alle toekomstige verplichtingen te voldoen. De uitkomst is afhankelijk van de waardeontwikkeling van de beleggingsportefeuille van de verzekeraar, de mutaties in het achterliggende jaar en de te hanteren rekenrente (wordt jaarlijks door het Rijk vastgesteld.) Dit risico is op dit moment dus niet goed te kwantificeren en wordt daarom p.m. opgenomen.
Voorgedaan risico	De voorziening pensioenen en wachtgelden dient overeenkomstig het besluit begroting en verantwoording (BBV) precies toereikend te zijn voor de onderliggende verplichtingen. In 2019 is daarom een extra storting noodzakelijk van € 799.000 ter dekking van de wachtgeldverplichtingen aan voormalig bestuur.

12. Decentralisaties overheidstaken sociaal domein

Omschrijving	<p>Inmiddels heeft de gemeente 5 jaar ervaring met de uitvoering van taken in het kader van het sociaal domein. Conform de gemaakte afspraken met de gemeenteraad worden de rijksuitkeringen voor de taken binnen het sociaal domein in Heemstede volledig ingezet voor dit beleidsterrein.</p> <p>Hierbij maken we de volgende kanttekening:</p> <ul style="list-style-type: none">• Effecten van de gewijzigde rijksfinanciering vanaf 2019. Dit betreft de in 2019 overgehevelde (ontschotte) integratie-uitkeringen sociaal domein naar de algemene uitkering en de uiterlijk 2021 over te hevelen resterende integratie-uitkeringen naar de algemene uitkering. Opgemerkt wordt dat deze rijksvergoedingen voor de Wmo en de Jeugdwet vooralsnog toereikend zijn geweest om het Heemstedse beleid te kunnen uitvoeren en de inwoners op passende wijze te kunnen ondersteunen.
Kans	p.m.
Impact	<p>Conform de nota reserves en voorzieningen 2019 is door de gemeenteraad de minimaal vereiste omvang van de reserve sociaal domein gesteld op € 2,8 miljoen. De reserve sociaal domein bedraagt per 31 december 2019 € 3,69 miljoen. Het verschil van € 0,9 miljoen ten opzichte van de buffer bestaat enerzijds uit toekomstige verplichtingen op grond van eerder genomen raadsbesluiten van in totaal € 550.000 en anderzijds uit de extra rijks gelden 2019 Jeugdwet (€ 350.000).</p> <p>Gezien de beschikbare bestemmingsreserve wordt in deze paragraaf er van uitgegaan dat geen aanvullende dekking uit de algemene reserve noodzakelijk is. Het risico wordt als p.m. aangemerkt.</p>
Voorgedaan risico	Geen

13. Open einde regeling Participatiewet-inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz startende ondernemers

Omschrijving	<p>Voor de WWB, IOAW en IOAZ wordt door het Rijk een specifieke uitkering verstrekt. Vanaf 2015 worden de bijstandsbudgetten verdeeld via een nieuw objectief verdeelmodel. Voor kleinere gemeenten zal naast een objectieve verdeling ook nog een historische component onderdeel van gaan uitmaken.</p> <p>De huidige gedragslijn is dat het verschil tussen de bijstandskosten en bijdrage van het Rijk in de bijstandskosten wordt verrekend met de reserve bijstand Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz starters. Als de reserve niet toereikend is om de toekomstige bijstandskosten te kunnen verevenen zal het tekort ten laste van de algemene middelen gebracht.</p> <p>Op basis van recente cijfers over het aantal bijstandsccliënten en de rijksuitkering is voor 2019-2022 een voordelig resultaat geraamd van € 14.000, wat volgens de huidige gedragslijn zal worden toegevoegd aan de reserve bijstand Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz starters. Hierdoor zal geen beroep meer worden gedaan op de algemene middelen. Uitgaande van deze begrotingscijfers zal Heemstede geen beroep hoeven te doen op de vangnetregeling. Deze regeling voorziet in een compensatie van 50% voor tekorten tussen de 7,5% (2018 nog 5%) en de 12,5% en volledige compensatie voor tekorten boven de 12,5%. Op basis hiervan zal het tekort nooit hoger kunnen zijn dan jaarlijks ca. € 350.000. In 2018 was dit op basis van tekorten tussen de 5% en 12,5% maximaal € 300.000.</p>
Kans	Laag
Impact	<p>Uitgaande van de huidige vangnetregeling kan het maximale tekort jaarlijks € 350.000 bedragen. De reserve Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz starters bedraagt per 1 januari 2019 € 255.000. Dit betekent voor de komende 4 jaar een risico van maximaal € 1.145.000 (4 x € 350.000 minus € 255.000). Bij een aantrekkende economie is de kans op hogere bijstands aantallen bijgesteld van gemiddeld naar laag. Uitgaande van een laag risico van 12,5% bedraagt het incidentele risico € 143.000.</p>

Voorgedaan risico	Geen. Het overschot op de zgn. BUIG regeling (inkomensvoorzieningen Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz startende ondernemers) bedraagt voor 2019 6,66% van het rijksbudget, ofwel € 233.587. Na aftrek van de terugbetaling van de € 32.942 inter-temporele rijksuitkering 2016 en 2017 i.v.m. de hogere asielinstroom bedraagt het uiteindelijke overschot € 200.645. Dit overschot is toegevoegd aan de reserve PW inkomensdeel, IOAW. IOAZ en Bbz. Van deze reserve is per ultimo van het jaar het surplus boven de € 500.000 ofwel € 306.702 naar de algemene reserve overgeboekt.
-------------------	---

14. Omgevingswet

Omschrijving	De Omgevingswet wordt ingevoerd per 1 januari 2021. Onder de Omgevingswet wordt de categorie vergunningvrij bouwen aanzienlijk uitgebreid. Dat betekent dat er minder omgevingsvergunningen worden verleend en de legesopbrengst daarmee evenredig afneemt. Op dit moment is nog geen inschatting te maken met welk percentage de legesopbrengst zal afnemen. Onder de Wabo kan ook al ruim vergunningvrij worden gebouwd. De regelgeving rond vergunningvrij bouwen is tamelijk complex. Vanuit het oogpunt van dienstverlening wordt veel tijd gestoken in het informeren van inwoners wat er vergunningvrij mag worden gebouwd. De verwachting is dat het vergunningvrij bouwen onder de Omgevingswet nog complexer wordt. Het verruimen van het vergunningvrij bouwen zal niet leiden tot een kleinere formatie.
Kans	p.m.
Impact	p.m.
Voorgedaan risico	In 2020 vindt de implementatie plaats en worden de leges opnieuw bepaald op basis van het gekozen scenario. In 2019 is daar nog geen inschatting van te maken.

15. Outsourcing ICT beheertaken

Omschrijving	GRIT is de lichte gemeenschappelijke regeling, die voor Heemstede en Bloemendaal het IT beheer uitvoert. Naar aanleiding van de in 2017 uitgevoerde <i>Gateway review</i> is besloten het door GRIT uitgevoerde beheer van onze ICT systemen te outsourcen naar een externe partij. De Europese aanbesteding voor de outsourcing van ICT beheertaken is in 2018 gestart en de definitieve gunning wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2019. Met de outsourcing verandert de GRIT van een beheersorganisatie naar een regie-organisatie. Er zal sprake zijn van een transitiefase, waarin taken en kennis worden overgedragen aan de externe partij die uit de aanbesteding is gekomen. De verwachting is dat de transitiefase leidt tot extra tijdelijke kosten. Een grove indicatie is dat de transitiekosten kunnen oplopen tot ruim € 400.000. Hiervan komt 54% ten laste van de gemeente Heemstede, afgerond dus € 215.000. Op het moment dat de financiële consequenties van de outsourcing en de transitiefase beter in te schatten zijn, zullen deze in een separaat voorstel aan de raad ter goedkeuring worden voorgelegd. Daarnaast kan de Europese aanbesteding een risico zijn, als een afgewezen partij bezwaar maakt tegen de procedure. De gunning duurt dan langer waardoor langer extern personeel moet worden ingehuurd.
Kans	Zeer hoog
Impact	Uitgaande van een zeer hoog risico wordt het incidentele risico berekend op 87,5% van € 215.000 is € 190.000.
Voorgedaan risico	In april 2019 is door de raad voor de transitiefase outsourcing ICT beheertaken een eenmalig bedrag van € 152.000 ter beschikking gesteld ten laste van de algemene reserve.

16. Corona-virus

Omschrijving	In december 2019 startte een uitbraak van het COVID-19 virus. Medio februari 2020 is dit virus in heel Europa (waaronder ook Nederland) doorgedrongen. Om het virus zo goed mogelijk te bestrijden heeft het Kabinet maatregelen getroffen. Dit heeft een aanzienlijke impact op de economie en werkgelegenheid in zowel binnenland als het buitenland. De uiteindelijke financiële impact van bovenstaande zaken is op dit moment redelijkerwijs niet in te schatten. De jaarrekening is dan ook opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit van de bedrijfsactiviteiten.
Kans	Zeer hoog
Impact	Er is een zeer hoog risico op financiële impact als gevolg van de maatregelen tegen het corona-virus. Het gemeentebestuur heeft passende maatregelen genomen c.q. zorgt ervoor dat passende maatregelen worden genomen om de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen. Het bedrag is op dit moment echter niet in te schatten. Melding is eveneens gedaan onder de balans 2019 als "belangrijke gebeurtenis na balansdatum".
Voorgedaan risico	Pm. Omdat het niet mogelijk is een realistisch bedrag voor de financiële impact voor de gemeente in te schatten wordt er geen voorziening gevormd.

17. Overige risico's

Omschrijving	Alle overige risico's zijn te beperkt van omvang om ze apart te berekenen en toe te lichten.
Kans	Laag
Impact	Hiervoor worden 10 risico's van € 50.000 met een laag risico geraamd. Uitgaande van een laag risico (12,5%) bedraagt het incidentele risico € 63.000.
Voorgedaan risico	Geen

2.3 Kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie.

Conform de BBV is elke gemeente verplicht in deze paragraaf de volgende kengetallen op te nemen: netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid. De kengetallen worden gezamenlijk opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, omdat deze paragraaf weergeeft hoe solide de begroting is en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen.

Toelichting op de kengetallen

Netto schuldquote (kengetal 1a)

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De vraag is: kan de gemeente met zijn inkomen de schuld wel dragen?

1a. Netto schuldquote	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
A Onderhandse leningen = Vaste schulden (BBV art.46)	28.871.000	38.523.000	33.528.000
B Kortlopende schulden = Netto vlottende schuld (BBV art.48)	6.955.000	6.630.000	3.479.000
C Overlopende passiva (BBV art.49)	3.071.000	5.113.000	3.470.000
D Langlopende uitzettingen = Fin. vaste activa (BBV art.36d t/m 36f)	0	0	0
E Kortlopende vorderingen en uitzettingen < 1 jaar (BBV art.39)	6.308.000	5.999.000	11.608.000
F Liquide middelen (BBV art.40)	1.647.000	0	23.000
G Overlopende activa (BBV art.40a)	2.221.000	1.826.000	1.887.000
A + B + C - D - E - F - G	28.721.000	42.441.000	26.959.000
H Totale baten excl. mutaties reserves (BBV art.17c)	54.349.329	53.220.337	56.991.887
Netto schuldquote (A + B + C - D - E - F - G) / H x 100%	52,8%	79,7%	47,3%

Ten opzichte van de begroting is de netto schuldquote beduidend lager. In de begroting 2019 was nog uitgegaan van een in 2019 af te sluiten vaste geldlening van € 12 miljoen. In 2019 is een vast geldlening aangetrokken van € 7 miljoen (zie onder A. onderhandse leningen).

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (kengetal 1b)

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
A Onderhandse leningen = Vaste schulden (BBV art.46)	28.871.000	38.523.000	33.528.000
B Kortlopende schulden = Netto vlottende schuld (BBV art.48)	6.955.000	6.630.000	3.479.000
C Overlopende passiva (BBV art.49)	3.071.000	5.113.000	3.470.000
D Langlopende uitzettingen = Fin. vaste activa (BBV art.36b t/m 36f)	378.000	362.000	359.000
E Kortlopende vorderingen en uitzettingen < 1 jaar (BBV art.39)	6.308.000	5.999.000	11.608.000
F Liquide middelen (BBV art.40)	1.647.000	0	23.000
G Overlopende activa (BBV art.40a)	2.221.000	1.826.000	1.887.000
A + B + C - D - E - F - G	28.343.000	42.079.000	26.600.000
H Totale baten excl. mutaties reserves (BBV art.17c)	54.349.329	53.220.337	56.991.887
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (A + B + C - D - E - F - G) / H x 100%	52,1%	79,1%	46,7%

De solvabiliteitsratio (kengetal 2)

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder het solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) als percentage van het balanstotaal.

2. Solvabiliteitsratio	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
A Eigen vermogen (BBV art.42 lid 1)	22.616.000	20.331.000	23.044.000
B Balanstotaal (BBV art. 37 en 41)	70.716.000	79.074.000	73.251.000
Solvabiliteit (A / B) x 100%	32,0%	25,7%	31,5%

Kengetal grondexploitatie (kengetal 3)

Grondexploitaties kunnen een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Dit is overigens niet het geval bij de gemeente Heemstede, omdat wij gronden zelf niet exploiteren. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten.

3. Grondexploitatie	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
A Niet in exploitatie genomen bouwgronden (BBV art.38a)	0	0	0
B Bouwgronden in exploitatie (BBV art.38b)	0	0	0
A+B	0	0	0
C Totale baten excl. mutaties reserves (BBV art.17c)	54.349.329	53.220.337	56.991.887
Grondexploitatie (A + B) / C x 100%	0,0%	0,0%	0,0%

Structurele exploitatieruimte (kengetal 4)

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt een onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

4. Structurele exploitatieruimte	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
A Totale structurele lasten (BBV art.17c en 19c)	52.392.000	53.352.000	54.063.000
B Totale structurele baten (BBV art.17c en 19c)	52.763.000	53.184.000	54.685.000
C Totale structurele toevoegingen aan de reserves (BBV art.19d)	0	0	0
D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves (BBV art.28d)	261.000	280.000	298.000
(B - A) + (D - C)	632.000	112.000	920.000
E Totale baten exclusief mutaties reserves (BBV art.17c)	54.349.000	53.220.000	56.992.000
Structurele exploitatieruimte ((B - A) + (D - C)) / (E) x 100%	1,2%	0,2%	1,6%

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden (kengetal 5)

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. De COELO publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente. De belastingcapaciteit van een gemeente wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 en uit te drukken in een percentage.

5. Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouders	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
A OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	402	411	411
B Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	207	208	208
C Afvalstoffenheffing voor een gezin	247	269	269
D Eventuele heffingskorting	0	0	0
E Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A + B + C - D)	856	888	888
F Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1	721	740	740
Woonlasten tov landelijke gemiddelde jaar ervoor (E/F) x 100%	118,8%	120,0%	120,0%

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

Uit de beschrijving van de verschillende kengetallen hierboven blijkt dat een afzonderlijk kengetal nog weinig zegt over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Noch hoeft een tegenvallende ontwikkeling op de grondprijs geen negatieve invloed te hebben indien de structurele exploitatieruimte groot is of men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt, omdat er dan ruimte is om tegenvallers op te vangen. Het is dus, met andere woorden, niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente.

De uitkomsten van de kengetallen geven het volgende beeld:

- De netto schuld bedraagt 47,3% van de totale omzet van de gemeente Heemstede. Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen de 0 en 90%. Als de netto schuldquote tussen 100% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog (oranje). Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente zich in de gevarenzone (rood) (bron: VNG). Heemstede staat dus goed;
- De solvabiliteitsratio, of te wel het eigen vermogen (reserves) als percentage van het balanstotaal bedraagt 31,5%. Dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer;
- De risico's m.b.t. gronden in eigendom zijn nagenoeg nihil;
- De begroting van de gemeente Heemstede is structureel en reëel in evenwicht;
- De woonlasten voor een meerpersoonshuishouden zijn in Heemstede hoger dan het (ongewogen) landelijk gemiddelde. Dit heeft te maken met het feit dat huizen in de gemeente Heemstede gemiddeld een hogere WOZ-waarde dan het landelijk gemiddelde.

3. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Het beheer van de openbare ruimte heeft direct invloed op het leef-, woon- en werkklimaat van iedereen. Ten behoeve van de openbare ruimte heeft de gemeente Heemstede een groot aantal kapitaalgoederen in beheer. De kwaliteit en het onderhoudsniveau zijn bepalend voor het voorzieningenniveau binnen de gemeente.

Kapitaalgoederen vertegenwoordigen over het algemeen een groot kapitaal waarvan het beheer en onderhoud veel geld kost. In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de paragraaf kapitaalgoederen verplicht voorgescreven met het doel het inzicht voor de raad te vergroten.

Beleidskader

Kapitaalgoederen kunnen op verschillende onderhoudsniveaus worden onderhouden. De raad is hier autonoom in en stelt het onderhoudsniveau vast met het budget om dit niveau te behouden. Het is de raad niet toegestaan een te laag onderhoudsniveau vast te stellen waarbij sprake is van kapitaalvernietiging of onveilige situaties. Wel is het toegestaan om verschillende onderhoudsniveaus vast te stellen. Bijvoorbeeld bij een onderscheid naar centrum of buitengebied.

Onderhoud versus investering

Onderhoud wordt opgenomen in een beheerplan en is onderdeel van deze paragraaf kapitaalgoederen. Investerings worden opgenomen in het investeringsprogramma. Het onderscheid is belangrijk, maar niet altijd duidelijk te maken. Ook de financiële verwerking is anders. Onderstaand is daarom een korte toelichting op de verschillen.

Het kenmerk van onderhoud is dat het er om gaat het object in een goede oorspronkelijke staat te houden (werkend en veilig) die voldoet aan het door de raad vastgestelde onderhoudsniveau. Op onderhoud mag nooit meerjarig worden afgeschreven (activering is niet toegestaan). Onderhoud wordt onderscheiden in klein en groot onderhoud. Klein onderhoud mag niet opgenomen zijn in een onderhoudsvoorziening maar moet zijn opgenomen als structureel budget in de exploitatie. Bij klein onderhoud gaat het om zaken als het vervangen van kapotte ruiten, jaarlijkse keuringen van elektrische installaties, onderhoudsbeurten etc. Voor groot onderhoud mag een voorziening worden gevormd. Het gaat daarbij om gepland onderhoud door slijtage na een langere periode van gebruik en voor een substantieel deel van het object. Het gaat dan om zaken als vervanging van riolering, cv-ketel of gras/kunstgras van een voetbal- of hockeyveld maar ook periodiek schilderwerk, zonwering, vloerbedekking etc.

Bij een investering gaat het om de volledige vervanging van een bestaand object (vervanging van de weg bijvoorbeeld) of een geheel nieuw object.

Bij een bestaand object kan ook sprake zijn van een investering. Dat is het geval als voldaan wordt aan één van de volgende voorwaarden:

- de levensduur wordt verlengd (zoals renovatie om een pand aan de huidige maatstaven en normen te laten voldoen); en/of
- er aanpassingen worden verricht om te voldoen aan wet- en regelgeving (zoals het voldoen aan veiligheidsvoorschriften); en/of
- er is sprake van een significante kwaliteitsverbetering (object blijft niet in dezelfde staat).

Beheerplannen

In beheerplannen wordt het onderhoudsniveau verder uitgewerkt. Een beheerplan geeft inzicht in de financiële positie en verbetert de risicobeheersing. Een beheerplan is verplicht als een voorziening is gevormd om de lasten van groot onderhoud gelijkmatig te verdelen over meerdere begrotingsjaren. Een dergelijke voorziening kan alleen door de raad worden ingesteld en mag alleen groot onderhoud betreffen. Het onderliggende beheerplan dient daarnaast recent te zijn en mag niet ouder zijn dan vijf jaar ten opzichte van het verslagjaar. Het beheerplan dient daarnaast een minimale looptijd van vier jaar te hebben. In Heemstede is het beleids- en beheerplan vaak een gecombineerd document.

Voor onderstaande kapitaalgoederen is een beheerplan vastgesteld:

Categorie	Beheerplan	Opgesteld door	Looptijd	Raadsbesluit	Voorziening groot onderhoud	Storting voorziening
Wegen	wegen	Arcadis Nederland BV	2018-2027	26 apr 2018	Ja	€ 590.000
	openbare verlichting	Montad elektrotechnisch adviesbureau	2019-2022	19 mrt 2019	Nee	Nvt
riolering	GRP Bloemendaal en Heemstede 2017-2021	Arcadis Nederland BV	2017-2021	29 jun 2017	Nee	Nvt
	Grondwaterbeleidsplan Bloemendaal en Heemstede	Wareco Ingenieurs	2017-2021	29 jun 2017	Nee	Nvt
	Grondwaterbeheerplan gemeente Heemstede 2017-2021	Wareco Ingenieurs	2017-2021	29 jun 2017	Nee	Nvt
Water	bruggen en beschoeiingen	Nebest BV	2015-2020	29 okt 2015	Ja	€ 150.000
	Baggerplan	Tijhuis Ingenieurs bv	2020-2029	18 dec 2019	Ja	€ 120.000
Groen	Groenbeleidsplan		2014-2023	31 okt 2013	Nee	Nvt
	Groenendaalse Bos		2015-2032	26 mrt 2015	Nee	Nvt
Gebouwen	Onderhoudsfonds woningen en gebouwen	Nibag	2019-2029	Raadsbesluit (A-stuk) 18 april 2019	Ja	€ 685.000
	Sportcomplex	Grontmij	2015-2024	Collegebesluit (C-stuk) 28 jul 2015	Ja	€ 127.900
	Sportcomplex -tennis	AA Sportsystems	2011-2021	27 sept 2012	Ja	€ 17.100

Bruggen en beschoeiingen

In 2019 zijn alle bruggen en beschoeiingen geïnspecteerd. Aan de hand daarvan is een lijst opgesteld van uit te voeren onderhoud en vervanging in de komende jaren. Als referentiebeeld voor de maatregelen is kwaliteitsniveau "basis" gehanteerd (conform de in het Beheerbeleidsplan 2015 vastgestelde norm). Op basis hiervan wordt nog in 2020 een definitief beheerplan voor de periode 2021 t/m 2025 opgesteld. De voorziening onderhoud bruggen en beschoeiingen 2019 is reeds gebaseerd op de in 2019 uitgevoerde inspecties. Omdat er een verschuiving tussen groot onderhoud (ten laste van de voorziening) en vervanging (onderdeel van het investeringsprogramma) plaats vindt valt in de jaarrekening 2019 € 400.000 vrij uit de voorziening. Hier tegenover staan de toekomstige kapitaallasten uit het investeringsprogramma.

Voor de wegen, bruggen, beschoeiingen en openbare verlichting is klein onderhoud overeenkomstig BBV opgenomen in de exploitatie. Omdat er geen voorziening groot onderhoud is, wordt zowel het groot als het klein onderhoud voor het Groenbeleidsplan en het Groenendaalse Bos in de exploitatie opgenomen. Het betreft hier de volgende structurele budgetten:

Categorie	Beheerplan	Klein onderhoud 2019	Klein en groot onderhoud Gecombineerd 2019
Wegen	Wegen	160.000	
	openbare verlichting	57.300	
Water	bruggen en beschoeiingen	17.500	
Groen	Groenbeleidsplan		969.600
	Groenendaalse Bos		71.800

Deze paragraaf bestaat uit 5 categorieën: wegen, water, riolering, groen en gebouwen. Hieronder wordt verder ingegaan op de beheerplannen per categorie.

Wegen

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- 1.200.000 m² verharde wegen, fiets- en voetpaden
- 9.025 straatkolken
- 4.700 lichtmasten

Voor het groot onderhoud van de wegen is een voorziening wegen ingesteld. De jaarlijkse storting is gebaseerd op de geprognosticeerde onderhoudskosten voor 10 jaar (2018 - 2027). Het programma wordt jaarlijks geactualiseerd.

Kwaliteitsniveau en onderhoud

Het kwaliteitsniveau is gebaseerd op de gestandaardiseerde "Kwaliteitscatalogus openbare ruimte" van het kennisinstituut CROW. Zij hanteren de kwaliteitsnormen A+, A, B, C, D en waarbij A+ het hoogste kwaliteitsniveau is. Het kwaliteitsniveau waarop wegen worden onderhouden is niveau B. Dit wil zeggen dat indien het kwaliteitsniveau C ontstaan is, dat onderhoud gepland moet worden. Als niveau D bereikt is, is sprake van onderhoudsachterstand (het onderhoud is niet tijdig uitgevoerd).

In de jaren 2013 t/m 2015 werd, in verband met de financiële positie van de gemeente, het onderhoudsniveau tijdelijk verlaagd naar niveau C, waarbij gesteld werd dat geen gevaarlijke situaties zouden mogen ontstaan of sprake mocht zijn van kapitaalvernietiging (overeenkomstig het BBV). Dit is voorkomen door extra in te zetten op klein onderhoud. Het bedrag dat benodigd is voor het wegwerken van de achterstand is reeds onderdeel van het saldo van de voorziening en dus direct beschikbaar. De verwachting is dat de achterstand in 2022 is ingelopen.

Schoonhouden wegen en onkruidbestrijding

Het schoonhouden van de wegen (de onkruidbestrijding op verhardingen) wordt uitgevoerd op basis van beeldkwaliteit A volgens de "Kwaliteitscatalogus Openbare ruimte" versie juli 2010. Daarbij is ook in 2019 geen gebruik gemaakt van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen.

Openbare verlichting

Jaarlijks wordt voor renovatie van een deel van de openbare verlichting (2,5% van de masten en 5% van de armaturen) geld beschikbaar gesteld. In 2019 zijn o.a. masten en armaturen vervangen in de Rivierenwijk-Noord en in de Geleerdenwijk. Tevens is het beheerplan geactualiseerd voor de periode 2019-2022.

Op dit moment worden vervangingsplannen voorbereid voor 2020 e.v. Hierbij wordt aandacht geschonken aan de keuze van de raad voor een hogere beeldkwaliteit. In deze periode wordt een extra inspanning verricht op het gebied van vervanging, omdat in de jaren '90 veel verlichting is vervangen en met name de armaturen uit die tijd nu weer aan vervanging toe zijn. Dit geeft tevens de kans te voldoen aan de doelstellingen van energiereductie.

Riolering

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- vuilwaterriool: 107 km
- hemelwaterriool: 23 km
- drainage: 21 km
- drukriolering: 5,7 km

In 2017 is het nieuwe GRP 2017-2021 vastgesteld. Hierin is het ambitieniveau “basis” vastgelegd. Er is geen sprake van onderhoudsachterstand.

Water

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- 160.000 m² watergangen
- 37.000 m² beschoeiing

Baggeren

In 2019 is het Baggerplan geactualiseerd en is het baggeren van de Haven voorbereid. Het moment van baggeren hangt af van wanneer de bagger weer zal worden geaccepteerd door verwerkers. Het zou kunnen dat dit in 2020 weer mogelijk is.

Kwaliteitsniveau en onderhoud

Bij baggeren bestaan er geen kwaliteitsniveaus. De watergang voldoet aan de normen of niet. In 2019 is er een nieuw Baggerplan 2020-2029 opgesteld en is het onderhoudsbudget opnieuw vastgesteld.

Bruggen en beschoeiingen (oevers)

In 2015 is het beleidsplan Bruggen en beschoeiingen 2015-2020 opgesteld. In het beheerplan is een meerjarenonderhoudsplan opgenomen. In 2019 zijn o.a. de vervanging van de bruggen in het IJsbaanpad en de J. Dixlaan voorbereid. Vervanging is voorzien in 2020. De vervanging van de damwand in de Van Merlenhaven is in uitvoering.

Kwaliteitsniveau en onderhoud

Bij bruggen en beschoeiingen worden kwaliteitsniveaus “top”, “basis” en “sober” onderscheiden. In het beleidsplan is vastgelegd dat niveau “basis” wordt gehanteerd. In 2019 is een inspectie uitgevoerd en op basis hiervan wordt in 2020 een nieuw onderhoudsplan opgesteld voor de periode tot en met 2024 en daarbij wordt het noodzakelijke onderhoudsbudget opnieuw bepaald.

Groen

Kengetallen

Heemstede beschikt onder meer over:

- ca. 310.000 m² gras
- ca. 115.500 m² heesters
- ca. 8.500 m² hagen
- ca. 9.950 bomen in openbaar gebied
- 76 ha wandelbos
- 10 ha begraafplaats

Wandelplaatsen en plantsoenen

Het Groenbeleidsplan 2014-2023 beschrijft de uitstraling waar het groen in Heemstede aan moet voldoen. Daarnaast is daarin de groenstructuur en het onderhoudsniveau verankerd.

Het schoonhouden (schoffelen) van de plantsoenen wordt uitgevoerd op A-niveau. Het onderhoud wordt uitgevoerd met de kwaliteitsnormen A en B, waarbij geen chemische middelen mogen worden gebruikt. Deze niveaus zijn vastgelegd in de CROW beeldkwaliteitscatalogus. Het onderhoudsniveau voldoet aan de gestelde norm (achterstanden zijn in 2019 ingelopen). Het onderhouden van de groenvoorzieningen gebeurt voor het

grootste deel door derden aan de hand van bestekken (onderhoudscontracten). In 2019 waren de volgende (meerjarige) onderhoudscontracten, met daarin bovengenoemde normen, van toepassing:

- Regulier groenonderhoud wijken: ook in 2019 uitgevoerd door de sociale werkvoorziening Paswerk.
- Onderhoud hagen: is in 2019 door externe partijen uitgevoerd
- Snoeiwerk plantsoenen op basis van snoeiplan: is in 2019 door externe partijen uitgevoerd;
- Intensief maaiwerk: in 2018 opnieuw aanbesteed. Looptijd contract (inclusief verlengingsopties) tot maart 2022;
- Extensief maaiwerk: in 2017 aanbesteed. Looptijd (inclusief verlengingsopties) tot maart 2020
- Groen (inzet groot materieel en plantsoenrenovaties): is in 2019 door externe partijen uitgevoerd

Wandelbos Groenendaal

Het beheerplan Wandelbos Groenendaal 2015-2032 beschrijft de onderhoudsdoelen die voor dit gebied gesteld zijn. Door planmatig onderhoud uit te voeren, wordt het gebied regulier beheerd en worden achterstanden in beheer weggewerkt.

Gebouwen

Gemeentelijke woningen en gebouwen

De basis voor het MJOP (meerjarig onderhoudsplan) is onder meer het kwaliteitsniveau van de voorziening woningen en gebouwen dat door de raad is vastgesteld op sober doch doelmatig (niveau 3). De voorziening mag niet afwijken van het MJOP. Het huidige MJOP voldeed niet meer aan de criteria die het BBV daarvoor stelt. Daarom is in april 2019 een nieuw geactualiseerd MJOP vastgesteld voor het laatste jaar van de periode 2010-2019 en voor de nieuwe periode 2020-2029. Het nieuwe MJOP is tevens noodzakelijk als basis voor de verduurzamingsopgave die de komende jaren ingezet is.

In 2019 heeft verder onderzoek plaatsgevonden. De planning voor onderhoudswerkzaamheden wordt gekoppeld aan een nieuw te maken planning voor verdere verduurzaming. In eerste instantie naar wettelijk bepaalde energielabels en daarop volgend het energieneutraal maken van het gemeentelijk vastgoed.

De kosten voor het behalen van een A-label voor panden waar dit verplicht is, zijn in beeld gebracht. Daarmee is het bedrag bekend waarmee de basis, het MJOP, aangevuld dient te worden tot een DMJOP (duurzaam meerjarig onderhoudsplan). Het gaat uit van alle gebouwen die de gemeente in beheer heeft en conform de huidige wetgeving verduurzaamd dienen te worden. Einddatum voor de realisatie is 2029 of zoveel eerder.

Voor het jaar 2019 is onder meer het volgend groot/ingrijpend onderhoud gestart of uitgevoerd:

- reparatie gevelkozijnen van de Overboschool;
- groot onderhoud Molen Groenendaal;
- herstel metselwerk monumentale muren tennisbaan Groenendaal;
- aanbrengen akoestisch plafond publiekshal raadhuis;

Sport

Conform het meerjarenonderhoudsplan Sportpark Groenendaal 2015-2024 en het gewijzigde meerjaren investeringsprogramma 2019-2022 is in 2019 het volgende werk uitgevoerd:

Alliance, hockeyveld 3 (semi-zandkunstgrasveld) en hekwerk;

In overeenstemming met het raadsbesluit van 29 mei 2019 is Alliance, hockeyveld 3 (semi-zandkunstgrasveld) in 2019 vervangen voor een waterveld.

VEW/H.F.C. Heemstede, hoofdveld (kunstgrasveld);

Het jaar voorafgaand aan een investering in de voetbalvelden worden de velden gekeurd. Uit de keuring van het kunstgrasveld bij VEW en HFC in 2018 is gebleken dat de levensduur van dit veld verlengd kan worden tot en met 2021, mits in 2019 de meest versleten delen van het veld vervangen zouden worden. De uitgaven hiervoor waren in totaal € 6.300 euro excl. Btw en komen ten laste van de voorziening eigenarenonderhoud sportpark. Het project is daarmee doorgeschoven naar het investeringsprogramma 2021. Het investeringsprogramma is overeenkomstig aangepast. Zie tevens Voorjaarsnota 2019.

Alliance, hockeyveld 5 (mini zandkunstgrasveld) en hekwerk;

Het jaar voorafgaand aan een investering in de hockeyvelden worden de velden gekeurd. Uit de keuring van de velden in 2018 is gebleken dat de levensduur van de velden loopt tot en met 2025, waarbij een herkeuring in

2022 wenselijk is. Het project is daarmee in ieder geval doorgeschoven naar het investeringsprogramma 2022. Het investeringsprogramma is overeenkomstig aangepast. Zie tevens Voorjaarsnota 2019.

Alliance, hockeyveld 6 (zandkunstgrasveld) en hekwerk;

Het jaar voorafgaand aan een investering in de hockeyvelden worden de velden gekeurd. Uit de keuring van de velden in 2018 is gebleken dat de levensduur van de velden loopt tot en met 2025, waarbij een herkeuring in 2022 wenselijk is. Het project is daarmee in ieder geval doorgeschoven naar het investeringsprogramma 2022. Het investeringsprogramma is overeenkomstig aangepast. Zie tevens Voorjaarsnota 2019.

Tennispark H.B.C., banen 1 t/m 7 (kunstgrasmatten).

Het jaar voorafgaand aan een investering in de tennisbanen worden de banen gekeurd. Uit de keuring van de banen in 2018 is gebleken dat de levensduur van de banen loopt tot en met 2025, waarbij een herkeuring in 2022 wenselijk is. Het project is daarmee in ieder geval doorgeschoven naar het investeringsprogramma 2022. Het investeringsprogramma is overeenkomstig aangepast. Zie tevens Voorjaarsnota 2019.

4. Paragraaf financiering

Inleiding

De Wet Financiering decentrale Overheden (Wet Fido) geeft grotendeels het kader aan waarbinnen de financieringsfunctie bij decentrale overheden moet worden uitgevoerd. Een gemeente is o.a. verplicht om volgens een door de raad vastgesteld treasurystatuut te werken. In het treasurystatuut wordt onder treasury verstaan: "het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's". Alle financieringsactiviteiten worden uitgevoerd conform het statuut, dat is vastgesteld in de raad van 17 december 2015.

Beleid en ontwikkelingen

De ontwikkeling van de rentetarieven op de geld- en kapitaalmarkt wordt nauwlettend gevolgd. De gemeente Heemstede heeft hier in het geheel geen invloed op en zal de tarieven als gegeven moeten aanvaarden. Voor de ontwikkelingen van de rentestanden op korte en lange termijn baseert de gemeente Heemstede zich op de visie van de huisbankier Bank Nederlandse Gemeenten.

Risicobeheer

Verstreking van gelden of het stellen van garanties mag de gemeente ingevolge het treasurystatuut alleen indien dat uit hoofde van de publieke taak gebeurt. Verstreking van gelden uit hoofde van de treasuryfunctie mag alleen indien dit niet gericht is op het verkrijgen van inkomen en er geen overmatige risico's gelopen worden. De Wet Fido geeft twee verplichte richtlijnen voor de bewaking en beheersing van de renterisico's: a) de kasgeldlimiet voor de korte financiering (< 1 jaar) en b) de renterisiconorm voor de lange financiering (> 1 jaar).

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximale bedrag waarmee een financieringstekort met een kortlopende lening gefinancierd mag worden. Voor 2019 is een kasgeldlimiet aangehouden van € 4,2 miljoen.

Renterisiconorm

Om te voorkomen dat er jaarlijks grote wijzigingen zijn in de rentelasten, is de risiconorm voorgeschreven. De jaarlijkse aflossingen en wijzigingen in de rente (bijvoorbeeld bij een rentevast periode) mogen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal zijn.

Uit de tabel blijkt dat de gemeente Heemstede ruimschoots voldoet aan de renterisiconorm.

Renterisiconorm	2019
Berekening renterisiconorm 2019	
Begrotingstotaal (primair)	55.000.000
Renterisiconorm 2019 in €	11.000.000
Renterisiconorm 2019 in %	20%
Berekening renterisico volgens rekening 2019	
Reguliere aflossingen	2.348.167
Vervroegde aflossingen	0
Renteherziening gedurende het jaar	0
Totaal renterisico 2019 Heemstede in €	2.348.167
Totaal renterisico 2019 Heemstede in %	4%

Liquiditeitenbeheer

Voor het liquiditeitenbeheer is een overeenkomst met de Bank Nederlandse Gemeenten gesloten. Een tekort aan middelen kan hierdoor op voordelige wijze worden geleend. Voor overtollige gelden is - in het kader van het schatkistbankieren - een rekening-courant overeenkomst gesloten met het Rijk. Deze gelden worden uitgezet zonder risico voor de gemeente.

Schatkistbankieren

Het schatkistbankieren houdt in dat de gemeente verplicht is om overtollig geld in de schatkist te houden. Vanaf 1 januari 2014 zijn gemeenten verplicht te schatkistbankieren. Wel is er sprake van een drempel van 0,75% van het jaarlijks begrotingstotaal ofwel circa € 410.000.

Debiteurenbeheer

Verder voert de gemeente een actief debiteurenbeheer waardoor het debiteurenrisico zoveel mogelijk beperkt wordt. Indien debiteurenrisico's bestaan dan zal daarvoor op basis van een analyse bij de jaarrekening een voorziening worden getroffen

Financieringsbehoefte, rentelasten externe financiering, renteresultaat en wijze van rentetoerekening

De gemeente Heemstede heeft het principe van integrale financiering. In dit systeem bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het financieringsmiddel. Conform de BBV-regelgeving worden alle rentekosten met ingang van 2018 toegerekend aan de taakvelden via de zogenaamde rente-omslagmethode (gemiddeld rentepercentage). De renteomslag voor 2019 bedraagt 1,5%. Uitzonderingspercentages zijn niet meer toegestaan.

Financieringsbehoefte

Om te voorzien in de financieringsbehoefte staan de gemeente interne en externe financieringsmiddelen ter beschikking. De interne financieringsmiddelen bestaan uit reserves, oftewel eigen vermogen, en de voorzieningen. De externe financieringsmiddelen bestaan uit de opgenomen langlopende geldleningen (langer dan 1 jaar) en kortlopende middelen.

In 2019 is gerekend met een rentepercentage van 1,5% voor een nieuw aan te trekken geldlening die was begroot op € 12.000.000. In verband met o.a. het doorschuiven van investeringen is in 2019 minder geld geleend dan geprognosticeerd. Hierover is gerapporteerd in de Voorjaarsnota 2019 (blz 4). In 2019 is een langlopende geldlening aangegaan van € 7.000.000.

Aangegane langlopende geldleningen	2019
Leningenbestand 1 januari 2019	28.705.335
Reguliere aflossingen	2.348.167
Vervroegde aflossing	0
Nieuw aangetrokken geldlening 2019	7.000.000
Leningenbestand per 31 december 2019	33.357.168

Verstreckte langlopende geldleningen	2019
Leningenbestand 1 januari 2019	378.045
Aflossingen	18.679
Verstrekkingen	0
Stand per 31 december 2019	359.366

Rentelasten externe financiering

De rentelasten externe financiering bestaan uit: rentelasten langlopende en kortlopende geldleningen.

Rentelasten externe financiering	2019
rentelasten bestaande langlopende geldleningen	785.103
rentelasten kort geld	1.334
Totaal rentelasten	786.437

Het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening

De externe rentelasten worden toegerekend aan de diverse (sub) taakvelden. Onderstaande tabel geeft aan welke bedragen op welke wijze zijn verantwoord in de jaarrekening 2019. Hierbij wordt -conform het BBV-gebruik gemaakt van de rente-omslagmethode. Het totaal aan externe rentelasten en rentebaten over verstrekte geldleningen bedraagt € 770.520 en wordt op basis van een berekend rente-omslagpercentage van 1,5% verdeeld.

Rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van toerekening:	2019
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	786.437
Af: de externe rentebaten verstrekte geldleningen	-21.204
Saldo rentelasten en rentebaten	765.233
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente:	
via rente-omslagmethode (1,5%)	765.233
Totaal aan taakvelden toe te rekenen externe rente	765.233
De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	902.395
Renteresultaat op het taakveld treasury (programma 0 subtaakveld 00502)	-137.162

Toelichting rente-omslagpercentage

Voor alle investeringen is het rente-omslagpercentage gehanteerd van 1,5%. Conform de BBV mag het omslagpercentage met een marge van 0,5% worden afgerond. Zoals uit bovenstaande tabel blijkt is er sprake van een renteresultaat van € 137.162. Dit valt binnen de toegestane norm van 0,5%.

Gewaarborgde leningen

Uit het overzicht van gewaarborgde geldleningen opgenomen in het Bijlagenboek blijkt voor welke instellingen de gemeente garant staat uit hoofde van haar publieke taak. Er is niet gebleken dat daarbij sprake is van een instelling die een verhoogd risico heeft op het niet kunnen voldoen aan haar verplichtingen op lange termijn.

Garantiestelling per 31 december 2019	2019
Garantiestelling publieke taak	8,5 miljoen
Achtervang garantiestelling WSW (1)	66,7 miljoen
Totaal	75,2 miljoen

(1) Dit zijn de geldleningen waarvoor de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) borg staat, waarbij de gemeente de achtervang heeft m.b.t. deze leningen. Het gemeentelijke financiële risico is te verwaarlozen.

Indien een instelling waarvoor de gemeente garant staat te laat is met betalen gaat er per omgaande een brief van de geldgever (vaak de BNG) naar de gemeente waarin wordt aangegeven dat er sprake is van een betalingsachterstand. In zo'n geval neemt de gemeente contact op met de instelling en de geldgever om afspraken te maken over de betaling. Tevens wordt de instelling uitgenodigd voor een gesprek om te kunnen beoordelen of er sprake is van een structureel probleem. Voor verstrekte geldleningen geldt in principe de zelfde procedure met dien verstande dat de geldlening dan verstrekt is door de gemeente en niet de BNG.

5. Paragraaf bedrijfsvoering

Inleiding

Bedrijfsvoering ondersteunt de gemeentelijke organisatie bij het doelmatig en effectief uitvoeren van gemeentelijke taken voor inwoners, bedrijven en instellingen en het bestuur. Een goede bedrijfsvoering is een voorwaarde voor het uitvoeren van onze primaire taken en processen.

Binnen onze organisatie werken we aan een moderne, duurzame toekomstbestendige bedrijfsvoering passend bij de veranderende samenleving en de ontwikkeling van Heemstede. Tevens willen we een aantrekkelijk werkgever blijven zodat we over de juiste kwaliteit mensen kunnen beschikken.

Organisatieontwikkeling

De organisatieontwikkeling is gericht op het toekomstproof houden van de organisatie. Een veranderende samenleving, complexere opdrachten zoals Omgevingswet en Energietransitie, verdere digitalisering, nieuwe taken en de noodzakelijke samenwerking in de regio, zijn daarbij de belangrijkste componenten. Vanuit dit perspectief richten wij ons op 3 thema's: 'een wendbare organisatie', 'weerbare en lenige professionals' en 'een stevige basis'.

Met deze thema's als kader is de Heemsteedse organisatie tegen het licht gehouden en waar nodig aangepast. In de structuur is een herordening doorgevoerd naar 4 domeinen: Ruimte, Samenleving, Dienstverlening Toezicht & Handhaving en Bestuurlijke- en Juridische Zaken.

Naast deze ordening in domeinen en de bijbehorende sturing is ook de samenwerking over en door de domeinen heen verder geborgd. Zeker voor werkzaamheden waarbij inbreng vanuit meerdere disciplines en domeinen aan de orde is. Wat hebben we hiermee gerealiseerd: de organisatie is platter geworden omdat een managementlaag is vervallen, de positie van het werkveld samenleving / sociaal domein is versterkt, de sturing vanuit het organisatiebrede dienstverleningsconcept is meer geborgd, er is meer ruimte gecreëerd voor strategische advisering en regie op domein-overstijgende en/of regionale thema's en tot slot, aandacht voor de inzet voor werk wat buiten de dagelijkse routine is meer geborgd. Onder andere wordt het projectmatig werken als belangrijk middel daarvoor weer versterkt. In de eerste helft van 2020 wordt gewerkt aan een verdere fijnstructurering van de domeinen.

Bedrijfsvoering is buiten beschouwing gelaten in afwachting van de uitkomsten van het raadsgesprek over de scope van de samenwerking met Bloemendaal.

Personeel en HRM-beleid

In 2019 is verder aan de slag gegaan met de uitvoering van het strategisch HRM-beleid voor de periode 2017 tot en met 2020. In 2020 zal dit beleid worden herijkt voor de periode 2021 tot en met 2023. In huidige beleid waren voor de periode 2017 tot en met 2020 de volgende opgaven benoemd:

- borgen van de kwalitatieve inzetbaarheid van onze medewerkers een in een zich voortdurend wijzigende context;
- instroom gebruiken en/of vergroten om tot verjonging te komen;
- bij het proces gericht op het toekomstproof maken en houden van de organisatie, ervoor zorgen dat de kwaliteit geborgd blijft (zie ook thema's organisatieontwikkeling);
- bieden van voldoende perspectief voor medewerkers bij gevolgen van digitalisering;
- aantrekkelijk zijn als werkgever om bij de werving van vacatures voldoende te kunnen meedingen op de arbeidsmarkt met toenemende schaarste.

In dat kader zijn de volgende 'wapenfeiten' noemenswaardig.

In 2019 hebben we opnieuw te maken gehad met een stijging van het aantal vacatures ten opzichte van het jaar daarvoor. In 2019 ging het om 33 vacatures ten opzichte van 26 vacatures in 2018, waarvan 3 als gevolg van pensioen. Dit is een stijging van 28%. Naast pensioen (3 medewerkers) vooral te verklaren uit het rijke aanbod voor medewerkers op de arbeidsmarkt.

Het is gelukt om deze vacatures met extra wervingsinspanningen goed in te vullen! Opvallend hierbij is een toename in het aantal jongeren. In 2019 hebben we 10 kandidaten (inclusief een trainee) jonger dan 30 jaar aangenomen. We bereiken deze doelgroep beter, omdat we meer zichtbaar zijn op social media en vacatures gericht uitzetten via social media. Ook maken we meer gebruik van filmpjes en hebben we de stijl van de vacatureteksten aangepast.

In 2019 is een nieuw systeem voor functie-indeling volledig geïmplementeerd: HR21. Dit systeem is specifiek ontwikkeld voor gemeenten en wordt inmiddels ook bij meer dan 200 gemeenten gebruikt. Alle functies zijn overgezet naar dit nieuwe systeem. De beperkte financiële consequenties zijn opgevangen binnen het reguliere budget salariskosten. De invoering van dit systeem faciliteert een grotere wendbaarheid van de organisatie. Daarnaast zijn functies tussen alle deelnemende gemeenten beter vergelijkbaar.

In vervolg op de organisatie-ordering en daaraan gekoppelde organisatieontwikkeling is ook gestart met een Management-ontwikkelingsprogramma. Eerst op MT-nivo en in 2020 zal dit verbreed worden naar alle leidinggevenden. Dit programma is gericht op zowel persoonlijke ontwikkeling als het functioneren als groep leidinggevenden.

Ook was 2019 het eerste jaar dat de regeling 'vitaliteitsbudget' was opengesteld voor alle medewerkers. Het vitaliteitsbudget is een persoonlijk budget voor het bevorderen van de eigen vitaliteit. Circa 50% van de medewerkers heeft van de regeling gebruik gemaakt. Ook is gebleken dat de regeling een goede aanvulling is ons lokale arbeidsvoorwaardenpakket bij onze profilering als aantrekkelijk werkgever.

Vanaf het voorjaar 2019 is, samen met Bloemendaal, de studentenflexpool van start gegaan. Een groep van circa 15 studenten kunnen door afdelingen snel en flexibel worden ingeschakeld voor klussen van maximaal 50 uur. 20 verschillende teams hebben 45 klussen laten uitvoeren. Het wordt door zowel de studenten als de teams als een succes ervaren. Met als prettige bijkomstigheid dat we als mogelijk toekomstig werkgever studenten laten kennismaken met werken bij een gemeente.

Gezien de toename van de instroom is het introductieprogramma van nieuwe medewerkers verbeterd. Onder andere is een app geïmplementeerd waarin nieuwe medewerkers al kennis gaan maken met de organisatie vanaf het moment dat de arbeidsvoorwaarden zijn afgesproken.

HRM kerngegevens

	2018	2019
Formatie (fte's)	172,60	176,19
Salariskosten ** (excl. raad en college)	12,1 mln	12,7 mln
Aantal in dienst zijnde medewerkers	189	190
Ziekteverzuimpercentage	2,89	5,98
Leeftijdsverdeling:		
- < 25 jaar	1	3
- 25 tot 35 jaar	13	25
- 35 tot 45 jaar	39	39
- 45 tot 55 jaar	64	54
- 55 tot 60 jaar	37	43
- > 60 jaar	25	26
Verdeling man – vrouw	86-102	89-101
Gemiddelde leeftijd	48,4	48,03
Gemiddelde duur dienstverband	12,90	12,67

Toelichting

- De verhoging in formatieplaatsen betreft in de P&C-cyclus aangevraagde en goedgekeurde uitbreidingen: participatie, economie, duurzaamheid, AVG en welzijn.
- De stijging van het ziekteverzuim is gelegen in het langdurend verzuim (43 dagen en langer/ 21 medewerkers): dit betreft driekwart van het totale verzuim. Het verzuimpercentage (6,04%) is als volgt opgebouwd: 0,70% kort verzuim (1-7 dagen), 0,66% middellang verzuimmelding (8-42 dagen) en 4,68% langdurig verzuim (43 dagen en langer). Langdurend verzuim is over het algemeen moeilijk beïnvloedbaar omdat het vaak medische oorzaken kent. Dat beeld is in Heemstede

niet anders: 80% van het langdurend verzuim is medisch (fysiek / psychisch) en niet werkgerelateerd. Het deel werkgerelateerd verzuim is inmiddels grotendeels opgelost.

Ambtelijke samenwerking met Bloemendaal

Sinds enige jaren werken de ambtelijke organisaties van Heemstede en Bloemendaal op een aantal onderdelen samen. Beide gemeenten hebben een aantal Gemeenschappelijke regelingen (GRIT, IASZ en GBKZ) en er wordt in vervlochten teams samengewerkt in de bedrijfsvoering.

In 2019 is binnen de raad het gesprek aangegaan over de verdere scope van deze samenwerking. Nadat daar duidelijkheid over bestaat, zal in 2020 de samenwerking verder worden geborgd en vormgegeven waarbij ook de aanbevelingen van de rekenkamercommissie worden betrokken.

Verdere ontwikkeling van de samenwerking is voor nu 'on hold' gezet, dat wil zeggen geen nieuwe vervlechtingen van andere teams, in afwachting van de uitkomsten van dit gesprek.

In 2018 is een traject gestart gericht op de outsourcing van de Gemeenschappelijke Regeling Informatie Technologie (GRIT). Sinds het najaar 2019 wordt hier uitvoering aangegeven. Halverwege 2020 moet dit zijn beslag hebben gekregen.

Daarnaast hebben de gezamenlijke rekenkamercommissies van Heemstede en Bloemendaal een onderzoek gedaan naar het taakveld informatievoorziening. De beide raden hebben de aanbevelingen uit het rapport onderschreven. Dit houdt o,a in dat in 2020 gewerkt gaat worden aan het bundelen van Informatisering en GRIT in een nog nader te bepalen vorm, waarbij tevens uitvoering wordt gegeven aan de bedoelde aanbevelingen.

GRIT Outsourcing naar Operator Group Delft (OGD)

GRIT is de lichte gemeenschappelijke regeling, die voor Heemstede en Bloemendaal het IT beheer uitvoert. Naar aanleiding van de in 2017 uitgevoerde *Gateway review* is besloten het door GRIT uitgevoerde beheer van onze ICT systemen te outsourcen naar een externe partij. Met de overwegingen die aan dit besluit ten grondslag hebben gelegen willen we bereiken dat:

- de bedrijfsvoering van onze gemeentelijke organisatie professioneel draaiende blijft, nu en in de toekomst;
- dat risico's zo beperkt mogelijk zijn en blijven;
- aan de hele organisatie 24/7-service wordt verleend;
- een continue monitoring van onze gehele ICT infrastructuur plaatsvindt;
- de personele kwetsbaarheid wordt verminderd;
- specialistische kennis met betrekking tot zowel technisch beheer als technisch applicatiebeheer is geborgd.

De Europese aanbesteding voor de outsourcing is in 2018 gestart en is in mei 2019 gegund aan Operator Group Delft (OGD). Met de outsourcing verandert de GRIT van een beheersorganisatie naar een regie-organisatie. De gemeentelijke organisatie beperkt zich tot het voeren van de regie.

Het outsourcingtraject bestaat uit een transitiefase en de reguliere dienstverlening van OGD. Kwartaal drie en vier van 2019 hebben in het teken gestaan van de transitie naar OGD. In 2020 zal sprake zijn van de laatste transitie fase waarin taken en kennis worden overgedragen aan OGD. De verwachting is dat in het derde kwartaal van 2020 de transitie wordt afgerond en kan worden overgegaan naar de reguliere ICT dienstverlening van OGD.

Projecten afgerond in 2019:

- In januari 2019 het project HIYOD (Here is Your Own Device) afgerond. Hierbij heeft een groot deel van alle medewerkers een laptop gekregen om hun digitale werkzaamheden flexibel te kunnen uitvoeren.
- in december 2019 is onze Servicemanagement systeem vernieuwd. Dit heeft als voordeel dat de servicedesk efficiënter kan werken. Dit is een samenwerking geweest met Facilitaire Zaken.

Hieronder wordt inzicht gegeven in de kosten van GRIT zoals die in deze begroting en rekening zijn opgenomen.

GRIT	Begroting 2019	Werkelijk 2019
Kosten GRIT	2.491.000	2.541.000
Bijdrage van derden incl. Bloemendaal	1.129.000	1.172.000
Kosten GRIT voor Heemstede	1.362.000	1.369.000

Toelichting:

De bijdrage van Bloemendaal wordt bepaald op basis van de inwoneraantallen. Voor de verdeling van de kosten wordt uitgegaan van de inwoneraantallen op 1-1-2019. Dit komt neer op een aandeel van Bloemendaal van (afgerond) 46% en Heemstede (afgerond) 54%.

Informatisering

Informatisering is een 'vervlochten' onderdeel en bestaat uit een aantal teams die samen zowel de gemeente Heemstede als Bloemendaal bedienen. Naast de activiteiten vermeld in het investeringsschema, vinden de volgende ontwikkelingen plaats.

Zaakgericht werken

In 2019 ligt de volle focus op de verdere invoering en doorontwikkeling van het zaakgericht werken (Mozard). Veel processen zijn al ingericht, een meerderheid van de afdelingen is in 2019 overgegaan van hun DMS naar het zaakstelsel. Zaakgericht werken ondersteunt efficiënter werken o.a. door betere archivering en optimalisering bedrijfsprocessen. Zaakgericht werken is een belangrijke basis om onze dienstverlening op orde te hebben. De inspanningen zijn erop gericht om de Document Management Systemen (DMS) Verseon in Heemstede en Corsa in Bloemendaal uit te faseren zodat er minder platforms beheerd hoeven te worden. Een belangrijk aandachtspunt in 2020 is de inrichting van het bestuurlijk proces en het systeem dat daarvoor wordt ingericht. Daarnaast is er veel aandacht voor het uitbreiden van de online dienstverlening door digitale formulieren beschikbaar te maken (digitale selfservice). Omdat gemeentelijke processen voortdurend aan verandering onderhevig zijn, zal na de uitrol van Mozard het door ontwikkelen van processen nog steeds intensief beheer vragen. Applicaties worden zoveel mogelijk geharmoniseerd, een kleiner applicatielandschap is gemakkelijker te overzien.

Informatiegestuurd werken

Binnen de gemeente en met name in het Geo domein worden veel data beheerd. Onze datakwaliteit moet aan steeds meer kwaliteitseisen voldoen. Er komen steeds meer landelijke voorzieningen en we willen meer data intern en extern beschikbaar maken als ondersteuning van onze processen en beleidskeuzes. Met onze Geodata kunnen we projecten visualiseren en inrichtingsprocessen ondersteunen. Onze gemeenten lopen hierin voorop. Beheer van data en het bewaken van de kwaliteit vraagt steeds meer inspanning. Door de datamodellen van beide gemeenten - die al veel op elkaar lijken - te harmoniseren ontstaat een basis om ook applicaties voor dataopslag en analyse te harmoniseren en op efficiënte wijze informatie gestuurd werken te ondersteunen.

Informatiebeveiliging

In 2019 is een nieuwe tool voor bewustwording in gebruik genomen, dit is ten laste gekomen van het opleidingsbudget. Met deze tool worden maandelijks online trainingen aan de medewerkers gegeven en kunnen aanvullende acties voor bewustwording uitgevoerd worden.

Ook is de tool voor het regulier testen van websites en portals van de gemeente gecontinueerd. Hiermee kunnen we bekijken of websites zo goed mogelijk zijn ingericht, versies up-to-date zijn en kwetsbaarheden zijn opgelost. Dit om te voorkomen dat website of portals worden gehackt.

De aanschaf en inrichting van een Information Security Management System zal opschuiven naar 2020-2021. Met een dergelijk systeem wordt het mogelijk om een structureel en goed overzicht te krijgen van alle verschillende maatregelen en acties rond informatiebeveiliging. Dit schuift mede op omdat een dergelijke oplossing een onderdeel is van de aanbesteding van de VNG voor beveiligingsproducten. Deze aanbesteding was eind 2019 afgerond.

In het kader van de outsourcing van de harde kant van de ICT zijn een achttal processen beschreven waarbij we met de outsourcepartij in de dagelijkse praktijk te maken krijgen. Dit om goed voorbereid te zijn op de outsourcing en de continuïteit van de werkzaamheden die worden uitbesteed. Voor de eerste inventarisatie en opzet van de processen is een aantal dagen een externe deskundige ingehuurd. Hier was nog ruimte voor in het budget van ICT.

6. Paragraaf verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Dit kan een direct of een indirect belang zijn. Bij een direct financieel belang is de gemeente aansprakelijk bij niet-nakoming van verplichtingen of schulden uit een faillissement. Bij een direct bestuurlijk belang heeft de gemeente zeggenschap in bijvoorbeeld het bestuur doordat daar een wethouder zitting in heeft. Bij een indirect bestuurlijk belang voert de verbonden partij een wettelijke taak uit van de gemeente. Zodra de gemeente in een externe partij een bestuurlijk en een financieel belang heeft wordt deze opgenomen in de paragraaf verbonden partijen.

Samenwerkingsverbanden waarbij Heemstede fungeert als centrumgemeente worden beschouwd als deel van de gemeentelijke organisatie van Heemstede en zijn daarom niet meegenomen in deze paragraaf. Dit is het geval bij de lichte gemeenschappelijke regelingen (GR) "intergemeentelijke regeling sociale zaken (IASZ)" en de "intergemeentelijke afdeling automatisering (GRIT)".

Het was de bedoeling om conform de aanbevelingen van het Rapport Rekenkamercommissie Verbonden Partijen 2015, een totaaloverzicht in de vorm van een nota verbonden partijen, met informatie over de ontwikkelingen rondom verbonden partijen in 2019 voor te leggen aan de raad. Dat is niet gelukt; deze nota staat op de planning voor behandeling in het 4^e kwartaal 2020.

De informatievoorziening in deze paragraaf in de jaarrekening is in overeenstemming met de aanbevelingen van de rekenkamercommissie.

Overzicht verbonden partijen

Conform de geldende wetgeving wordt de lijst van verbonden partijen gesplitst in:

A. Vennootschappen en corporaties

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	Tijdsduur
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	NV	Den Haag	Bankier voor overheden, huisbankier Heemstede	Onbepaald
Eneco Groep	NV	Rotterdam	Productie- en levering energie	Verkocht eind maart 2020
Stedin Groep	NV	Rotterdam	Netwerkbeheerder energie	Onbepaald
Meerlanden	NV	Rijsenhout	Afvalinzameling en verwerking	Onbepaald

B. Stichtingen en verenigingen

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	tijdsduur
Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (Rijk)	Stichting	Heemstede	Inkoopsamenwerking	Onbepaald
Stichting Openbaar Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ)	Stichting	Haarlem	Aanbod van openbaar onderwijs	Onbepaald

C. Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Rechtsvorm	Vestigings- plaats	Publiek belang	tijdsduur
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	GR	Haarlem	Regionale en lokale brandweezorg, GGD, GHOR, ambulancevervoer en meldkamer.	Onbepaald
Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid (GBKZ)	GR	Bloemendaal	Belastingheffing- en inning	Onbepaald
Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk)	GR	Cruquius	Sociale werkvoorziening	Onbepaald
Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten "West-Kennemerland"	GR	Haarlem	Leerplichtadministratie, leerplichthandhaving en voortijdig schoolverlaten.	Onbepaald
Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland	GR	Haarlem	Bereikbaarheid regio Zuid-Kennemerland	Onbepaald
Omgevingsdienst IJmond	GR	Beverwijk	Uitvoerende taken op het gebied van Bouwen, Ruimte en Milieu	Onbepaald

D. Overige verbonden partijen

Naam	Rechtsvorm	Vestigings- plaats	Publiek belang	tijdsduur
Geen				

Toelichting:

A. Vennootschappen en corporaties

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vorm samenwerking	Algemeen NV												
Samenwerkingspartners	Alle gemeenten, provincies en Rijksoverheid												
Onderwerp	Financiën												
Aard samenwerking	Historisch gegroeid aandeelhouderschap												
	Sturings- en controlemogelijkheden												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Wethouder financiën in Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA)												
Zeggenschap	0,2% van de stemmen												
Motieven voor oprichting	(Goedkope) financiering voor gemeenten.												
Informatiemomenten raad	Via de reguliere P&C-cyclus.												
Sturingsmomenten raad	Geen, anders dan standaard-instrumenten zoals het stellen van vragen en aannemen van moties.												
Lokale beleidsruimte	Niet als aandeelhouder, wel als rekeninghouder.												
Uittredingsmogelijkheden	Uittreden is geregeld in de statuten. Mogelijkheden tot overdragen aandelen worden hierdoor beperkt.												
	Relatief belang												
Financieel belang	122.421 aandelen à € 2,50 nominaal												
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2018</th> <th>31 dec 2018</th> <th>1 jan 2018</th> <th>31 dec 2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 4.953 miljoen</td> <td>€ 4.991 miljoen</td> <td>€ 135.041 miljoen</td> <td>€ 132.518 miljoen</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018	€ 4.953 miljoen	€ 4.991 miljoen	€ 135.041 miljoen	€ 132.518 miljoen
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018										
€ 4.953 miljoen	€ 4.991 miljoen	€ 135.041 miljoen	€ 132.518 miljoen										
Resultaat en uitgekeerd dividend	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat na belastingen</th> <th colspan="2">Dividend per aandeel</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 393 miljoen</td> <td>€ 337 miljoen</td> <td>€ 2,53</td> <td>€ 2,85</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel		2017	2018	2017	2018	€ 393 miljoen	€ 337 miljoen	€ 2,53	€ 2,85
Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel											
2017	2018	2017	2018										
€ 393 miljoen	€ 337 miljoen	€ 2,53	€ 2,85										
Ontvangen dividend vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2019</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 309.700</td> <td>€ 348.900</td> </tr> </tbody> </table>	2019		Begroot	Werkelijk	€ 309.700	€ 348.900						
2019													
Begroot	Werkelijk												
€ 309.700	€ 348.900												
Actuele risico's	Risico's voor Heemstede als aandeelhouder zijn met name financieel van aard in de zin dat de dividenduitkering lager kan uitvallen. In het jaarverslag van de BNG wordt ingegaan op de verschillende risico's en de beheersmaatregelen die genomen zijn. Het risicobeheer is gericht op handhaving van het veilige risicoprofiel van de bank.												
	Beleidsdoelen vs resultaten												
Gezamenlijke beleidsdoelen 2019	N.v.t.												
Heemstedse beleidsdoelen 2019	Het realiseren van de dividenduitkering van € 309.700.												
Heemstedse politieke aandachtspunten	Geen specifiek aandachtspunt.												

Eneco Groep

Vorm samenwerking	Algemeen NV												
Samenwerkingspartners	In totaal zijn 44 Nederlandse gemeenten aandeelhouder.												
Onderwerp	Productie- en leveringsbedrijf energie												
Aard samenwerking	Historisch gegroeid na samengaan Energiebedrijf Zuid Kennemerland met Eneco. Eind januari 2017 is de Eneco Groep gesplitst om te voldoen aan de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) waardoor per 31 december 2017 twee bedrijven zijn ontstaan: Eneco Groep en Stedin Groep. Alle aandeelhouders die eerst eigenaar waren van één bedrijf, zijn eind januari 2017 eigenaar geworden van twee bedrijven.												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder financiën in Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA). Wethouder financiën is vice-voorzitter van de aandeelhouderscommissie (AHC) die wordt gevormd door 9 aandeelhouders waaronder de drie grootste aandeelhouders: Rotterdam (31,69%), Den Haag (16,55%) en Dordrecht (9,05%). De AHC heeft als doel om de gecoördineerde betrokkenheid van de 53 aandeelhouders te borgen.												
Zeggenschap	0,9% van de stemmen												
Motieven voor oprichting	Aandeelhouderschap is historisch gegroeid.												
Informatiemomenten raad	Via de reguliere P&C-cyclus.												
Sturingsmomenten raad	Geen, anders dan standaard instrumenten zoals het stellen van vragen en aannemen van moties.												
Lokale beleidsruimte	n.v.t.												
Uittredingsmogelijkheden	Op 31 januari 2017 is de splitsing van Eneco in een netwerkbedrijf (Stedin) en een energiebedrijf (Eneco) afgerond. De aandelen van Stedin dienen in handen te blijven van publieke aandeelhouders maar dat geldt, na splitsing, niet meer voor de aandelen van Eneco. Tijdens de splitsing is toegezegd dat na de splitsing ingegaan wordt op de mogelijke invulling van het aandeelhouderschap in het commerciële energiebedrijf Eneco. Aan alle gemeentelijke aandeelhouders is gevraagd om voor 31 oktober 2017 een principebesluit te nemen over de invulling van het toekomstig aandeelhouderschap in het energiebedrijf Eneco. In de raadsvergadering van 28 september 2017 heeft de raad van Heemstede het principebesluit genomen om het aandelenbelang in Eneco af te bouwen.												
Financieel belang	Relatief belang 44.795 aandelen												
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2018</th> <th>31 dec 2018</th> <th>1 jan 2018</th> <th>31 dec 2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 2.869 miljoen</td> <td>€ 2.939 miljoen</td> <td>€ 2.787 miljoen</td> <td>€ 2.804 miljoen</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018	€ 2.869 miljoen	€ 2.939 miljoen	€ 2.787 miljoen	€ 2.804 miljoen
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018										
€ 2.869 miljoen	€ 2.939 miljoen	€ 2.787 miljoen	€ 2.804 miljoen										
Resultaat en uitgekeerd dividend	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat na belastingen</th> <th colspan="2">Dividend per aandeel</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 127 miljoen</td> <td>€ 136 miljoen</td> <td>€ 12,77</td> <td>€ 13,68</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel		2017	2018	2017	2018	€ 127 miljoen	€ 136 miljoen	€ 12,77	€ 13,68
Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel											
2017	2018	2017	2018										
€ 127 miljoen	€ 136 miljoen	€ 12,77	€ 13,68										
Ontvangen dividend vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2019</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 437.500</td> <td>€ 612.800</td> </tr> </tbody> </table>	2019		Begroot	Werkelijk	€ 437.500	€ 612.800						
2019													
Begroot	Werkelijk												
€ 437.500	€ 612.800												
Actuele risico's	Risico's voor Heemstede zijn met name financieel van aard in de zin dat de dividenduitkering lager kan uitvallen. In het jaarverslag wordt ingegaan op de verschillende risico's en de beheersmaatregelen die genomen zijn.												
Gezamenlijke beleidsdoelen 2019	Beleidsdoelen vs resultaten N.v.t.												
Heemstedse beleidsdoelen 2019	Het realiseren van de dividenduitkeringen van totaal € 437.500.												

Heemstedse politieke aandachtspunten	<p>Zoals hiervoor is aangegeven bij het kopje 'uittredingsmogelijkheden' heeft de raad van Heemstede in zijn vergadering van 28 september 2017 het principebesluit genomen om het aandelenbelang in Eneco af te bouwen.</p> <p>In de raadsvergadering van 30 januari 2020 heeft de raad van Heemstede ingestemd met de verkoop van Eneco aan het consortium van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. Inc. (hierna: het consortium). Ook de andere 43 gemeentelijke aandeelhouders hebben ingestemd met de verkoop van alle Eneco aandelen tegen een overnamebod van € 4,1 miljard.</p> <p>De overdracht van de aandelen heeft in maart 2020 plaatsgevonden en op 25 maart 2020 is het Heemsteeds aandeel (0,9%) van de verkoopsom van afgerond € 36,7 miljoen bijgeschreven op de bankrekening van de gemeente Heemstede. De aandelen van Eneco hadden een boekwaarde van € 0 op de balans.</p> <p>Vanaf 2021 valt een structureel geraamde dividenduitkering van Eneco weg van € 437.500. In 2020 wordt nog het dividend over 2019 ad. € 612.800 ontvangen.</p> <p>In het boekjaar 2020 zal de verkooptransactie aandelen Eneco boekhoudkundig verwerkt worden.</p>
--------------------------------------	--

Stedin Groep

Vorm samenwerking	Algemeen NV												
Samenwerkingspartners	In totaal zijn 44 Nederlandse gemeenten aandeelhouder.												
Onderwerp	Netwerkbedrijf energie												
Aard samenwerking	Historisch gegroeid na samengaan Energiebedrijf Zuid Kennemerland met Eneco. Eind januari 2017 is de Eneco Groep gesplitst om te voldoen aan de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) waardoor per 31 december 2017 twee bedrijven zijn ontstaan: Eneco Groep en Stedin Groep. Alle aandeelhouders die eerst eigenaar waren van één bedrijf, zijn eind januari 2017 eigenaar geworden van twee bedrijven.												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder financiën in Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA). Wethouder financiën is vice-voorzitter van de aandeelhouderscommissie (AHC) die wordt gevormd door 9 aandeelhouders waaronder de drie grootste aandeelhouders: Rotterdam (31,69%), Den Haag (16,55%) en Dordrecht (9,05%). De AHC heeft als doel om de gecoördineerde betrokkenheid van de 53 aandeelhouders te borgen.												
Zeggenschap	0,9% van de stemmen												
Motieven voor oprichting	Aandeelhouderschap is historisch gegroeid.												
Informatiemomenten raad	Via de reguliere P&C-cyclus.												
Sturingsmomenten raad	Geen, anders dan standaard instrumenten zoals het stellen van vragen en aannemen van moties.												
Lokale beleidsruimte	n.v.t.												
Uittredingsmogelijkheden	Op 31 januari 2017 is de splitsing van Eneco in een netwerkbedrijf (Stedin) en een energiebedrijf (Eneco) afgerond. De aandelen van Stedin dienen in handen te blijven van publieke aandeelhouders maar dat geldt, na splitsing, niet meer voor de aandelen van Eneco.												
Financieel belang	Relatief belang 44.795 aandelen												
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2018</th> <th>31 dec 2018</th> <th>1 jan 2018</th> <th>31 dec 2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 2.582 miljoen</td> <td>€ 2.699 miljoen</td> <td>€ 2.912 miljoen</td> <td>€ 3.373 miljoen</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018	€ 2.582 miljoen	€ 2.699 miljoen	€ 2.912 miljoen	€ 3.373 miljoen
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018										
€ 2.582 miljoen	€ 2.699 miljoen	€ 2.912 miljoen	€ 3.373 miljoen										
Resultaat en uitgekeerd dividend	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat na belastingen</th> <th colspan="2">Dividend per aandeel</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 56 miljoen</td> <td>€ 92 miljoen</td> <td>€ 5,64</td> <td>€ 9,18</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel		2017	2018	2017	2018	€ 56 miljoen	€ 92 miljoen	€ 5,64	€ 9,18
Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel											
2017	2018	2017	2018										
€ 56 miljoen	€ 92 miljoen	€ 5,64	€ 9,18										

Ontvangen dividend vs. begroting	2019	
	Begroot € 437.500	Werkelijk € 411.200
Actuele risico's	Risico's voor Heemstede zijn met name financieel van aard in de zin dat de dividenduitkering lager kan uitvallen. In het jaarverslag wordt ingegaan op de verschillende risico's en de beheersmaatregelen die genomen zijn.	
Gezamenlijke beleidsdoelen 2019 Heemsteedse beleidsdoelen 2019 Heemsteedse politieke aandachtspunten	<p>Beleidsdoelen vs resultaten</p> <p>N.v.t.</p> <p>Het realiseren van de dividenduitkeringen van totaal € 437.500.</p> <p>Geen specifiek aandachtspunt.</p>	

Meerlanden

Vorm samenwerking	Algemeen NV												
Samenwerkingspartners	Haarlemmermeer, Aalsmeer, Heemstede, Bloemendaal, Diemen, Hillegom, Lisse, Noordwijkerhout.												
Onderwerp	Afvalinzameling en –verwerking, onderhoud openbare ruimte												
Aard samenwerking	Dienstverleningsovereenkomst inzake afvalinzameling en –verwerking en onderhoud openbare ruimte												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen Zeggenschap	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder financiën in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) 14% van de stemmen												
Motieven voor oprichting	Efficiënt werken, verminderen risico's en kwetsbaarheid.												
Informatiemomenten raad	Meerlanden legt de begroting en de jaarrekening ter goedkeuring voor aan de AVA. De jaarrekening bevat onder meer het voorgestelde dividend per aandeel. Raadscommissie ontvangt collegebesluiten over de dienstverleningsovereenkomst. (DVO).												
Sturingsmomenten raad	Advies aan college over verlenging DVO. De nieuwe DVO geldt vanaf 2018.												
Lokale beleidsruimte	Het lokale afvalbeleid, dat door de raad wordt vastgesteld is betrokken bij de DVO.												
Uittredingsmogelijkheden	Verkoop van de aandelen (geregeld in de statuten van Meerlanden). Onder meer vanwege de aanwezigheid van de Milieustraat in Heemstede is uittreding gecomplieerd.												
Financieel belang Jaarverslag	<p>Relatief belang</p> <p>24.580 aandelen à € 46,00 (nominale waarde)</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2018</th> <th>31 dec 2018</th> <th>1 jan 2018</th> <th>31 dec 2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 27.049.000</td> <td>€ 28.220.000</td> <td>€ 29.562.000</td> <td>€ 26.454.000</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018	€ 27.049.000	€ 28.220.000	€ 29.562.000	€ 26.454.000
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018										
€ 27.049.000	€ 28.220.000	€ 29.562.000	€ 26.454.000										
Resultaat en uitgekeerd dividend	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat na belastingen</th> <th colspan="2">Dividend per aandeel</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 2.525.000</td> <td>€ 2.687.000</td> <td>€ 8,26</td> <td>€ 7,32</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel		2017	2018	2017	2018	€ 2.525.000	€ 2.687.000	€ 8,26	€ 7,32
Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel											
2017	2018	2017	2018										
€ 2.525.000	€ 2.687.000	€ 8,26	€ 7,32										
Ontvangen dividend vs. begroting	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="2">2019</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 203.000</td> <td>€ 179.926</td> </tr> </tbody> </table>	2019		Begroot	Werkelijk	€ 203.000	€ 179.926						
2019													
Begroot	Werkelijk												
€ 203.000	€ 179.926												

Actuele risico's	Er zijn ontwikkelingen bij de deelnemende gemeenten waarbij het mogelijk is dat gemeenten besluiten tot het afnemen van minder diensten van Meerlanden. Hierdoor wordt het resultaat van Meerlanden beïnvloed. Het is nog niet aan te geven in welke mate de dividenduitkering beïnvloed zal worden omdat de jaarrekening 2019 nog niet gepubliceerd is.
Gezamenlijke beleidsdoelen 2019	Beleidsdoelen vs resultaten Afronding invoering Uniforme Tarieven, uitvoering van de DVO en in alle werkzaamheden duurzaamheid nastreven.
Heemstedse beleidsdoelen 2019	Het behalen van de VANG-doelstelling in 2020 waarbij maximaal 100 kilo restafval per inwoner per jaar en 75% afvalscheiding wordt nagestreefd. Onderzocht wordt welke wijze van inzamelen voor Heemstede het best passend is.
Heemstedse politieke aandachtspunten	Voor wat betreft de dienstverlening is eenduidigheid met Bloemendaal een aandachtspunt.

B. Stichtingen en verenigingen

Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (Stg. Rijk)

Vorm samenwerking	Algemeen Stichting
Samenwerkingspartners (aangeslotenen)	Beverwijk, Bloemendaal, Castricum, De Ronde Venen, Diemen, Heemskerk, Heemstede, Hillegom, Lisse, Noordwijk, Ouder-Amstel, Uitgeest, Teylingen, Uithoorn, Velsen en OVER-gemeenten (Oostzaan en Wormerland). Heemskerk is per 2018 aangesloten. Noordwijk en Noordwijkerhout fuseren in 2019. Per 1 januari 2019 gaan Noordwijk en Noordwijkerhout verder als de gemeente Noordwijk. Sinds 2013 participeerde Haarlemmerliede & Spaarnwoude niet meer rechtstreeks in Stichting Rijk, maar sluit deze gemeente aan bij de gemeente Heemstede met enkele aanbestedingen. Vanaf 2018 is deze samenwerking als gevolg van de aanstaande fusie met de gemeente Haarlemmermeer vervallen.
Onderwerp	Inkoop- en aanbesteding
Aard samenwerking	Gezamenlijke uitvoering en delen van hulpbronnen (shared services).
Vertegenwoordigers in bestuursorganen Zeggenschap	Sturings- en controlemogelijkheden De gemeentesecretaris van Heemstede maakt deel uit van het algemeen bestuur van de Stichting Rijk. 1 van de 16 stemmen in het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur kan ook buiten vergadering besluiten nemen, mist alle bestuursleden in de gelegenheid zijn gesteld schriftelijk hun mening te uiten. De dagelijkse leiding van de stichting berust bij de directeur. De taken en bevoegdheden van de directeur zijn vastgelegd in het directiestatuut. Aan de directeur is een volmacht verleend. De volmacht is volledig.
Motieven voor oprichting Informatiemomenten raad	Creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor zelfstandige gemeenten door het faciliteren van een regionaal inkoopbureau. Het college geeft voor vaststelling van het jaarverslag en de begroting van Stichting Rijk in het algemeen bestuur een zienswijze aan. Het algemeen bestuur van Stichting Rijk stelt vervolgens de begroting en het jaarverslag vast, rekening houdend met de zienswijzen en de stemverhouding binnen Stichting Rijk. De raad ontvangt het besluit hierover van het college ter kennisname (C-stuk).
Sturingsmomenten raad Lokale beleidsruimte	Geen andere dan de standaardinstrumenten zoals het stellen van vragen en aannemen van moties. Gemeenten stellen zelf het lokale inkoopbeleid vast en maken met Stichting Rijk een jaarplan waarin wordt vastgesteld bij welke trajecten de gemeenten ondersteuning van Stichting Rijk willen.
Uittredingsmogelijkheden	Beëindiging van het bestuurslidmaatschap is geregeld in de statuten. Beëindiging van de samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente Heemstede en Stichting Rijk kan door elk der partijen met inachtneming van een opzegtermijn van één jaar. De overeenkomst is vanaf april 2013 voor onbepaalde tijd, omdat de oorspronkelijk 4-jarige overeenkomst stilzwijgend is verlengd.

Jaarverslag (2017)	Relatief belang												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2018</th> <th>31 dec 2018</th> <th>1 jan 2018</th> <th>31 dec 2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 262.516</td> <td>€ 276.639</td> <td>€ 252.544</td> <td>€ 396.257</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018	€ 262.516	€ 276.639	€ 252.544	€ 396.257
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018										
€ 262.516	€ 276.639	€ 252.544	€ 396.257										
Rekeningresultaat	<p>*inclusief het nog te bestemmen resultaat</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>- € 53.748</td> <td>€ 5.087</td> <td>Nihil</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2017	2018	2017	2018	- € 53.748	€ 5.087	Nihil	-
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten											
2017	2018	2017	2018										
- € 53.748	€ 5.087	Nihil	-										
Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">2019</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 214.132</td> <td>€ 205.274</td> </tr> </tbody> </table>	2019		Begroot	Werkelijk	€ 214.132	€ 205.274						
2019													
Begroot	Werkelijk												
€ 214.132	€ 205.274												
Actuele risico's	In 2019 neemt Heemstede 7,29% van de totale kosten voor zijn rekening. De bij Stichting Rijk uitstaande waarborgsom (weerstandsvermogen) bedraagt € 10.230. De jaarrekening bevat geen risicoparagraaf.												
Gezamenlijke beleidsdoelen 2019	Beleidsdoelen vs. Resultaten Meerjarig perspectief over de investeringen in Stichting Rijk en haar diensten en de resultaten die worden bereikt. Ontwikkeling van en naar een begroting op output, parameters ontwikkelen voor het meten van de impact en aanbieden van keuzemodules die passen bij de lokale situatie.												
Heemstedse beleidsdoelen 2019	Geen Heemstedse beleidsdoelen in de zienswijze bij de begroting 2019 van Stichting Rijk meegegeven.												
Heemstedse politieke aandachtspunten	Ten opzichte van de begroting 2018 is de deelnemersbijdragen gestegen met € 522.966. Dit is vooral het gevolg van stijgende personeelslasten en organisatieontwikkelingen. De bijdrage van de Heemstede is in 2019 ten opzichte van 2018 gestegen van € 176.141 naar € 214.132. De toename heeft betrekking op de toetreding van Heemskerk, de opzegging van de gemeente Zandvoort en de uitbreiding van de gemeente Velsen, alsmede de ontwikkelingen van het maatschappelijke verantwoord investeren (MVI).												

Stichting Openbaar Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ)

Vorm samenwerking	Algemeen Stichting
Samenwerkingspartners	Gemeenten Heemstede, Bloemendaal, Zandvoort, Haarlemmermeer.
Onderwerp	Onderwijs
Aard samenwerking	Verzelfstandiging openbaar onderwijs
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden Geen vertegenwoordiger van de gemeente Heemstede in het bestuur
Zeggenschap	n.v.t.
Motieven voor oprichting	Verzelfstandigen openbaar onderwijs.
Informatiemomenten raad	<ul style="list-style-type: none"> - Begroting - Jaarstukken - Terugkoppeling uit regionale overleggen (incidenteel)
Sturingsmomenten raad	<ul style="list-style-type: none"> - Begroting en jaarstukken ter informatie - Benoemen leden van de raad van toezicht - Ingrijpen bij taakverwaarlozing
Lokale beleidsruimte	n.v.t.
Uittredingsmogelijkheden	Uittreden is mogelijk. De raad kan besluiten het bestuur van één of meerdere scholen weer op zich te nemen. Dat besluit kan voor het eerst na vijf jaar na het tijdstip waarop het bestuur over de desbetreffende school aan de stichting is overgedragen.
Financiële bijdrage	Relatief belang Jaarverslag (2018)

Jaarverslag	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018
	€ 2.047.663	€ 1.680.077	€ 1.962.374	€ 2.468.889
Rekeningresultaat	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten	
	2017	2018	2017	2018
	€ 142.251	- € 367.586	Nihil	Nihil
Bijdrage vs. begroting	2019			
	Begroot	Werkelijk		
	€ 0	€ 0		
Actuele risico's	Het risico voor de gemeente is dat de Stichting bestuurlijk niet goed functioneert en dat dit gevolgen heeft voor het voortbestaan van het openbaar onderwijs. In de raad van 30 juni 2016 is besloten tot een nieuwe bestuursvorm (inclusief statutenwijziging) per juli 2016 bestaande uit een college van bestuur en een raad van toezicht.			
Gezamenlijke beleidsdoelen 2019 Heemstedse beleidsdoelen 2019 Heemstedse politieke aandachtspunten	Beleidsdoelen vs resultaten			
	Instandhouding bestaande Heemstedse openbare scholen			
	Instandhouding bestaande Heemstedse openbare scholen			
	geen			

C. Gemeenschappelijke regelingen

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

Vorm samenwerking	Algemeen Gemeenschappelijke Regeling (GR)												
Samenwerkings-partners	Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort												
Onderwerp	Uitvoeren van wettelijke taken op het gebied van brandweezorg en gezondheidszorg (GGD) die in het kader van de interregionale samenwerking of op basis van de Wet veiligheidsregio's zijn overgedragen aan de veiligheidsregio.												
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden De burgemeester is lid van het algemeen bestuur. Daarnaast is de burgemeester lid van de bestuurscommissie Openbare Veiligheid en de wethouder volksgezondheid van de bestuurscommissie Publieke Gezondheid en Maatschappelijke Zorg.												
Zeggenschap	4 van de 60 stemmen in het algemeen bestuur en bestuurscommissies. Door de opheffing van de gemeente Haarlemmerliede & Spaarnwoude per 2019 daalt het aantal stemmen tot 58. Zondererschikking van de stemmen zou dit betekenen dat geen recht meer wordt gedaan aan het uitgangspunt dat Haarlem en Haarlemmermeer samen niet meer dan de helft van de stemmen krijgen. Om de balans te behouden en dicht te blijven bij het bestaande systeem van stemverdeling wordt voorgesteld de stemverdeling aan te passen. In de nieuwe stemverdeling is tevens het aantal stemmen van Beverwijk en Heemskerk meer in evenwicht gebracht met het inwoneraantal. Daarmee is het verschil in aantal stemmen tussen Beverwijk en Heemskerk enerzijds en anderzijds Velsen minder groot geworden.												
Motieven voor oprichting	Door intergemeentelijke samenwerking en een doelmatige organisatie en coördinatie uitvoering geven aan: <ul style="list-style-type: none"> - taken op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing als genoemd in de Wet veiligheidsregio's; - taken op het gebied van bescherming en bevordering van de gezondheid van de bevolking als genoemd in de Wet publieke gezondheid; - taken betrekking hebbende op hulpverlening bij ongevallen en rampen alsmede de voorbereiding daarop zoals genoemd in de Wet veiligheidsregio's; - de ingevolge de Wet Ambulancezorg (WAZ) noodzakelijke zorg en ambulancehulpverlening. 												
Informatiemomenten raad	Begroting (elk jaar in voorjaar); Jaarstukken (elk jaar in voorjaar); Twee maal per jaar een bestuursrapportage; Geregeld informatiebijeenkomsten over actuele ontwikkelingen en feedback uit regionale vergaderingen.												
Sturingsmomenten raad	Indienen zienswijze op begroting (elk jaar in voorjaar); Indienen zienswijze op de jaarstukken (elk jaar in voorjaar).												
Lokale beleidsruimte	Voor vaststelling van de begroting en het jaarverslag VRK wordt de zienswijze van de gemeenteraden gevraagd. Het algemeen bestuur van de VRK stelt vervolgens de begroting en het jaarverslag van de VRK vast, rekening houdend met de zienswijzen van de raden en de stemverhouding binnen de VRK. Bestuursrapportages VRK worden ter kennisname gebracht van de raadsleden. Daarnaast rapporteert de portefeuillehouders de raad mondeling over de onderwerpen uit de bestuurscommissies.												
Uittredingsmogelijkheden	Verplichte samenwerking ex artikel 9 Wet veiligheidsregio's												
Financiële bijdrage Jaarverslag	Relatief belang Op basis van het inwoneraantal vormt Heemstede 5% van het totaal van de GR.												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2018</th> <th>31 dec 2018</th> <th>1 jan 2018</th> <th>31 dec 2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 3.379.000</td> <td>€ 3.358.000</td> <td>€ 39.989.000</td> <td>€ 41.612.000</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018	€ 3.379.000	€ 3.358.000	€ 39.989.000	€ 41.612.000
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018										
€ 3.379.000	€ 3.358.000	€ 39.989.000	€ 41.612.000										
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 1.517.131</td> <td>€ 1.335.000</td> <td>€ 1.316.131</td> <td>€ 298.000</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2017	2018	2017	2018	€ 1.517.131	€ 1.335.000	€ 1.316.131	€ 298.000
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten											
2017	2018	2017	2018										
€ 1.517.131	€ 1.335.000	€ 1.316.131	€ 298.000										

Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">2019</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> <tr> <td>€ 1.898.000</td> <td>1.908.000</td> </tr> </table>	2019		Begroot	Werkelijk	€ 1.898.000	1.908.000
2019							
Begroot	Werkelijk						
€ 1.898.000	1.908.000						
Actuele risico's	Op de pagina's 51 t/m 54 van de programmabegroting 2019 van VRK worden de risico's en beheersmaatregelen benoemd.						
Gezamenlijke beleidsdoelen 2019	<p>Beleidsdoelen vs. resultaten</p> <p>De gemeenten hebben de intentie een robuuste organisatie te creëren, die voldoende draagvlak heeft om een grote crisis in de regio ook het hoofd te kunnen bieden. En die tegelijkertijd efficiënt en effectief kan functioneren, ten dienste van de gemeenten. Ook hebben de gemeenten de intentie de VRK te gebruiken waar dat kan om bestuurlijke drukte en versnippering van taken en organisaties te voorkomen.</p>						
Heemstedse beleidsdoelen 2019	Er zijn geen aparte beleidsdoelen in de zienswijze meegegeven aan de VRK.						
Heemstedse politieke aandachtspunten	Actualisatie Gemeenschappelijke Regeling (inclusief aangepaste stemverhoudingen en kostenverdelingssystematiek); Oplossen knelpunten gemeentelijke bluswatervoorziening.						

Gemeenschappelijke Regeling Gemeentebelastingen Kennemerland-Zuid (GBKZ)

Vorm samenwerking	Algemeen Centrumgemeenteconstructie (GR)						
Samenwerkingspartners	Gemeenten Heemstede, Bloemendaal (centrumgemeente) en Zandvoort						
Onderwerp	Financiën: innen van belastingen						
Aard samenwerking	Delen van hulpbronnen (Shared Services)						
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder financiën in de Stuurgroep GBKZ						
Zeggenschap	Onbepaald, in de GR zijn geen afspraken gemaakt over stemverhoudingen in de Stuurgroep. Bevoegdheid tot vaststellen financieel en fiscaal beleid ligt nog steeds bij individuele gemeenten.						
Motieven voor oprichting	Efficiënter werken en organisatorische voordelen.						
Informatiemomenten raad	<ul style="list-style-type: none"> - Bedrijfsplan (C-stuk, bij de start van het nieuwe kalenderjaar) - Jaarverslag (C-stuk, halverwege het jaar) - Een managementrapportage (C-stuk, in het najaar) 						
Sturingsmomenten raad	Geen, anders dan standaardinstrumenten zoals het stellen van vragen en het aannemen van moties.						
Lokale beleidsruimte	Bevoegdheid tot vaststellen/wijzigen financieel en fiscaal beleid (en daarmee de inhoudelijke kaders voor de uitvoering door GBKZ) ligt bij individuele gemeenten.						
Uittredingsmogelijkheden	Uittreding is enkel mogelijk met een opzegtermijn van twee jaar. De financiële gevolgen van uittreding zijn voor rekening van de uittredende gemeente. In aanloop naar 1-1-2019 speelt dit voor Haarlemmerliede. Over de afhandeling hiervan heeft een onafhankelijk extern deskundige geadviseerd en dit proces wordt tijdig afgerond.						
Financiële bijdrage	Relatief belang Op basis van het inwoneraantal en het aantal aanslagregels vormt Heemstede ongeveer 35% van het totaal van deze GR. De bijdrage aan de GBKZ is opgenomen inclusief proces- en griffiekosten en geïnde kosten en rente van dwangbevelen.						
Jaarverslag (2017)	GBKZ maakt onderdeel uit van de gemeente Bloemendaal en publiceert geen eigen balans. De bijdrage aan GBKZ is opgenomen inclusief proces- en griffiekosten en inclusief de geïnde kosten en rente van dwangbevelen.						
	<table border="1"> <tr> <th>Afrekening 2017</th> <th>Afrekening 2018</th> </tr> <tr> <th>Werkelijk</th> <th>Werkelijk</th> </tr> <tr> <td>€ 681.000</td> <td>€ 663.000</td> </tr> </table>	Afrekening 2017	Afrekening 2018	Werkelijk	Werkelijk	€ 681.000	€ 663.000
Afrekening 2017	Afrekening 2018						
Werkelijk	Werkelijk						
€ 681.000	€ 663.000						

Bijdrage	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">2019</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> <tr> <td>€ 720.000</td> <td>686.000</td> </tr> </table>	2019		Begroot	Werkelijk	€ 720.000	686.000
2019							
Begroot	Werkelijk						
€ 720.000	686.000						
Actuele risico's	<p>Bedrijfsproces innen: door faillissementen incasso- en deurwaarderskantoor heeft GBKZ via aanbesteding een nieuw incasso- en deurwaarderskantoor.</p> <p>Er worden hogere eisen aan een digitale overheid en aan bedrijfsvoering in het algemeen gesteld. Om te kunnen voldoen aan de wettelijke verplichtingen informatievoorziening en aan te sluiten bij nieuwe ontwikkelingen is een informatieplan GBKZ 2018-2020 opgesteld. In het bedrijfsplan wordt de bedrijfsvoering nader toegelicht.</p>						
Gezamenlijke beleidsdoelen 2019	Beleidsdoelen vs. Resultaten In het bedrijfsplan worden jaarlijks verschillende doelen geformuleerd						
Heemstedse beleidsdoelen 2019	Geen andere doelen dan gezamenlijke doelen						
Heemstedse politieke aandachtspunten	Geen lokale politieke aandachtspunten						

Gemeenschappelijke regeling werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk)

Vorm samenwerking	Algemeen Gemeenschappelijke Regeling (GR)												
Samenwerkingspartners	Gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort												
Onderwerp	Sociale werkvoorziening												
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden Wethouder sociaal domein is lid van het bestuur												
Zeggenschap	Onbepaald, in de GR zijn geen afspraken gemaakt over stemverhoudingen in stuurgroep.												
Motieven voor oprichting	Bevoegdheid tot vaststellen financieel en fiscaal beleid ligt nog steeds bij individuele gemeenten. Uitvoering en behartiging van de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de sociale werkvoorziening en zorg voor een zo efficiënt en effectief mogelijke uitvoering van de bij of krachtens de Wet sociale werkvoorziening opgedragen taken.												
Informatiemomenten raad	Begroting (elk jaar in voorjaar)												
Sturingsmomenten raad	Jaarstukken (elk jaar in het voorjaar)												
Lokale beleidsruimte	Indienen zienswijze op begroting (elk jaar in voorjaar)												
Uittredingsmogelijkheden	N.v.t. Een deelnemende gemeente kan uittreden, indien de colleges van twee derde van de deelnemende gemeenten daarmee instemmen. De uittreding kan slechts plaatsvinden met ingang van de dag waarop de nieuwe zittingsperiode van het bestuur aanvangt.												
Financiële bijdrage	Relatief belang De gemeente Heemstede participeert voor circa 8% in deze gemeenschappelijke regeling op basis van toegekende integratie-budgetten Participatiewet (WSW-deel).												
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2018</th> <th>31 dec 2018</th> <th>1 jan 2018</th> <th>31 dec 2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 6.376.454</td> <td>€ 7.062.506</td> <td>€ 5.113.059</td> <td>€ 4.141.641</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018	€ 6.376.454	€ 7.062.506	€ 5.113.059	€ 4.141.641
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018										
€ 6.376.454	€ 7.062.506	€ 5.113.059	€ 4.141.641										
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage Heemstede</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 212.788</td> <td>€ 930.206</td> <td>0</td> <td>€ 19.963</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage Heemstede		2017	2018	2017	2018	€ 212.788	€ 930.206	0	€ 19.963
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage Heemstede											
2017	2018	2017	2018										
€ 212.788	€ 930.206	0	€ 19.963										
Bijdrage vs. begroting	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">2019</th> </tr> <tr> <th>Begroot</th> <th>Werkelijk</th> </tr> <tr> <td>€ 0</td> <td>nrb</td> </tr> </table>	2019		Begroot	Werkelijk	€ 0	nrb						
2019													
Begroot	Werkelijk												
€ 0	nrb												

Actuele risico's	De GR noemt in de begroting 2019 als risico's: Eventuele verslechtering van de situatie waardoor de geprognosticeerde omzet voor 2019 niet kan worden gerealiseerd; ontwikkeling politieke landschap in 2019 en welke beleidskeuzes op landelijk niveau worden gemaakt, met name over de Participatiewet; afwijkingen van eerder gemaakte afspraken op het cao akkoord 2016-2018 wat resulteert in een loonkostenstijging; aanvullende bijdrage nodig indien integratie-uitkering Participatiewet (WSW deel) niet toereikend is; rentestijging die van invloed is op de rentelasten; geen definitieve zekerheid over vrijstelling Vpb plicht.
Gezamenlijke beleidsdoelen 2019	Zorg voor een zo efficiënt en effectief mogelijke uitvoering van de bij of krachtens de Wet Sociale Werkvoorziening opgedragen taken
Heemstedse beleidsdoelen 2019	Geen andere doelen dan gezamenlijke doelen
Heemstedse politieke aandachtspunten	Geen lokale politieke aandachtspunten. Toekomstperspectief sociale werkvoorziening en de daaruit afgeleide huisvestingsbehoefte.

Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten "West-Kennemerland"

	Algemeen												
Vorm samenwerking	Gemeenschappelijke Regeling (GR)												
Samenwerkingspartners	Gemeenten Heemstede, Heemskerk, Velsen, Beverwijk, Haarlem, Bloemendaal en Zandvoort												
Onderwerp	Onderwijs: leerplichtadministratie, leerplichthandhaving en RMC (regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten)												
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering												
	Sturings- en controlemogelijkheden												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Wethouder onderwijs in gemeenschappelijk orgaan												
Zeggenschap	Elke gemeente heeft 1 stem												
Motieven voor oprichting	Organisatorische voordelen: verminderen kwetsbaarheid, deskundigheidsbevordering en daarmee kwaliteit en dienstverlening op hoger plan brengen. Daarnaast: grensoverstijgende problematiek vraagt om een regionale afstemming, aansturing en uitvoering + efficiënter werken.												
Informatiemomenten raad	– Begroting (elk jaar in voorjaar) – Jaarstukken (elk jaar in het voorjaar) – Terugkoppeling uit regionale overleggen (incidenteel)												
Sturingsmomenten raad	Indienen zienswijze op het jaarverslag 2018 (raadsbesluit 29 mei 2019) Indienen zienswijze op de begroting 2020 (raadsbesluit 29 mei 2019)												
Lokale beleidsruimte	In gemeenschappelijke regeling wordt onderscheid gemaakt tussen 3 takenpakketten (percelen). Gemeenten kunnen kiezen welke ze afnemen. Heemstede neemt alle 3 percelen af.												
Uittredingsmogelijkheden	Uittreding is de eerste 3 jaar (tot 1 januari 2017) in principe niet mogelijk. Daarna wel door besluit van college met opzegtermijn van één jaar. Gemeenschappelijk orgaan regelt financiële afhandeling. Uitgangspunt is dat uittredende gemeente opdraait voor kosten die gevolg zijn van uittreding.												
	Relatief belang												
Financieel belang	De (onderstaande) bijdrage betreft de bijdrage voor perceel 1 en 2 (Centrale Administratie en Leerplicht). De betaling van de leerwerktrajecten (perceel 3) vindt plaats per traject c.q. geplaatste jeugdige. Deze gelden worden gedekt door de integratie-uitkering sociaal domein.												
Jaarverslag	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2018</th> <th>31 dec 2018</th> <th>1 jan 2018</th> <th>31 dec 2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 316.682</td> <td>€ 289.326</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018	€ 316.682	€ 289.326	€ 0	€ 0
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018										
€ 316.682	€ 289.326	€ 0	€ 0										
Rekeningresultaat	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>€ 64.722</td> <td>€ 66.081</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2017	2018	2017	2018	€ 0	€ 0	€ 64.722	€ 66.081
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten											
2017	2018	2017	2018										
€ 0	€ 0	€ 64.722	€ 66.081										

Bijdrage vs. begroting	2019	
	Begroot € 76.414	Werkelijk n.n.b.
Actuele risico's	Geen.	
	Beleidsdoelen vs resultaten	
Gezamenlijke beleidsdoelen 2019	Terugdringen ongeoorloofd verzuim en voorkomen van voortijdig schooluitval + realiseren herplaatsingen.	
Heemstedese beleidsdoelen 2019	Relatief verzuim blijft op hetzelfde niveau of wordt verder teruggedrongen. Geen absoluut verzuim.	
Heemstedese politieke aandachtspunten	In de raadsvergadering van juni 2018 is geen nadere zienswijze meegegeven, anders dan in te stemmen met de begroting 2019 en kennis te nemen met het jaarverslag 2017.	

Gemeenschappelijke Regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland

	Algemeen												
Vorm samenwerking	Gemeenschappelijke Regeling (GR)												
Samenwerkingspartners	Haarlem, Heemstede, Bloemendaal, Zandvoort												
Onderwerp	Verkeer en vervoer: vanuit een Regionaal Mobiliteitsfonds voorbereiden en uitvoeren van mobiliteitsprojecten met regionaal belang.												
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering												
	Sturings- en controlemogelijkheden												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen Zeggenschap	Wethouder verkeer Projectvoorstellen worden ter besluitvorming voorgelegd aan de raden van de deelnemers. Goedkeuring vindt plaats bij akkoord van meerderheid van de raden. In alle gevallen moet de raad waar het project zich bevindt in ieder geval akkoord zijn.												
Motieven voor oprichting	Bereiken hoger ambitieniveau: samen meer realiseren, o.a. dankzij sterkere lobby. Gezamenlijk optrekken in grensoverschrijdende projecten.												
Informatiemomenten raad	Eens per kwartaal informeert de stuurgroep de raden met een rapportage waarin de planning, budget en eventuele risico's staan. Daarnaast is er een begroting, jaarverslag en jaarplan.												
Sturingsmomenten raad	Voorstellen nieuwe projecten. De hiervoor genoemde documenten.												
Lokale beleidsruimte Uittredingsmogelijkheden	Projectvoorstellen op eigen grondgebied vereisen goedkeuring van de raad. Uittreding is mogelijk met een opzegtermijn van minimaal één jaar. Verplichtingen die voortvloeien uit reeds genomen besluiten over projecten moeten worden nagekomen. Hiervoor wordt een onafhankelijke registeraccountant ingehuurd.												
	Relatief belang												
Financieel belang	De vier deelnemende gemeenten storten jaarlijks een bijdrage in het fonds, gerelateerd aan het aantal inwoners. Heemstede stort in de periode 2013 t/m 2027 in totaal € 2.372.000.												
Jaarverslag	<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;">Eigen vermogen</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">1 jan 2018</th> <th style="text-align: center;">31 dec 2018</th> <th style="text-align: center;">1 jan 2018</th> <th style="text-align: center;">31 dec 2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: right;">€ 3.964.000</td> <td style="text-align: right;">€ 4.902.000</td> <td style="text-align: right;">€ 49.000</td> <td style="text-align: center;">Nihil</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018	€ 3.964.000	€ 4.902.000	€ 49.000	Nihil
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2018	31 dec 2018	1 jan 2018	31 dec 2018										
€ 3.964.000	€ 4.902.000	€ 49.000	Nihil										
Rekeningresultaat	<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;">Resultaat voor bestemming rekeningresultaat</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">2017</th> <th style="text-align: center;">2018</th> <th style="text-align: center;">2017</th> <th style="text-align: center;">2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: right;">€ 530.000</td> <td style="text-align: right;">€ 938.000</td> <td style="text-align: center;">€ 0</td> <td style="text-align: center;">€ 0</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2017	2018	2017	2018	€ 530.000	€ 938.000	€ 0	€ 0
Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten											
2017	2018	2017	2018										
€ 530.000	€ 938.000	€ 0	€ 0										

Bijdrage vs. begroting	2019	
	Begroot € 166.000	Werkelijk € 166.000
Actuele risico's	In de jaarrekening 2018 wordt per project aangegeven hoe het met de realisatie per project staat. Er zijn geen projecten waarbij realisatie niet plaats vindt.	
Gezamenlijke beleidsdoelen 2019	Beleidsdoelen vs resultaten Verbeteren fietsparkeren stations, verbeteren regionale doorstroming met DVM, verbeteren doorstroming openbaar vervoer, verbetering regionale routekeuzes door bewegwijzering, ontbrekende fietsschakels oplossen (onderzoek en ontwerp), oplossingen vinden voor infrastructurale knelpunten. Deze doelen zijn onderdeel van de meerjarenplanning van de GR.	
Heemstedse beleidsdoelen 2019	Verbeteren fietsparkeren station Heemstede-Aerdenhout, instandhouding en optimalisaties verkeersafwikkeling met DVM, Regionale bewegwijzering verbeteren en ontlasting van enkele drukke Heemstedse wegen door beïnvloeding routekeuze.	
Heemstedse politieke aandachtspunten	Regelmatige rapportage voortgang (kwartaalrapportage),	

Omgevingsdienst IJmond

Vorm samenwerking	Algemeen Gemeenschappelijke Regeling (GR)												
Samenwerkingspartners	Beemster, Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Velsen, Waterland, Wormerveer en Zandvoort en de Provincie Noord-Holland												
Onderwerp	Uitvoerende taken op het gebied van bouwen, ruimte en milieu												
Aard samenwerking	Beleidsafstemming en gezamenlijke uitvoering												
Vertegenwoordigers in bestuursorganen	Sturings- en controlemogelijkheden De wethouder volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing is lid van het Algemeen Bestuur. De gemeente Heemstede neemt vanaf 1 mei 2017 deel aan de GR.												
Zeggenschap	Per deelnemer 1 stem												
Motieven voor oprichting	Wettelijke verplichting voor het basispakket												
Informatiemomenten raad	- Begroting (elk jaar in voorjaar) - Jaarstukken (elk jaar in het voorjaar) - Milieujaarverslag												
Sturingsmomenten raad	- Indienen zienswijze op begroting (elk jaar in voorjaar) - Indienen zienswijze op de jaarstukken (elk jaar in voorjaar)												
Uittredingsmogelijkheden	Voor zover het de GR betreft: geen												
Financiële bijdrage	Relatief belang In de GR zijn de basistaken inclusief de WABO (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) taken opgenomen (1.115 uur à € 78,70 = € 87.751 afgerond). Daarnaast is er nog een dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor 1.863 uur overige taken à € 78,70 = € 146.618 afgerond en voor controle drank- en horecawet 300 uur à € 78,70 = € 23.610). De DVO is géén onderdeel van de gemeenschappelijke regeling.												
Jaarverslag	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="2">Eigen vermogen</th> <th colspan="2">Vreemd vermogen</th> </tr> <tr> <th>1 jan 2019</th> <th>31 dec 2019</th> <th>1 jan 2018</th> <th>31 dec 2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>€ 509.260</td> <td>€ 419.249</td> <td>€ 8.551.522</td> <td>€ 8.197.429</td> </tr> </tbody> </table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2018	31 dec 2018	€ 509.260	€ 419.249	€ 8.551.522	€ 8.197.429
Eigen vermogen		Vreemd vermogen											
1 jan 2019	31 dec 2019	1 jan 2018	31 dec 2018										
€ 509.260	€ 419.249	€ 8.551.522	€ 8.197.429										

Rekeningresultaat	Resultaat voor bestemming rekeningresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten	
	2018	2019	2018	2019
	€ 10.512	€ 1	€ 10.512	nvt
Bijdrage vs. begroting(*)	2019			
	Begroot	Werkelijk		
	€ 237.570	€ 209.400		
	<i>(* de bijdragen zijn inclusief de DVO maar exclusief de controle Drank- en Horecawet. De werkelijke bijdrage 2019 is gecorrigeerd voor uren die onderdeel uitmaakten van zowel de DVO als de GR)</i>			
Actuele risico's	Op pagina 11 van de begroting 2019 van de Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) zijn de risico's benoemd.			
	Beleidsdoelen vs resultaten			
Gezamenlijke beleidsdoelen 2019	Uitvoering basispakket inclusief WABO taken. Onder het basispakket gaat het om de RUD taken (regionale uitvoeringsdienst) zoals vergunningverlening, toezicht en handhaving en toezicht bodemsanering. Daarnaast is er een contactfunctionaris aangesteld.			
Heemstedse beleidsdoelen 2019	Geen aparte beleidsdoelen geformuleerd			
Heemstedse politieke aandachtspunten	Geen aparte aandachtspunten meegegeven			

7. Paragraaf grondbeleid

Faciliterend grondbeleid

Het grondbeleid kan grote financiële risico's voor de financiële positie met zich meebrengen, wanneer de gemeente besluit een grondpositie in te nemen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Bij grondbeleid wordt onderscheid gemaakt tussen actief en faciliterend grondbeleid. Actief grondbeleid houdt in dat de gemeente zelf grond verwerft, bouwrijp maakt en uitgeeft. Bij faciliterend grondbeleid stelt de gemeente voorwaarden aan de ontwikkeling van grond in eigendom van derden, bijvoorbeeld projectontwikkelaars. In dat geval stelt de gemeente de planologische grenzen vast van de ontwikkelingsmogelijkheden. Projectontwikkelaars en andere initiatiefnemers zijn gebonden aan de planologische grenzen die worden vastgelegd in structuurvisies en bestemmingsplannen.

Heemstede kent geen grote uitbreidingslocaties. Er is sprake van faciliterend grondbeleid. De uitvoering van de diverse projecten wordt overgelaten aan private partijen. Hiermee worden de financiële risico's voor de gemeente ondervangen.

De gemeente houdt de regie over de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen via de bestemmingsplannen. Besloten is geen structuurvisie vast te leggen (B&W 19 januari 2012, C-stuk). In 2019 en 2020 wordt gewerkt aan de opstelling van de Omgevingsvisie. In het voorjaar van 2021 zal deze worden vastgesteld door de raad. Voor wat betreft het grondbeleid zal de lijn van het faciliterend grondbeleid worden voortgezet.

Kostenverhaal bij ruimtelijke ontwikkelingen

Het kostenverhaal (verhaal van de door de gemeente te maken exploitatiekosten in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling (woningbouwplan), zoals bijvoorbeeld de kosten voor de herinrichting van de openbare ruimte) kan de gemeente zowel langs publiekrechtelijke (via een exploitatieplan) als privaatrechtelijke weg (via een anterieure overeenkomst) regelen. In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het kostenverhaal verplicht gesteld (in de praktijk wordt gesproken over de Grondexploitatiewet (Grex-wet) dat in feite een onderdeel van de Wro is). Een exploitatieplan is verplicht, tenzij het kostenverhaal anderszins (bijvoorbeeld door een overeenkomst) is verzekerd. Bij de Heemstedse ontwikkelingen is en wordt het kostenverhaal via privaatrechtelijke (anterieure) overeenkomsten geregeld.

Beleid uitgifte gemeentegrond

Heemstede heeft relatief weinig uitgeefbare grond in haar bezit. Het aantal uitgiftes van gemeentegrond is dan ook beperkt. Het gaat dan meestal om snippergroen. Volgens het door de raad vastgestelde gronduitgiftebeleid wordt snippergroen verkocht als het gaat om niet-strategisch en niet-functioneel openbaar groen dat niet bepalend is voor de verkavelingsopzet en het bijbehorend groen beeld, en er geen kabels en leidingen in het desbetreffende perceel liggen. Op de bijbehorende uitgiftekaarten zijn de voor uitgifte vatbare gronden aangegeven. Snippergroen wordt verkocht op aanvraag. Door de verkoop van deze stroken groen kunnen de onderhoudskosten voor de gemeente worden teruggebracht.

Tot december 2016 werd een basisgrondprijs gehanteerd van € 150 per m² (kosten koper). Voor percelen boven de 50 m² werd de prijs bepaald op basis van taxatie. In december 2016 is besloten in alle gevallen van gronduitgifte de grondprijs door middel van taxatie te bepalen (B&W besluit "Kader gemeentelijke vastgoedtransacties" 19 december 2016, B-stuk).

Overzicht projecten in uitvoering.

Bij onderstaande projecten is sprake van faciliterend grondbeleid.

Projecten in uitvoering	Stand van zaken
Havendreef	De woningen van fase 1 zijn opgeleverd en bewoond; de grond openbare ruimte moet nog aan de gemeente worden geleverd. De woningen, appartementen en parkeerkelder van fase 2 zijn in aanbouw; de (terug)levering van de grond openbare ruimte volgt na oplevering.
Slottuin	De bouw van de woningen is gestart; de (terug)levering van grond openbare ruimte volgt na oplevering.
De Posterij	De appartementen zijn opgeleverd en bewoond. De aankoop grond voor het aangrenzende speelterrein is in 2019 gedaan.
Watermuziek / Spaarnelicht	Alle woningen van plandeel Watermuziek zijn opgeleverd en bewoond; de grond openbare ruimte is aan de gemeente (terug)geleverd. Voor de twee appartementengebouwen met parkeergarage van plandeel Spaarnelicht is de omgevingsvergunning verleend; de (terug)levering van grond openbare ruimte volgt na oplevering.

8. Paragraaf taakstellingen

Conform het advies van onze toezichthouder, Gedeputeerde Staten van Noord-Holland is in deze jaarstukken een aparte paragraaf taakstellingen opgenomen. In deze paragraaf wordt in één oogopslag de opgenomen bezuinigingen c.q. taakstellingen zichtbaar, die verspreid in de primaire begroting op programmaniveau zijn opgenomen. Thans wordt gerapporteerd over de realisatie van de bezuinigingen c.q. taakstellingen 2019.

Stelpost onderuitputting kapitaallasten (€ 200.000 structureel)

In de meerjarenbegroting 2019-2022 is jaarlijks een stelpost onderuitputting kapitaallasten opgenomen van € 200.000. Op basis van ervaringscijfers blijkt dat de geraamde jaarlasten (kapitaallasten) voortvloeiende uit nieuwe investeringen jaarlijks lager uitvallen dan geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt doordat investeringen later worden uitgevoerd dan geraamd. Conform de nota activabeleid, vastgesteld in de raad van januari 2017, worden investeringen afgeschreven in het eerstvolgende jaar nadat de investering heeft plaatsgevonden. Samengevat: een investering in december 2018, wordt conform de nota activabeleid, met ingang van 2019 afgeschreven.

Realisatie

In de voorjaarsnota 2019 (blz 4) is gemeld dat dit voordeel in 2019 op € 2.000 na, is gerealiseerd.

Bezuiniging verkoop gemeentelijke eigendommen (€ 38.500 structureel)

Op 28 juni 2012 heeft de gemeenteraad van Heemstede de motie “Beperkte OZB-stijging” aangenomen. In deze motie is o.a. aangegeven voorzieningen efficiënter te organiseren. Met name wordt hier bedoeld op het gemeentelijk onroerend goed dat voor diverse doeleinden wordt ingezet en gebruikt. Oorspronkelijk was in de (meerjaren)begroting hiervoor een taakstelling geraamd van € 97.500. Door verkoop van de panden Raadhuisplein 25, Nijverheidsweg 3 en de grondopbrengst Havendreef in 2017 is een bedrag van € 59.000 structureel gerealiseerd. De nog te realiseren taakstelling bedraagt derhalve € 38.500 en deze is in de begroting 2019 als een nog te realiseren bezuiniging opgenomen.

Realisatie

In de najaarsnota 2019 (blz. 13) is aangegeven dat deze taakstelling wordt betrokken bij de boekwinst op de verkoop van het perceel Reggelaan 14 en het pand Glipperdreef 147. In de jaarrekening 2019 is de boekwinst van Reggelaan 14 van ruim € 0,6 miljoen verwerkt.

DEEL C: JAARREKENING

BALANS

Balans en toelichting op de balans

Balans per 31 december 2019

ACTIVA	2019	2018
1. Vaste activa		
1a Immateriële vaste activa	0	0
- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio		
- kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief		
1b Materiële vaste activa	57.555.110	58.343.386
Investeringen met een economisch nut	21.511.634	22.272.145
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	20.324.890	20.130.233
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	15.718.586	15.941.008
1c Financiële vaste activa	2.176.032	2.194.711
Kapitaalverstrekkingen	1.816.666	1.816.666
Leningen aan derden	47.069	51.470
Leningen aan deelnemingen	0	0
Overige langlopende leningen	312.297	326.575
totaal vaste activa	59.731.142	60.538.097
2. Vlottende activa		
2a Voorraden	1.928	2.436
Gereed product en handelsgoederen	1.928	2.436
Onderhanden werk	0	0
Vooruitbetalingen	0	0
2b Uitzettingen korter dan één jaar	11.607.883	6.308.143
Vorderingen op openbare lichamen	3.598.553	3.962.842
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	6.501.115	601.433
Overige vorderingen	1.477.084	1.730.061
Rekening courantsaldi niet financiële inst.	31.131	13.807
2c Liquide middelen	23.171	1.646.837
Kassaldi	23.171	24.696
Banksaldi	0	1.622.141
2d Overlopende activa	1.887.293	2.220.893
totaal vlottende activa	13.520.275	10.178.309
TOTAAL ACTIVA	73.251.417	70.716.406

* In de balans zijn ter verbetering van het inzicht voor de gebruiker in de jaarrekening presentatiecorrecties gemaakt.

Balans per 31 december 2019

PASSIVA	2019	2018
3. Vaste passiva		
3a Eigen vermogen	23.043.715	22.615.824
Algemene reserve	4.709.095	4.482.592
Bestemmingsreserves	17.024.790	17.633.153
Gerealiseerde resultaat	1.309.830	500.079
3b Voorzieningen	9.729.894	9.202.812
Voorzieningen voor verplichtingen en risico's	2.759.813	2.048.726
Voorzieningen ter egalisering van kosten	4.012.290	4.585.106
Voorzieningen voor middelen van derden, bestemming is gebonden	1.532.792	1.533.982
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervaningsinvesteringen waarvoor een heffing is	1.425.000	1.035.000
3c Vaste schulden	33.528.338	28.871.105
Onderhandse leningen	33.357.168	28.705.335
Waarborgsommen	171.170	165.770
totaal vaste passiva	66.301.947	60.689.741
4. Vlottende passiva		
Kasgeldlening	0	3.000.000
4b Netto vlottende schulden korter dan één jaar	3.479.418	6.955.128
Banksaldi	796.000	0
Overige schulden	2.683.418	3.955.128
Rekening courantsaldi niet financiële instellingen	0	3.000.000
4d Overlopende passiva	3.470.052	3.071.537
totaal vlottende passiva	6.949.470	10.026.665
TOTAAL PASSIVA	73.251.417	70.716.406
Borg- en of garantstellingen aan natuurlijke personen en rechtspersonen (incl. WSW)	74.736.005	76.223.641

Toelichting op de balans

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Financiële verordening 2018, waarin door de gemeenteraad op 20 december 2017 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. Daarnaast zijn van betekenis de nota activabeleid 2017 en de nota reserves en voorzieningen – weerstandsvermogen 2019.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de rekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten en deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Toelichting op de balans

Onderstaand worden de diverse posten van de balans nader gespecificeerd. In de toelichting is de nummering van de balansposten aangehouden.

ACTIVA

1. Vaste activa

1a Immateriële vaste activa

Grondslag:

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling kunnen worden geactiveerd en in maximaal 5 jaar afgeschreven. De kosten van het afsluiten van geldleningen en het saldo agio en disagio worden in één keer ten laste van de exploitatie gebracht.

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde per 31-12-2019	Boekwaarde per 31-12-2018
Kosten afsluiten geldleningen/saldo agio en disagio	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling	0	0
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	0	0
Totaal	0	0

Het onderstaande overzicht geeft het **verloop** van de boekwaarde weer:

	Boek- waarde 01-01-2019	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Boek- waarde 31-12-2019
Kosten afsluiten geldleningen/ saldo agio en disagio	0	0	0	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling	0	0	0	0	0
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0

1b Materiële vaste activa

Grondslag:

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investerings die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut.

De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

De afschrijvingstermijnen van de (im)materiële vaste activa zijn vastgesteld bij raadsbesluit 26 januari 2017 via de Nota activabeleid 2017. Kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde worden niet geactiveerd.

De materiële vaste activa bestaan uit **de volgende onderdelen:**

	Boekwaarde per 31-12-2019	Boekwaarde per 31-12-2018
Investerings met een economisch nut	21.511.634	22.272.145
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	20.324.890	20.130.233
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	15.718.586	15.941.008
Totaal	57.555.110	58.343.386

Investerings met een economisch nut

Grondslag:

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming in principe lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grond wordt niet afgeschreven.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is.

Op de waarde van activa met economisch nut mogen reserves niet meer in mindering worden gebracht.

Investeringssubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht.

Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

Het onderstaande overzicht geeft het **verloop** van de boekwaarde weer:

	Boek- waarde 01-01-2019	Investe- ringen	Des- Investe- ring	Afschrij- vingen	Bijdragen derden	Boek- waarde 31-12-2019
Gronden en terreinen	2.367.684	30.616				2.398.300
Woonruimten	183.850			5.080		178.770
Bedrijfsgebouwen	15.478.402	763.666	806.316	813.931	28.325	14.593.496
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	2.350.489	549.707		289.512	90.368	2.520.316
Vervoermiddelen	223.682	97.494		51.267		269.909
Machines, apparaten, installaties	698.526	327.677		206.602		819.601
Overige materiële vaste activa	969.512	209.129		447.399		731.242
Totaal	22.272.145	1.978.289	806.316	1.813.791	118.693	21.511.634

De desinvestering betreft de verkoop van een gebouw; de bijdragen derden betreffen een particuliere gift en een subsidie

Per saldo is de totale investering (€ 1.978.289 -/- € 806.316 -/- € 118.693) € 1.053.280. De **belangrijkste investeringen** staan in onderstaand overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2019 daadwerkelijk bestede danwel ontvangen bedrag en het totaalbedrag, dat tot en met 2019 ten laste van het krediet is gebracht.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed 2019	Cumulatief ten laste van krediet
Verv. toplaag hockeyveld (waterveld) 3 MHC Alliance	485.110	484.393	484.393
Vervangen 2 open auto's serviceteams	89.000	97.494	97.494
Mobiele werkplekken	445.000	244.094	431.808
Vervangen beeldschermen	70.000	64.233	64.233
Camera's in raadzaal	70.000	67.395	67.395
Datadistributie	58.000	66.170	66.170
	<u>1.217.110</u>	<u>1.023.779</u>	<u>1.211.493</u>

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Grondslag:

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming in principe lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grond wordt niet afgeschreven.

Ter bestrijding van de kosten wordt een heffing geheven.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is.

Op de waarde van activa met economisch nut mogen reserves niet meer in mindering worden gebracht.

Investeringsubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht.

Compensabele BTW wordt niet geactiveerd. De afschrijvingstermijn van riolering is met ingang van 2014 van 60 jaar naar 70 jaar gebracht (raadsbesluit 27 juni 2013). De levensduur is onder meer verlengd door toepassing van nieuwe technieken.

Het onderstaande overzicht geeft het **verloop** van de boekwaarde weer:

	Boek- waarde 01-01-2019	Investe- ringen	Des- investe- ringen	Afschrij- vingen	Bijdragen derden	Boek- waarde 31-12-2019
Bedrijfsgebouwen	88.789	21.945		4.765		105.969
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	19.832.084	715.382		572.846		19.974.620
Vervoermiddelen	8.282			2.071		6.211
Machines, apparaten, installaties	45.696			13.026		32.670
Overige materiële activa	155.382	70.266		20.228		205.420
Totaal	<u>20.130.233</u>	<u>807.593</u>	<u>0</u>	<u>612.936</u>	<u>0</u>	<u>20.324.890</u>

De totale investering is € 807.593. De **belangrijkste investeringen** staan in onderstaand overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2019 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag, dat tot en met 2019 ten laste van het krediet is gebracht.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed 2019	Cumulatief ten laste van krediet
Riolering Rivierenwijk Noord*	1.500.000	598.789	1.511.629
Riolering Burg. Van Lennepweg*	575.000	250.141	282.127
Urntuin begraafplaats	121.500	70.265	94.236
	<u>2.196.500</u>	<u>919.195</u>	<u>1.887.992</u>

* Bij deze investering geldt dat er zowel componenten economisch nut (met heffing) als maatschappelijk nut voorkomen, maar de investering is als geheel opgenomen bij economisch nut omdat daar voor wat betreft de uitgaven 2019 het grootste aandeel in zit.

Voor meer gedetailleerde informatie wordt verwezen naar de staat van geactiveerde kapitaaluitgaven in het bijlagenboek of de lijst met lopende en afgesloten kredieten achter in dit boekwerk.

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Grondslag:

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Vanaf het boekjaar 2017 moeten investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut op dezelfde wijze worden behandeld en verantwoord als investeringen met een economisch nut.

Het onderstaande overzicht geeft het **verloop** van de boekwaarde weer:

	Boek- waarde 01-01-2019	Investe- ringen	Des- investe- ringen	Afschrij- vingen	Bijdragen derden	Boek- waarde 31-12-2019
Bedrijfsgebouwen	66.007			6.000		60.007
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	15.740.827	882.281		1.081.766	47.300	15.494.042
Overige materiële vaste activa	134.174	38.196		7.833		164.537
Totaal	<u>15.941.008</u>	<u>920.477</u>	<u>0</u>	<u>1.095.599</u>	<u>47.300</u>	<u>15.718.586</u>

De bijdrage betreft een bijdrage van de provincie

Per saldo is de totale investering (€ 920.477 -/- € 47.300) € 873.177. De **belangrijkste investeringen** staan in onderstaand overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2019 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag, dat tot en met 2019 ten laste van het krediet is gebracht.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed 2019	Cumulatief ten laste van krediet
Aanpassen bushaltes	104.400	87.716	87.716
Aanleg nieuwe brug IJsbaanpad	115.000	46.232	50.261
Renovatie openbare verlichting 2017	238.300	82.545	206.590
VB damwand jachthaven Van Merlen	790.000	165.700	182.030
Vervanging bomen Torenlaan	139.220	119.804	132.350
	<u>1.386.920</u>	<u>501.997</u>	<u>658.947</u>

Voor meer gedetailleerde informatie wordt verwezen naar de staat van geactiveerde kapitaaluitgaven in het bijlagenboek of de lijst met lopende en afgesloten kredieten achterin dit boekwerk.

Erfpacht

Aan Watersportvereniging Van Merlenhaven is in erfpacht uitgegeven:

- de jachthaven met bijbehorende terreinen, gelegen te Heemstede aan het Heemsteeds Kanaal nabij het complex Spaarneborgh, kadastraal bekend gemeente Heemstede, sectie A nummer 9061, groot ongeveer 3.170m²;
- de jachthaven met bijbehorende terreinen en opstallen, gelegen te Heemstede aan de van Merlenvaart nabij de Sportparklaan, kadastraal bekend gemeente Heemstede sectie C nummers 2931 en 2892, tezamen groot 10.618m².

1c Financiële vaste activa

Grondslag:

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen de verkrijgingsprijs. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs. Van een "deelneming" is krachtens artikel 1d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Het **verloop** van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2018 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boek- waarde 01-01-2019	Investe- ringen	Aflossing- en/afschrij- vingen	Boek- waarde 31-12-2019
Kapitaalverstrekkingen aan:				
Deelnemingen	1.816.666			1.816.666
Gemeenschappelijke regelingen				
Overige verbonden partijen				
Leningen aan:				
Openbare lichamen				
Woningbouwcorporaties	51.470		4.401	47.069
Deelnemingen				
Overige verbonden partijen				
	326.575		14.278	312.297
Overige langlopende leningen				
Totaal	<u>2.194.711</u>		<u>18.679</u>	<u>2.176.032</u>

De **deelnemingen** bestaan per 31-12-2019 uit:

Deelneming Meerlanden NV	1.519.029
Aandelenkapitaal NV BNG	277.761
Aandelenkapitaal NV Stedin	19.876
	<u>1.816.666</u>

De **leningen aan woningbouwcorporaties** bestaan per 31-12-2019 uit:

Pré Wonen; grond	47.069
	<u>47.069</u>

De **overige langlopende leningen** bestaan per 31-12-2019 uit:

Verstrekke startersleningen	312.297
	<u>312.297</u>

Verkoop aandelen Eneco

In de raadsvergadering van 30 januari 2020 heeft de raad van Heemstede ingestemd met de verkoop van Eneco aan het consortium van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. Inc. (hierna: het consortium). Ook de andere 43 gemeentelijke aandeelhouders hebben ingestemd met de verkoop van alle Eneco aandelen tegen een overnamebod van € 4,1 miljard.

De overdracht van de aandelen heeft in maart plaatsgevonden en op 25 maart 2020 is het Heemsteeds aandeel (0,9%) van de verkoopsom van afgerond € 36,7 miljoen bijgeschreven op de bankrekening van de gemeente Heemstede. De aandelen van Eneco hadden een boekwaarde van € 0 op de balans.

Vanaf 2021 valt een structureel geraamde dividenduitkering van Eneco weg van € 437.500. In 2020 wordt nog het dividend over 2019 ad. € 612.800 ontvangen.

In het boekjaar 2020 zal de verkooptransactie aandelen Eneco boekhoudkundig verwerkt worden.

2. Vlottende activa

2a Voorraden

Grondslag:

Het gereed product en de handelsgoederen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

De onderhanden werken zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen.

De in de balans opgenomen gereed product en handelsgoederen kunnen als volgt worden uitgesplitst:

	Aantal 31-12-2019	Aantal 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Eigen verklaringen	51	70	1.928	2.436
Totaal	<u>51</u>	<u>70</u>	<u>1.928</u>	<u>2.436</u>

2b Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Grondslag:

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen. Op het punt van uitzettingen is gekozen om de terminologie van de Wet Fido te volgen. Het begrip uitzettingen heeft zowel betrekking op vorderingen als op effecten.

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Stand 31-12-2019	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Vorderingen op openbare lichamen	3.598.553		3.598.553	3.962.842
Verstreckte kasgeldleningen				
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	6.501.115		6.501.115	601.433
Rekening courantverhoudingen met niet financiële instellingen	31.131		31.131	13.807
Overige vorderingen				
Debiteuren	160.054	4.884	155.170	688.945
Debiteuren Sociale Zaken	1.022.898	131.606	891.292	913.290
Voorschotten Sociale Zaken	1.350		1.350	10.617
Belastingdebiteuren	507.280	121.916	385.364	73.743
Vorderingen op personeel	2.980		2.980	1.426
Overigen	40.928		40.928	42.040
Overige uitzettingen				
Totaal	<u>11.866.289</u>	<u>258.406</u>	<u>11.607.883</u>	<u>6.308.143</u>

De in de balans opgenomen post uitzettingen in 's Rijks schatkist wordt hieronder toegelicht.

Sinds eind 2013 zijn decentrale overheden verplichte deelnemers aan schatkistbankieren. Schatkistbankieren is in de basis simpelweg het aanhouden van middelen bij het ministerie van Financiën (de schatkist). Het Agentschap van de Generale Thesaurie voert binnen het ministerie van Financiën het schatkistbankieren uit. Alle deelnemers aan het schatkistbankieren hebben een privaatrechtelijke rekening-courantovereenkomst met de Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door het Agentschap. In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden met uitzondering van het drempelbedrag. Het drempelbedrag is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden. Een overzicht van dit drempelbedrag vindt u in het overzicht hieronder:

Jaar 2019

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	410			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	119	349	399	287
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	291	61	11	123
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	54.324			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	54.324			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	410			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	10.727	31.760	36.677	26.396
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	119	349	399	287

2c Liquide middelen

Grondslag:

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Saldo 31-12-2019	Saldo 31-12-2018
Kassaldi	23.171	24.696
Banksaldi		1.622.141
Totaal	<u>23.171</u>	<u>1.646.837</u>

2d Overlopende activa

Grondslag:

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde per 31-12-2019	Boekwaarde per 31-12-2018
Nog te ontvangen Europese overheidslichamen	0	0
Nog te ontvangen bedragen Rijk	219.647	12.328
Nog te ontvangen Nederlandse overheidslichamen	692.255	0
Nog te ontvangen bedragen overige overheden	627.486	1.249.534
Nog te ontvangen bedragen overige	188.758	226.216
Overige overlopende activa (waaronder vooruitbetaalde en vooruitontvangen facturen)	159.149	732.815
Totaal	<u>1.887.293</u>	<u>2.220.893</u>

Onderstaand zijn de **belangrijkste** overlopende posten weergegeven.

	Boekwaarde
Nog te ontvangen bedragen Rijk	
IASZ SZW BBZ nog te ontvangen afrekening SISA 2018	5.684
IASZ SZW BBZ nog te ontvangen afrekening SISA 2019	76.996
Ministerie BZK nog te ontvangen gemeentefonds 2016-2019	136.967
	<u>219.647</u>
Nog te ontvangen bedragen overige overheden	
Afrekening GBKZ 2019	31.754
IASZ nog te ontvangen gemeente Haarlemmermeer	208.016
IASZ nog te ontvangen eindafrekening gemeente Haarlemmermeer	365.485
IASZ nog te ontvangen ESF subsidie 2017-2019	51.000
IASZ nog te ontvangen CAK eigen bijdrage 2019	25.000
Overige posten < € 25.000	11.000
	<u>692.255</u>
Nog te ontvangen bedragen overige	
Leges 2019	28.018
Eindafrekening exploitatiebijdrage Sport	31.311
Huur Stichting Bibliotheek Zuid Kennemerland	65.000
Overige posten < € 25.000	64.429
	<u>188.758</u>

Overige overlopende activa

Contributie VNG 2020	41.922
WSW Paswerk	103.135
Brandweer eigenaarslasten / electra	14.092
Overige posten < € 25.000	0
	<hr/>
	159.149

PASSIVA

3. Vaste passiva

3a Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Saldo 31-12-2019	Saldo 31-12-2018
Algemene reserve	4.709.095	4.482.592
Gerealiseerde resultaat	1.309.830	500.079
Bestemmingsreserves:		
Bestemmingsreserve ter dekking kapitaallasten	7.845.282	8.159.371
Overige bestemmingsreserves	9.179.508	9.473.781
Totaal	17.024.790	17.633.152

Algemene reserve

Grondslag:

De algemene reserve wordt gebruikt voor het opvangen van risico's in algemene zin, of voor het compenseren van rekeningtekorten, of voor frictiekosten als gevolg van ombuigingen in beleid. Deze reserve wordt gevoed door incidentele meevallers zoals rekeningoverschotten, opbrengsten van verkoop van eigendommen e.d. Er wordt geen rente toegerekend aan de algemene reserve e.e.a. op basis van de nota reserves en voorzieningen 2019.

Toevoegingen aan c.q. onttrekkingen uit reserves mogen slechts via resultaatbestemming plaatsvinden en niet meer rechtstreeks via de exploitatie. Iedere toevoeging c.q. onttrekking aan een reserve moet gebaseerd zijn op een raadsbesluit, of plaats vinden bij het vaststellen van de begroting of de bestemming van het rekeningresultaat.

Het **verloop** in 2019 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Saldo 01-01-2019	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2019
Toevoegingen				
Rekeningresultaat 2018		219.079		
Overheveling surplus reserve inkomensvoorzieningen Participatiewet		306.702		
Overheveling surplus reserve sociaal domein		337.411		
Onttrekkingen				
Fasering stijging afvalstoffenheffing			200.000	
Nota duurzaamheid 2017-2018			11.023	
Pilot afvalinzameling Merlenhove			42.364	
Nieuwe initiatieven 2018-2022			200.000	
Eenmalige kosten outsourcing GRIT			152.000	
Nieuw beleid 2019 incidenteel			8.302	
Opstellen ontwikkelprogramma participatie			18.000	
Beheer architectuur			5.000	
Totaal	<u>4.482.592</u>	<u>863.192</u>	<u>636.689</u>	<u>4.709.095</u>

Bestemmingsreserves

Grondslag:

Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven, maar die geen wettelijke of feitelijke verplichting jegens een derde in zich herbergt. Aan (bestemmings)reserves mag rente worden toegeschreven. Toevoegingen aan c.q. onttrekkingen uit reserves mogen slechts via resultaatbestemming plaatsvinden en niet meer rechtstreeks via de exploitatie. Iedere toevoeging c.q.

onttrekking aan een reserve moet plaats vinden bij expliciet raadsbesluit, of bij het vaststellen van de begroting of bij de bestemming van het rekeningresultaat. Reserves kunnen niet negatief zijn.

Het **verloop** van de bestemmingsreserves in 2019 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Saldo 01-01-2019	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2019
Bestemmingsreserves ter dekking kapitaallasten				
Centralisatie huisvesting	3.292.337		129.925	3.162.412
Huisvesting buitendiensten aan de Cruquiusweg	1.358.123		51.500	1.306.623
Aanp. oevers en aanleg brug Plan Watertoren	596.911		94.664	502.247
Multifunctionele accommodatie Julianaplein 1	912.000		38.000	874.000
Reserve kapitaallasten Haven	2.000.000			2.000.000
Overige bestemmingsreserves				
1% regeling kunst	23.571			23.571
Sociale volkshuisvesting	199.363			199.363
PW inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz	589.115	217.588	306.702	500.001
Egalisatiereserve begraafplaats	14.736	42.098		56.834
Implementatie omgevingswet	204.120		70.169	133.951
Nieuw beleid 2016-2020	5.400		5.400	0
Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 3	10.915		10.915	0
Statushouders	276.261		96.176	180.085
Sociaal domein	8.150.301	349.640	4.814.238	3.685.703
Nieuwe initiatieven 2018-2022	0	200.000		200.000
IHP	0	4.200.000		4.200.000
Totaal	17.633.153	5.009.326	5.617.689	17.024.790

Voor een specificatie van de mutaties wordt verwezen naar de staat van reserves en voorzieningen in het bijlagenboek.

Toelichting per bestemmingsreserve

Reserve centralisatie gemeentelijke huisvesting

De gemeenteraad heeft op 28 juni 2001 besloten om een bestemmingsreserve gemeentelijke huisvesting in te stellen. Deze reserve was gevormd voor de realisatie van projecten die voortvloeien uit het plan Watertoren. Dit plan omvatte de nieuwbouw van een brandweerkazerne, de verbouwing van de gemeentewerf, het bouwplan Watertoren en de uitbreiding van het raadhuis.

Deze reserve is gevoed met eenmalige opbrengsten, zoals een eenmalige storting van extra winst Eneco energie over het jaar 2000, de helft van de verkoopopbrengst van de aandelen Bouwfonds Nederlandse Gemeenten en een eenmalige onttrekking aan de algemene reserve. Daarnaast zijn de verkoopopbrengsten van gronden in het bouwplan Watertoren en diverse gemeentewoningen aan deze reserve toegevoegd. Het behoud van de groene ruimte door het niet bouwen van de woontoren Accent leidt tot een gedeerde grondopbrengst van € 495.230 en € 65.112 aan gedeerde bouwleges. Deze opbrengsten van in totaal € 560.342 zouden aan de reserve "centralisatie gemeentelijke huisvesting" toegevoegd worden. De werkelijke afschrijving van het raadhuis loopt tot en met 2047. Nu er geen opbrengst van de woontoren gestort kan worden in de reserve "centralisatie gemeentelijke huisvesting" is de reserve in 2044 uitgeput en komen de afschrijvingslasten van € 129.925 in de periode 2044 tot en met 2047 ten laste van de exploitatie.

Aan deze reserve worden de kapitaallasten voor de verbouwing van het raadhuis onttrokken (€ 129.925). Daarmee komt het saldo per 31 december 2019 uit op € 3.162.412.

Reserve huisvesting buitendiensten aan de Cruquiusweg

De reserve is bedoeld voor de dekking van de afschrijvingslasten van de gemeentewerf. De reserve huisvesting buitendiensten aan de Cruquiusweg wordt gedurende de afschrijvingstermijn van 40 jaar in gelijke termijnen verminderd. In 2019 is voor de dekking van de afschrijvingslast een bedrag € 51.500 onttrokken. Het saldo van deze reserve bedraagt op 31 december 2019 € 1.306.623.

Reserve aanpassen oevers en aanleg brug Plan Watertoren

Deze reserve is bedoeld voor de dekking van de afschrijvingslasten van oevervoorzieningen en brug als onderdeel van plan Watertoren. Het is niet meer toegestaan om de reserve ineens in mindering te brengen op de investering, maar de bestemmingsreserve dient gedurende dezelfde periode vrij te vallen als de investering. Deze reserve wordt gedurende de afschrijvingstermijn van 30 jaar in gelijke termijnen verminderd. De onttrekking in 2019 bedraagt € 41.217. Daarnaast deze reserve bij de nota reserves en voorzieningen 2019 op toereikendheid getoetst. Werkzaamheden aan de brug zijn betrokken bij het plan Haven en de kapitaallasten worden niet meer ten laste van deze reserve gebracht. In de najaarsnota 2019 is het surplus van € 53.447 onttrokken. De totale onttrekking 2019 bedraagt daarmee € 94.664 waarmee het saldo van deze reserve op 31 december 2019 € 502.247 bedraagt.

Reserve Multifunctionele accommodatie Julianaplein 1

Deze reserve dient ter dekking van een deel van de jaarlijkse afschrijvingslasten (€ 38.000) op de realisatie van Plein1. Het saldo van deze reserve bedraagt op 31 december 2019 € 874.000.

Reserve kapitaallasten Haven

In 2018 is een bedrag van € 2.000.000 gestort in de bestemmingsreserve Haven waaruit de afschrijvingslasten gedurende 30 jaar van het plan Haven worden gedekt. Dit bedrag is onttrokken aan de algemene reserve in 2018. Er wordt vanaf 2020 afgeschreven op dit plan. De stand van de bestemmingsreserve Haven bedraagt daarmee per 31 december 2019 € 2.000.000.

Reserve 1%-regeling kunst

Bij het beschikbaar stellen van kredieten voor (ver-)bouw van gemeentelijke gebouwen en reconstructies van wegen en wijken werd een budget van 1% van het totaalbudget gereserveerd voor het realiseren van kunst. Dit was conform de regeling "omschrijving toepassing 1% regeling" van 26 januari 1996 uit de nota "visie op het Heemstedse cultuurbeleid". In de voorjaarsnota 2003 is in het kader van de heroverwegingen besloten om de 1% regeling niet meer automatisch toe te passen. De reserve kan nu worden aangewend wanneer er noodzakelijk onderhoud aan de kunstwerken gepleegd moet worden waarvoor geen middelen beschikbaar zijn. In 2019 zijn er geen restauratiewerkzaamheden uitgevoerd. Het saldo bedraagt op 31 december 2019 € 23.571.

Reserve (sociale) volkshuisvesting

Bij de vaststelling van de "herziening beleidsstrategie Heemstede 2015" op 20 juli 2000 is besloten om vanuit de vroegere reserve bijzondere objecten een bedrag van € 454.000 af te zonderen voor het realiseren van projecten in de sociale woningbouw. In 2019 hebben er geen mutaties plaats gevonden. Het saldo van deze reserve bedraagt op 31 december 2019 € 199.363.

Reserve Inkomensdeel PW, IOAW, IOAZ en Bbz

Aan deze reserve wordt toegevoegd:

- het overschot op de zgn. BUIG (Bundeling Uitkeringslasten regeling WWB, IOAW, IOAZ en BBZ startende ondernemers van € 200.645. Het overschot BUIG bestaat uit de baten rijksbudget (€ 3.508.862) en de baten uit verstrekte leningen (€ 135.832) na aftrek van de bijstandslasten (€ 3.411.107) en de verrekening van de inter-temporele rijksvergoeding 2016 en 2017 (€ 32.942).
- het overschot op de BBZ (bijdragen levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen) van € 16.943. Dit overschot bestaat uit het rijksbudget (€ 62.922) en de baten uit verstrekte leningen (€ 50.890) na aftrek van de bijstandsuitkeringen (€ 96.869).

Aan deze reserve wordt onttrokken:

- aframing surplus reserve € 306.702 in verband met gemaximeerd saldo reserve van € 500.000.

Het saldo van deze reserve bedraagt op 31 december 2019 € 500.000.

Reserve begraafplaats

Deze reserve is bij de vaststelling van de jaarrekening 2007 gevormd en ingesteld om de schommelingen in de kosten en opbrengsten bij de uitvaartverzorging op te vangen. De jaarlijkse groei of vermindering van de egaliseringsreserve is afhankelijk van een voor- of nadelig exploitatieresultaat op het onderdeel uitvaartverzorging (begraafplaats). Hiermee wordt beoogd dat de tarieven niet ieder jaar moeten veranderen door het (begrote) exploitatieresultaat. In 2019 sluit de uitvaartverzorging met een positief saldo van € 42.098 waarmee het saldo per 31 december 2019 € 56.834 bedraagt.

Reserve implementatie omgevingswet

In 2017 is er een nieuwe reserve van € 250.000 gevormd om implementatiekosten van de nieuwe omgevingswet te kunnen dekken. In 2019 is er aan de implementatie van de omgevingswet € 70.169 uitgegeven. Na onttrekking van dit bedrag resteert per 31 december 2019 nog € 133.951.

Reserve nieuw beleid

Deze reserve is gevormd uit het exploitatieresultaat 2016 en bedoeld voor specifieke uitgaven voor het Manpadslaangebied. Het gestorte bedrag is € 42.900. In 2019 is € 5.400 onttrokken voor advies aan deze reserve waarna de reserve nihil is. De reserve wordt opgeheven bij vaststelling van de jaarrekening 2019.

Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing ISV 3 (knelpuntenpot)

Deze reserve bevat de knelpuntenpot ISV. Dit is het gemeentelijke aandeel dat gereserveerd is voor knelpunten binnen de verschillende ISV projecten. De verdeling over de projecten ligt nog niet vast maar is wel gelieerd aan het ISV programma en dient daar ook aan besteed te worden. Het ISV is inmiddels afgesloten en definitief vastgesteld door de provincie op basis van een goedkeurende accountantsverklaring. Het restant van deze reserve van € 10.915 is vrijgevallen in de voorjaarsnota 2019 waarna de stand nihil is. De reserve wordt opgeheven bij vaststelling van de jaarrekening 2019.

Reserve statushouders

Deze bestemmingsreserve is in 2018 ingesteld en is gevoed door de rijks gelden verhoogde asielinstroom en maatschappelijke begeleiding. De onttrekking in 2019 bedraagt € 96.176. Het saldo van deze reserve bedraagt daarmee € 180.085 per 31 december 2019.

Reserve sociaal domein

Aan de reserve is in 2019 toegevoegd extra rijksuitkering Jeugdwet van in totaal € 349.640. Aan deze reserve is in 2019 op grond van de nota reserves en voorzieningen 2019 in totaal onttrokken € 4.814.238. Conform de nota reserves en voorzieningen 2019 is door de gemeenteraad de minimaal vereiste omvang van de reserve sociaal domein gesteld op € 2,8 miljoen. De reserve sociaal domein bedraagt per 31 december 2019 € 3.685.703. Het verschil van € 0,9 miljoen ten opzichte van de buffer bestaat enerzijds uit toekomstige verplichtingen op grond van eerder genomen raadsbesluiten van in totaal € 536.062 en anderzijds uit de extra rijks gelden 2019 Jeugdwet van in totaal € 349.640.

Reserve nieuwe initiatieven

Bij vaststelling van de programmabegroting 2019 is een reserve nieuwe initiatieven 2018-2022 ingesteld van € 200.000 (4 x € 50.000 gemiddeld per jaar). In 2019 heeft geen onttrekking plaatsgevonden.

Reserve IHP

Aan de reserve integraal huisvestingsplan basisonderwijs is in 2019 op grond van het raadsbesluit 18-12-2019 € 4.200.000 toegevoegd. In 2019 heeft geen onttrekking plaatsgevonden.

3b Voorzieningen

Grondslag:

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Uitzondering hierop is de voorziening wachtgelden en pensioenen die op de contante waarde van de toekomstige uitkeringsverplichtingen wordt gewaardeerd. De onderhoudsregalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Het grootste verschil tussen voorzieningen en reserves is dat aan voorzieningen een verplichting kleeft. Als gevolg hiervan maken voorzieningen deel uit van het vreemd vermogen. Voorzieningen worden gevormd voor:

- van derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel (bv. stimuleringsregeling kinderopvang en buitenschoolse opvang) met uitzondering van voorschotbedragen, ontvangen van Europese of Nederlandse overheidslichamen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Dergelijke voorschotbedragen worden overeenkomstig de BBV-voorschriften verantwoord onder de overlopende passiva en gespecificeerd onder 4c.

- b. verplichtingen en/of verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs te schatten;
- c. op balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- d. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits die kosten hun oorsprong mede vinden in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar **en** de voorziening tot doel heeft gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren (bv. onderhoud woningen en gebouwen);
- e. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven.

Voorzieningen kunnen een schatting zijn van lasten die voortvloeien uit risico's van bedrijfsvoering zoals rechtsgedingen, reorganisaties e.d. in of voor het begrotingsjaar. Daarbij moeten voorzieningen dekkend zijn, niet te hoog en niet te laag. De achterliggende risico's moeten gekwantificeerd zijn.

Het is niet toegestaan rente aan voorzieningen toe te rekenen, tenzij de voorziening op contante waarde berekend is. Voorts kunnen voorzieningen niet negatief zijn.

Mutaties in voorzieningen vinden alleen plaats als ze moeten worden aangepast aan een nieuw noodzakelijk niveau of als ze besteed worden. Stortingen in en vrijval van voorzieningen komen ten laste c.q. ten gunste van de exploitatie. Bestedingen komen rechtstreeks ten laste van de voorziening. Ontvangsten van gelden van derden (subsidies) worden ontvangen in de exploitatie en doorgestort naar de betreffende voorziening.

Voorzieningen voor groot onderhoud, wachtgelden e.d. dienen jaarlijks getoetst te worden aan het onderliggende meerjarenplan. Indien een dergelijke toetsing oplevert dat er extra toegevoegd moet worden aan de voorziening zal dat worden meegenomen tijdens het opstellen van de jaarrekening. Het omgekeerde geldt ook, indien de voorziening meer dan toereikend is dan zal het surplus vrijvallen.

Het **verloop** van de voorzieningen in 2019 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Saldo 01-01-2019	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2019
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's				
Pensioenen en wachtgelden	2.048.726	1.047.613	336.526	2.759.813
Voorzieningen ter egalisering van kosten				
Onderhoud woningen en gebouwen	135.938	496.578	377.953	254.563
Baggerplan	335.489	120.000	20.594	434.895
Onderhoud wegen	2.806.064	625.000	973.458	2.457.606
Onderhoud bruggen en beschoeiingen	698.613	150.000	547.761	300.852
Eigenarenonderhoud sportpark	609.001	145.000	189.628	564.373
Voorziening van middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is				
Onderhoud graven	1.043.029		45.484	997.545
Voorziening riolering	447.884	87.363		535.247
Voorziening afvalstoffen	0			0
Combinatiefuncties	43.069	140.125	183.194	0
Voorziening voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvan een heffing wordt geheven				
Vervangingsinvestering riolering	1.035.000	390.000		1.425.000
Totaal	<u>9.202.813</u>	<u>3.201.679</u>	<u>2.674.598</u>	<u>9.729.894</u>

Voor een specificatie van de mutaties wordt verwezen naar de staat van reserves en voorzieningen in het bijlagenboek.

Toelichting per voorziening

Voorziening pensioenen en wachtgelden

In het BBV is bepaald dat de hoogte van de voorziening gelijk dient te zijn aan de onderliggende verplichtingen.

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- Wachtgelden personeel: aangegane (toekomstige) wachtgeldverplichtingen gemeente personeel, waar formele besluiten aan ten grondslag liggen;
- Wachtgelden bestuurders: aangegane (toekomstige) wachtgeldverplichtingen gebaseerd op wettelijke bepalingen;
- Pensioenen voormalig bestuurders: aangegane (toekomstige) pensioenverplichtingen in eigen beheer, gebaseerd op actuariële berekeningen.

In december 2019 heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een circulaire uitgegeven waarin de disconteringsvoet voor de bepaling van de actuariële waarde van de pensioenen van (gewezen) bestuurders wordt gegeven. De disconteringsvoet is gedaald naar 0,290% (was: 1,577%). De daling van de disconteringsvoet heeft tot gevolg dat minder geld volstaat om aan de toekomstige verplichtingen te voldoen. Ten laste van de voorziening mogen worden betaald uitkeringen en pensioenen waar een formeel besluit of regeling aan ten grondslag ligt. De voorziening pensioenen en wachtgelden dient overeenkomstig het besluit begroting en verantwoording (BBV) precies toereikend te zijn voor de onderliggende verplichtingen.

Bij de jaarrekening 2019 dient de voorziening op balansdatum in totaal € 2.759.813 te bevatten om aan de verplichtingen te voldoen. Dit bedrag is gebaseerd op actuariële berekeningen van de bestuurderspensioenen en de wachtgeld- en pensioenverplichtingen van voormalig personeel. In 2019 is daarom een extra storting noodzakelijk van € 799.000 ter dekking van de wachtgeldverplichtingen aan voormalig bestuur.

Voorziening onderhoud woningen en gebouwen

De voorziening is in 2019 geactualiseerd en het beheerplan is opnieuw vastgelegd voor de periode 2019-2029. Jaarlijks wordt er gestort in het onderhoudsfonds ten laste van de in het onderhoudsprogramma opgenomen panden. In 2019 is de in het Besluit Begroting en Verantwoording voorgeschreven splitsing in groot en klein onderhoud verwerkt. De storting 2019 voor groot onderhoud bedroeg € 445.650. Daarnaast zijn er subsidies voor groot onderhoud ontvangen. Hiervan is € 50.928 in de voorziening gestort omdat het groot onderhoud daaruit is bekostigd. In totaal is er € 496.578 gestort in 2019. De onttrekkingen voor groot onderhoud bedroegen € 377.953 zodat het saldo van deze voorziening per 31 december 2019 € 254.563 bedroeg.

Voorziening baggerplan

Deze voorziening is ingesteld bij raadsbesluit 27 februari 2003 nr. 13 en heeft als doel om de in de tijd onregelmatig gespreid zijnde kosten van het baggeren op te vangen. In 2019 is er een nieuw baggerplan vastgesteld voor de periode 2020-2029. Conform het baggerplan wordt € 120.000 gestort. De totale onttrekking 2019 bedraagt € 20.594. Het saldo van de voorziening per 31 december 2019 is € 434.895.

Voorziening onderhoud wegen

Groot onderhoud aan wegen mag niet geactiveerd worden. Groot onderhoud komt daarom ten laste van de voorziening wegen op basis van een beheerplan, klein onderhoud wordt rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht. De voorziening onderhoud wegen wordt elke 3 jaar geactualiseerd en jaarlijks vindt een bureau-actualisatie plaats. Hiermee wordt de toereikendheid gewaarborgd. In 2019 is de toereikendheid getoetst door een bureau-actualisatie. Hieruit bleek dat de voorziening een tekort liet zien van € 35.000 bij de berekening tot en met 2027. Overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is dit bedrag in bij de rekening 2019 eenmalig bijgestort, naast de reguliere jaarlijkse storting van € 590.000. De onttrekkingen over 2019 bedroegen € 973.458. Het saldo per 31 december 2019 bedraagt € 2.457.606.

Voorziening onderhoud bruggen en beschoeiingen

In 2007 is de voorziening onderhoud bruggen ingesteld omdat groot onderhoud niet geactiveerd mag worden. Vanaf 2013 is de voorziening uitgebreid met beschoeiingen. In 2019 heeft er een externe inspectie plaats gevonden. Dat wordt in 2020 uitgewerkt in een beheerplan tot en met 2025. De voorziening is in 2019 getoetst op basis van de inspectie. Hieruit bleek dat er een verschuiving ontstaat van groot onderhoud naar vervanging van technisch en financieel afgeschreven activa. De voorziening is daarmee € 400.000 te hoog. Conform BBV valt dit bedrag in de jaarrekening 2019 vrij in het exploitatieresultaat. De te vervangen activa worden opgenomen in het investeringsplan 2020-2024 waaruit kapitaallasten voortkomen. In 2019 is overeenkomstig het onderhoudsplan € 150.000 gestort in de voorziening. Naast de vrijval van € 400.000 bedroegen de onttrekkingen 2019 € 147.761. Daarmee komt de stand van de voorziening per 31 december 2019 op € 300.852.

Voorziening eigenarenonderhoud sportpark

In 2019 is € 145.000 gestort in de voorziening. De uitgaven bedroegen € 189.628. Daarmee bedraagt de voorziening per 31 december 2019 € 564.373.

Voorziening onderhoud graven

Afkoopsommen voor onderhoud graven worden gestort in deze voorziening en verrekend met de onderhoudskosten van de begraafplaats. Omdat het hier gaat om gelden van derden voor het uitvoeren van het onderhoud gedurende een vooraf overeengekomen periode is de voorziening verplicht. Aan de voorziening ligt nog geen beheerplan ten grondslag. In 2019 is sprake van een negatief resultaat op het onderhoud van de begraafplaats van € 45.484. Dit bedrag is onttrokken aan de voorziening. Het saldo van de voorziening is per 31 december 2019 € 997.544.

Voorziening riolering

Basis voor de voorziening is het Gemeentelijk Rioleringsplan (vastgesteld juni 2017). Het resultaat van de rioleringexploitatie (heffing minus kosten) wordt verrekend met de voorziening. In 2019 is een bedrag van € 87.363 gestort in de voorziening. De stand van de voorziening per 31 december 2019 is € 535.247.

Voorziening afvalstoffen

Aan de voorziening afvalstoffen worden de kapitaallasten voor de containers onttrokken. Tevens wordt het exploitatieresultaat afval (heffing minus kosten) hiermee verrekend. Omdat het exploitatieresultaat afval in 2019 negatief is wordt niets aan de voorziening toegevoegd. De voorziening is per 31 december 2019 nihil.

Combinatiefuncties

Op grond van de nota reserves en voorzieningen 2019 is de voorziening per 31 december 2019 opgeheven. Het surplus van in totaal € 62.194 is vrijgevallen en is door middel van resultaatbestemming toegevoegd aan het exploitatiebudget 2020 combinatiefuncties.

Voorziening vervangingsinvesteringen riolering

Deze voorziening dient ter egalisatie van de kosten voor vervangingsinvesteringen riolering met ingang van 2023. Daartoe heeft de raad op 27 juni 2013 besloten tot de vorming van deze voorziening en hierin vanaf 2014 geld te storten: het eerste jaar € 70.000, het tweede jaar € 140.000, het derde jaar € 210.000 enz. Vanaf 2023 worden de vervangingsinvesteringen gedekt uit deze voorziening. In 2019 is € 390.000 gestort. De voorziening bedraagt per 31 december 2019 € 1.425.000.

3c Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer

Grondslag:

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	Saldo 31-12-2019	Saldo 31-12-2018
Obligatieleningen	0	0
Onderhandse leningen:		
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen *	33.357.168	28.705.335
Binnenlandse bedrijven	0	0
Openbare lichamen	0	0
Overige binnenlandse sectoren	0	0
Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	0	0
Door derden belegde gelden	0	0
Waarborgsommen	171.170	165.770
Totaal	33.528.338	28.871.105

* Voor een specificatie wordt verwezen naar de staat van opgenomen geldleningen in het bijlagenboek.

In onderstaand overzicht wordt het **verloop** weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2019

	Saldo 01-01-2019	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2019
Obligatieleningen	0	0	0	0
Onderhandse leningen	28.705.335	7.000.000	2.348.167	33.357.168
Door derden belegde gelden	0	0		
Waarborgsommen	165.770	5.400		171.170
Totaal	28.871.105	7.005.400	2.348.167	33.528.388

De totale rentelast voor het jaar 2019 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 785.103.

4. Vlottende passiva

Grondslag:

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

4b Netto vlottende schulden korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden.

	Saldo 31-12-2019	Saldo 31-12-2018
Banksaldi	796.000	0
Overige schulden	2.683.418	3.955.128
Overige kasgeldleningen		3.000.000
Totaal	3.479.418	6.955.128

4d Overlopende passiva

Grondslag:

In 2010 bepalen de BBV-voorschriften dat voorschotbedragen van Europese of Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren niet meer onder de voorzieningen mogen worden opgenomen, maar verantwoord moeten worden onder de overlopende passiva. Deze voorschotbedragen zijn nu opgenomen onder "voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel" en worden ook als zodanig toegelicht.

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt.

	Saldo 31-12-2019	Saldo 31-12-2018
Nog te betalen bedragen overige	2.162.400	2.218.848
Voorschotbedragen ontvangen van Europese overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel		
Nog te betalen bedragen Rijk	189.862	203.214
Voorschotbedragen ontvangen van Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel	514.425	388.577
Nog te betalen bedragen overige overheden	80.342	176.583
Vooruitontvangen bedragen	523.023	84.335
Overige overlopende passiva		0
Totaal	3.470.052	3.071.537

Onderstaand zijn de **belangrijkste** overlopende posten weergegeven.

	Boekwaarde 31-12-2019
Nog te betalen bedragen overige	
Transitorische rente	411.654
Afrekening DVO	86.022
Huur Energie	8.000
Accountant	29.027
Facturen 2020 bestemd voor 2019	221.930
Portocabin	60.750
IASZ Loonkostensubsidie	33.435
IASZ WVG	129.033
IASZ WMO	198.344
IASZ div personen 2019	14.200
IASZ JZ	316.448
IASZ reïntegratie	127.358
Schoolzwemmen	20.349
Peuteropvang	20.948
Overigen	5.652
Diverse Subsidies	479.250
	2.162.400
Nog te betalen bedragen Rijk	
IASZ BBZ debiteuren 75 %	140.286
Alg uitkering	49.576
	189.862
Nog te betalen overige overheden	
RAP 2018 2019 IASZ diversen	21.500
IASZ diversen	51.642
Overige posten < € 25.000	7.200
	80.342
Vooruitontvangen bedragen	
Zwerfafval	33.099
Gift Belvedere	481.675
Overige posten < € 25.000	8.249
	523.023

Zwerfafval

Van de stichting Afvalfonds Verpakkingen worden gelden ontvangen voor projecten met betrekking tot zwerfafval. In 2019 is € 31.412,80 ontvangen. Aan projecten is € 41.845,23 uitgegeven. Dit wordt in 2020 verantwoord aan het Afvalfonds. Per saldo resteert nu € 33.098,97. Hiervan dient € 12.396 beschikbaar gehouden te worden voor de afschrijvingslasten van de afvalstofzuiger in de periode 2020 tot en met 2022. Dit bedrag is reeds verantwoord bij het afvalfonds maar moet overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording gelijktijdig ten gunste van de exploitatie komen met de afschrijvingslast van de afvalstofzuiger.

Belvedere Groenendaal

Voor de bouw van de Belvedere Groenendaal is in 2019 een gift ontvangen van € 500.000. In 2019 is er € 18.325 onttrokken voor het krediet "Belvedere" waarmee € 481.675 resteert.

Voorschotbedragen ontvangen van Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel

	Saldo 1-1-2019	Toe- voegingen	Vrijval 2019	Saldo 31-12-2019
Rijksmonument; Onderhoud molen	11.736	3.912	22.500	-6.852
Rijksmonument; Rest. Groenendaal	26.528	13.263	20.040	19.751
Rijksmonument; Raadhuis	8.8388		8.388	0
Wandelbos Groenendaal	12.343	12.342		24.685
Rijksmonument; Graf Vollenhove	65.755			65.755
SPUK	0	278.480	107.394	171.086
Subsidie BIZ		20.000		20.000
Preventief jeugdbeleid	21.869		21.869	0
Bemoezorg risicogezinnen	35.326		35.326	0
Mobiliteitsfonds	215.000	5.000		220.000
Totaal	388.557	332.997	207.129	514.425

Toelichting Voorschotbedragen ontvangen van Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel

Instandhoudingssubsidie Rijksmonumenten: onderhoud molen

Van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed is een beschikking voor de instandhoudingssubsidie rijksmonumenten ontvangen voor de molen. De subsidie bedraagt in totaal € 26.080 maar wordt voor 90% gedurende de periode 2016 tot en met 2021 ontvangen. Uiterlijk op 30 april 2022 dient een aanvraag tot vaststelling te zijn ingediend bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed voorzien van een prestatieverklaring en een inspectierapport. Na goedkeuring wordt dan de resterende 10% betaald. Over de periode 2016 tot en met 2019 is in totaal € 15.648 ontvangen. In 2019 is € 22.500 besteed zodat het saldo per 31 december 2019 € 6.852 negatief bedraagt. In de voorziening onderhoudsfonds woningen en gebouwen waarin de kosten van de molen zijn opgenomen, is rekening gehouden met deze subsidie.

Instandhoudingssubsidie rijksmonumenten: onderhoud oude gedeelte raadhuis

Van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed is een beschikking voor de instandhoudingssubsidie rijksmonumenten ontvangen voor het oude gedeelte van het raadhuis. De subsidie bedraagt in totaal € 55.922 maar wordt voor 90% gedurende de periode 2016 tot en met 2021 ontvangen. Uiterlijk op 30 april 2022 dient een aanvraag tot vaststelling te zijn ingediend bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed voorzien van een prestatieverklaring en een inspectierapport. Na goedkeuring wordt dan de resterende 10% betaald. De werkzaamheden zijn uitgevoerd zodat de subsidie direct gestort wordt in de voorziening onderhoudsfonds woningen en gebouwen. Hieruit zijn ook de kosten betaald. Met de subsidie is rekening gehouden in deze voorziening. Tot en met 2019 is € 33.553 ontvangen en gestort in de voorziening onderhoudsfonds woningen en gebouwen. Het saldo van deze rekening is daarmee nihil per 31 december 2019.

Instandhoudingssubsidie monumenten: o.a. restaurant Landgoed Groenendaal en Oude Slot

Van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed is een beschikking voor de instandhoudingssubsidie rijksmonumenten ontvangen. Het betreft hier de objecten: Oude Slot (ir.Lelylaan 3-6), portierswoning bij toegangspoort (Herenweg 20), restaurant Landgoed Groenendaal (Groenendaal 3) en de tuinmanswoningen (Groenendaal 4A en 4B). De subsidie bedraagt in totaal € 88.423 maar wordt voor 90% gedurende de periode 2017 tot en met 2022 ontvangen. Uiterlijk op 30 april 2023 dient een aanvraag tot vaststelling te zijn ingediend bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed voorzien van een prestatieverklaring en een inspectierapport. Na goedkeuring wordt dan de resterende 10% betaald. Tot en met 2019 is € 39.791 ontvangen. In 2019 is € 20.040 uitgegeven zodat € 19.751 resteert op deze rekening. In de voorziening onderhoudsfonds woningen en gebouwen waarin de kosten van deze panden zijn opgenomen, is rekening gehouden met deze subsidie.

Instandhoudingssubsidie monumenten: wandelbos Groenendaal

Van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed is een beschikking voor de instandhoudingssubsidie rijksmonumenten ontvangen. Het betreft hovenierswerk in het wandelbos Groenendaal. De subsidie bedraagt in totaal € 82.282 maar wordt voor 90% gedurende de periode 2018 tot en met 2023 ontvangen. Uiterlijk op 30 april 2023 dient een aanvraag tot vaststelling te zijn ingediend bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed voorzien van een prestatieverklaring en een inspectierapport. Na goedkeuring wordt dan de resterende 10% betaald. Tot en met

2019 is € 24.685 ontvangen. Er zijn nog geen uitgaven gedaan zodat dit bedrag wordt “gereserveerd” op deze rekening.

Subsidie restauratie grafmonument Van Vollenhove

Van de Provincie Noord-Holland is een subsidie voor de restauratie van het grafmonument Van Vollenhove ontvangen op basis van de uitvoeringsregeling restauratie provinciale monumenten Noord-Holland. De subsidie bedraagt in totaal € 82.194. Inmiddels is € 65.755 (80%) hiervan ontvangen. Uiterlijk per 1 augustus 2019 dient een aanvraag tot vaststelling te zijn ontvangen door de provincie voorzien van een schriftelijke verslaglegging van de activiteiten en een financiële verantwoording. Inmiddels is door de provincie uitstel verleend voor deze indieningsdatum tot 31 augustus 2020. Na gereedkoming van het project wordt bij goedkeuring van de provincie het restant (€ 16.439) door hen betaald. Omdat er nog geen uitgaven ten laste van de subsidie zijn gedaan is het reeds ontvangen voorschot van € 65.755 op de balans “gereserveerd”.

SPUK (sportsubsidie)

Door *verruiming Btw-sportvrijstelling* zijn de BTW-kosten op sportactiviteiten niet meer aftrekbaar. Dit betekent dat de kosten voor sportaccommodaties hoger gaan uitvallen voor gemeenten. Ter compensatie van deze BTW-kosten is door het Rijk een nieuwe Regeling specifieke uitkering stimulering sport (SPUK) ingesteld. Het SPUK heeft een plafond (analoog aan het BCF). Van de voor 2019 aangevraagde € 325.913 is voorlopig € 266.276 toegekend. Over 2019 is hiervan daadwerkelijk € 95.190 besteed aan sportactiviteiten. Op de balans is als terugbetalingsverplichting over 2019 € 171.086 opgenomen. Ultimo 2020 beschikt het Rijk definitief.

Subsidie BIZ

In de najaarsnota 2019 zijn de kosten opgenomen van een onderzoek naar de kansrijkheid van het oprichten van een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) voor de Raadhuisstraat-Binnenweg. De kosten van dit onderzoek bedragen € 40.000. Hier wordt € 30.000 aan bijgedragen door derden (€ 20.000 subsidie van de provincie en € 10.000 door de ondernemers). De subsidie van de provincie is ontvangen. De kosten worden later gemaakt zodat dit bedrag op de balans als vooruitontvangen wordt verantwoord. Voor verantwoording van de subsidie aan de provincie is uitstel verleend tot 1 augustus 2022.

Preventief jeugdbeleid

Het betreft hier een specifieke uitkering ten behoeve van de jeugdgezondheidszorg (regio). Het budget is beschikbaar voor regionale projecten en is derhalve voor in totaal € 21.869 toegevoegd aan budgetten 2019 Jeugdhulp.

Bemoeizorg risicogezinnen

Het betreft hier een specifieke uitkering ten behoeve van de jeugdgezondheidszorg (regio). Het budget is beschikbaar voor regionale projecten en is derhalve voor in totaal € 35.326 toegevoegd aan budgetten 2019 Jeugdhulp.

Mobiliteitsfonds

De gemeente Heemstede ontvangt jaarlijks € 5.000 uit het mobiliteitsfonds voor het onderhoud van de verkeersregelinstallaties DVM Zuid-Kennemerland. Dit is contractueel overeengekomen met de gemeente Haarlem met een tijdsduur van minimaal 5 jaar. De specifieke werkzaamheden die hiervoor moeten worden gedaan zijn eveneens contractueel vastgelegd. De specifieke werkzaamheden vinden niet jaarlijks, maar periodiek (één keer per 3 à 5 jaar) plaats. Voor deze werkzaamheden is tot en met 2019 € 20.000 ontvangen. Daarnaast is er nog een bijdrage ontvangen voor de realisatie van een fietsenstalling bij het station Heemstede-Aerdenhout van € 200.000. Omdat hier nog geen uitgaven voor zijn gedaan wordt dit bedrag op deze rekening “gereserveerd”. Het saldo bedraagt daarmee per 31 december 2019 € 220.000.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Borgstellingen of garantstellingen

Niet in de balans opgenomen zijn de verstrekte borgstellingen of garantstellingen aan natuurlijke- en rechtspersonen. Deze kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar	Borgstelling
Diversen 100% garant	13.380.519	100	8.889.739	7.996.982	7.996.982
Totaal	<u>13.380.519</u>		<u>8.889.739</u>	<u>7.996.982</u>	<u>7.996.982</u>

Voor een bedrag van € 66.739.023 aan gegarandeerde geldleningen per 31 december 2019 staat de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw direct garant. De gemeente heeft een achtervangfunctie voor deze geldleningen. Dit betekent dat de gemeente garant staat in het geval dat de WSW niet in staat is de garantie waar te maken. In de praktijk betekent dit dat het financiële risico over deze garantiestellingen voor de gemeente te verwaarlozen is.

Voor een specificatie van de mutaties wordt verwezen naar de staat van gewaarborgde geldleningen in het bijlagenboek.

Lease

De gemeente Heemstede is meerjarig contracten aangegaan voor het gebruik van kopieermachines. Deze verplichting loopt tot en met 31 december 2020 voor een bedrag van € 40.000.

Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Verkoop aandelen Eneco

In de raadsvergadering van 30 januari 2020 heeft de raad van Heemstede ingestemd met de verkoop van Eneco aan het consortium van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co. Inc. (hierna: het consortium). Ook de andere 43 gemeentelijke aandeelhouders hebben ingestemd met de verkoop van alle Eneco aandelen tegen een overnamebod van € 4,1 miljard.

De overdracht van de aandelen heeft in maart plaatsgevonden en op 25 maart 2020 is het Heemsteeds aandeel (0,9%) van de verkoopsom van afgerond € 36,7 miljoen bijgeschreven op de bankrekening van de gemeente Heemstede. De aandelen van Eneco hadden een boekwaarde van € 0 op de balans.

Vanaf 2021 valt een structureel geraamde dividenduitkering van Eneco weg van € 437.500. In 2020 wordt nog het dividend over 2019 ad. € 612.800 ontvangen. In het boekjaar 2020 zal de verkooptransactie aandelen Eneco boekhoudkundig verwerkt worden.

COVID-19 (Corona) virus

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van de jaarrekening 2019 zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van de gemeente. In december 2019 startte een uitbraak van het COVID-19 virus. Medio februari 2020 is dit virus in heel Europa (waaronder ook Nederland) doorgedrongen. Om het virus zo goed mogelijk te bestrijden heeft het Kabinet maatregelen getroffen, waaronder het verbieden van bijeenkomsten van (grote) groepen mensen, diverse reisverboden en de sluiting van eet- en drinkgelegenheden en sport- en fitnessclubs, scholen en kinderdagverblijven tot in ieder geval 28 april 2020. Vergaande maatregelen zijn op dit moment niet uitgesloten. Dit heeft een aanzienlijke impact op de economie en werkgelegenheid in zowel binnenland als het buitenland. De uiteindelijke gevolgen hiervan zijn op dit moment nog niet te overzien. Ook voor de gemeente Heemstede heeft de uitbraak van het COVID-19 virus, op het moment van het opmaken van de jaarrekening, directe organisatorische gevolgen c.q. onzekerheden. Een organisatorische onzekerheid is bijvoorbeeld dat alle medewerkers zoveel mogelijk vanuit huis werken en voor onderlinge afstemming zijn aangewezen op telefonie of digitale oplossingen.

Naast organisatorische gevolgen zijn er direct dan wel indirect ook financiële gevolgen c.q. onzekerheden voor de gemeente Heemstede. Het Corona virus heeft (conform de uitspraak van de commissie BBV) geen directe financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019. Vanaf het boekjaar 2020 kunnen de volgende financiële

gevolgen van toepassing zijn voor onze gemeente, voor zover wij kunnen overzien op het moment van het opmaken van de jaarrekening:

- Kasstromen: de gemeente Heemstede verleent op verzoek uitstel van betaling voor de gemeentelijke belastingen aan alle ondernemers tot 31 augustus 2020. Zo nodig kunnen ondernemers verder uitstel van betaling krijgen. De uitgestelde betaaltermijn geldt voor alle ondernemers met een inschrijving in de Kamer van Koophandel. Het risico op oninbaarheid van vorderingen kan toenemen;
- Doorschuiven van diverse beleidsactiviteiten, waardoor zaken later gerealiseerd worden dan gedacht;
- Inkomstenderving van gesubsidieerde instellingen en verbonden partijen (is het weerstandsvermogen van die partijen voldoende om dit zelf te kunnen opvangen);
- Landelijk ingestelde regelingen zoals de "Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers" of een toename aan zelfstandigen die een beroep doen op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen;
- Er wordt een economische recessie verwacht. Dit kan leiden tot een grotere werkloosheid die zich door kan vertalen naar een groter beroep op bijstand. Normaliter worden gemeenten hiervoor gecompenseerd door het Rijk, al dan niet met maatwerk (zoals voorfinanciering).

De uiteindelijke financiële impact van bovenstaande zaken is op dit moment redelijkerwijs niet in te schatten. Wij verwachten qua liquiditeit geen problemen door de ontvangen gelden uit de verkoop van aandelen Eneco. De uitbraak van het COVID-19 virus heeft zoals al vermeld geen invloed op de cijfers over het boekjaar 2019. Het gemeentebestuur heeft passende maatregelen genomen c.q. zorgt ervoor dat passende maatregelen worden genomen om de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen. De jaarrekening is dan ook opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit van de bedrijfsactiviteiten

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

	begroot 2019 primo			begroot 2019 ultimo			rekening 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	2.139.153	30.337.000	-28.197.847	2.523.249	31.262.000	-28.738.751	4.346.342	32.221.646	-27.875.304
Programma 1 Veiligheid	1.883.735	5.470	1.878.265	1.893.735	5.470	1.888.265	1.967.965	9.552	1.958.413
Programma 2 Verkeer, vervoer en w aterstaat	4.980.986	67.400	4.913.586	5.020.796	67.400	4.953.396	5.186.820	138.993	5.047.827
Programma 3 Economie	190.700	52.632	138.068	196.241	62.632	133.609	173.416	48.396	125.020
Programma 4 Onderwijs	2.122.889	27.249	2.095.640	2.248.801	27.249	2.221.552	2.358.667	89.253	2.269.414
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	4.835.338	401.013	4.434.325	4.948.682	481.313	4.467.369	4.866.046	501.530	4.364.516
Programma 6 Sociaal domein	19.591.623	5.483.008	14.108.615	19.755.279	5.461.408	14.293.871	19.353.184	5.774.415	13.578.769
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	6.670.755	6.209.783	460.972	7.183.136	6.341.983	841.153	6.992.359	6.338.651	653.708
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuw ing	1.481.108	734.900	746.208	1.652.401	1.105.992	546.409	1.678.981	1.672.101	6.880
Agemene dekkingsmiddelen	321.301	8.075.204	-7.753.903	297.998	8.150.204	-7.852.206	298.236	8.179.438	-7.881.202
Overhead	10.086.749	1.826.678	8.260.071	10.542.891	1.953.678	8.589.213	10.651.810	2.017.912	8.633.898
Heffing VPB	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien	20.000	0	20.000	19.000		19.000	0	0	0
Saldo van baten en lasten	54.324.337	53.220.337	1.104.000	56.282.209	54.919.329	1.362.880	57.873.826	56.991.887	881.939
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves (taakveld 010):									
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	200.000	556.425	-356.425	989.604	1.208.504	-218.900	725.781	1.056.504	-330.723
Programma 1 Veiligheid			0			0			0
Programma 2 Verkeer, vervoer en w aterstaat		41.217	-41.217		94.217	-94.217		94.663	-94.663
Programma 3 Economie			0			0			0
Programma 4 Onderwijs			0	4.200.000		4.200.000	4.200.000		
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie		392.216	-392.216	349.640	5.002.261	-4.652.621	687.051	4.855.289	-4.168.238
Programma 6 Sociaal domein	14.000		14.000	144.000	309.114	-165.114	217.588	402.878	-185.290
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	21.858	200.000	-178.142	26.571	292.299	-265.728	42.098	258.640	-216.542
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuw ing		150.000	-150.000		166.300	-166.300		86.483	-86.483
Resultaat	54.560.195	54.560.195	0	61.992.024	61.992.024	0	63.746.344	63.746.344	0

Kosten die niet direct toewijsbaar zijn aan een subtaakveld moeten via een verdeelsleutel worden toegerekend. Dit geldt bijvoorbeeld voor de loonkosten van het personeel dat werkzaam is voor verschillende subtaakvelden in het primaire proces. De verdeelsleutel wordt in de begroting van het betreffende boekjaar vastgesteld. De verdeelsleutel bestaat uit een percentuele verdeling over de subtaakvelden op basis van de urenverdeling zoals die in de begroting van Heemstede gehanteerd werd tot 2017. Wijzigingen in de sleutel vinden alleen plaats indien er een significante wijziging in het totaal aantal uren van een afdeling is ontstaan zoals bijvoorbeeld bij een formatie-uitbreiding.

Aanwending post onvoorzien

In de begroting is een post onvoorzien opgenomen voor kleine incidentele niet-voorzien uitgaven van € 20.000 (wettelijke verplichting). Door het college is het budget aangewend voor € 500 ten behoeve van een bijdrage aan Makathon (b&w besluit van 2 april 2019) en € 500 ten behoeve van een bijdrage aan de Stichting Egelopvang Haarlem (b&w besluit van 2 april 2019). Er valt per saldo een budget van € 19.000 vrij in deze jaarrekening.

Recapitulatie 2019

	werkelijk 2019		
	Lasten	Baten	Saldo
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	21.168.906	49.173.453	-28.004.547
0.1 Bestuur	1.315.182	0	1.315.182
0.2 Burgerzaken	840.042	415.654	424.388
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0
0.4 Overhead	10.651.810	2.017.912	8.633.898
0.5 Treasury	-88.708	1.574.044	-1.662.752
0.61 OZB woningen	371.656	4.859.769	-4.488.113
0.62 OZB niet-woningen	0	1.380.474	-1.380.474
0.63 Parkeerbelasting	0	731.992	-731.992
0.64 Belastingen overig	15.288	365.151	-349.863
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	71.909	30.674.000	-30.602.091
0.8 Overige baten en lasten	809.379	400.000	409.379
0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	5.872.518	6.754.457	-881.939
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.309.830	0	1.309.830
Programma 1 Veiligheid	1.967.965	9.552	1.958.413
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.578.916	0	1.578.916
1.2 Openbare orde en veiligheid	389.049	9.552	379.497
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	5.186.820	138.993	5.047.827
2.1 Verkeer en vervoer	4.405.658	118.993	4.286.665
2.2 Parkeren	396.011	20.000	376.011
2.3 Recreatie havens	0	0	0
2.4 Economische havens en waterwegen	385.151	0	385.151
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0
Programma 3 Economie	173.416	48.396	125.020
3.1 Economische ontwikkeling	124.231	4.132	120.099
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	49.185	44.264	4.921
3.4 Economische promotie	0	0	0
Programma 4 Onderwijs	2.358.667	89.253	2.269.414
4.1 Openbaar basisonderwijs	29.770	0	29.770
4.2 Onderwijshuisvesting	1.388.822	29.266	1.359.556
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	940.075	59.987	880.088

werkelijk 2019

	Lasten	Baten	Saldo
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	4.866.046	501.530	4.364.516
5.1 Sportbeleid en activering	221.594	0	221.594
5.2 Sportaccommodaties	859.629	170.285	689.344
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	295.034	0	295.034
5.4 Musea	16.397	0	16.397
5.5 Cultureel erfgoed	0	0	0
5.6 Media	1.175.843	234.525	941.318
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.297.549	96.720	2.200.829
Programma 6 Sociaal domein	19.353.184	5.774.415	13.578.769
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.185.354	495.340	1.690.014
6.2 Wijkteams	288.775	25.000	263.775
6.3 Inkomensregelingen	5.388.647	4.378.954	1.009.693
6.4 Begeleide participatie	1.507.139	13.808	1.493.331
6.5 Arbeidsparticipatie	412.755	100.690	312.065
6.6 Maatwerkvoorzieningen	1.520.104	193.039	1.327.065
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	4.432.569	435.830	3.996.739
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	3.617.841	131.754	3.486.087
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	6.992.359	6.338.651	653.708
7.1 Volksgezondheid	1.690.629	0	1.690.629
7.2 Riolering	2.066.088	2.706.229	-640.141
7.3 Afval	2.688.539	3.016.919	-328.380
7.4 Milieubeheer	112.000	3.405	108.595
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	435.103	612.098	-176.995
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.678.981	1.672.101	6.880
8.1 Ruimtelijke ordening	428.361	0	428.361
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	0	0
8.3 Wonen en bouwen	1.250.620	1.672.101	-421.481
Saldo van baten en lasten	63.746.344	63.746.344	0

Overzicht incidentele baten en lasten per programma

Lasten per programma:		
Programma	Omschrijving	2019
00 Bestuur en ondersteuning	Zaakgericht werken	40.000
00 Bestuur en ondersteuning	Opstellen ontwikkelprogramma participatie (inclusief communicatie)	18.000
00 Bestuur en ondersteuning	Beheer architectuur en informatiebeveiliging	5.000
00 Bestuur en ondersteuning	Software basisvoorziening (voorjaarsnota)	10.000
00 Bestuur en ondersteuning	Extra loonheffing WKR 2017 en 2018 (najaarsnota)	52.000
00 Bestuur en ondersteuning	Begrote schade faillissementen GBKZ (najaarsnota)	21.000
00 Bestuur en ondersteuning	Aanschaf module irapportage en ID reader identiteitsfraude (najaarsnota)	5.000
00 Bestuur en ondersteuning	Voorziening pensioenen en wachtgeld (najaarsnota + jaarrekening)	1.048.000
00 Bestuur en ondersteuning	Financiële vordering oninbaar (najaarsnota)	18.000
00 Bestuur en ondersteuning	Resultaatbestemming 2018 rekenkameronderzoek	15.000
00 Bestuur en ondersteuning	Resultaatbestemming 2018 Adriaan Pauwjaar	5.000
00 Bestuur en ondersteuning	Resultaatbestemming 2018 Gemeentefondsuitkering schulden en armoede (decembercirculaire 2018)	8.000
00 Bestuur en ondersteuning	Outsourcing GRIT	152.000
01 Veiligheid	Uitvoeringsprogramma veiligheid	20.000
02 Verkeer, vervoer en waterstaat	Straatwerk derden	54.000
02 Verkeer, vervoer en waterstaat	Hekwerk Cruquiusweg (najaarsnota 2019)	11.000
02 Verkeer, vervoer en waterstaat	Resultaatbestemming 2018 verkeers- en asfaltonderzoek Heemstede Dreef	15.000
02 Verkeer, vervoer en waterstaat	Projecten zwerfafval	11.000
02 Verkeer, vervoer en waterstaat	Resultaatbestemming 2018 bijdrage fietsverbinding Haarlem-Aerdenhout-Heemstede	13.000
02 Verkeer, vervoer en waterstaat	Resultaatbestemming 2018 veiligheidsmaatregelen Kwakelbrug en bereikbaarheid Industriegebied	6.000
02 Verkeer, vervoer en waterstaat	Resultaatbestemming 2018 Oversteek Leidsevaart-Asterkade	12.000
02 Verkeer, vervoer en waterstaat	Actualiseren beheerplan baggeren (voorjaarsnota 2019)	17.000
04 Onderwijs	Huur portocabins Nicolaas Beetsschool	32.000
04 Onderwijs	Voorschoolse voorzieningen peuters (t.l.v. reserve statushouders)	28.000
04 Onderwijs	Leerlingenvervoer (t.l.v. de reserve statushouders)	26.000
05 Sport, cultuur en recreatie	Evenement 75 jaar vrijheid	9.000
05 Sport, cultuur en recreatie	Bestrijding processierups (najaarsnota 2019)	11.000
05 Sport, cultuur en recreatie	Groenstrook laantje van Alverna (najaarsnota 2019)	5.000
05 Sport, cultuur en recreatie	Inlopen achterstand groenonderhoud	63.000
05 Sport, cultuur en recreatie	Besteding ten laste van erfenis kinderboerderij	22.000
06 Sociaal domein	Maatschappelijke begeleiding statushouders; scholingstraject en overige kosten (t.l.v. de reserve statushouders)	7.000
06 Sociaal domein	Internationale taalklas (t.l.v. de reserve statushouders)	18.000
06 Sociaal domein	Resultaatbestemming 2018 schadevergoeding H'Liède en Spaarnwoude i.v.m. uittrekking IASZ overhead 2019 Heemstede	91.000
06 Sociaal domein	Resultaatbestemming 2018 schadevergoeding Haarlemmerliede i.v.m. uittrekking IASZ personeel aandeel B'daal	72.000
06 Sociaal domein	Lasten Social Return Of Investment (t.l.v. reserve sociaal domein)	8.000
06 Sociaal domein	Resultaatbestemming 2018 vacaturepot IASZ; overheveling betreft alleen Heemstede deel + deel H&S	35.000
06 Sociaal domein	Resultaatbestemming 2018 re-integratie IASZ opstarten werkgeversservicepunt	9.000
06 Sociaal domein	Minimabeleid lasten NIBUD (ten laste van reserve sociaal domein)	9.000
06 Sociaal domein	Ambulantisering GGZ (najaarsnota)	17.000
06 Sociaal domein	Formatie samenleving (ten laste van reserve sociaal domein)	41.000
06 Sociaal domein	Veilig Thuis Kennmerland (ten laste van reserve sociaal domein)	100.000
06 Sociaal domein	Extra inzet loketfuncties Plein 1	25.000
06 Sociaal domein	Incidentele subsidie stichting WJL Heemstede	75.000
07 Volksgezondheid en milieu	Resultaatbestemming 2018 nota duurzaamheid 2017-2018	11.000
07 Volksgezondheid en milieu	Duurzaamheid en communicatie tlv algemene reserve	3.000
07 Volksgezondheid en milieu	Klimaatakkoord en energietransitie (ten laste van algemene reserve)	5.000
07 Volksgezondheid en milieu	Resultaatbestemming 2018 informatieplicht energiebesparende maatregelen	6.000
07 Volksgezondheid en milieu	Resultaatbestemming 2018 implementatie richtlijn EED	4.000
07 Volksgezondheid en milieu	Resultaatbestemming 2018 pilot afvalinzameling	42.000
08 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Advisering Manpads/aangebied	5.000
08 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Sloopkosten Reggelaan	8.000
08 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Verkoopgereed maken Glipperdreef 147	8.000
08 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Hogere storting voorziening onderhoudsfonds woningen en gebouwen voor onderhoud monumentale panden	51.000
08 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Voormalig politiebureau Kerklaan 61 (najaarsnota 2019)	29.000
08 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Implementatie omgevingswet	70.000
Subtotaal incidentele lasten exploitatie		2.501.000
00 Bestuur en ondersteuning	Storting in reserves nieuwe initiatieven 2018-2022	200.000
00 Bestuur en ondersteuning	Storting in algemene reserve (aframing surplus reserve PW inkomensvoorzieningen, IOAW, IOAZ, Bbz)	306.702
00 Bestuur en ondersteuning	Storting algemene reserve (raadsbesluit 18-12-2019)	337.411
00 Bestuur en ondersteuning	Storting in reserve PW ink., IOAW, IOAZ en Bbz (voordelig resultaat PW ink., IOAW, IOAZ en Bbz)	217.588
00 Bestuur en ondersteuning	Storting rekeningsresultaat 2018 in algemene reserve	219.079
06 Sociaal domein	Storting reserve sociaal domein extra rijks gelden Jeugdwet	349.640
06 Sociaal domein	Storting bestemmingsreserve IHP (raadsbesluit 18-12-2019)	4.200.000
07 Volksgezondheid en milieu	Reserve begraafplaats: uitvaarten	42.098
Subtotaal incidentele lasten reserves		5.872.518
Totaal incidentele lasten		8.373.518

Baten per programma:		
Programma	Omschrijving	2019
00 Bestuur en ondersteuning	Dividend Eneco (voorjaarsnota)	175.000
00 Bestuur en ondersteuning	Vrijval vooruitontvangen bedrag provincie (voorjaarsnota)	57.000
00 Bestuur en ondersteuning	Dividend Meerlanden (najaarsnota 2019)	-23.000
00 Bestuur en ondersteuning	Gemeentefonds (afrekening belastingcapaciteit 2017 en klimaatgelden)	517.000
00 Bestuur en ondersteuning	Vrijval voorziening onderhoud bruggen en beschoeiingen	400.000
00 Bestuur en ondersteuning	Vrijval voorziening dubieuze belastingdebiteuren	254.000
02 Verkeer, vervoer en waterstaat	Bijdrage projecten zwerfafval (Nedvang)	11.000
02 Verkeer, vervoer en waterstaat	Straatwerk derden	54.000
04 Onderwijs	Opheffen voorziening combinatiefuncties (nota reserves en voorzieningen 2019)	62.000
05 Sport, cultuur en recreatie	Erfenis kinderboerderij	22.000
06 Sociaal domein	Incidentele subsidie t.b.v. extra inzet loketfuncties Plein 1	25.000
07 Volksgezondheid en milieu	Voordelig exploitatiesaldo begraafplaats: uitvaarten	42.000
08 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Vrijval ISV knelpuntenpot	11.000
08 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Ontvangen subsidie monumentale panden	51.000
08 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Boekwinst verkoop kavel Reggelaan 14a	639.000
08 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Huur voormalig politiebureau Kerklaan 61 als anti-kraak (najaarsnota 2019)	10.000
Subtotaal incidentele baten exploitatie		2.307.000
00 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking algemene reserve t.b.v. nieuw beleid 2019 incidenteel	31.302
00 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking rekeningsresultaat 2018	500.079
00 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking algemene reserve t.b.v. reserve nieuwe initiatieven 2018-2022	200.000
00 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking reserve ISV (voorjaarsnota 2019)	10.914
00 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking reserve sociaal domein lasten Social Return Of Investment (SROI)	8.000
00 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking reserve statushouder maatschappelijke begeleiding statushouders; scholingstraject	3.646
00 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking reserve statushouder maatschappelijke begeleiding statushouders; overige kosten	2.687
00 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking reserve sociaal domein minimabeleid lasten NIBUD	8.594
00 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking reserve PW inkomensvoorzieningen, IOAW, IOAZ, Bbz (aframing surplus)	306.702
00 Bestuur en ondersteuning	Onttrekking algemene reserve i.v.m. outsourcing GRIT	152.000
02 Verkeer, vervoer en waterstaat	Onttrekking reserve aanpassen oevers en brug (najaarsnota 2019)	53.447
04 Onderwijs	Onttrekking reserve statushouders ivm voorschoolse voorzieningen peuters (raadsbesluit 19-12-2018)	27.843
04 Onderwijs	Onttrekking reserve statushouders ivm leerlingenvervoer (voorjaarsnota)	26.000
06 Sociaal domein	Overheveling reserve sociaal domein naar bestemmingsreserve IHP (raadsbesluit 18-12-2019)	4.200.000
06 Sociaal domein	Overheveling surplus reserve sociaal domein naar algemene reserve (raadsbesluit 18-12-2019)	337.411
06 Sociaal domein	Vrijval surplus reserve sociaal domein o.g.v. systematiek nota reserves en voorzieningen 2019	100.000
06 Sociaal domein	Onttrekking reserve sociaal domein ivm Veilig Thuis Kennmerland (voorjaarsnota)	100.000
06 Sociaal domein	Onttrekking reserve sociaal domein ivm Formatie samenleving (voorjaarsnota)	41.000
06 Sociaal domein	Onttrekking reserve statushouders internationale taalklas (voorjaarsnota)	18.000
07 Volksgezondheid en milieu	Onttrekking algemene reserve voor fasering stijging afvalstoffenheffing	200.000
07 Volksgezondheid en milieu	Onttrekking algemene reserve pilot afvalinzameling (resultaatbestemming 2018)	42.364
07 Volksgezondheid en milieu	Onttrekking algemene reserve nota duurzaamheid (resultaatbestemming 2018)	11.023
08 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Onttrekking bestemmingsreserve implementatie omgevingswet	70.169
08 Volkshuisvesting, ro en stedelijke vernieuwing	Opheffen reserve nieuw beleid 2016-2018 (najaarsnota)	5.400
Subtotaal incidentele baten reserves		6.456.581
Totaal incidentele baten		8.763.581
Saldo van het totaal		2019
Totaal incidentele lasten		8.373.518
Totaal incidentele baten		8.763.581
Totaal		-390.063
Programma	Omschrijving	2019
Geen		
Subtotaal structurele lasten reserves		0
00 Bestuur en ondersteuning	Reserve centralisatie gemeentelijke huisvesting	129.925
00 Bestuur en ondersteuning	Reserve huisvesting buitendiensten Cruquiusweg	51.500
02 Verkeer, vervoer en waterstaat	Aanleg oevers en brug Plan Watertoren	41.217
05 Sport, cultuur en recreatie	Reserve kapitaallasten accommodatie Julianalaan	38.000
06 Sociaal domein	Reserve statushouders internationale taalklas	18.000
06 Sociaal domein	Reserve sociaal domein kapitaallasten Wmo-personenbussen	19.234
Subtotaal structurele baten reserves		297.876
Gerealiseerd resultaat 2019		
<i>Uitkomst jaarrekening 2019</i>		1.309.830
<i>totaal incidentele lasten</i>		<i>2.501.000</i>
<i>totaal incidentele baten</i>		<i>2.307.000</i>
<i>saldo</i>		<i>-194.000</i>
<i>totaal aan incidentele toevoegingen reserves</i>		<i>5.872.518</i>
<i>totaal aan incidentele onttrekkingen reserves</i>		<i>6.456.581</i>
<i>saldo</i>		<i>584.063</i>
Gerealiseerd resultaat 2019 exclusief incidentele mutaties		919.767

Verschillenanalyse per programma

omschrijving (alleen verschillen groter dan € 10.000 worden toegelicht)	bedrag		
	voordeel x € 1.000	nadeel x € 1.000	
Programma 0: bestuur en dienstverlening			
00102-College van B&W		28	Nadeel op de kosten voor de APPA-verzekering (pensioenpremie) voor wethouders, trajectkosten en salarissen en sociale lasten.
00106-Participatie	42		Het budget voor de initiatieven en de uitvoering en communicatie rond het participatiebeleid is in 2019 niet geheel uitgegeven. Voorstel is om het restant via resultaatbestemming mee te nemen naar 2020.
00206-Gedecentraliseerde taken	25		De legesinkomsten naturalisatie zijn in de begroting pm geraamd. De werkelijke inkomsten bedragen € 25.000. € 1.000 van de ontvangen leges is afgedragen aan het Rijk.
00208-Verkiezingen		22	In de begroting 2019 is rekening gehouden met twee verkiezingen (Europees Parlement en Provinciale Staten/Waterschappen) waarvoor € 100.000 is geraamd. De werkelijke uitgaven in 2019 voor de verkiezingen zijn € 22.000 hoger uitgevallen dan geraamd.
00401-Personeels- en bedrijfsvoeringskosten		67	Nadeel: personeelskosten € 90.000, werving en selectie € 15.000, studiekosten € 56.000, Voordeel: algemene overhead IASZ € 11.000, arbeidsvoorwaarden € 49.000, ARBO € 34.000, overig € 5.000
00402-ICT kosten		35	De overschrijding van ca. € 35.000 is onder andere ontstaan door toename in het aantal softwarelicenties en migratie van nieuwe softwareversies. Daarnaast nemen door het verder digitaliseren van de werkprocessen de softwarekosten toe.
00404-Overige bedrijfsvoeringskosten	21		Lagere overheadbijdrage IASZ vanwege lagere formatie bij de IASZ
00406-Representatie	14		Op het budget representatie is € 14.000 minder uitgegeven dan geraamd.
00502-Treasury	12		Op dit subtaakveld wordt het renteresultaat zichtbaar. Dit betreft het verschil tussen de totaal geraamde rentekosten te betalen voor externe financieringsmiddelen aan banken en de doorberekende rentelasten naar de diverse taakvelden. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de Paragraaf financiering.
00701-Gemeentefonds		517	Uitkeringsjaar 2017 voordeel € 271.000 hogere uitkering i.v.m. def.vaststelling belastingcapaciteit, uitkeringsjaar 2018 voordeel € 10.000 i.v.m. vrijval verdeelreserve en uitkeringsjaar 2019 voordeel € 236.000 voornamelijk als gevolg van klimaatgelden (deze zullen via resultaatbestemming 2019 worden meegenomen naar 2020).
00801-Algemene baten en lasten (Baten)		400	Mutatie voorziening onderhoud bruggen/beschoeiingen € 400.000
00801-Algemene baten en lasten (Lasten)		335	Diverse stelposten functioneel verantwoord (voordeel: € 265.000), vrijval post oninbaar (voordeel: € 18.000), stelposten onvoorzien (voordeel: € 19.000), storting in de voorziening pensioenen en wachtgelden (nadeel: € 799.000), storting in de voorziening onderhoud wegen (nadeel € 35.000), vrijval oninbaar GBKZ (voordeel: € 187.000), doorwerking bedrijfsplan 2019 GBKZ (voordeel: € 17.000), overig (nadeel: € 7.000)
06301-Fiscaal Parkeren	32		Hogere parkeerinkomsten dan geraamd
06402-Precariobelasting	16		De opbrengst precariobelasting valt met € 16.000 hoger uit dan de raming.
01000-Mutatie reserves programma 0 (Lasten)		264	De storting van het surplus sociaal domein was begroot bij programma 0 naar is in de jaarrekening meegenomen in programma 5 waardoor op programma 0 een voordeel ontstaat van € 337.000. Voorts een hogere storting in de algemene reserve vanuit het surplus reserve PW Inkomensdeel ad. € 74.000.
01000-Mutatie reserves programma 0 (Baten)		152	Van de begrote onttrekking aan de algemene reserve van € 175.000 in verband met nieuw beleid 2019 is € 152.000 niet aangewend waardoor een nadeel aan de inkomstenkant ontstaat. Op verschillende programma's staat daar een voordeel tegenover tot hetzelfde bedrag omdat de kosten in 2019 niet zijn gemaakt.
01005-Mutatie reserves programma 5 (Lasten)		337	De storting van het surplus sociaal domein was begroot bij programma 0 naar is in de jaarrekening meegenomen in programma 5 waardoor op programma 5 een nadeel ontstaat van € 337.000.
01005-Mutatie reserves programma 5 (Baten)		148	Dit wordt met name veroorzaakt doordat in 2019 geen inhaalafschrijving voor sportvelden ad. € 188.000 ten laste van de reserve sociaal domein zijn gebracht. Dat betekent hier een nadeel maar bij sport hetzelfde voordeel doordat de inhaalafschrijving ook niet plaats heeft gevonden. Daarnaast diverse kleinere mutaties in de reserves in programma 5 waarvoor wordt verwezen naar het bijlagenboek.
01006-Mutatie reserves programma 6 (Lasten)		74	Storting in reserve Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz voordelig saldo 2019
01006-Mutatie reserves programma 6 (Baten)		94	Grotendeels betreft dit de storting van het surplus reserve Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz ad. 74.000 in algemene reserve. Daarnaast diverse kleinere mutaties in de reserves in programma 6 waarvoor verwezen wordt naar het bijlagenboek.
01007-Mutatie reserves programma 7 (Lasten)		49	Nadelen ontstaan door de lagere onttrekking voor de nota duurzaamheid 2019 (€ 30.000, de lagere onttrekking voor de pilot Merlenhoven (€ 3.000) en de hogere storting in de reserve onderhoud begraaftplaats (€ 16.000).
01008-Mutatie reserves programma 8 (Lasten)		80	Het nadeel ontstaat door de lagere onttrekking aan de reserve implementatie omgevingswet
01101-Resultaat		142	Vrijval geprognoseerd nadelig resultaat Najaarsnota 2019
Programma 1: veiligheid			
10101-Rampenbestrijding		14	De kosten zijn hoger uitgevallen vanwege extra ondersteuning.
10102-Brandweerzorg		29	Hogere energielasten/onderhoudskosten brandweerkazerne. Hogere gemeentelijke bijdrage aan brandweerzorg en multidisciplinaire samenwerking (VBK).
10203-Openbare orde en veiligheid		25	De kosten zijn hoger uitgevallen vanwege extra ondersteuning.
Programma 2: verkeer, vervoer en waterstaat			
20101 - Wegen		61	Nadelen op klein onderhoud wegen (€ 63.000), personeel en tractie (€15.000) door laadpalen en dienstkleding en ingehuurd personeel (€10.000). Voordeel door verschuiving kosten asfaltonderzoek Heemsteedse Dreef naar 2020 (€27.000).
20102 - Schoonhouden wegen		23	Afrekening 2018 dienstverleningsovereenkomst Meerlanden (€ 27.000) en voordeel onkruidbestrijding (€ 13.000)
20106 - Overige voorzieningen wegen		13	Hogere lasten straatmeubilair
20109 - Verkeersregelinstallaties	22		Minder onderhoudskosten door gebruik LED
20111 - Verkeersplannen	24		Kostenverschuiving naar 2020 voor verkeersonderzoek Adriaan Pauwlaan (€ 11.000). De bijdrage fietsverbinding Haarlem-Aerdenhout-Heemstede vervalt (€ 13.000) en wordt in 2022 opgenomen in het investeringsprogramma
20112 - Verkeersmaatregelen		29	Verschuiving kosten naar 2020 voor evaluatie Kwakelbrug en bereikbaarheid Industriegebied (€7.000) vervallen kosten overstek Leidsevaart-Asterkade (€ 12.000) en vervallen kosten LED verlichting bij oversteekplaatsen (€ 10.000)
20201-(Fiscaal) parkeren		73	De formatie voor handhaving is in 2019 verhoogd van 3,64 fte naar 4 fte, maar omdat de extra formatie pas gedurende het jaar gerealiseerd kon worden is er ingehuurd voor specifiek het handhavingsonderdeel "parkeren". De inhuur is grotendeels ten laste van de vacaturepot gebracht waarbij dekking binnen de salarislasten plaatsvindt.
20401 - Watergangen		13	Minder uitgaven strategische agenda Rijnland
Programma 3: economie			
30101 - economische zaken		15	De salarislasten vallen lager uit door personeelswisselingen bij Ruimtelijk Beleid. Hierdoor zijn functies tijdelijk niet bezet geweest waardoor de doorberekende salarislasten van deze afdeling minder bedragen dan geraamd. Het vrijvallende salaris is toegevoegd aan de vacaturepot en wordt betrokken bij de salarisbegroting 2019.
Programma 4: onderwijs			
40201 - Basisonderwijs: huisvesting		27	Nadeel door meer schademeldingen door scholen en extra onderzoekskosten Integraal huisvestingsplan
40203 - Gymlokalen	12		Voordeel door lagere uitgaven voor klein onderhoud gymlokalen
40301 - Basisonderwijs: financiën	62		Voordeel door vrijval opheffen voorziening combinatiefuncties (nota reserves en voorzieningen 2019)
40306 - Leerlingenvervoer		40	Nadeel door extra leerlingenvervoer statushouders en contract nieuwe vervoerder sinds medio 2019
40308 - Peuterspeelzalen		52	Nadeel door de definitieve beschikkingen peuterspeelzalen 2018

omschrijving (alleen verschillen groter dan € 10.000 worden toegelicht)	bedrag		
	voordeel x € 1.000	nadeel x € 1.000	
Programma 5: sport, cultuur en recreatie			
50101 - Sport	22		Voordeel door minder aanspraak op sportsubsidies
50201 - Gemeentelijke sportaccommodaties	180		Voordeel door vrijval van kapitaallasten als gevolg van uitgestelde sportinvesteringen (geen inhaalafschrijving)
50305 - Beeldende kunst	22		Voordeel door verplaatsen van onderhoud naar 2020
50601 - Bibliotheek		12	Nadeel door verplichte bijdrage kapitaallasten bibliotheek in eindafrekening 2018 en subsidie 2019
50602 - Multifunctioneel pand Julianaplein 1 (Plein1)	26		Nadeel door extra uitgaven voor klein onderhoud Julianaplein 1 en is exclusief dekking kapitaallasten van € 38.000 (is verantwoord onder programma 0)
50701 - Evenementen	23		Het nadeel ontstaat door 3 evenementen: Sinterklaas € 9.000 (bedoeling was dat de ondernemers dit zouden organiseren), Heemstede herdenkt € 5.000 en 75 jaar vrijheid (€ 9.000).
50702 - Groenvoorziening	75		Inlopen achterstanden (€ 63.000 nadeel), inhuur in verband met ziekte (€ 32.000), doorbelaste salarislasten en tractie (dienstkleding en laadpalen, in totaal € 27.000 nadeel). Hier tegenover staan kosten die naar 2020 verschuiven zoals duurzaamheidsprojecten (€ 37.000 voordeel) en het ecologisch beleidsplan (€ 10.000 voordeel)
50703 - Kinderboerderij	26		Hogere loonkosten door cao (€ 15.000), aankoop hooi (€ 3.000) en minder inkomsten uit de PGB budgetten (persoonsgebonden budget) begeleide vrijwilligers (€ 8.000)
50705 - Speelobjecten	26		Verschuiving van kosten naar 2020 voor de vervanging van speeltoestellen (€ 22.000) en de aankoop van een speelterrein van de provincie (€ 4.000)
Programma 6: sociaal domein			
60102-Wmo 2007 activiteiten sociaal beleidsplan	15		Op grond van de oude ramingssystematiek is een voordeel van gerealiseerd
60103-Wmo 2007 zorgondersteuning	94		Op grond van de oude ramingssystematiek is een voordeel van gerealiseerd
60105-Stichting WJH Heemstede	15		Nadeel door door eindafrekening 2018 ten behoeve van huisvestingskosten
60107-Kinderdagverblijven en naschoolse opvang	58		Voordeel door niet-begrote exploitatie-opbrengsten Overboslaan
60201-Wmo loket Heemstede	13		Voordeel door incidentele subsidie dekking uitvoeringskosten loketfuncties Plein1
60301-Inkomensvoorzieningen	133		Het voordeel op de baten bijstandsverlening bedraagt € 133.000. Dit bestaat uit een voordeel van € 6.000 op doorberekende salarissen IASZ aan de gemeente Bloemendaal, een voordeel van € 68.000 op de inkomensvoorzieningen Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz startende ondernemingen, een voordeel van € 52.000 op inkomensvoorzieningen Bbz gevestigde ondernemers en een voordeel van € 7.000 op de overige inkomensvoorzieningen
60301-Inkomensvoorzieningen	37		Het nadeel op de lasten bijstandsverlening bedraagt € 37.000. Dit bestaat uit een nadeel van € 31.000 op salarissen, een nadeel van € 11.000 op uitkeringslasten inkomensvoorzieningen Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz startende ondernemingen, een nadeel van € 35.000 op de uitkeringslasten Bbz gevestigde ondernemers, een nadeel van € 5.000 op de overige inkomensvoorzieningen, en een voordeel van € 45.000 op de stelposten
60302-Bijzondere bijstand, schuldhulp en minimabeleid	14		Het nadeel bestaat uit een voordeel van € 5.000 op doorberekende salarissen IASZ aan gemeenten Bloemendaal, een nadeel van € 19.000 op baten uit verstrekte leningen incl. aanpassing voorziening oninbaarheid.
60302-Bijzondere bijstand, schuldhulp en minimabeleid	10		Het nadeel bestaat uit een nadeel van € 20.000 op de salarissen, € 3.000 voordeel bijzondere bijstand, € 25.000 voordeel schuldhulp en € 18.000 nadeel op het minimabeleid.
60501-Participatiewet re-integratie	20		Het voordeel van € 20.000 bestaat uit een voordeel van € 3.000 op doorberekende salarissen IASZ aan gemeente Bloemendaal en een voordeel van € 17.000 op baten ESF subsidie gemeente Haarlem.
60501-Participatiewet re-integratie	69		Het voordeel op de lasten re-integratie bedraagt € 69.000. Dit bestaat uit een nadeel van € 10.000 op salarissen en een voordeel van € 79.000 op de ingezette gelden voor re-integratie
60601-Wmo rol- en vervoersvoorzieningen	36		Nadeel door hogere tarieven hulpmiddelen en vervoersvoorzieningen
60602-Wmo woonvoorzieningen	92		Nadeel door een toename van de vraag naar woonvoorzieningen
67101-Wmo 2007 huishoudelijke hulp	111		Op grond van de oude ramingssystematiek is een voordeel van gerealiseerd
67102-Wmo 2015 begeleiding en kortdurend verblijf	231		Op grond van de oude ramingssystematiek is een voordeel van gerealiseerd
67201-Jeugdwet	176		Op grond van de oude ramingssystematiek is een voordeel van gerealiseerd
Programma 7: volksgezondheid en milieu			
70102 - Centrum voor jeugd en gezin	77	38	Nadeel is gedekt door surplus op exploitatiebudgetten Wmo-loketten (onder programma 6 sociaal domein) Correctie dienstverleningsovereenkomst Omgevingsdienst IJmond over 2018 en 2019 (voordeel €18.000), vijfval RUD gelden (voordeel € 10.000), cao stijging opvangen in eigen begroting Omgevingsdienst (voordeel € 3.000) en verschuiving kosten nota duurzaamheid 2019 naar 2020 (voordeel € 35.000); doorberekening salarislasten ruimte lager (€ 9.000)
70105 - Algemeen milieubeleid		47	Het nadeel wordt veroorzaakt door de onderhoudskosten 2019
70201 - Pompen	78		Voordelen ontstaan door het verschuiven van kosten voor € 143.000 uit het Gemeentelijk Rioleringsplan naar latere jaren, lagere kosten van camera-inspecties en onderhoud (€ 13.000) en bijdragen van derden (€ 10.000). De onttrekking aan de voorziening riolering heeft niet plaatsgevonden, maar omdat daar in de raming wel rekening mee was gehouden ontstaat een nadeel van € 65.000. De inhuur ten laste van de vacaturepot en de doorberekende salarislasten leiden tot € 23.000 nadeel.
70202 - Riolen en drainage			
70301 - Restafval	34		Over voorgaande boekjaren is nog een afrekening ontvangen voor het inleveren van kunststofverpakkingsmateriaal waardoor de bijdrage 2019 hoger uitvalt dan geraamd (€41.000). Hier tegenover staat de afrekening van de dienstverleningsovereenkomst van Meerlanden (€ 7.000 nadeel).
70306 - Milieustraat	49		Afrekening textielopbrengsten Meerlanden 2018 en 2019
70404 - Klimaatakkoord en energietransitie	20		Het voordeel ontstaat doordat kosten verschuiven naar 2020 (resultaatbestemming)
70502 - Begraafplaats: uitvaartverzorging	16		Voordeel op grafbedekkingen en grafrechten 2019
Programma 8: volkshuisvesting, ruimtelijke ord. en stedelijke vernieuwing			
80101 - Bestemmingsplannen	95		Voordelen ontstaan op de implementatie van de omgevingswet (€ 80.000), inhuur en salarislasten € 19.000. Hier tegenover staan de kosten van advisering Manpadslaangebied (nadeel € 4.000).
80303 - Volkshuisvesting	626		De boekwinst voor de verkoop van het perceel Reggelaan 14a (zonder de groenstroken) bedroeg € 639.000; hier tegenover staan de overschrijding op de sloopkosten Reggelaan 14a voor € 8.000 en de kosten van het verkooptgereedmaken van het pand Glipperdreef 147 voor € 8.000. De salarislasten en de beheerkosten voor de startersleningen leiden per saldo tot een voordeel van € 3.000.
80306 - (Ver)bouwplannen	15		Minder doorberekende salarislasten
80307 - Gebouwen en gronden	119		De loonkosten van bouwkunde onderhoud gebouwen (€ 70.000 nadeel) worden hier verantwoord maar zijn begrotingstechnisch verdeeld over alle onderhoudskosten op verschillende subtaakvelden. De taakstelling verkoop gemeentelijke eigendommen (€ 39.000 nadeel) wordt hierop verantwoord maar dit nadeel is ingewuld door de boekwinst van de Reggelaan op subtaakveld 80303 Volkshuisvesting. Het restant nadeel van € 10.000 wordt veroorzaakt door de aankoop van gereedschappen (€ 6.000) en de kapitaallasten (€ 4.000).
80309 - Omgevingsvergunningen	89		
Overige verschillen	1		saldo tussen verklaarde voor en nadelen t.o.v. rekeningsresultaat ad 1.310.000
Totaal verklaard tussen kolom begroot 2019 versus realisatie 2019	3.795	2.485	
Totaal verklaard saldo door middel van verschillenanalyse	1.310		
Het rekeningresultaat als volgt te bestemmen:			
Over te hevelen naar 2020	565		
Toe te voegen aan de algemene reserve	745		

WNT-verantwoording 2019 Gemeente Heemstede

De WNT is van toepassing op Gemeente Heemstede. Het voor Gemeente Heemstede toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000. Dit betreft het algemene bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking.

Gegevens 2019			
bedragen x € 1	H.W. de Vos	I.C.M. Hesp	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,78	
Dienstbetrekking?	ja	ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.982	67.440	
Beloningen betaalbaar op termijn	18.324	11.504	
<i>Subtotaal</i>	<i>122.306</i>	<i>78.944</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	150.893	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging	122.306	78.944	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	
Gegevens 2018			
bedragen x € 1	H.W. de Vos	W van den Berg	I.C.M. Hesp
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2018	18/06 – 31/12	1/1 – 31/05	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1 / 0,78
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	54.563	45.308	70.659
Beloningen betaalbaar op termijn	9.034	7.252	12.335
<i>Subtotaal</i>	<i>63.957</i>	<i>52.560</i>	<i>82.994</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	101.325	78.750	157.815
Bezoldiging	63.957	52.560	82.994

Single Information Single Audit (SISA)

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020									
OCW	D6	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitscriteria (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)				
			Aard controle R Indicatornummer: D6 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D6 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D6 / 03				
			€ 93.793	€ 0	€ 0				
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid				
		Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D6 / 04	Aard controle R Indicatornummer: D6 / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D6 / 06	Aard controle R Indicatornummer: D6 / 07				
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2019 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
		I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)			
		Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05			
		€ 2.976.979	€ 122.107	€ 235.184	€ 0	€ 47.604			
		Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) LOONKOSTENSUBSIDIE o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) LOONKOSTENSUBSIDIE o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente				
		I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)				
		Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 12			
		€ 41.212	€ 14.242	€ 0	€ 91.756	€ 0			
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2019 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)			
			Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)		
		Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05			
		€ 21.561	€ 44.563	€ 0	€ 3.559	€ 30.308			
		Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee		€ 0			
		Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09					
		€ 0	€ 0	Ja					
VWS	H4	Specifieke uitkering Sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Projectnaam / nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend)	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen		
			Aard controle R Indicatornummer: H4 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 02	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 03	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 04	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 05	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 06	
			1	€ 266.276	952 hockeyveld semi-zandkunstgrasveld	€ 84.068	€ 84.068		
			2		953 hockeyveld hekwerk	€ 6.300	€ 6.300		
			3		80070245 voorziening tennisparken	€ 4.821		€ 4.821	
			4		65010120 exploitatie sportpark	€ 23.562		€ 23.562	
5		65010110 exploitatie sportcentrum	€ 840		€ 840				

CONTROLEVERKLARING

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van de Gemeente Heemstede

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de Gemeente Heemstede te Heemstede gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van de Gemeente Heemstede op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019, uitgezonderd de mogelijke effecten van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf “De basis voor ons goedkeurend oordeel ten aanzien van de getrouwheid en ons oordeel met beperking ten aanzien van de rechtmatigheid”, in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019
2. het overzicht van baten en lasten over 2019;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons goedkeurend oordeel ten aanzien van de getrouwheid en ons oordeel met beperking ten aanzien van de rechtmatigheid

De gemeente heeft ten aanzien van de inhuur van personeel de Europese aanbestedingsregels niet gevolgd. De totale omvang van deze onrechtmatige uitgaven bedragen € 608.168.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 3 december 2019 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Gemeente Heemstede zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 624.365. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2019. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 312.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Deel A: Algemeen
- Deel B: Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- Deel D: Bijlagen

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in titel IV van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad op 3 december 2019 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.
- Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zoetermeer, 19 mei 2020

Astrium Overheidsaccountants B.V.

Was getekend,

Drs. R.A.D. Knoester RA

DEEL D: BIJLAGEN

Bijlage 1: Overzicht kredieten

Overzicht lopende kredieten rekening 2019									
nr.	Omschrijving	Krediet	Bruto krediet en uitgaven (m) Uitgaven 2019	Restant krediet	Subsidie/ bijdrage	Subsidies/bijdragen (m) Bijdragen 2019	Restant subs/bjdr.	Toelichting	
123	Nieuwbouw peuterspeelzaal Reggebaan (verkocht)	121.500	639.050,15	-639.050		806.315,70	-806.316	Krediet wordt afgesloten bij de jaarrekening 2019.	
794	Realisatie urnentun begraafplaats	135.000	23.970,69	27.264					
811	Basiskaart groenischalige topografie	205.000	102.614,47	32.396					
819	Aanpassen telemetrie gemalen	30.000	823,00	171.562					
821	Vervangen hoofdpost telemetrie systeem	200.000	6.723,00	23.277					
837	Uitvoering meelplan rolring	2.700	119.202,46	79.518					
841	MOP sport: Warmteopwekking (vervangen CV ketel)	150.000	2.700	2.700					
842	MOP sport: Vervangen WKK installatie	400.000	86.772,00	63.228					
845	MOP sport: Alliance hockey veld 2	25.243	363.773,48	8.913					
851	MOP sport: hokwerk sportpark	3.379.000	9.627,00	13.915		10.000,00	-10.000		
858	Aanpassing gebouw bibliotheek	35.000	3.316,687,04	14.084	1.155.000	822.000,00	333.000	De aanvraag tot vaststelling van de BDU subsidie is aan de provincie verzonden, voorzien van een accountantsverklaring. De provincie heeft nog geen vaststellingsbeschikking gestuurd. De gevraagde subsidie van € 333.000 is nog niet ontvangen en wordt eerst geboekt na ontvangst van de vaststellingsubsidie. Het krediet blijft om deze reden open staan.	
876	Herenweg fase 4 wegen e.d.	2.193.000	2.181.219,19	11.781					
880	Rolring Burgemeester Van Lempeweg	575.000	31.985,92	292.873					
883	Aanleg brug Cuijpluizen	225.000	4.366,90	214.515					
885	Klanthandels- en informatiesysteem	30.000	19.812,74	10.187					
886	Rolring Rivierenwijk-Noord	1.500.000	912.839,54	-11.629	300.000		300.000	Subsidie BDU 2x € 150.000	
889	Renovatie openbare verlichting 2017	238.300	124.045,02	31.710					
895	Vervanging bomen Torelaan	139.220	12.546,62	6.870					
897	Vervanging beschouwing Rhododendronvijver	35.000	4.412,08	30.588					
898	Vervanging financieel systeem	123.000	109.569,54	13.430					
900	Integreren vaste telefoon Heemstede-Bloemendaal	71.000	52.945,20	-61					
903	Renovatie en extra speellocaties	200.000	161.220,87	34.332,45					
904	Brug IJbaanpad	115.000	4.028,90	64.739					
912	Mobiele werkplekken	445.000	187.713,57	13.192					
913	Camera's in raadzaal	70.000	67.395,00	2.605					
914	Uitvoeren wijkverlichting Heemstede	303.325	116.085,82	151.786					
917	Ontwikkeling haven	2.250.000	127.419,84	2.090.089					
918	Heemstede dreef-Campplan	250.000	4.480,00	245.520					
920	Uitbreiding bushaltes	136.200	131.502,90	4.697					
921	Restaurant grafkapel Van Vollenhoven	270.000	10.588,00	248.055					
922	Fietspad Leidschevaartweg zuid	2.130.000	11.870,00	2.074.711		47.300,00	82.200	0 Krediet wordt afgesloten bij de jaarrekening 2019	
923	Fietsverbinding ventweg Cuijpluizen	45.000	5.000,00	962.500			467.500	Subsidie provincie Noord Holland	
927	Fietsparkeren stationsomgeving	161.000	118.065,49	28.040					
928	Vervangen switches en firewalls	50.000	1.234,07	42.233					
929	Fietsstraat Leidschevaartweg noord	47.500	4.585,00	22.430					
933	3 Verkeerslichten Heemstede dreef	790.000	10.026,00	607.970					
934	Damwand jachthaven Van Merlen	70.000	16.330,46	5.767	11.900		11.900		
938	Mobiele werkplekken; vervangen beeldschermen	104.400	64.232,64	16.684	104.400		104.400	De goedkeurende accountantsverklaring is ontvangen zodat het verzoek om vaststelling ingezonden kan worden. De gevraagde subsidie van € 87.716 wordt pas na vaststelling ontvangen. Het krediet blijft om deze reden open staan.	
939	Aanpassen bushaltes 2019 UOR		87.716,36						
940	Renovatie OV 2019	500.000	29.870,00	470.130					
941	Rolring Heemstede dreef e.o.	364.800	4.930,24	311.062					
945	Datadistributie	35.000	66.170,25	-8.170					
947	Doornontwikkeling websites en digitale platforms	70.000	720,00	34.280					
948	Belvedere wandelbos Groenendaal	450.000	8.600,00	61.000					
949	Verhuwingskrediet Kerklaan 61	1.415.000	18.325,04	431.675		18.325,04	431.675		
950	Nicolaas Beetschool	3.645.990	58.061,74	3.645.990					
951	Extra lokaal Evenaar en De Ark	50.000		50.000					
952	Vervanging topbaag hockeyveld 3 MHC Alliance	485.110	484.392,71	717					
953	Hekwerk sportveld 3 Alliance	36.411	36.300,00	111					
954	Kinderopvang Nic Beetschool	316.008		316.008					
955	Gymzaal Nic Beetschool	1.086.000		1.086.000					
956	Slotum - rolring J. Lelylaan	90.000		90.000					
958	Uitgraving zwembadgebied Groenendaal	36.300		36.300					
Totaal lopende kredieten rekening 2019		26.858.507	8.419.869,59	14.919.169	3.272.659	905.900,00	1.394.450		

Overzicht afgesloten kredieten rekening 2019									
nr.	omschrijving	Krediet	Brutokrediet en uitgaven		Restant krediet	Subsidies/bijdragen			Toelichting
			Uitgaven t/m 2018	Uitgaven 2019		Subsidie/ bijdrage	Bijdragen t/m 2018	Bijdragen 2019	
831	Dienstverlening 2015 Topiaken	14.143	14.142,72		0				afgesloten bij V/JN 2019
835	Renovatie OV 2015	263.300	239.137,03		24.163				afgesloten bij V/JN 2019
853	Renovatie OV 2016	103.300	103.028,85		271				afgesloten bij V/JN 2019
864	Beschouwing Van Merlenvaart en Ringvaart	1.190.000	1.186.678,05		3.322				afgesloten bij V/JN 2019
902	Beleidsplan OV 2018 - 2022	15.000	13.374,00	2.743,00	-1.117				afgesloten bij V/JN 2019
905	Renoveren riool Cruquiusweg fase 1	0	640,37		-640				afgesloten bij V/JN 2019. Dit krediet is samengevoegd met krediet 941.
906	Verkeersveiligheid rondom scholen	200.000	188.354,29	11.809,63	-164				afgesloten bij V/JN 2019
908	Uitbreiding parkeren Indische Wijk	56.000	35.070,94		22.929				afgesloten bij V/JN 2019
909	Recordmanagementool	0			0				krediet is komen te vervallen.
926	Actualiseren grondwatermodel GIS	50.000	50.712,09		-712				afgesloten bij V/JN 2019
937	Vervangen 2 auto's serviceteam Groen	89.000		97.494,00	-8.494				afgesloten bij V/JN 2019
943	Verwijding kaartlezers parkeerautomaten	80.000		74.844,00	5.156				afgesloten bij V/JN 2019
Totaal afgesloten kredieten rekening 2019		2.062.743	1.831.136,34	186.890,63	44.714	0	0,00	0,00	0

Collegeverklaring ENSIA 2019

inzake Informatiebeveiliging DigiD en Suwinet

Gemeente Heemstede

Collegeverklaring ENSIA 2019 inzake Informatiebeveiliging DigiD en Suwinet

Gemeente Heemstede

Doel en achtergrond verklaring

Het college van burgemeester en wethouders geeft met deze verklaring aan in hoeverre de gemeente Heemstede voldoet aan de voor DigiD en Suwinet geselecteerde informatiebeveiligingsnormen op basis van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) systematiek.

ENSIA ondersteunt de gemeente bij de verantwoording over informatiebeveiliging richting de gemeenteraad en de rijksoverheid. ENSIA gaat uit van de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG), alsmede van informatiebeveiligingsnormen vanuit Basisregistratie Personen (BRP), wet- en regelgeving reisdocumenten, Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO) en de Gezamenlijke Elektronische Voorzieningen Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (GeVS/Suwinet).

Naast deze verklaring bestaat ENSIA onder meer uit het uitvoeren van de ENSIA-zelfevaluatie, waarmee de genoemde informatiebeveiligingsnormen zijn getoetst onder verantwoordelijkheid van het management.

Reikwijdte en diepgang verklaring

Deze verklaring betreft de onderdelen van de ENSIA-systematiek waarover assurance wordt gevraagd van een onafhankelijke IT-auditor. Het is de verantwoordelijkheid van het college dat het proces voor de totstandkoming van deze collegeverklaring met zorg is uitgevoerd. Dit proces borgt dat de strekking van de collegeverklaring een juiste weergave is van de onderzochte domeinen. Voor gemeente Heemstede betreft dit in 2019 DigiD en Suwinet.

De verklaring omvat het op 31 december 2019 voldoen van de beoogde (opzet) en ingerichte (bestaan) beheersingsmaatregelen aan de geselecteerde normen inzake DigiD en Suwinet. De collegeverklaring omvat niet het functioneren (werking) van de maatregelen over 2019.

De beheersingsmaatregelen inzake DigiD die zijn uitbesteed aan dienstverlener[s] vallen buiten de reikwijdte van deze collegeverklaring. Uit de bijlage bij de collegeverklaring (bijlage 1 DigiD met kenmerk 546948/1522419) blijkt welke beheersingsmaatregelen door de gemeente en door de dienstverlener[s] worden uitgevoerd. Over de beheersingsmaatregelen die door de dienstverlener[s] worden uitgevoerd, wordt door de dienstverlener[s] verantwoording afgelegd aan de gemeente. Deze collegeverklaring en de verantwoording van de dienstverlener[s] dekken tezamen de normen inzake DigiD af.

Inzake Suwinet heeft deze collegeverklaring betrekking op de beheersingsmaatregelen van de gemeente.

Deze collegeverklaring is opgesteld voor de gemeenteraad en de departementen die toezien op de veiligheid van DigiD en Suwinet. De verklaring geeft weer in hoeverre de beoogde (opzet) en ingerichte (bestaan) beheersingsmaatregelen voldoen aan de geselecteerde normen inzake DigiD en Suwinet. In de bij deze verklaring behorende afzonderlijke bijlagen voor DigiD (bijlage 1 DigiD met kenmerk 546948/1522419) en Suwinet (bijlage 2 Suwinet met kenmerk 546948/1522488) zijn de eventuele afwijkingen van de normen opgenomen.

De gemeenteraad en de departementen die toezien op de veiligheid van DigiD en Suwinet worden via bij deze collegeverklaring behorende afzonderlijke bijlagen voor DigiD (bijlage 1 DigiD met kenmerk 546948/1522419) en voor Suwinet (bijlage 2 Suwinet met kenmerk 546948/1522488) geïnformeerd over de afwijkingen van de normen.

Verklaring college

Het college verklaart dat voor Suwinet niet aan alle geselecteerde normen wordt voldaan. De op de uitzonderingen gerichte beheersmaatregelen zijn in een verbeterplan opgenomen, zijn belegd en worden gemonitord.

Samenvattend beeld

Object	Wordt aan alle geselecteerde normen voldaan?	Zijn de uitzonderingen in een verbeterplan opgenomen en zijn de verbetermaatregelen belegd en worden deze gemonitord?
DigiD 1002557	Ja	Niet van toepassing
DigiD 1002455	Ja	Niet van toepassing
Suwinet voor SUWI-taken	Ja	Niet van toepassing
Suwinet voor niet-SUWI-taken	Ja	Niet van toepassing

Heemstede, 14 april 2020

College van Burgemeester en Wethouders gemeente Heemstede

Handtekening

Secretaris,

Mevr. H.W. de Vos

Handtekening

Burgemeester,

Mevr. mr. A.C. Nienhuis

Naam auditfirma:

SafeHarbour

Naam auditor:

Ronald Driehuis

Datum ondertekening auditor:

RAADSBSLUIT

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Heemstede, gelet op artikel 198 van de Gemeentewet:

Besluit:

1. de bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte jaarrekening 2019, bestaande uit het boekwerk jaarstukken en het bijlagenboek vast te stellen;
2. de lasten en baten van de rekening 2019 vast te stellen op € 56.563.996 respectievelijk € 56.991.887;
3. de stortingen en onttrekkingen aan de reserves in de rekening 2019 vast te stellen op € 5.872.518 respectievelijk € 6.754.457;
4. van het voordelig rekeningresultaat 2019 ad. € 1.309.830 een bedrag van
 - € 564.700 over te hevelen naar 2020 en aan de desbetreffende budgetten toe te voegen;
 - € 745.130 toe te voegen aan de algemene reserve;

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 25 juni 2020.

De griffier,

De voorzitter,